

FINSKA KYRKOHISTORISKA SAMFUNDETS
HANDLINGAR.

SUOMEN KIRKKOHISTORIALLISEN SEURAN
TOIMITUKSIA.

II.

CONSISTORII ECCLESIASTICI ABOËNSIS

PROTOKOLLER 18/7 1656—8/11 1658.

BORGÅ,
TRYCKERI- & TIDNINGS-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1899.

Åbo Tidningar för 1792 och 1795 finnas några spridda utdrag ur *Consistorii eccl. Aboënsis* protokoll för 1640—1656 och *Alopæiska* manuskriptsamlingen innehåller åtskilligt af protokollen för år 1699 (förvaras nu i Borgå Dkpts arkiv). — Ut i Åbo Domkapitels cirkulär af ²⁶/₁₀ 1827 uppräknas hvad arkivet genom branden förlorat, och då det i sagde cirkulär heter, att protokollsbanden från och med 1681 saknas, synes det som om de funnits i förvar t. o. m. år 1680. Då nu den till publikation förevar tomen af Åbo Dkpts protokoll sträcker sig endast till 1661, vore det önskligt om utredning kunde erhållas derom, hvart protokollsbanden för 1662—1680 tagit vägen, samt att forskare för Red. af föreliggande protokoll uppgåfve, huruvida uti litteraturen någonstades finnas utdrag ur Åbo Dkpts protokoll från tiden före 1656 och emellan åren 1662—1755, med hvilket sistnämnda år Dkpts i Åbo protokollserie för närvarande börjar.

Redaktionen
(adr. Ad. Neovius).

FINSKA KYRKOISTORISKA SAMFUNDETS
HANDLINGAR.

SUOMEN KIRKKOHISTORIALLISTEN SEURAN
TOIMITUKSIA.

II.

CONSISTORII ECCLESIASTICI ABOËNSIS
PROTOKOLLER.

I.

¹⁸/₇1656—⁸/₁₁1658.

BORGÅ,
TRYCKERI- & TIDNINGS-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1899.

Consistorii Ecclesiastici Aboënsis Protokoll

1656.

1656 18 Julij P[ræ]s[entibus] R[everendissimo] D[omino] Ep[iscop]o, M[ag.] Georg[io] Alano, M[ag.] Mart[ino] Stodio, M[ag.] Ab[rahamo] Thauvonio, M[ag.] Johanne] Prat[ano].

Taltes om dee brefven, som i går upplästes. Pastor approberade dedh aldeles, och skrifwer sielf under.

Restituitur D:ns Josephus Thomæ, vlb. Assessorens Gustaf Illes huuspredikant, för Illens trogna och trägna intercession skuldh.

Underskrefs bref till Grefven Gustaf Lejonhufvudh om D:no Henrico Colliandro, att Cons: tycker honom med skäll vara närmast, ja ock rättigader till pastoratet uti Ingo.

18 Julij. Præs. R. D. M. Georg. M. Ab. M. Andrea. Närvarandes Bårgmästaren Nils Lietzen, Lars Brochius, Rådmann Råbert Rancken.

Taltes om D:no Laurentio Canis, att han hade förmådt sigh grefve Peer Brahes bref på legenheeten vidh fatigheshuuset.

19 Julij. Præs. R. D. Ep. M. Georg. M. Andrea.

Uplästes gref Lejonhufvuds bref om Dno Johanne Krochio, att han endteligen måtte behålla Ingo pastorat.

Item att Biskopen ville tillhålla presterskapet hvar för sigh att hålla i parat laggill rustingh och att dee ville fördubla den krigshielp senast på Riksdagen beviljades. R. Med detta differeras till fleras sammankompst och conferentz medh vlb. Hr Landzhöfdingen.

26 Julij Præs. R. D. Ep., M. Nic., M. Georg, M. Thauvonio, M. Prat., M. Andrea.

R. M: Nicolaus sade att wlb. H. Landzhöfdingen skulle hafva någott att tala med Episcopo.

M. Joh. Pratanus presenterade absolute konungens confirmation sigh gifven på Pargasö sochn. R. Emedan dedh var een copia svaras där på när originalet kommer; eliest var och långt till Philippi Jacobi.

Joh. Forsenius refererade sigh varit till Ekenäs hoos greffe Lejonhufvudh, veetandes att han hade gifvit Dn Jacobo in Pusula confirmation på Pusula cappellgeldh; föreslogh så H[ans] G[reflige] N[åde] orsaker hvarföre han Stigelius icke kunde njuta den till godo.

Item på sochnens vägnar uti Lojo Stoorer att dee måtte på kyrkiobacken få hafva för sig een pædagogum, emedan de städer som de hafva haft sendt sina barn till, äro af vådeelden upbrundna. R. Så framt barnens föräldrar vilia löna honom, pædagogum, sjelfve kunde dem aldeles icke förvägras.

Pusula saken meente M: And. att H. G. N. skrifves till skälen, hvarföre Dn Jacobus är priverat och sedan göra efter H. G. N.; M: Prat. item; M: Abr. item och att Dn Henricus måtte i medler tidh försörjas; M. Georg item som M: Ab.; M: Nic. af begynnelsen remonstreras saken H. G. N. och sedan för olydno skuldh priveras och där Cons. förnimmer H. G. N. stå på sin förra meningh med Dno Jacobo skall dedh ske och att Dn Henricus i medler tidh försörjes med Urdiala caplansgiäld.

Rector Magnificus M: Nic. refer[er]ade sigh hafva på W:bne Fru Christins Horns vägnar skrifvit till rectorem scholæ att hennes N:des alumnus måtte få een sochn, dedh rector scholæ hafver förvägratt. Likväl hade Hennes Nåde gjort mykit godt bådhe kyrkian och Academien, dee och voro icke obenägna att förhjelpa till reparation, när hon derom sökies. — M: Prat. tyckte dedh vara billigt henne där medh gratificera. M. Ab., M. Georg. M. Nic. [item. R] får.

[Svara]des Dn Jacobo Stigelio af resolution och att han skulle vara dertill priverat, som H[ans] G[refliga] N[åde] skulle skrifva till Cons.

Anno 1656 d. 27 Julij. præs. R. D. Ep., M. Georg, M. Abr. M. Prat., M. Andrea.

D:no Georgio Hörnick tillsades dee 100 dr kmt och påmintes att han aldeeles gör sitt löfte fult, det han lofvade, exciperar allenast starka stormvädret och kallaste vinteren.

Framkom Dn Magnus Petrejus, auscultant i Hofrätten, på sal. Ekenbergs vägnar och anklagade Mats Kläckare att han ville sigh tillvälla det klädett, som logh under liket vid pass een tolf alnar och öfverijlat hennes utskickade med onyttiga och skamliga ord och begärar att han måtte icke allenast restituerat utan och plichta. R. Mats Kläckare säger sådan vana hafver varitt att kläckaren plägar få dedh klädett och neekar sigh annorledes hafva svarat än så: »Kära gosse, intet få I dedh klädet», neekar sig aldeeles haft dedh i handen eller någott gjordt dertill. — M. Andreas: att han intet annat viste än att den vanan medh adelsliks kläde, som under bären låge, skulle höra kläckaren till, doch straffas om han hafver utspridt ohöfviska ord. M. Mart. item; M: Georg: att vana icke är altidh lagh, doch kan man låtat blifva därvidh som vant är, och särdeeles straffas för det andra. — M. Nic. att kläckaren må behålla som honom tillkommer och öfvertygas dedh andra. Episc. refererade att i Tysklandh får Pastor dedh klädet som öfverst på bären är, kaplanen det hvita, kläckaren dedh under bären ligger. R. kläckaren må behålla dedh klädett som under bären ligger.

Peter Giesenhaus sade Borgmästaren och Rådth hafva seedt uppå taakes högdh på kyrkian och consenterat der till som Consistorium hafver där om disponerat.

R David Mårtensson blifver spögubbe och vecker upp folckett.

Taltes om Giesenhaus förslagh till kyrkiotaaks betalningh att af socknarna dieckne hielpen toges till dedh, dedh som aldeeles tyckes vara ogörligitt.

Stipendium Dioecesanum tages till Academins reparation.

Cursores i Björneborg få Rovesi sochn både tillhopa detta åhret heelt.

(27/7 ?) Præs. P. R. D. Ep., M: Nic., M. Georg, M. Ab.

Beviliades Janitori Thomæ Pirti så mycket spanmål af kyrkan som för honom upbrann i wådeelden, 4 Tnr; item een sochn pro hoc anno till brandhielp.

Beviliades att Dn Henricus Petri må komma till ordines efter hans faders och socknens begäran och pastoris

tilllåtande. Andreæ And. efterlåtes efter pastoris wthi Sexmäke trägne begäran och socknens pådrifwande; och the försoria honom på thet bästa the kunna.

Communicerade Episcopus med välb:ne Herr Landshöfdingen Baron Erich von der Linde utj högkoren om een söndagh H. G. N:s gref Gustaf Lejonhufvuds bref angående pastorum rustning och fördubblingen af den på Riksdagen utlofvade krigshielpen; ther till Hr Landshöfd. svarade, att om presternas rustning vore reeda bestelt, och allenast skulle nu skrifvas presterskapet till att dee ville fördupla hielpen som på herredagen utlofvadt var.

Julij 1656. præs. R D:no Ep., M. Mart., M. Ab., M. Prat., M. And.

Talte M. Martinus Stodius om een ryttmästare under Vilhelm Yxkuls regemente som var heemkommen och begärade regementspräst utj Dn Erics Matthiæ Florini ställe, hvileken var af dee Polniske skelmskligen ihjälslagen.

Upplästes Riksråds bref till Biskopen att han ville både medh allmogen och prästerskapett vara adsisterligh emott Riksens fiender, som, dedh Gud bättre, nu många: yppades förutan Pohlen, Muskoviten, Danmark och General Staterna förenade uti Nederlanden. — Ventilerade Biskopen om mann skulle något bref här om express låta utgå; consistorium til detta jakar aldeles; item till tree Landshöfdingarna uti Åbo Biskopsdöme underskrifvas.

Dn. Matthias Apollonius skall blifva Regements pastor uti Dni Erics Florini ställe.

29 Julij 1656 Præs. R. D. Ep., M. Georg, M. Ab., M. Prat., M. Andrea.

Een bonde Hindrick Hanson af Pargas sochn Lee-lax by, klagade att een piga som [han] hade trolofvadt vid, ingalunda ville hålla sin lofven utan reest aldeeles sin kooss; begärrar fördenskuldh lagligt skilias och full macht att söki annorstädes. R. emedan D:n Birgerus vitnar sig ofta hafva talat med henne och icke kunnat öfvertala, ty — — — —

Andreas Jacobi, scholaris et Aboensis klagade sigh, att han hade uthan låf råkat gå uthur prubban, och derföre relegerat ifrån scholan och inthet fådt sochn. Resp. Hans spelsmans konst Fiol hafver förhindrat honom ifrån scholväsende åtskillige gångor. Andreas svarade sig hafva haft läf

af sin Rectore, der til M. Andreas Rect. Sch svarade: I haa inthet haft låf, beviiste det åtskillige gångor, fast han haar haft stundom. Sentent. Han skall få sochn i vintter-supremus, inthet nu, och stå i prubban på nyt, effter han utan låf gick uthur prubban; altså har han låf komma i scholan igen.

30 Julij; præ: P. R. D: Ep. M. Georg, M. Ab., M. Andrea.

Upplästes och underskrefs bref till välb. Herr Johann Graan om lof att Landsh. måtte få collegam utj Nykarlby, Dm Andrean Carlinum, sigh till hofpredikant, hvilkett efterlåts och att han sin dienst med promotion framdeles måtte njuta till goda.

Dn Carolulus Kyrenius blifver primarius collega i Nycarlby.

Skrefs svar på R. D. præpositi Alandensis puncter.

Rector Scholæ lofvade en half sochn Siundo en torftig student Dn Petro Reuter.

Andreas Jacobi, scholaris, skall gå i prubban och sedan få halfva Siundo sochn.

Beslöts och att icke flere måtte vara utj hvar stämman een två studenter, hvilka niuta 4 sochnar.

Dn Johannes Michaelis Cantor får för alt ihoopa i vinter med sin broder heela Tenala sochn.

6 Augusti. præ: R. D. Ep., M. Georg, M. Ab:

War een bonde ifrån Wirdojs Capell, och besvärade sigh öfver feel på vijnsäden, och begärade till fougten een zedell.

13 Augusti. praesentibus P. R. D. Ep., M. Georgio Alano Pastore urbis.

Beslöts att Dn. Thomas Josephi, coadjutor in Ikaliss blifver på skantzen uti Kyro skogh predikant.

Waisa Sigfrids dotter klagade på een soldat Jacob Sigfridson ifrån Kaxois i Merimasku som henne belägratt hade och nu intet villa ähta henne. — R. öfvermorgon skall han hafvas fram.

15 Augusti Anno 1656 praes: P. R. D. Ep., M. Georg: M. Prat:

Framkom Dn. Mattias Apollonius begärandes komma till Urdiala Sacellanium. R. Han må hafva lof ifrå militien, och må ställa sig in i församlingen, och skall vara så när där till som någon annan.

Framleddes Jacob Sigfridson, soldat, och examineras om sitt bohlerij, hvilkett han tillstår, vill intet hafva henne för dedh när hon för var gifft ville hon icke vara när honom all den tid mer än på tre dagar. Dee skola wiass.

20 Augusti: praes. R. D. Ep: M. Georg: M. Ab:

Sades till Dn Gudmundum, att han ville gå till w:ne Hr Landzhöfdingen och vänligen nomine Consistorii begära att några bönder af Kökar, som voro endaste kararna i gården, blifva förskonte medh duplerade båsmenn.

Inkallades Dn. Georgius Hörnick och förhölt, hvj han hade så illa talt om een hustru på predikstolen för sitt buller uti kyrekian. R. differeras, men skall achta sigh att han intet går Consistorium förbij. Framkom den hustru som klagade på Herr Jöran, och sade att han hade bannatt henne och nästan bannlyst på predikstolen. Herr Jöran sade sigh hafva sedt att hon hade satt sin foot för henne och sedan med handen skutit henne. Hon ville vittnen och lifligh eedh på sin eviga siäls saligheet gå att det ingalunda var sant.

21 Augusti. praes: P. R. D. Ep. M Georg: M. Ab: M. Prat: M. Andrea.

Uplästes gref Gustaf Gustafsons grefvinnas begäran att Dn. Ericus Leander måtte confirmeras till Lethala pastorat. M. And: difereras, M. Prat: M. Ab., M. Georg: att confirmeras emedan Consistorium haar förr där till consenterat, grefvinnan och sochnen aldeles står på honom. R. Dn. Ericus Leander blifver Pastor uthi Lethala.

Dns Ericus pastor in Föglöö klagar sigh medh gråtande tårar att han ingalunda förmår göra ut ryttare.

Framkom Dns pastor Halikoensis angaf en ung karl, Oluf Anderson, Mannerskiölds tienare, sam uti hans sochn hade fallit uthi bohlerij och ville annorstädes giffta sigh. Pastor vitnar att hans kona begärar honom intet. R. Emedan pastor Halikoensis caverar för Oluf Anderson att den konan han belägrat hafver, intet begärar honom, ty skall han skaffa sigh af lagläsaren een zedell att hans saak är angifven

och skickat till ministerium, sedan får hon skilias uthi kyrkiovårdarnas närvaru, stå kyrkiostraff, eller lösa sigh medh tree Riks Dr, och sedan får vias medh den han begärar.

Angaf Dns Petrus Magni Arenius Dn Henricum Zeverini att han hade öfverfallitt honom medh hugg och slag uti sitt egitt huuss; Dn Henricus negerar. R. Dns Henricus Zeverinus skall bedias till och bevijsa honom elless vänskap. Dn Henricus badh till och lofvade aldrigh så göra meer; förmanes att vara sinom rectori lydige.

Ankom Perlstickerskans dotter och sade sigh vara citeradt till rådstugun, eller beder om utslag uti consistorio med Dno Georgio. R. Hon medh D:no Georgio skola få svar uti consistorio, sedan må dera gå hvart de vela.

22 Augusti. praes: P. R. D. Ep: M Georg: M Simone.

Uplästes Majorens Anders Rundeels rskifvelse och begäran att hans broder Martinus Costenius måtte honom till prest vid Kyro skants ordineras. R. emedan på sådant är ingen viss stat eller någott beskedh kan dedh icke skee, doch skall han medh tiden väl ihogkommass.

Underskreffs Dn. Erici Leandri confirmation på Pastorat utj Lethala.

Förmantas skriftteligen ministerium utj Bierno att dee äro dit förordnade Dno Barthollo behjelpelige och utj församlingen publicera hans fullmakt.

23 Aug. praes P. R. D Ep. M. Georg: M. Simone, M. Ab: M. Prat: M. Andrea.

Framkom Peter Giesenhauss och sade att pärlstickerskans dotter hade i går varitt på rådstugun, där så är beslutitt att hon skall utur sin benck doch att afhämpta consistorii meningh där om. Sådana procedurer gillas hvarken i kongl. privilegier: 23 punct, eller kyrkioårdningen. M. Andreas: att man förehåller borgmästare Rådth sådant; M. Prat: att saken må först här uptagas och sedan där Consistorio så behagade taga af des medell med sigh; M. Ab. item att man intet går ifrå klara skell och privilegier, och att man af rådstugun adjungerade sigh; M. Sim. item: M. Georg: att emedan dee begära Consistorii sentens om sitt judicio af hvilkett Consistorio intet kunnogt är, att då Consistorium för där om ransakar och skärskådar. R. Borgmästarne

kallas tillhopa och förhöllts Peter Jesenhauss kyrckioårdningen och privilegiernas 23 punct.; och så länge skall hon gå i sin bänck.

Framkom Vålb: Herr Landshöfdingen och klagade på Slotzpredikanten för han som fää utan någon skäll ihopvijar een soldatt medh pigor, oansedt om de äro trolofvade eller intet. R. Han skall examineras och tillbörligen straffas.

26 Augusti. praes: P. R. D. Ep: M. Georgio.

War borgmästaren Nicolaus Lietzen tillstädess, medh hvilken confererades om tornbygningen; han svarade sigh hafva talt medh vbne herr Landzhöfdingen, hvilken haarskutit till Consistorium och sagt gärna dedh kunde hafva sin fortgång. R. Footen må göras färdigh och sedan slutt och rätt täckias väll; om tornet må sparass till k. Mts resolution.

28 Augusti. praes: R. D. Ep: M. Georg: M. Ab: M. Andrea. Underskrefs svar på Dni Boetij puncter.

Angaf Dn Brynolphus ifrån Sundz sochn, pastor att en ung dräng Olof Hindricksons i Traanviik ville begära ächta Brita Sigfridsdotter i Jösseböle medh hvilken piga hans syskonbarn förr hade varitt trolofvadt, men blifvedt dödh för enn han vigdes med henne, tå för dem een gängb redan lyst var. R. Emedan Olofs syskona barn som trolofvat var vid Brita, uti sitt yttersta bekäntd hafver sig intet sammanlag hafva haft med henne, ty effterlåtes dem äthenskap, doch skola the gifva till Consistorium fyra Rdr.

1656 A:o Den 3 Septemb: praes: P. R. D. Ep., M Rect., M. Nic., M. Georg, D. Gyllenstälpe, M. Prat: M. Bergio.

Taltess om S. Gudmundi, S. Biskopens tienares arfs den 10 delen, om den skulle höra till Academien, om han skulle till Academiae iurisdiction. R. Confereras medh borgmästare och råd hvd skäll dee hafva till att seja honom vara under sin iurisdiction, och att der dee icke sigh effter klara bokstafven uti privilegierne beqvåma, skola peningarna stå i arrest till resolution ifrå Sverige.

Proponerade Rev. Dn. Pastor bargmästarnes desse in om kyrkherr[s] åker att den måtte slåss under staden, hvd här uti skulle göras. R. Dns Pastor gör väl och rätt der utj att han sådant geer till känna och skall han intet gifva

efter att hans deel måtte förminskass eller förändras för enn konungen sielf sigh där på förklarar.

Mats Simonson ifrå Wasa besvärade sigh att Pastor togh af hvarat hionelag 4 öre SMT. R. Han skall icke af dräng och pijsa taga påskapeningar meer enn itt öre S. mynt.

Noch besvärade sigh Mats att han skulle böta effter Hofrättenss doom 100 Dr Sölf. M. till Kyrkian för dedh han hade nederrifvitt 3 benkiar utj cooren utj Solfvo, sedan dee som där om rädde intet ville lyda consistorii förbodh att jnga bonde bänkiar skulle vara i cooren. — R. Probstén må draga dijt och ransaka om någon bondebänck hade stått uti cooren sedan dett afsades att ingen bänck der skulle stå; finnes att bönderna hafva varit derutj olydighe, måga och skola dee hvar för sigh böta till kyrkian 10 Dr. SMT.

Den 4 Sept. Praesentibus D. Ep: M. Nic: M. Georg: M. Mart: M. Andrea.

Discurrerades om Dni Jören Hörnicks predikan eller texts utleggelse, att Gud skulle vara oächtadt fader åt dee barn, som honom icke äro lydighe etc. etc. hvilckett och så offta skedde på itt och annatt sett utj predikstolen, att intet kunde skeep utan förmaningh. Resp. Dns Georgius att han vissare skall see på sine saker, och klagar att när han går i tornet stengdes dören igen effter honom, där han haar måst sittia til midnads tjd.

Förhölt Dno Laurentio Canis att han var intet Consistorio lydig och ville intet gå efter befalningh uti proban för denn excess moot välb. herr Landzhöfdingen. Han vill veeta hvad han haar illa giordt, neekar aldeless sigh hafva giordt någott emot Landzhöfdingen sade sigh allenast hafva sagt: Om jagh icke får rett hos eder, stiger jagh vjdare.

Berättades och om Dno Canis att han effter stoor intercession hoos S. Biskopen blef förordnad caplan utj Brunckala, men andra dagen medh svärd welat rendt igenom een bonde, derföre måst carseras, et sic consequenter.

Angaf jagh een klagopunct att M. Paulus hade migh beskylt att min skriff den jagh nomine Ven: consistorij utgaf på studentepeningar och Matthiam Mathesium anno 1655 den 15 Nov. skulle vara lögn: det öfversågh Consistorium och i synnerheet Rector Scholae M. Andreas att säden var aldeles eens medh rätta påfördt.

5 Septembris. Praes: DD. Ep. M. Nic: M Georg: M. Mart: M. Andrea.

Uplästes och underskrefs bref till Sveriges Rikes Råd om wederlagh förr åkern, huushyra, tompter som hafva [legat] under biskopstompten, ladugårdarna uthi Rentemäki sochn.

Ad vota omnium blijr sacellanus uti Lethala sal. Dni pastoris son Dns Ericus Erii Saloni.

Dn Olao w. J. Karin Horns präst, försäkras om Urdiala sacellania; doch får ingen confirmation för enn härefter.

Sept. 6. Praes. Rev. DD. Ep: M Georg.

Underskrefs Dni Erii Saloni confirmation på sacellanien uti Lethala.

Madz Thomason af Cumo sochn skall echta den konann han hafver haft barn medh.

Dns Martinus Björneburgensis får blii compagne predikant under Erich Körningh.

Woro 3 bönder ifrå Kumblinge sochn begärade köpa messekläder; hvilket dem och efterlåtes där någott vore till öfverlopps.

Lars Sigfridson ifrå Corpo sochn och Hootskär capell confirmeras till kläckare i Hootskär och där medh friades ifrån båtsmans wesendett.

Bertill Thomason en ryttare ifrå Nosis haar trenne gånger belägradt Gertrud i Noisis, tvenne resor medh lofven att ähta henne; doch vore nu död i Pohlen. R. Hon intages i kyrkia som een trolofvad, allenast af predikstolen afsäges att hon medh församlingen är förlikt.

Sept. 8. praes: R. DD. Ep. M. Nic: M. Georgio, M Andrea. Sammankallades alt presterskapett till morgons.

Mats Thomason i Märstolla af Cumo sochn skall för boherij medh tvenne pijgor, för hvileka han plichtat hafver uppå häradstingett, och ingen af dem vill ähta, böta till consistorium tijo D. Cop. och stå kyrkiostraff.

Lars Simonson uti Villie by och Cumo sochn skall blifva kläckare utj Cumo.

Lemo: Ds Georgius Burgerus försäkrades mundtelighen om sacellanium uti Lemo.

Dn Georgius Mascoensis coadiutor begärr komma till Urdiala et Dn Olaus Urdialensis petit Urdiala sacellanium.

Citeras till Consistorium in 10 Sept. Præp. Mascoensis.

Framkom Dn Johannes Rökmann Præpositus castrensis hälsade Consistorium och begärade blifva promoverat till någor rolighare legenheet enn han nu i långan tidh hafver haft uti fäldt, ehurudan den då vore. Han præsenterade H. G. Exc. G. Magni Gabriel Delagardie confirmation på praepositur ämbete uti fäldt. R. Han skall skäligt ihogkommas, effterlåtes och sökia hoos H. K. Mt all krafftigh promotion enär någott godt gäldh kunde yppas.

En bonde af Kumblinge sochn begärar att böterna i capellet må transfereras till moderkyrkian. Probsten må här om lagha.

Jöran Tornhuus begärer arrest på Herr Mats utj Nyby, sacellanus. Thomas Pirti skall arrestera honom att han ingalunda viker staden för enn han betalar.

Dns Melchior Melchioris klagade att Dns Johannes Rökmannen haar intet betalt honom tvenne manualia finonica. R. han skall hållas der till.

En bonde från Nystad begärar ordningh för capellanen hvad han skall hafva för likstol. R. en Dal. för barn som intet hafr gåt till H. nattvardh.

M. Gabriel Thauvonijs begärar heela Vichtis sochn föregifver sig hafva ingen löhn på staten. R. härpå gifvitt svar tillförende. Är så att han intet hafver något löhn . . .

10 Sept. Praes. P. R. D. Ep: M. Martino Stodio.

Bervärade sig Dn Georgius i Masko att han hvar predikedagh skulle hålla gudztiensten uti Corwis Capell och intet finge där före. R. Probsten skall hvar annan söndag stå tiensten före.

Framkom en officerare ifrån Pohlen begärandes een präst medh folket som han skulle nu utföra; nämner Dn Ambrosium Georgij; R. Dn. Ambrosius Georgij blir compagne präst under v:ne Hindrich Sass.

11 Sept. Praes. R. D. Ep: M. Georg: M. Mart: M. Ab: M. Andrea.

Upplästes h. Maria Larsdotters klagopuncter på H. Göran.

Taltes om beskyllningen som vlb Gustaf Ille och Elias Jönson hade tillagt M. Stodio, att han skulle utvärkat

boomärecken och consens åt herr Lars i Nagu der till M. M. alldeles nekar.

Framkom h. Walborg Dni Isaci Svenandri moder och sade att Dn Isaci hustru intet utj högmässan hade trät medh h. Maria Larsdotter om aftonsången; sade att h. Maria hade stött henne under sigh och bekänner att hon var för inne och slept sig öfver sigh, men när hennes son hustru kom skulle hon medh vänstra armen stött henne neder. H. Maria säger sigh ingalunda hafva stött henne, utan satt sig allenast neder. H. Walborg beder faan taga sigh att H. Marias moder var full och drucken i kyrkian. H. Walborg säger att Maria skulle hafva sagt åt sin sonhustru »hvad westu medh migh att vi icke väl kunna stå som vi komma», och seger att [hon] dedh hade hört uti andra bencken, och att hennes mann var så godt som hennes son hustrus förra mann. Herr Jöran neekar sigh hafva kalladt henne allena diefvuls förbannade menniska, utan sagt i gemeen; doch efter hon tager dedh åt sigh, må dedh så vara. Bekänner att den saken intet war förr ransakatt. Nekar sig hafva sagt att h. Maria hade stött Dni Svenandri hustru utur bencken utan utj bencken, endock håller nestan likagått. Bekänner sigh och hafva bedt utj församlingen att Gudh skulle sådana och andra syndare omvända. Bekänner sigh talat oährligitt vist medh henne eller derfore förwidt henne. — R. H. Jöran får skrifteligt svara och togh till sigh hennes inlagor och h. Walborg skaffa sigh vitne.

Inlades Dni Georgij Hörnik[s] defensions skriff emot hustru Maria. Vot. M. Martinus, M. Georg, M. Nicolaus: kallas in och öfvertygas att han giordt orett, deprecera. Dns Georgius bekänner sigh inthet oärligitt veta medh hustru Maria, och blefvo uthi consistorio förlikte.

M. Kempe. Om han hafver hört någon theologum; må få skriff.

Dnus Christianus Canuti skall paminnas när något faller.

Præpositus Jacobus i Birkalass excussation uplästess; härpå resolveras att een annan præpositus skall titt reesa och examinera.

Biärno: Inladess ett bref om en kläckare.

M. Paulus particepera dher af helparten.

Jacobus Jeremie skall, vänta medh ordination till

prästemöte. Doch blef för synnerligh orsaks skul nu denna gången admitterat.

Anno 1656. 19 Sept. Praes. Episc. Magn. Rectore, M. Alano, M. Stodio, M. Abrah Thav.

Inladhes och upplästes M. Stalij superintend. Narvensis klaghemåhls skrift öfver Josephum Laur. compaignies predikant uthi öfverst Knorrrens (?) regement. Resol. Skrifves välb. herr guverneuren widh Narven, att han ville denna saken dhem emellan ransaka.

Præsentibus P. R. D. Ep. M. Nic. M. Georgio.

Lemo: Een kona ifrå Lemo sochn klagade på een bosmann Elias b:dh som förr detta hade varit fiskare uti Ny-näss, att han hade belegratt een kona två reesor och nu bortreest, dock gifvitt henne een ringh och 3 Dr kop. Mynt och tu paar skoor. Tedde härpå tvenne boomercken Mårten Jöransons ifrå Kaitess, Lemo sochn, Jöran Hindricksons af samma by. R. Pastor må här om ransaka och där dedh sigh så hafver som föreskrifvet är, tages hon i kyrckia och gör till kyrckian några dagsvercken.

A. 1656 2 Oct. Praes. P. R. D. Ep: M. Nic: M. Georgio.

Een borgare Fappi (?) Marcus klagar på sin sveger-son Dm Michalem Styrman att han intet ville betala dedh kapkläde som han hade tagitt till borgens uti Philipp Bellekoirs bodh. Dn Michael seger sin svärfader hafva läfvadt sigh dedh kapklädett då när han friade till hans datter, och intet kläde sielf tagitt, utan han svärfaderen togh honom ovitterligitt klädett. R. Skaffas vitnen.

4 Octobris. Praesentibus R. D D. Ep: M. Georg: M. Andrea.

Uplästes några bref som rådmann Laurentius Burgerus presenterade, angående biskops gårdz upbygningh; sade sigh hafva reestt kringh medh een book uti octavo, der utj hvar haar noterat, dedh dee hafva lofvadt, hvilken medh passett sal. Episcopus M. Isacus Rothovius hade honom ifråtagit; sade sigh intet hafva upburit utan rest kringh och dee som besöktes sende sielfve sin spanmål; peningarna togh han emoot, och dem lefvereratt oeconomio Dno Svenoni Torchilli, et Dno Johanni; fädt derpå qvittens, men ingen lön, tden honom var tillsagdt 50 Dr om åhrett, tient utj 5 åhrs idh, doch intet fått.

8 Oct. Praes. R. D D. Ep: M. Nicolao: M. Georg: M. Mart:
M. Sim: M. Prat: M. And.

Framkom Dns Henricus i Pusula och besvärade sigh öfver sin gamla trät camrat Dm Jacobum Stigälium, att han intet får för honom niuta sin legenheet efter consistorij resolution, icke sluppitt på predikstolen utan att han kom ifrå consistorium oactandes all privation, straxt stigitt på predikstolen och lyst sigh inn för een fullkomligh caplan afsejandes aldeles Dn Henricum, förargatt heela församlingen medh dedh att när han sigh lenge hade absenterat ifrå gudztiensten, församlingen aldeles var tillstädes, då hade Dn. Henricus gåt absolverat folckett och sedan celebrerat missam hvilekett Dns Jacobus fast illa haar uptagitt. och verre uttydt. [Vot.] M. And. att eendeera af dem måtte komma dedan, M. Prat: att skiljas åt. M. Sim. item, men att Ds Jacobus måtte plichta för Consistorii dooms öfverträdelse medh privatione; sammaledes M. Mart. M. Georg. att Dn Jacobus måtte straffas, och anhålles hoos landshöfdingen om execution, sedan om remotione trefades när Grefvens kommer; M. Nic. att consistorium står till att lydha sådan perviciam som Dns Jacobus begäär, och myckitt betre att ingen voterar, enn att så lida skymf een och annan gång, åhr effter åhr. — R. Ds. Jacobus Stigälius skall till yttermeera vara priverat, doch för Gref Lejonhufvuds skull niuta i åhr halfva kaplans lönen af Pusula och sökes hoos Landzhöfdingen om godh råd i denna saken. Och sades till dhe bönderna som voro ifrå Pusula att dee intet må gifva åt Dno Jacobo utan Dno Henrico och att Ds Henricus allena skall tiensten förestå.

Pastoris son Johannes Mathesius i Pyhäjoki får halfparten studentepningarna af Calajoki præpositura; andra halfparten M. Paulus.

Beviljades S. M. Simonis Anglenii dotter dieknepeningarna för detta åhret af Nykarlby stadh och soehn.

Ds Kilonvius tedde fram een räkning på bekostningh för D:no Culmano i Cumo. — R. Ad vota omnium skall Dn Kilonvius hafva halfva soehnen sigh till löhn.

Ds Jacobus säger Dm Georgium hafva terminerat undan för honom.

Anno 1656 den 6 Novembris resignerade M. Andreas Petreus notariatum Consistorij Ecclesiastici Aboensis,

den han medh stoor flijt, lof och beröm uthi $3\frac{1}{2}$ åhrs tijdh uthan någhon löön beklädt och förestådt hafwer; hvarföre Consistorium honom framdeles medh en godh promotion till en annan lägenheet vill ihugkomma och försörja.

Nicolaus Laur. Nycop.
SS. Th. prof et pt Acad.
Aboensis Rector

Georgius Alanus
past. Ab.

Martinus Stodius.
Andreas Lau. Nijcensis.

Anno 1656 den 6 Nov. togh iagh Gudmundus Roth[ovius] oeconomus templi Aboensis emott consistorij Ecclesiastici acta och protocol; huadh hemligit hållass skall och mig påläggess förtia, skall iagh troligen efterkomma, Så sant migh Gudh hielpe.

Anno 1656 d. 6 Nov. Præpositi Birkalensis saak om coadiutore upsiutes till nästa synodum.

Den 12 Nov. Ps. Adm. Rev. D. Episc: magnif. M. Nicol: past M. Georgio: M. Mart. Stod: M. Simone, M. Pratano. Angafs en giftermålss saak emellan tremenningen vthj Wårfrukyrkio sochen. R. Ad vota omnium efterlåtes doch att han böter till kyrkian feem Dr Kmt.

Blef Dn. Laur. Thomæ confirmeradt fattighuus predikant.

Discurrerades om den ordningen som brukatt var i böneformularet hærtill för drotning Christina, att hon nempnes efter arffprintzen, emedan förnimmes att i Stocholm hennes M:ts nämpnes för arffprintzen. Vota: M. And. M. Joh. Prat. tyckte att hon måtte för nämpnas; M. Simon, M. Mart, M. Georgius, M. Nicol. funno för gott att dätta comuniceras med välb:ne Lansshöfdingen. R. Blifver vid dätt förra, att drotningh Christina nempnes efterst till des nogen talar där om.

Communicerade Adm. Rev. D. Episc. sitt concept eller vilia om psalmerna som han fant för gott att siungas böra i dhe 3 plågors tidh; Nämbl: i krigstidh, dyr tidh, pestilentie tidh, nämbl. Söndagen, Onssdagen, Fredagen. »Herren vår Gud var tig blidh.» Måndagen »Vår Gud är oss en väldig borg etc.» Tjyssdagen »Wthan Herren faller oss till,

när fienderna etc.» Torsdagen »På tig hoppas iagh o Herre kär.» Lögerdagen »Bevara oss Gud i tin ordh etc..»

Sedan ordningh med predikningar wthi samma tider. Item precatations formuler som Adm. R. D. Episc. giordt hadhe. Och att inga tyska diskantz stycken nu siungas i kyrkian, wthan på latin, svänska och finska.

M. Samuel Frisius anhölt att han kunde bekomma tertialen aff dhe pr. som falla aff staden för portsiungandet. Rector seger M. And. Laur. att dätt hafver altid varit rectoris deell, begärer än dän behålla, och seger sigh hafva giordt sin flijt, så mycket som honom tillstodh. Sade och att conrector hade Wskäla sochn in primis et 2:dis. Togo afträde båda. — R. Rector scholae behåller halfua tertialen, så och halfua Wskäla sochn. Conrector andra halfua deelen (hvar med rector scholae M. And. var väll content och nögdh) framdeless, doch icke denna gången, emedan conrector hadhe reda terminerat Wskäla sochn. Lofvades conrectori D. collegis D. Petro Arenio, D. Simoni en dell af någon sochn till brandskada.

Den 22 Nov. Praes: Adm. Rev. D D. Esch. Petraeo E. A. M. Nicol. Laur. M. Georg. Alano. M. And. Laur. Rect. Scholae.

Blef talt att ingen tacksäielse bör görass i försambl. wthan special befallningh och tryckta order.

Discursus om disputationibus synodalibus huru och på huad sät dhe böra anfengas och begynnas antingen på kyrckioherdarna eller kappelanerna. — R. bleff beslutitt att praepositi och pastores skulle först præsidera och respondera och sedan cappelanerne. — Blef omtalt huem som skulle kosta på tryckett, där till svarade M. Nicol. att Respond. kosta där på och sälia sedan exemplaren huarigenom deras pr kunna refunderas. Dätt dem sampteligen syntes gott vara. — Taltess om huar dätt skulle begynnas här i Finlandh eller i Bothnia. — R. Att i Östrebothn skulle begynnas, effter dhe är längst borto, och dätt kan icke præiudiceras dem här i Finlandh.

Respond. 3: Rev. D. Elias Holmius praeposit. past. in Nerpis, quasi praeses eller senior; D. Paulus Boom i Waza pastor, 2: dus respondens; D. Isaacus past. i Stoorkyro.

Och att huardera betalar 1 ark på tryckett, så kan dätt lindrigast komma aff.

Jn synodo angå tre suenska predikningar och 3 finska. — Concionatores: Pastor i Lapfierdh R. D. And. Kempe, Past. i Maalax D. Olaus Arenius, Past. i Jlmåla; på svänska desse tree. — Past. i Laihala, Past. i Lillkyro, Rect. schol. i Waza: på finska.

Blef omtalt om nogra präster wnder regementerna som voro döde och huem som skulle dem succedera.

M. Paulus tedde sig. Blef M. Paulo, för dätta husspredikant hoss fru Christ. Horn på Runogårdh, offererat aff venerand. Consist. att blifua regementz predikant. — R. att han var siukligh.

NB. Begerade notariatum i ven. consist. ecclesiastico. R. Adm. R. D. D. Episc. swarade, att där var en tillsatt, 2:do att där var ingen löhn som bestos. Svaradhe M. Paulus han ville siälf see till att skaffa löhn. R. Episc. iagh troor i äre alt för suag där till; där till mz så är Kongl. befallning att han som är oeconomus han blifr Not. consistori eccles. — Der mz tog M. Paulus afträde; doch lofuades honom att han skulle vid gifuen occasion blifua ihogkommen.

Confirmation lofuades D. Simone Anglenio på regementz platzen wnder Bâthenz regemente.

Begerade D. praepositus Kalaiokensis veta om han skulle jnlysa M. Mich. Jurvelium i Wlo. — Vota: M. And. Laur. tyckte gott vara, att han inlystess nu strax, M. Georg. Alanus att dätt wpskiutes till våren närmare, M. Nicol. Laur. magnif. p. t. sadhe, att ett breff var afgångit till R. D. praepositum att han skulle inlyssas vidh nyåhrs tidh eller strax effter. — R. Beslötz att dätt skulle skriffuas praep. till, att han skulle jnlysa M. Mich. Jurv. strax effter nyåhrett.

M. Laur. Kempe anhängande i genom sin broder M. Axel. And. Kempe 1. Att honom måtte effterlåtas diekne p:r aff 3 sohner som honom tillförende lofuat vaar. R. hvilkett samtycktes. — 2. Klagade att venerand. consist. myndigheet blifuer förminskatt i dett att sombliga inmänga sig i dee saker som dhe icke bordhe. R. wardt suarat att man tager den 17 puncten i privileg. till hielp och skrifues förmaning till dem som dätt göra sampt till collegas, i synnerhett D. Casparum, så och Ecclesiæ minist. darsammastädes att honom icke något i sitt embete skeer förfångh. R. Lofuades en förmaningz skriff. — 3. Anhölt om annor lägenhett effter som löhnen afkortas. R. att han skulle väll blifua ihogkommen i medlertidh. — 4. Anhölt M. Axelius om stud. p:r i

Nerpis praepos. på D. Martini Galles vägna, som honom för dätta woro tillsagdhe. — R. Om han icke hade fåt (så blef honom imponeratt, att han skulle taga attest af högl. herrarna profess. om han hafuer varit vid Acad. i förfluten tidh och där sådant i sanning befanss), skulle han blifua i hogkommen och bekomma.

D. Christernus i Maalax wardt förordnatt till Kyroskans att blifua predikant för dätt folkett som där fins.

Den 26 Nov. 656. — Praesid. Adm. R. D. Episc. M. Georgio Alano, past. Aboens.

Ålanss Saaker. — Handladess om D. Boetij praep. et past. klagepunktat i Saltvijk, huilka voro 13 str; och där på föll sådant suar. Siälfue punctarna äro att see i D. praepositi egit breff, förvarat i lådan i V. C. Aboensi.

1. Om faddrarna där in loco boo, som barnet är födt och christnat, måge på dätta sättet som handboken förmanar förmanass, att hafua inseande mz barnssens wptuchtan; skola och förmana åhörarna att dhe kalla dem till faddrar, som dätta inseande hafua kunna.

2. Såsom i kyrkiordningen förmälless, skeer mz trolofningar.

3. Prästen måtte vara medh i brölloppet och sengledha brudfolken, fast han ej är budin och sedan resa heem när honom behagar. Samma ordningh mz them som hafua haft sengelagh och böte än tå till kyrkian.

4. Åhr ordningh att den som går mz bart håår och crono i kyrkian och kommer för än tidh åhr, böte 1 Rd:r. — Förståss om dhe fattige; men dhe rikee böta meer som kyrkioness förmän lägga dem wppå.

5. Dätt råda kyrkioness förmän före.

6. Kan för denna tidz lägenheet ingen ny sedh begynnass.

7. Här om disponerar jnspectör scholae siälff.

8. Blifue vidh H. lansshöfdingens resolution mz halmss, hööss och wedtz wthgifuandhe och räkne intet antingen präst hafuer hemman eller ej.

9. Ordinantien för tiggare är nogh att styra dhe förbudne tiggare mz. Hålla dem fogden före, kan icke han dem styra, klage för lansshöfdingen.

10. Effter lagen så formå, den som begerar tingh och ransakningh, han kårstar iu nogot där på, vinner han så

vinner han omkostnan och så; therföre skola kyrkiövärdarna och säxmännerna, huilkass embeter är förnembiligen försuara prästgården och kyrkioness egor, göra bekostnan af kyrkiones intrader och fodra dem igen aff wederparten om the saken vinna.

11. Catechesmus lässess och predikass om söndagarna först på en fiendendelss timma, och den andra tiden till Evangelii predikan och explication. Men i fastan läses passionen och korteligen på en fiendendelss timma expliceres, och sedan Evangelium, där om oförtöfuat vidare ordningh komma skall. — Kyrkiötjänsten på skärtorstagh kan väll afläggass där folkett ej kan komma tillstädes. På långfredagen predikess aff passionen den ytersta acten om Christi korssfästningh och begraffningh.

12. Skiutess till D. praepositij betänckandhe om 1 eller 2 predikningar hållass om solen[ne] faste- och bönedagar.

13. Wij förvente i denna puncten D:ni praepositi yterligare förklaringh.

29 Nov. — Præside Adm. Rev. D. Episc. D. D. Eschill Petæo, Magnif. M. Nicol. Nycop. M. Georgio, past. Aboens. D. M. Mart. Stodio, M. Simone Kexlero, M. Joh. Pratano, D. M. And. Laur.

Erich Johansson framträdde och besuäradhe sigh öfuer nogra geldzmän, som honom voro skyldige och ville icke betala mz godh vilia, som var öfr kyrkioherden i Wichtiss Hr Jacob och cappelanen i Sommarå. — Blef resolverat, att rådmannen skulle få en förmaningz skriff till pastorem Hr Jacob i Wichtis, så och sacell. Hr Philip i Sommarå att dhe skola förnöia rådmannen Erich Johanson innan kort, påminnandes dem, att rådmannen hafuer en tidh töfuat och haft dilation mz dem, såsom och att han nu tränger till sine pr effter han (:så väll som monga andra, dät Gudh tröste:) haffuer lidit stoor skada af vådellden i förledna tidh; och der dhe icke låte sigh bequemma remitteras dhe till värdzligh rätt och häradtz tingh.

Kom fram Rev. D:ni Severini Matthiae praepositi in Messekylä ransakningh emellan Rev. D. Jacobum praepos. et past. in Birkala och D. Joachimum etc. — M. And. meningh var att dätt wpskiutess till nästa synodum. M. Joh: wpskiutess att dhe i medler tidh betäncka sig och förenas sius emellan. M. Sim: kan tarfuas 2 cappelaner, doch

wpskiutes till nästa synod. M. Mart: Dhe komma alla till muns i nästkom. prästemöte. M. Georg: praepositus D. Jacobus sätter sigh emott consistorij disposition, huilket synes vara en förmäthenhet. Magnif. M. Nicol: pastor Birkalensis hindrar D. Joachimum och sätter sig emott consist. disposition och iu lenger här mz dröges iu meer är dät wthan tuiffwell D. Joach:o till skada och förhinder, ty han wthan tuiffwell yrker på sin mågh och vill hafua honom till cappel-lan; woro bätter han sende honom hijt till universitetet, och han kunde mz tiden promovera och komma till reputerli-gare lägenhet. — Ad omnium vota: R. Att D:nus Joachi-mus skulle komma hijt igen festo Henrici nästkommandhe; då skulle han få wthslag och suar; doch skulle han få förskrift till Rev. D. praepositum, att han skulle i med-lertid bruka sit embete i församlingen, och få fulkomlig fulmacht festo Henrici.

D:nus Michael Marci wardt forordnat att stå på läcktarens dageligen och movera pausam och siunga mz, att dätt måtte dess skickeligare gå mz sången i försambl. och därföre skulle han bekomma en soehn.

3 Decemb. — Praesid. Adm. Rev. D. Episc. M. Nicol. M. Geor-gio, M. Mart. M. Abrahamo, M. Joh. M. And. Laur. Om Synodo tillkommande festo Henrici. *Praeses:* M. Abrah. Tavuonius; *Respond:* M. Johannes Forsenius, pastor j Esspo, pastor i Caris; *Concionatorer:* svensk: D. pastor i Tenala, past. i Eknäss et pastor Poio; — finnonicè: past. Kiskoensis, Kyrkiöslätensis, Karisloioensis.

Voterades på hr Booss 1 punck. af dhe 13 som 29 Nov. voro och framme. M. Joh., M. Abrah: Dät kan vara nöttigt att appendix läses för enfaldigt folk skull; M. Mart: idem, M. Georg. M. Nicol: kan ingen förändring ske för än som en annor kyrkioordningh kommer. — Omnium vot: att dätt blifr vid att appendix lässes till vidare beskee.

D. Henrici Neostadii supplication. Resolverades, att D. pastor i Kyrkiöslät vill hafua sin son till cappelan; 2. Studente p:r äro öfr hela stiftet deputerade till Acad. repa-ration; 3. Lofuades honom 20 D:r K. mt, dem M. And. rector scholae skulle honom festo Henrici contentera och öfr lefue-rera; 4. lofuade ven. consistor. honom mz första medh en promotion ihogkomma.

David, spögubben, lofuades af ven. consist. åhrligen

bekomma 4 tr. spanmäll för sin tjänst i kyrkian mz wpväckandhe.

6 Decemb. — Præside Adm. Rev. D. Episc. M. Nicol. M. Stod. M. Sim. Joh. Pratanus.

Köm D. Bened. Collinus fram mz Borgm. och rådз breff i Helsingfors mz V. Consist. consens i Wiborg, at D:nus Bened. Collinus måtte ordineras till hospitalss predikant i Helssingfors. — Vota: Dätt kundhe honom icke vägrass: M. Joh. M. Simon. M. Stodius; men M. Nicol. sade, dät må skee, dock han först examineras more consueto.

Adm. Rev. D. Episcopus examineradhe honom; resp. väll, och där på vardt han ordinerat.

Recommendationen fins i Åbo lådan (Borgm. och rådз i Helssingfors).

Högv. H. Gustaf Horn Efuertssons breff från Narfuen lofr ransakningen om prästerna, skall mz första komma hijt. Lagt i kongz lådan.

Larss Håkonsons (Borgm. i Helsingfors) bref om pastoris försummelss i Läppiss om gudztjänstens förrättandhe. Beslötz at han skulle få en citation effter, att han [må] suara, huru han sätter sig emott Adm. Rev. D. Episc. disposit. i senaste visitation giordh. — Ligger i Åbo stadz låda.

D. Joh. Vlmstadij recommendation af grefuinnan från Wasaborgh om diekne p:r å Lethala sochn. D. Joh. bekom Lethala och Pyhäma sochner at wpbära diekne p:r ärligen så länge som han tjänsten i Nystaden, nämbl. rectoratet, förträder; där på han och bekom breff. — Recom. fins i kongz lādhan.

Nondala församblingz jnwänare besvära sigh, att dhe i Reeso taga mer vin korn än dem bör; fingo breff att dhet skulle blifua vid den anordning som högv. biskoppen gjorde i senaste visitation, nämbl. Nondala kyrkia får 3 $\frac{1}{2}$ tr, Reeso kyrk. 3 $\frac{1}{2}$ tr, Merimasko försambl. 3 tr.

Studiosorum postulaat om sochner. D. Sigf. Laur., Joh. Laur., Georg Bartoldi, Joh. Thomæ, Joh. Gregori beuiliades dem inga sochner, effter dee hade fāt vale och voro studenter. Lofuades dem student p:r i framtiden.

8 Dec. 656. — Præs. Adm. Rev. D. Episc. M. Nicol. M. Georg. M. Simon. M. Abrah. M. And.

Hr Olaus i Raumo, sacellanus, framträdde och be-

gerade komma i saligh M. And. ställe till pastoratum i Raumo, föregifuandes, att han hade för 15 år sedan församblingens där samma städes vocation för än M. And. saligh där till kom, men då af consist. lofuat annorstäns mz så god lägenhet blifua promoverat; fördrogh och så sin längliga och mödosamma tjänst. Togh afträdh. — Vota: M. And. Laur: D. Olaus är en gammall väll meriterat man och tjänare, haftt votum ecclesiae tillförende, stält sigh väll och ingen annor begerar; synes altså billigt vara, att han där till kommer. M. Abrah. idem fere, och att dät är alt skäligt att han blifr hulpin. M. Simon: han hafr wthstāt en längligh tjänst och hafr haftt eccles. votum; synes altså got vara att han slipper till past. i Raumo. M. Jöran: han må väll komma där till mzdan han hafr långt för dätta haftt ecclesiae votum, doch at nogot dröges mz confirmation. — M. Nicol: han är väll meriterat och lärd person, allenast han skaffar sig nu på nyt ecclesiae votum och församblingens consens. — Sententia: Consistorium är eder Hr Oluff helt och hällen bevägen allenast i skaffe edor försambl. kallelse, så skole i vara försäkrat, att ingen annor framför edor skall komma dijt, wthan j skole bekomma confirmation när i här näst komme igen och hafue ecclesiae votum.

Besvärade Hr Oluff sigh, att enkian vill förbiuda honom predika i högmessan om sön- och helgedagar, far ej heller veta när som nogra trolofuas och wias. Concluderades, att hr Oluf, som är senior, hafr inspection mz gudztjänsten, trolofningar och wigningar, predikar och så i högmessan på stora fester, jull, påsk och pinges dagh och solen bönedagar, doch alt mz denna condition och vilkår, att enkioness intrader icke till dät ringasta afkortas eller förminskas i nogon måtto. — Där på skall hr Oluff bekomma en skriff[elig] nota och ellest dhe andre sön- och helgedagar sampt söknedagar predikar enkiones mzhielpare och hr Oluff per vices.

Cappelanerne j Loio D. Jacobus och D. Henricus kommo fram för domcapitlet. D. Henricus sade att honom var wndt en liten lägenhet aff V. C. men kunde intett få niuta henne; blifr förhindrat i sin gudztjänstz förrättande af D. Jacobo. Bar alt wp dät lilla som honom borde af bönderna. — D. Jacobus mente sigh ingen orät hafua giordt honom, wthan hafuer iag gåt till alla bönderna som voro honom, Hr Henrich, deputerade så väll som mina, så hafr D. Henricus gåt till mina bönder och öfr alt. — D. Henri-

cus sade, att D. Jacobus hade satt mätessmän på bönderna; där till näkade Jacobus. Jacobus sade, att D. Henricus hade förbannat bönderna som ej honom gofuo som han ville. D. Henricus nekadhe, men Jacobus lofuade skaffa vitne där på. — NB. D. Henricus angaf, att D. Jacobus hade kommit till en bonde som var gård och grund wpbränd före, och då han begeradhe hielp af honom ömkadhe bonden sigh och sade: »Gud wet huar iag skall taga nogot; alt mit goda är wpbrändt». Tå sade D. Jacobus: »Brinde än engångh i aska, och du mz». Men Jacobus näkade aldeless där till. — D. Jacobus angaf, att D. Henricus hade röfuaat hauss documenter ifrån honom; Henricus seger, att D. Jacobus hade lemnat dem i kyrkian och tog dem ej till den ändan han ville dölia dem, wthan att han ville see huad där var wthi dem. D. Jacobus seger: »för än iag bekom dem igen måtte iag taga goda män mz mig till honom och anmoda mit igen; han offererade mig ej dem igen godvilliligen». D:nus Jacobus sade, att D. Henricus stötte honom i bäncken; där till näkade D. Henricus, som D. Abrah. Hermainens ransakning vitnar dätt ej vara af nogot värde. — D. Henricus hade skolat kalla V. C. bref så och Grefuens: passquiller. D. Henricus nekade, men Jacobus lofuadhe skaffa där till vitne så skedt vara. — Togo affträde.

Vota: M. Sökiess all medell, att dhe skiliass åth, och medan nu ingen lägenhet är löss, att dhe då i sämie förenass till des nogon kan gifuas för D. Henrico. — M. Abrah.: Denna saken är bäst att hon tracteras connivendo så mycket som mögeligit är, ty församlingen förargass mycket af dheras otidiga trätor, och Jacobus confirmeres; man seer och till att dhe här i consistorio förenas och förlikass. — M. Simonis vot: Bäst at dhe skiliass åth, eller sätties högt vite dem emellan, att dhe äro rolige, och att dhe per vices besökia bönderna. — M. Georgii vot: Effter dhe hafua båda exorbitat så äro dhe och så båda straffade wordne. Effter D. Jacobus hafr hans G. Exc[ellens] och Monkens fruss bref, synness icke vara obilligt han confirmeres. — M. Nicol: Så lenge som dät så står till är intett annat en som förargelsse; voro billigt, att D:nus Jacobus restitueras, efftr han hafr varit priverat och at dhe dela intraderna sins emellan nu i vijnter etc. — Reverendiss. Episc. sade: den karlen D. Jacobus hafr varit så passligh emot oss; skulle man giöra annors än som i bokstaf lyder, skulle hr Suen. praep. see surt på oss; ty 1.

borde enkian blifua hulpin; 2. Lop och klagade på oss för öfrhetan; 3 skaffade sigh H. G. Excell:tz bref oss ovitterligen som är emott privilegierna.

Conclusio: Att dhe blifua qvar båda till dess någon lägenhet kan gifuas för endera, och att huar behåller sin halfpart och förordnadhe deell i försambl; och Jacobus fåår sin präst igen.

D. Jacobus klagade att ingen rät ransakning är än nu hållin där. På förhopning blifua dhe båda qvar, förlikass nu her i Consistorio och skrifua wnder en skriff där på som så lydher: Hafwe wij wnderteknade etc. — Fins i Loio lådan.

En af D. sacell. D. Jacobus eller D. Henricus skola blifua mz allra första helpna till en annor lägenhett. Juull räntan bär huar af sin deell och icke där öfr.

Vardt beviliat igenom w. Petter Jesenhussens intercession in V. C. ecclesiast., att Hackina Bertill får 4 alnagement kläde till förbättring på sin lön dätta åhr, medan här uid domkyrkian hafr warit myckit att giöra i dätta åhr.

Hust. Zidonia bekommer skiliobreff effter V. C. sentens och besluth, effter som Häradtz tingz beuiss förmäler, att hon hafr trädt ifrån sin echta sängh mz en löss drängh, och är och så henness man någre gångor för dätta citerat uorden och eij hafr comparerat. Där på är beiliat henne breff.

10 Decemb. 656. — Praesid. D. D. Episcop. M. Nicol. M. Georgio, M. Stodio, M. Sim. M. Pratano.

D. Claudius Brennerus, Praeposit. in Töfsala, inlade en ransakning vid Jnnio cappell mz bönnerna och D. Henrico som där är coadiutor forordnat. — Resol. Blifr så länge högv. biskoppen kommer dijt.

D. Martinus Petri kom med captenens And. Rundelss hanss brorss recommendation mz begeran han kunde blifua ordinerat; han ville försörja honom på sin gård, där captens hustru boor, i 6 åhrs tid. — R. at D. Martinus skulle tola än en tid ty dhe tyckte han var icke väll mz samma lägenhet beläten, wthan dhe ville i consist. see till att han skulle bekomma stipend. Reg.

13 Dec. 656. — Præs. DD. Episc. M. Georg. M. Stod. M. Abrah. Kom D. Thomas Raialenius, sacell. i Hwittiss, fram

medh feltherrens H. Gustaff Horns recommendation, att han måtte blifua promoverat till bätter lägenhett eller där Gud gjorde nogon förändring i Huittis mz pastore, att han då måtte vara närmast att succedera honom. — Vota: M. Abrah. är af nöden att vij suare H. G. Excell. väll mzdhan han skrifuer oss vänligen till, Hr Thomas är en vacker, meriterat person; skäligt at han bekommer effter H. G. Excell. begäran sperans om succession. — M. Mart. Stod. Ähr skäligt att han mz tiden niuter H. G. Excell. recommendation till godo. — M. Georg. D. Thomas hafr en god recommendation, är och en skickelig person och effter H. G. E. hafr högsta rösten, synes icke vara obilligt, att hans G. E. begäran blif fulgiordh. — Omnium vot. vel sententia: Consistorium finner skäligt at H. G. Excell begäran vinner sin fortgång, antingen mz första till ett pastorat eller och der han lefuer sin gamla pastorem wth, skall han vara närmast at succedera honom, där han sigh väll förhåller i lärdom och lefuerne, så här effter som här till, så skall han för H. G. Excell. promotorial komma till pastoraret i Huittis. Här på blif H. Thomae en attest och skriff ex actis gifuin.

Hr Melchier begerar på nogot sätt igenom M. And. och M. Stod. blifua promoverat eller få en förskriff eller viaticum på landett. — R. att han får skriff att han må resa sina värff på landett huart honom behagar, men icke bruka prediko embettett, medan man ej vett, huru mz hans person vara kan.

Svenandri begär[an]. — M. Georg. anhölt, att han måtte blifua ihogkommen, efter som han hafr en ringa lägenhett p. t. — R. Han må få dhe p:r som falla juldagh i pungen, doch så att där om ej stort röres.

Georgio Broms tillsades 1657 års student p:r aff Pike herädt effter som wälb:ne Hr Lanssh. Erich von der Linden på hans vägna genom sin wthskickade D. Gustaff Æmileum j consist. anhölt, och lofuadhes honom zedell där på.

Hattula bonde å Cappellet Knut Larson, ryttare i Kaickala by, hafuer haft lönskeläger mz en kona, begerar veta huru stoor kyrkioplicht han bör göra wth. — R. 8 Dr k. Mt. — 2. Begerade wäta huad han bör gifua för ett lik som lägz på gängen i en träkyrkia eller cappel. — R. att han gifuer för den döda 10 Dr k. mt. Bekende sedan resolutionen föll, att han hade gifuit 4 Dr tillförendhe.

Orripå bonde anhölt, att en gosse om sina 20 åhr [och]

en pia om sina 40 åhr måtte blifua effterlatit dem emellan bygga echtenskap. — R. att past. i Poitis D. Matth. Bergius må här om ransaka, och där han finner dätta skäligit vara, må han låta deras echtenskap hafua sin förtgångh.

En enkia i Nyby, hustru Maria Swänssdotter fordom kyrk. hustru från Kisko, anhölt om sin mågh D. Friderico Georg. att han kunde få veniam concionandi. Föd här i Abo stadh. — R. att han skulle komma hijt siälff personligen; då skulle han få suar.

M. Abrah. intercederade på Georg. Henrici vägna en stud. att han måtte få veniam concionandi. — R. M. Abrah. må här om disponera och pröfua'n och sedan där han finner honom capabel admittera'n.

Larss Pallicka besvärade sigh igenom en supplication, att hr Jacob j Achass, kappelanen, at han war skyldig honom 60 Dlr och kunde icke blifua dem mechtig. — R. Han skall få skriff till D. Jacob. att där han icke vill mz godo betala Pallika där han vet sig skyllig, remitteres han till värdzlig rätt.

Henrich Tauast hade besvärat sigh för högv. biskoppen, nämbl.

1. att D. Petrus Nicol. sacell. kom dijt till Pedersöre för än som tid uar; 2. Hafr Hr Peer perlementatt mz kyrkioherden hr Elia Hammio; 3. Wardt tingförd för nogra skälss ordh. — Resolverades att D. Nicolaus Ringius skulle resa dijt och granneligen förnimma huru wid tinget aflupit war och taga skriffteligit beskeed af lagläsaren af protocollet; såsom och ransaka huru mz slagzmålett aflupit var, och sedan skrifua capitlet suar här på; och dätta alt mz troo-hett och flijt.

D. Boetij Murenij bref mz begäran han fingo resolution på dhe punctar Hr Lars vid hospitalet på Åland i sommars inlade, så och ärfara hooss Hr lansshöfdingen huar mz dee fattige skola kunna sigh nära och wppehålla, och huru scholan darsammastädes skulle kundha blifua wpbögdh. — R. i consistorio att oeconomus moste gå till wälb. lansh. och sådant andra, — dät han och giordhe. Svarades af lanshöfdingen, att sådant bör sökas i Cammaren i Stocholm, medan som fogden på Ålandh gör sin räkning i Stocholm och icke här i Abo etc.

Reverendiss. episcopus ventilerade, huru dätt skulle blifua nu mz episc. hwsshyra, medan han intet hwss

haffuer. och privileg. och kyrkiordningen håller mz att han antingen bör hållass med hwss eller bestås honom hwsshyra. — R. att dät syness icke vara orijmligit eller oskäligit att hans E. w. biskoppen bekommer hwsshyra. Beslöto altså, att honom bör årligen bekomma 100 Dr K. Mt. Sadess och att oeconomus där om skulle tala mz borgemästarna etc.

20 Decemb. 656. — Praes. D. D. Episc. M. Georg. M. And.

Kom en bonde ifrån Kumo Mattz Thomsons faar, huilken Maattz Thomson hade hafftt tvänne lägersmähll, dömd vid heredtztning, plichtatt värdzligen och stätt kyrkiostraff; hade där på beuiss. Vot. M. And. och M. Georg: Effter han hafv ståt kyrkioplicht och wndergät värdzligit straff och han mz konorna förlikt är, kan han icke tuingas att taga nogon. — R. Tillåtess att han tager sig hustru ehvar eller enär honom Gud förser; där på han strax bekom en zedell.

Dito kom en kona mz ett barn, angaf en student Jacob Agrelius, att han hade giordt barn mz henne. — R. att hon skall gå på nytt på kemnärs kammaren och taga besked, effter som hon ej vill vara nögd medh w. Hakon Andersons gifna sentens för en tidh sedan.

Breff inlagt den 20 Decemb. 656 [af] H. Erich Boie, i huilket han begerar af consist. att han måtte bekomma D. Johannem Gregori Faverinum Rev. D. praeos. son i Hattula till regementz predikant. — Vot. consistorialium då: M. And. M. Georg: Här hade man väll nogot säia emot, medan som han hafuer gät consistorium förbij, men i dätta fall kan man icke myckit göra i denna så besvärilige ofridztiden, wthan att han allenast confirmeres till compagnis predikant, dy dätt kommer allenast en öfuerste till, att fodra regementz predikanter. Inspråk. D. Joh. hade så god lägenhet där han var som en compagnis predikant. — Vot. omnium sive sententia: Han bekommer confirmation, och den sendes medh posten till Wiborg nästkommande mondagh. Döch var hans broor då som strax lofuadhe taga henne emott och skaffa conf. fort.

Margreta Steenssdotterss supplication till consist. om bänckerum i Poio kyrkia i Nylandh. — R. Vardt svarat att hon skall bekomma stolssrum effter hon sit sätterij där i soehnen hafuer; bekom altså Rev. D. praepositus i Loio

breff härom, att han skulle så laga, att wälb. jungf. begeran måtte blifua fulgiordh.

23 Dec. 656. — Præsid. Adm. Rev. et magnif. D. D. Episcopo, M. Georg p.

Lefuererade D. M. Ericus Justander Rikz drotzens breff, hans G. Excell:tz Greff Peers, af innehold, att M. Justander måtte bekomma någon löhn effter som han i Acad. arbetatt hafr; förslog medell: 1. af pecun. diligent. 2. student p:r af stiftett eller sochner aff scholan. — R. Emedan på alt är gifuin anordning, vett man ingen medell nu, ty till academ. reparation kräfues myckitt! Wthan M. Justander bekommer dioeceseos stip. på 1658, will Gud; men lefuer där han icke i medlertid, warder mz nogot annat försedh.

Dito Tedde sigh D. Fridericus Georgi Aboens. stud. gifft mz en enkioss dotter i S. Mårth. sochn, begerade veniam conceionandi. — R. Han töfuar till prästemötett; då skall han få svar.

1657.

3 Jan. 657. — Præses Adm. rev. D. Episc. Adsess. M. Georg. Alanus, M. And. Laur.

Framkom praepositi breff i Saltwijk på Åhland om en bonde i Jumala sochn, som hade läggrat en cona och war dömd wid laga ting, hafr wthgifvit 200 Dr i bööte, vill staa kyrkioplicht men icke afbidia i försambl. af orsak han seger sig wara oskyllig. — Vot. M. And: Effter han, bonden, wid laga ting är dömd och öfuertygatt och tager nu på quälia doomen, synes icke vara obilligt at saken antages de novo mz honom. M. Georgius: att han mz aluar hålless till att han bekänner sin syndh och brätt och där han icke dätt gör, äret wärst för honom. — R. Måå ståå till nästa synodum; då skall falla resolution.

7 Januarij. — Præs. Adm. Rev. D. Episc. M. Georgius, M. And. Laur.

Wardt beslutitt att rector scholae och conrector dirigera songen och conrector blifr på choren mz dieknarna och lagar så, att dät går wäll till; collegae skola och så wara förobligerade wara mz och hielpa till sampt och cho-

rales, som aff ålder warit hafr, skola och så wara tillstädes, så och alla dhe som gåå för lijck. — »Herren vår Gud ware tig blidh» skall siungass huar söndag, onssdagh, fredag antingen dät sker böön eller predikan.

Taltess om nogre sedla som fogda skrifuaren i Wemo häredt hade skrefuit till prosten i Töfsala. — R. att oeconomus skulle gåå och tala mz hr lansshöfdingen att där måtte blifua en wiss ordning, hvilka sedler som böra wpläsas af prästerskapet på landett om crononess tarff. — H. Lanssh. lofuade vilia förklara sigh här på mz första.

Hust. Elisabethz Rothovi bref; hon anhölt på sin mågz M. Joh. Bahnss wägna, att han måtte ihogkommass mz en bättre lägenhett effter hon hafr satt sig i sinnet blifua när honom till sin döra dagh. — R. Svarades att han skall blifua ihogkommen när som Gud ypnar någon som han kan vara nögd mz.

M. Mich. Jurvelij i Wlo klage punchtar emott H. Abrah. Bongz otidigheet. — R. att dätt blifr uid den förordning som för dätta giord är, näml. att sochnan blifuer ofördelt och D. Abrah. låter sigh nöia mz sin vanliga lägenheet till des vår Herre fogar honom till bättre. Där på gaffz breff från domeap. till M. Mich. och D. Abrah. Bong.

Bonde[n] Matt Simonson ifrån Malax försambl. klagar, att han är dömdh wid laga ting till 50 Dr S:mtz böte. — R. att han blifuer omolesteret för bem:te böter till vidare förordningh, och att han må niuta för dätta consistorij bref till godho, som honom medelt är. Blef och beuiliat att han skulle bekomma breff till prosten i Nerpiß och past. i Maalax, att dhe laga så att han blifr, bonden, omolesterat för bem:te böter, till vidare betänckandhe; 2. att han bekommer lägeligit stolssrum i kyrkan mz sin granna; 3. att han blifr tillåtin till Herranss natuardh; på huilka 3 punchtar han fek skriftelig besked till prosten i Nerpis och past. i Maalax.

D. Boetij breff på Åhlandh. — Prostens bref i Saltvijk; anhängandes om ordning om wigzle p:r och påske p:r. — R. Wigzle p:r är effter Kongl. ordning 12 $\frac{1}{2}$. Silfr mt. Och lyssningz p:r 4 $\frac{1}{2}$. S:mt. Påske p:r 2 ör. S:mt af bonden, och tuå af hust. hanss; 1 ör. af måg, dotter, son, dräng, pia, som äro till den ålder komne att dhe gå till Herranss natuardh; hvar på D. praepositus fek skrifteligit suar med posten.

9 Januarij. — Praes. Ad. Rev. D. Episc. M. Georg. M. Abrah. M. And.

W. frw Barbro Kurk lätt anhålla i consist. att M. Gabriel praep. son i Biörneburg måtte blifua ordinerat till hofpredikant när Henness N. effter hennes herres Hr Gustaff Horns begär. — Blef altså M. Gab. effter nådige frunes begäran ordinerat till generalens och frunes hofpredikant.

12 Januarij. — Praes. Adm. Rev. D. Episcopo, M. Georg. M. Abrah. M. Joh. Prat. M. And.

Handladess om dem som skulle predika i Synodo, effter som dhe, som där till förordnade voro i Nylandh wthi faall icke kunne så snart komma tillstädes; blef alt så effterskrefne förordnadhe; J svänskan: 14, D. Jsaacus Suenander; 15, M. Samuel Frisius; 16, D. Georg Hörnich. — J finskan: Hr Arvidus Florinus, Hr Henrich Choralis och Hr Sigfrid Choralis.

Proponerade Adm. Rev. Episc. och frågade, om icke M. Pet. Bergius och M. Enev. Suen. skulle icke [!] och så voceras och blifua consist mz[lem]. — R. att dätt kan wara rådeligit att dhe blifua. Beslötz och att alla Consist. sittia i bänken baak bordett när disp. håltz i sakerstigan, att dhe bätter kunna see prästerskapett.

Rev. D. Episc. jntonerar »Veni S. Spiritus», och oeconomus siunger bönan. Praeses M. Abrah. Tauvoniuss läss bönan för disputationen. — Theses distribueras om o[n]ssdagen. — Oeconomus lagar om bänckar i sacrario, och att effterskrefne böcker äro liggandes på bordett: Bibl. vatab., Osiand., svenska, finska, tyska, Temellij etc., om fredagh som är den 16 Januarij. — Påminness om lögerdagen när casus examineras huad af nöden kan wara att påminna prästerskapett. — På söndagarna på landett lässes först passions texten och sedan evangelium och dätta alt mz ett ståande; och sedan förklaras först passions wplässna text, och sedan evangelij.

15 Jan. 657. — Praes. D. D. Aesch. Episc. M. Georg. M. Stod. M. Abrah. M. And.

Taltess om D. Laurentio Jacobj i Nagu, om hans saak, confirmationen och huru man skall bära sigh åth mz dhe beskylningar som han är angifuin och beskylt före. — Sententia: D. Laurentius moste purgera sigh för än han

kommer till pastoratett i Nagu, synes skäligt och rätaust vara.

M. Mårthen Stodio blef pålagt af consistorio, at förklara sigh att han icke hafr brukatt något mz bönderna i Nagu, som han aff Hr assessorens Gustaff Jiles och hr bookhållerens Elias Jönsons breff inlagda är att see; nämbl. at han andra dagen hade talt mz bönderna att dhe skulle begära hr Lars till pastorem. Sententia: M. Stodius skall gå till välb. Lansherren (och œconomus D. Gudm. Roth[ovius]) skall gå mz:) och förklara sigh på denna saaken och œconomus skall låta Lanssh. see breffuet, som klagemålen stå wthj.

D. Laurent. Cannis hade förtörnat välb. Lanssh. och herren Lansh. hade klagatt på honom. — Resolv. at han skulle falla till bönboken. — Jtem att han träter på hr Larss i fattighuset när dhe gå för likk. Hr. Muncken sade, att han ville tala mz Jllen, Hr assess., när han kommer heem, och see till han kan bilägga den saken emellan hr Lars och assess., och Elias Jönson lofuade sig wilia giöra sin fljt.

657, 17 Jan. — Præsid. D. D. Aesch. E. A. M. Nicol. magnif. M. Georg., M. Stod. M. Abrah. M. Joh. Prat. M. Berg. M. And.

Casus in Synodo. — 1. Tedde sigh wälb:ne hr Lansh. Erich von der Linden; talte om att dätt hade warit en prästman och past. som hadhe talt något som icke borde i denna fharlige tiden. Men effter han hadhe effterkommit höga öfuerhetennes begeran och villie, så ville hans herlighet Lansh. icke nempna hans person.

2. Talte om huad tillstånd vårt k. fäderneslandh är stadt uthi; anhölt att prästerskapett ville sigh sådant påminna och vara benägne emott höga öfuerheten i synnerheet mz fördublingen med krighielpen. — R. Där till alla sampteligen suaradhe, att dhe ville gerna effter sin ytersta förmågo dätta giöra, önskade och så där brede wid, att dätt farliga och oroliga wäsendett måtte än då komma till ett gott utslag och frideligit fördrag på alla sidor; och där någon voro motsträfuigh, begerade hela prästerskapett, att han måtte nämpnas och sådant kundhe blifua kunnogt.

Frågade D. præpositus i Masko om bröllopszkosten huru där om skulle blifua, huad expenser på prästerskapett voro lagda; föll intett suar där på af wälb:ne Lansh.

3. Talte H. Lansh. om hr Larss, præpos. i Nagu, att han icke må blifua insatt emot hans Excell:tz G. Wittenbergz wilia sampt Jllens hr. assess. sampt andra, huilkett är emott adelige privilegier.

[4.] Proponerade, att den som går fram och administrerar sacramentet och är ej präst, huad han bör fåå. Jtem att han icke ännu är för gammall, wthan må wäll än tiäna för en cappelan i försambl. eller krigzpräst. — R. att consistorium will här om disponera i bästa mätton och se på kyrkioordningen sampt en lagelig kallelse och den ordning, som bör observeras i sådana och slika mutationer. — Hr Lansh. gek bort där mz.

[5.] Religions stadgan. — Episcopus frågade om alla hade bekommit Religions stadgan af prästerskapett; där dhe icke hade den bekommit, skulle dhe den finna hoss oeconomum templi. Dhe frågadhe: huru dyr. R. Ab. Episcop: dätt vett oeconomus; och prästerskapsens privilegier fåå I hooss adm. Rev. D. episcopum.

[6.] Episcopus frågade om prästerskapett hade begynt bönedagarna i huar veka. R. Jaa. — 2. Kommer folkett flitigt till städes? Suarades af sombl. jaa, sombl. nej. Doch befalte hans E. W. biskoppen, att dhe skulle giöra sin flijt, förmana dhem mz aluar till gudeligheet, dätt dhe lofuadhe.

[7.] Sades där viin korn fattas, skall wpfyllas af försambl. M. Johan sade, så lenge som past. hade curam här öfr så rakte vinet, men sedan som kyrkioverden tillsattes hafr altid fattas, Gud vett huru dhe mz vinsäden handla. — R. Effter past. är caput eccles. därföre måtte han hafua curam och suara om nogott defect skeer.

[8.] Pastor i Nyby sade, att dhe wilia bygga flere cappell i hans försambl. än som kan wara af nödhen, och när vinet på så munga orter delas, kan ej annars wara än att dät tryter. — R. Jngen kyrkia eller cappell må byggas wthan consist. förloff. Jtem där nogon wille taga och hålla win i kyrkian och taga winsäden till sigh och laga så att icke defect skeer, antingen dät är god år eller ondh år, må dätt giöra, wpfylla när spanmålen kostar litett och prosperera när spanmålen är dyr, och ingen räkning därföre giöra.

[9.] Pastor i Haliko klagade, att en präst i hans försambl. D. Petrus uidh nampn christnar bar[n], tager hustru i kyrkio, past. ovitterligitt. Samma klagan hadhe M. Nicol. Nycop. sam[t] Rev. D. præp. i Kimito.

[10.] Om begrafningzordning fins i huar försambl. som i visit. publicerat är, huad dee gifua i kyrk. cappel. på kyrkiogården. Mascoensis praepos. sade, att Hr Herman Flemming will inga lijk låta begraffua i Vilnäss cappell. — R. Dätt råder han före, medan han siälfr hafr bygt kyrkian.

[11.] Past. i Poio beswärade sigh om lege folk som komma långuäga och icke hafua besked mz sigh huar dhe för warit hafua. — R. att dhe som icke hafua beskee mz sig skola icke komma till Herrans natuurd, för än dhe skaffa sig skriftelig beske eller relation af gott ärligitt folk.

[12.] Den som löper till consistorium sin kyrkioherde ovitterligen, om echtenskap, testament eller och annat att angifua och icke hafr past[oris] förskrift eller zedell; dän dätt gör. (— R.) böter en Dr. Smt, så framt dätt icke är pastoris privat saak.

[13.] Praepositus Biörneburgensis anhölt at bönderna måtte tillhållas gifua tionde halm så här som i Swärie. — R. Blifr wid en god gammall plägsedh denna gången, och consist. kan icke förändra Kongl. ordningar och Riksdagz besluth, uthan där uid moste dätt blifua till vidare beskedh.

[14.] Rev. D. pastor i Tamla berättade, att heredtzhöfdingen wälb. Christer Nilson hade låtit Simon Larsson i Waulambij i Tamla sochn, som hade bedrifuit hoor, löpa gatolop. effter han inga p:r hadhe att böta mz. Och då past. Tamelensis wille Simon skulle stå kyrkiotraff eller plicht, sade heredtzhöfdingen dätt wara emott all skäll. — Lofuade consistorium andraga dätta i den högl. kongl. hofrätten och sedan skall D. pastor i Tamla få suar mz första; intill des må han saken låta beroo.

19 Jan. 657. — Præs. Adm. Rev. D. Episcopus Aeschillus Petraeus, Assess. M. Nicol. M. Georgius, M. Abrahamus, M. Johan. M. And.

[Forts. af *casus in*] *Synodo*. — [15.] Episcopus frågade, om alla hade fåt Theses. — R. Jaa. — Frågade om dem behagade att Theses synod. skrifuas och författas som nu begynt är, at dät mz predikningar skeer. — R. Suarade hela prästerskapet att dät är nöttigt.

[16.] Töfsala och Lemo beswära sigh, att bönderna och almogen i försambl. äro tröga att komma om

onssdagarna till kyrkian; fråga huru lenge denne bönedagar skola continuera. — R. Så länge som dhe få auditores skola dhe fara fort mz predikningarna om onssdagarna i wekan.

[17.] Qvaestionerades för prästerskapett af hanss högw. Bisk. om sacellani skola och så hafua sitt synodum. — R. Swarades aff pastorib[us], att sacell[ani] må komma huart annat åhr, dät och consistorium för got fant.

[18.] Ma[steri]a Disputationis 1658 blifuer »De Creatione»; *praeses* M. *Johannes Pratanus*, Log. prof. in Reg. Acad. Aboensi. *Respondentes*: M. Henricus Matthiae Florinus in Pemar, D. Nicolaus N. sacellanus in Bierno, D. Olaus Simonis, Sacell. in Kimito.

Concionatores Suecicè: D. Petrus Jacobi, in Sagu sacell. D. Laurentius Hinsbergius, concionat. aulic. in Runogård, D. Petrus, coadiutor in Kimitho.

Finnonicè: D. Michael, sacell. in Haliko, D. Petrus, sacell. in Wskäla, D. Zacharias, sacell. in Nyby.

Ma[steri]a synodalis 1659 erit: de providentia Dei. *Praeses*: M. Andreas Laur. Nycopensis, Scholae Cath. Aboen. Rector.

Respondentes: D. Paulus Bohm, pastor i Waza, D. Isaacus Brennerus, past. i Storkyro, D. pastor i Jlmäla.

Concionando 1) *suecicè* D. Elias Marci Hamnius, past. i Pedersör, D. Nicolaus Ringius, past. i Carleborg, D. Olaus Arenius, past i Maalax; — 2) *finnonicè*: D. Pastor i Alastaro, D. Past. i Lappo, D. Past. i Lochto.

[19.] Jnlade D. Olaus, för dätta Sacell. et Rect. i Raumo, Borgm. och Rådz bref mz stadzens secret vocat. till Raumo pastorat; — vota clericorum (: effter brefzens wpläsandhe:) alla föllo där på, att D. Olaus är en gammall wällärd och wäll meriterat man hafr wäll förtiänt. Consistentent: är alt skäligit, att han får till säielse allenast han skaffar sigh saligh Jordans fruss votum mz; när han dätt får skall han bekomma confirmation.

[20.] Dito tedde sig D. Michael Jacobi i Raumo mz vocation af staden till rect. och sacell. i Raumo, effter hr Oloff, pastor designatus begärer honom och så. — Sent. D. Michael blifr sacell. i Raumo, aldenstund hr Oloff, designatus past. så och staden mz sochnan begärar honom.

[21.] D. Joh. Krokius tedde sig i consist. och inlade saligh hr feltmarskalkens confirmation på Jngo pastorat i grefskapett i Nylandh, huilken wpläsen wardt i consistorio, så och hr Erich Cruses attest om hr feltmarskalkens ytersta wilia, näml. att Krokius fram för nogon annor måtte komma till Jngo.

[22.] Insaga af hr Henrich, Choral i Åbo: — sade att han, hr Johan Krokius hade gåt consist. förbij; hade ej länge tiänt, är ej så omyckit lärd fram för andra, är ej lanszens barn. — R. Suarade hr Johan, att Hansz Grefuelige Excell:ts Leionhufutt tillika mz greffuinnan hadhe offereratt honom samma pastorat i Riga. Om lärdomen så ärom wij icke alla lika höglärdhe wesen; huar tacke Gud för sitt pundh. Jtem iagh är föd i Swärie doch hafr iagh warit här en god tid i landett och mina föräldrar bodt här. — R. D. Henricus att för än som Consist. wiste hade han confirmationen. — Vota pastorum vt sent.: Hans Grefueliga Excell:tz starka bref giör myckitt; praepos. i Sommerå sade: privilegierna moste achtas, doch så, at där skee kundhe at där blefue en mutation och D. Henricus kommo till Jngo och D. Joh. Krokius till Åbo här; och icke gambla tjänare altid postponeras. — M. Johan Bahn j Ekenäss tyckte och så att han hade dän lägenheten meriterat. — Consist. sent: Hanss G. Excell:tz bref i all ära; tid nogh att sluta här om, wtan dätt må stå till nästkommande sommar när visit. skeer af högw. Biskopen.

[23.] D. Christiernus Junior i Wskäla, sacell. i Loio, hade sin fars i Wskäla past. recommendation till consist. mz begeran, att han måtte blifua vice past. i Wskäla, medan hans k. fader, pastor där sammastädes, var mächta suag i sin ögon. D. Crist. hadhe och så sin k. suärfaders intercession i Loio. — R. han skaffar sig adelens vocation, kan och blifua närmast effter sin k. faders död när han skickeligen sig förhåller, och blifr uid sin tjänst, där han nu ähr; och när hans faar dör, så skall han komma i valett mz, och kan få promotorial till Hanss Kongl. Mai:tz effter dätt är regal geldh.

[24.] D. Sigf. Levonius från Kyrkioslätt begerar blifua sacellanus där i Kyrkioslätt; sade att försambl. begerar honom, men pastor tuingar dem begära hans son. — Vot. Han hafr länge tiänt, hr. Sigfridus, har och länge warit utan tjänst, är en fattig man, woro wäll han blefuo ihog-

kommen. — R. står till nästa visitation och blifuer hr Sigf. i medlertidh och gör tjänst för enkian så länge som hennes nåde åhr är och enkian betalar honom därför huad rät är.

[25.] Kom D. Olaus Olai mz hr Carll Bäckz vocat. till Wrdiäla sacell. — Vot. D. praep. i Somero sade: Bäckén hafr kostat på kyrkian mycket; hafr och så jus patronatus. — R. D. Olaus som hafr hr öfuerstleutnantens vocat. får confirmation på sacell. i Wrdiäla.

[26.] D. Joachimus Birkmannus begerar blifua sacell. i Birkala, som honom för en tid i consist. lofuat war. D. praep. Severinus i Mäsekylä sade och så, att sochnan hadhe begärat honom och vilia gerna hafua två cappelaner. — R. D. Thomas är en gammall tjänare, blifr altså cappelan öfr hela försambl. och D. Joachimus blifr coadiutor öfr hela sochnan och tager huad han kan få aff åhörarna. Man förmodar at dhe i försambl. äro beuägne medan han hafr sin gamla och ollerstigna moder hooss sig. Consist. seer och så på att D. Joach. är saligh past. son.

[27.] Öffuer Burmesters amptman. Johan Grimsten från Törfuiss sochn tedde sig och begerade på sin hr wägnä tillika mz försambl. D. Abrahamum And. Men past. och Anders Mich[el]son begära D. Thomam Liuhandrum. — R. I Domcapitlett att D. Abrahamus blifr där i försambl. och förrättar gudztjänsten på den ort som hr Burmäs[ter] begerar och tarfueligast kan wara, effter som dätt är mz stor lifzfara höst och war komma till moderkiörkian, äro och nogra personer i den farlige kyrkiovägen drucknade. Han skall och så hafua mässetyg på den orten; han skall och så få skriff till pastorem att han får predika i Törffwiss moderkyrkia när lägenhet kan wara.

[28.] D. Simon, pastor i Pungalaitio, begerar sin stufson D. Danielelem Juslenium till sin coadiutorem. — Frågades i consist. huru han war sluppen krigzväsendet; sade att han gaf sigh där till på föräldrarnass behagh. Rect. magnif. sende M. Abrah. och M. Justand. till rytthemstaren och förfara här om; Rytthemst. hafr gifuit honom löss som rytthemst[arens] breff lydher; war ledig ut ur arresten genom rytthemst. Erich Körningz breff mz den condition at där så behöfues skall han ställa en carll i sitt ställe. D. Daniel Juslenius blifuer ordinerat [på] sin styffaderss, hr Simonis, past. i Pungalaitio, begäran till hans cappelan.

[29.] D. Magnus Vallæus i Teuskola anholder att hans stöfson D. Gustafvus skall blifua ordinerat. — Rev. D. praepositus i Mäseckylä, D. Severinus, anholder och så och begerar honom D. Gustafvum till sin coadiutorem, och uill försörja honom till des han får bätter lägenhett. Blifr där på ordinerat at praepos. D. Severinus försörjer honom, D. Gustafum.

[30.] D. Praepositi moste huar i sit prosterij gifua förteckning på huru munga moderkyrkior och cappell, där gudztjänsten förrättas wthi, äro i deras contract; och huru munga past. som borto äro och af huad orsak.

[31.] D. Zach. i Sälöö begerer sin son D. Martinum till sin coadiutorem, effter han nu är gammall siälff. — Vot. Syness icke wara oskäligt effter som han skall siälfuer föda'n. — Sent. han skall där på ordineras.

[32.] D. Joh. pastor i Wirmo begerar D. Gabrielem Laur., salig past. son i Lethala, till sin coadiutorem. Hr borgmäst Brochius intercederade och så för honom. — R. att Rev. D. past. i Wirmo får D. Gab. till sin coadiutorem.

[33.] D. Abrahamus, saligh past. son i Pälkene, begärer en predikant till hielp wnder Öxkyllss regement. Oeconomus Roth[ovius] skall gå till hr bokhållaren Elias Jönson och förfära, om D. Abrah. är införd i rullarna för 5 compagni.

[34.] D. Martinus Petri i Lethala anholder att komma wnder krigz militien; lofuas honom promotion och i morgon ordinat.

[35.] Högw. Biskoppen frågade, om här war nogon som ville komma wnder milit[ien], som är ordinerat, så skola dhe komma fram och icke här effter komma och klaga öfr att dhe icke hafua nogot brödh. — Kom jngen.

[36.] Biskoppen talte om klädebonat; förmante dem, som präster äro, hålla sig skickeligen, afskåra dät långa håret, eij gåå utan krage på predikstolen, icke besöka nogon siuk utan kappa eller kiortell; lefua temperanter. — Om säimia ibland prästerskapett: jeke vara altför stränga att wtkräfia sin ränta, hafua mzlidande mz dhe fattige. När dhe gå till Gudz bord, gå manss personerna för sig och quinfolken för sig; dhe wnge hedra dhe gamble etc.

[37.] D. Johannes Krokus anholder än, att han måtte niuta hanss G. Excell. feltmarsk: recommendation till godho. Jn genere suarades »Grefuens breff moste man see på eller

kan skee han löper till Svärie och gör buller; anses och så hans G. Excell. Leionhwfutz senaste testam.». — Vota: M. And. Kan väl drögas så lenge nådåret ähr; dock kan dät hafua sin fortgång när den tiden kommer. M. Abrah. j Jngå: J går differerades; synes ej nu kunna synnerligen därtill suara; han blifr icke än då D. Joh. præiudicerat, ty dhe gamble blifua där igenom desperati, om hr Hinrich recom-menderades grefuinnan och han kommo till Jngo och D. Joh. fingo choralss tjänsten igen. M. Simon: Bäst hålla sigh wid Greffuens breff, fast nogot drögess, hafr intett på sigh. M. Mart: Bäst hafua nogot litett fördrag dock så att Öfrhetenss begeran och wilie hafr sin fortgång och effterkommes. M. Georg: faller oss för swårt sättia oss emot grefuens breff och kan skee wij kommom i deras ogunst. M. Nicol. mz prolongatione kunnom wij här intett wträtta. D. Martinus är aldeles odogelig; kan ej detta båta hr Hinrich, ty han kan intett komma där an än tå. — Sententia: D. Johannes Krokius träder till pastoratet i Jngo när den tiden kommer och nådeåret ähr wthe å Philippi] — Jacobi 657 till 658 Phil. — Jacobi. Men kan han för komma till att tråda till pastoratett D. Joh. än nåde året är ute, och han accorderar mz enkian här om, see wij här i consist. dätt gerna; dock mz hennes goda consens och förnöielse. Där på Jngo past. får D. Joh. confirm. nu strax.

[38.] D. M. Johannes Bahn lofues promotion bät-ter mz första, effter hans anholdande, effter som han hafr sin svärmor när sig; är och en meriterat man, sitter i en ringa lägenhet.

[39.] M. Paulus Jeronius Bothniensis begerer diekne p:r af Lochto. — Vota M. And: Synes icke vara orimligt att han får diekna p:r af Lochto sochn, effter han för dätta i Nycarleby schola för en colleg tiänt hafr; hafr och intett att hielpa sig mz. M. Simon, M. Stodius det samma vote-rade. M. Nicol. Om han får, kan skee han lägger sigh på landet eller drager omkring här och där, wthan han moste blifua här i staden wid Academien, eller föreslå honom nogot annat medell, som got kan wara. Stipend. Reg. kan han få, men in foro compet. måtte han här om anhålla. — Recommendation till Gref Joh. Oxenst[ierna]. — R. han låter sig nöia mz sit magist.-breff, ty ingen recommendat. kunn i wij gifua, effter han är en prästman, men vill han hafua viaticum kan han af acad. få.

21 Jan 657. Præs. Ad. R. D. Episc. M. Nicol., Magnif.

M. Stodius, M. Abrah. M. Pratanus.

Tedde sigh hustru Sophia Gråäss breff om hennes saligh mans, Petter Hollenners, begrafningh: hennes begeran var, att han måtte blifua hederligen och wäll begrafuen. — Vota: M. Joh. Pratanus: Man måtte see på dhe ceremonier som äro i Stocholm brukelige om sådana personer som icke ens hafua gåt til Herrens natuardh. M. Abrah. förbiudes alla ceremonier nästan höga personer, huru myckett mer saligh Petter Hollenner, och icke wara trygt honom effterlåtes alla ceremonier. M. Nicol. är'et så han på sit ytersta hafr begerat präst och Herrans natuardh, så moste man och så see på August[ini] ord: Non sumptio sed contemptio etc. Sentent: När Håkon Anderson kommer wp, som supplicationen inladhe, skall han få suar; nämbl. Petter Hollenner saligh får inga präster för sigh ej heller dieknar, men mullan på kyrkiogården för p:r och kläckorna för p:r, och när han är lagd i grafuen, kastas ingen mull på, wthan en präst står där när och beder folkett komma i kyrkian, och då tager Gudz ordz tiänare denna ordh och explicerar: nämbl. »Wpskiut ej tin booth och bättringh till morgondagen» etc, och effter för rättat predikan siungess allenast en bequemlig wärss [jfr sidd. 45—46].

Tamla bönder Lucas Jacobsson, Hendrich Jörensson Jöran Grelsson kommo och sade att Joseph Jacobson som hafr lofuat Walborg Bertilssdotter echtenskap och är mz henne trolofuat, wijll ej hålla, förebär, att Walborg är siuk i benen af rosan. — Sent: Skreffz wnder supplicationen at pastor loci i Tamla mz säxmännerna skall här om ransaka, och där hon hafr en obotelig siukdom, så må dhe skilias åth.

Wåno bönder klaga om vinsädan som är 8 tr. att ingen vill föra den till Åbo, huar mz dhe kunna kiöpa wijn till kyrkian. — Sent. Bönderna söka wälb:ne Lanssh. om hielp, att han befaller fogden at bem:te kyrkiones winsädh blifr utförd till nä[r]msta kiöpstadh; och där vinsädan ej räcker till utan blifr defect på winet i kyrkian, skall huar bofast bondhe i försambl. gifua 2 ör. Smt, huar husskona eller hussman 1 ör. Smt, jtem dräng och pia huar 1 ör. Smt. — Fogden bör låta wthföra wijnsädan till nä[r]msta stadh effter den 14 prästernas privilegiers punct.

Pastor i Wåno begerar sin son D. Michaellem Samuelis till sin coadiutorem. — Vot: M. Joh. syness icke wara obilligt, medan pastor är siuklig, personen skickelig och fadren icke hafver råd länger hålla'n uid Academ., moste och siälf föda'n. Jdem M. Abrahamus. M. Nicol. Jagh kan icke see nogot som kan sträfua här emott. — Sent: Tillåtess till examen och sedan effter fadrens begäran till ordines.

Past i Wåno klagar, att bönderna i Wåno icke wilia gifua sin pastori wedh som annorstäns brukeligt ähr. — Resol. Bekommer förmaningz sedell till dem i Wåno försambl. att dhe gifua wedh och andra prästeliga pertzlar i rätthan tidh wtan geensäielisse.

D. Henricus Henrici i Sagu bliffr admitt. till ordines effter begäran.

D. Henricus Neostadius blifuer effter hanss begäran accomoderat mz en god sacellanium för sin tjänst i consistorio och visitationibus så snart nogon kan yppas, som godh är, allenast han hafuer tolamodh och siälf ihogkommer och påminner ven. consist. här om i rätthan tidh.

Proponerade wälb. Lanssh. om D. Laurentio i Nagu: begerar weta om han skall änteligen blifua pastor. — R. att han skall purgera sigh för dhe beskylningar som han war beskylt före; där sådant skedt är, kan falla suar på den saken. Sedan sade Lansh. ia dät fins i stadtz protocollo att hr Lars hafuer legat i Käppula Kaises säng etc. — Episc. sade, att största delen i försambl. i Nagu hålla mz hr Lars och M. Matth. Roth. hafr och så gifuit D. Laur. sit votum så wida som han kan hafua nogot at säia. H. Lanssh. sade, att M. Matth. hafr ingen macht att gifua hr Larss sitt votum. Sadhe och att hr Lars hadhe hotatt M. Matth. att han skulle aldrig trifuas i Nagu. Hade och så hr Larss satt bönderna emellan skäll och wäg och där mz dragit böndernass hierta till sigh. H. Lanssh. sade och så: dätt plägar gälla lifuett när nogon laicus administ[rerar] sacrament. — R. att hr Larss war bedragen eller förfördh af Justandro som hade (:litett för än H. V. Biskoppen drog i visitationem:) begäratt att hr Lars måtte restitueras och effter icke då skedde, hafr likwäll Justander sagt honom att hon uar restituerat och där igenom gek hr Larss och mäsadhe. Lanssh. sade, att han restituerades lekuäll då. — R. Dät står consist. frijt där om giöra och låta.

Landssh: Skall och så Johan Christersons staldränk wara ordinerat till präst, som hade urychtatt hans hästar, som hr Johan Munck hade sagt för wälb:ne Lansssherren. — R. Episc. att han hade got testimonium och Johan Christ. hade och så recommenderat honom mz en god förskriff till Consistorium.

Lanssh. sade, att Borgmästar och Råd hade ärnat en till bätzman här i Åbo: men andra dagen, när dhe uille inskrifua honom för bätzman, war han präst blefuen dagen tillförende. — R. Episc. Dätt är wäll wij få höra sådant wppenbarliga, hwilkett alt bör beuisas, dy wij hafue nu den wij kunna hålla oss widh.

Biskoppen klagade, att han hörer, att sombl. säia i Swärie: »när galett tillgår, så går'et som i Finlandh». Lanssh. sade, att myckit går tillbaka och i synnerhett dätt som i hastighet skeer.

Sade, att honom war berättatt, att hr Larss hade bekommit confirmation åter på nytt på Nagu. Sadhe att sådant skulle wara talt hos kyrkioherden M. Jöran och M. Nilss. Därtill dhe aldeles näkade och sade sigh eij sådant hafua hört.

Lanssh. sade sig wilia förhålla hanss tersial i Nagu till dess han får kongl confirmation på Nagu, hr Lars.

M. Stodius beswärade sig öfr bockhållaren Eliam Jönson, att han skulle hafua sagt, att M. Stod. hade skolat intalt bönderna att [de] skulle begera Hr Larss. — R. Lanssh. att han icke wiste där aff.

Quæst. Episc: Hvilken bör hafua jus patronatus i försambl. exempl. gra[t]ija där regall geld är, och hela försambl. är bortlänt, hoo dåa bör hafua jus patronatus antingen Kongl. M:t eller dän sochnan är förlänt? — Sent. Lanssh. Adelen hafr jus patronatus där som icke är regaall geldh. Men regal geld stää allenast till Kongl Majjt:z disposition fast de äro förlänte.

Prostetunnörs förordning. De consistoriales som äro mz geld och sochner beneficerade niuta probste tr i sin försambl. allenast. Men probsten siälf tager i sin och dhe andres försambl. i sitt prosterij.

Krijgz hielpen. M. Nicolaus Laur. S. S. Th. profess. frågade om profess. som sochner hafua böra göra wth krigzhielpen. — R. Lan[s]h. sade, at han icke egenteligen dätt kan weta, för än som han där om förfrågar i camma-

ren eller om dhe i Ubsala den utgiöra; giöra Ubsaliens[es], ut så böra dhe och så här giöra dät samma.

Åbo stadtz wachtmestare Gustaff Olsson beskeylles för hoor af coadiutore i Pälkene. Böör effterfrågas.

Pedersöre: D. Johannes Tawast skall fåå suar i morgon.

Skall oeconomus see effter huru monga som hafua inlagt sina vocat. till ordines, effter mandatum Adm. R. D. Episc.

Qväst. om nogon som ingen vocat. hafr och är studiosus kan ordineras och gå sedan i Acad. — R. är ejj så orimligit, ty i Swärie är dät brukeligit, hafua och sedermera promoverat som offta är skedd.

Lanssh. bref och förordningh huilka sedlar som skola publiceras på predikestolen. — Sent: Dhe som Lanssh. egit nam[n] Erich von der Linde står wnderskrifuit. — Fins i Kongl. lädan wnder lilla borden i consist.

22 Jan. 657 Ps. Reverendiss. Episc. M. Stodio.

D. Henricus Neostadius inlade en zedell om tillsäielsse på första vacerande cappelans lägenhet som han kan wara nögdh mz. — Sent. lofuades honom.

Ordinandi: Pastor i Pungalaitio begerer sin stöfson D. Danielelem Juslenium till sin cappelan i Pungalaitio. — Bekom.

D. Michael Jacobi i Raumo ordinerat och lofuat honom komma till Raumo sacellanium i hr Olufz ställe, som nu blifr pastor.

D. Martinus Petri i Lethala förordnat till krigspräst.

D. Gustavus Pauli vocerat af præpos. i Mäsekyla at blifua hans coadiutor; blef där till ordinerat.

D. Gabriel Laur. Lethalensis ordin. att blifua coadiutor i Wirmo; vocerat aff past. D. Joh.

D. Michael Samuelis coadiutor i Wono förordnat effter hanss fars begeren.

D. Thomas Liuhander wigdh at blifua krigz präst; boor i Törfuis.

D. Martinus Zachariae förordnat coadiutor i Sälöö effter hans fars begeren.

D. Johannes Henrici ordinerat at blifua sin fars coadiutor i Kisko effter hans fars begeren.

23 Jan. 657 Ps. Adm. R. Episc. R. Past. M. Stodio, M. Pratano, M. Rect.

M. Abrah. Thavuonius på consistorialium wägna bestuärade sigh för Episc. att dhe som få confirmationer på pastoraten icke gåå till consist. och låta wnderskrifua sin confirmation, ej heller tacka ens där före som en ny nyss: doch redeliga undantagandes. — Sent. Änteligen måtte dhe sådant göra sade Episc. ej heller hade Episc. wist annat än dhe måtte sådant giordt och förärt dem något der brede uidh. Och bör huar och en effter sin lägenhet gifua något åt alla.

Past. i Wåno beswär öfr sin cappelan at han begerar löhn af honom. — Sent: Han är sochnenes capellan, därföre bör sochnan föda'n och löhna'n och icke pastor. Bekom zedell här på. — Bönderna så där i Wåno som andra sochnar skola föra ett laass wedh till sin kyrkioherde. Skola och sochnemännerna finnas goduilliga att göra wth dät som dhe äro sin kyrkioherdhe skyllige och dätta alt i rättan tidh wid straff som är på lagt j visitationerna. Bekom bref här på och så.

Anna Thom.d:r, som haf[r] aflat barn mz borge-mäst[s] dräng i Åbo Jacob Frantzön och icke will hålla fort mz echtenskapet. Remiteres till kyrkioherden att see till han kan den saken förlika etc.

Herredagz p:r som i somblige sochner af past. klagas som hafua arma och små geld, som i Wåno, hinna icke utgiöra så myckit som dee som hafua stora geldh. — Sent. Skall blifua medlat när herdagh blifuer.

M. Laur. Kempes klage puncktar tagas i betänkande till morgons.

Joh. Tawast anhölt på past. saligh D. Caroli enkioss wägna i Pedersöre att dhe fattige faderlöse barnen måtte niuta diekna p:r i bem:te Pedersöre sochn. — Sent. H:es Greflige Nåde hafuer lagt sochnan wnder scholan, alt så kan icke consistorium något göra där till, för än som hr hopmannen Henrich Tawast skriffteligen gifuer oss tillkänna, huad hennes Grefliga Nådes wilie kan wara, huar effter wij i den saken kunnom oss rätta.

D. Joh. Tauast klagade, att bönderna wilia förminska kappelanernas räntor och jntrad. — Sent. Cappelanernass vanliga räntor och intrader i Pedersöre böra ej af bönder eller andra afkortas. Der på D. Joh. bekom breff.

Om kläckare disponerar pastor och praepos. och taga dem som tjänlige äro och kunna skrifua.

D. Johan Tawast begeradhe få nogot för den långa vägen han hadhe rest hijt. — Sent. Rev. D. praepositus skall här om laga, som honom hafr utskickatt.

24 Januari 657. Ps. R. D. D. Aesch. E. A. M. Georg. M. Stod. M. Abrah. M. Prat. M. And. Rect.

Anders Jöranssons bref wardt wpläsit huar uti han beswärade sig att han ej niuter på sin saligh b:rs M. Jacobi Lytraei wägna på hans nådeår mheer än $\frac{1}{2}$ löhnen, där dock Adm. R. Episc. och M. Pratani bref lyder på hela året. — Vota omnium: S. M. Lytraei arfuingar bekomma hela års löhnen på nådeåret, effter den 13 punkten i prästerskapz privilegierna. Där på giordes breff strax till hopmannen i Carleborg, at han wille här om laga, att arfuingarna kunde bekomma hela nådeåret.

D. Samuelis breff i Limingo om D. Laur. Matth[iae] som hafuer lofuat D. Gabrielis Christierni dotter i Kemi echtskap. — Vota: M. And. skall hålla sin lofuen mz echtskapet, och där till mz straffas för olydna. — M. Joh. idem och adderade han måtte see på D. Gab. hafr vocerat honom, därföre moste han ej så letteligen rygga sin lofuen. — M. Abrah. är billigt och skäligit att han håller sin lofuen, och straffas at han fear (?) och lika som narras mz echtskapet. — M. Stodius dät samma. — Past. M. Georg: förmanes at han håller sin lofuen (: effter han är orsaak till hans promotion och igenom hans intercess. är han D. Laur. Math. kommen till prästämbetet:) huar han ej will straffes hårdt. — Sent. Han tillhållles hålla sin lofuen, huar han icke tager D. Gabrielis dotter, skall han komma hijt till consistorium och swara.

D. Joh. Tuderus, som är i fränskap mz past. saligh dotter i Carlöö, begerer henne till echta. — Vota: M. And. förmanes honom affstå där mz. — M. Joh. dät må ej wara så trångt; han kan wäll få en utan sin slächt. — M. Abrah. om dät skall änteliga hafua sin fort[gång], moste han böta. — M. Georg. han må komma in at wij få höra huad han seger medan dät synes wara nogot när i 3 gradu. — D. Joh. suar på R. D. past. Alani insaga, at han må siälf säija. Episc. sade: kunnen i, D. Joh. Tuderu icke afstå mz dätt gifftermåhll? D. Joh: Jagh kan icke hafua samuet

der till effter hon hafr hållit sigh till migh och låtitt andra goda män fahra som hafua om redeligt echtenskap anhållit. — Togh afträd D. Joh. Tuderus. — Vota de novo: M. And. Han hafr giordt orät at han så tiligen hafr lupit där mz så obetäncksambligen och där han skall echte henne, må han böta till Consist. och kyrkian nogot. — Jdem M. Joh. Pratanus. — M. Abrah. synes icke denna graden wara aldeles förbuden; om man skulle nu aldeles afrådat, hoo wett huad där utaf kundhe fölia, wthan han tager henne och böter 10 Rdr. — Idem M. Stodius. — M. Georgius: kan wäll tillåtass effter dhe hafua fattatt så stadigh kärlek sin emellan, allenast dhe böte till Capitlett; hafua och varit i feem åhr förlofuadhe, och hon i medlertid recuserat monga andra. — Sent. Tillåtass till echtenskap, och böter D. Joh. Tuderus (: för än han får skriff eller gifue obligation eller skaffe sig caution:) 5 Rdr, dhem han bötte och wthlade strax.

D. Fridericus j Nyby, en student, begerade veniam concionandi. — Vot. M. Behöfues ej wara af nöden för än han blifr ordinerat, dy när dhe hafua engångh predikat kunna dhe så nödigt taga emot nogon annors tjänst eller lägenheet; Jender och minist. till meen endelss. — M. Jöran: han hafr gott måhll, doch är'et tidh nogh när han får vocation, då kan wid gifuin occasion kommas i hogh. — Sent. han töfuar till en lägeligare tidh; kan framdeles finnas rum för honom, och då skall han blifua i hogkommen.

D. Henricus Neostadij revers på 20 Dr. K. Mt. som clariss. Rect. Scholae Aboens. M. And. honom lefuererat hafuer 657, 21 Januarij.

Salig Petter Hollenners enkia anholler supplicando om sin mans salig begrafning. Begerar hon få låta begrafua sin man i hans salig faars graff i högehoren i Åbo. — Sent. En godh kärlek kunne i nog hafua till eder k. man, men wij kunnom ej tillåta alla ceremonier. Raftijo: ty han war aldrig till Herrans natuardh i sin wälmacht, som han sin k. s. fader på sit ytersta lofuadt hadhe. Der hooss hadhe eder salig man sagt: när han icke meer kan syn-dha, då will han gå till sacramentet. Derföre må han få kläckorna om henne behagar alla för pr. Lägerställe på södersidan, präst som står vid grafuen och intett kastar mull på, wthan beder folket komma i kyrkian och gör sedan en liten sermon, tagandes dena sentens: »Wpskiut

eij tin booth och bättring till morgons», och enkian, (betalar) saligh Petterss, betalar predicanten för sit omak, så framt hon vill hafua predikan. — Ultimo: för hust. Sophia Gräs trägna anhollande lofuades henne en präst och tuå dieknar som för lijket siunga skulle, om hon kundhe fåå dheem [jfr sid. 39].

D. Christianus jn Loio, sacellanus, begerar komma sin k. far i Wskäla till hielp i hans siukliga lägenheett. — Sent. Han skall skaffa sig breff af sin k. fader kyrkiöherden i Wskäla hr Christer, att han begerar sin son till sin coadiutorem och dätt sådant hender affstå mz cappelans tjänsten i Loio.

Nousis bondhe talte om en knechte hustru, huilkens [man] skulle wara i Riga och icke hafua hördt af knechten i 7 åhr, Eskill Larson vid namn, weta eij fördenskull om han är dödh. — Sent. Margreta Eskilssdotter tillåtis komma i annat echtenskap.

M. Pauli Jeroni[i] relation om Rev. D. Eliae Hamnij och D. Petri Olai i Pedersöre slagzmåhll. D. Petrus kallade D. past. en squallrare; sadhe D. pastor: dät är eij wäll, när en cappelän reser på sochnan sin pastori owitterligt. — R. D. Pet. Dät är så diekenachtigt att begera huar gångh loff, och du är eij min pastor; suaradhe D. Elias: «huad då? du är en sqvalrare», af orsaak att D. Petrus hadhe warit wppe i sochnan i Markan, som så kallas, och druckit där sig druckin och där mz glömt kalken; dätta hade D. Elias, som M. Paulus sade, refererat för R. D. praeposito. Deraf orsakades D. Pet. kalla honom en squallrare. Der med slog D. Elias honom på munnen och woro där mz i hår i hopa förste gången. Der mz dhe åtskildes och D. Petrus gek wth. Kom in andra gången och i håret på D. Eliam, åter gek han wth, D. Petrus; kom åter 3 resan in mz wredt modh och språngh D. Hamnium i håret, »då måtte iag», sade M. Paulus Jeronius, »skilia dem åth och föra D. Pet. wth». Och om morgonen kom D. Petrus till D. Eliam Hamnium pastorem och deprecaderade och dhå förliktes dhe sins emellan. — Sententia: Citeras båda hijt, nämbl. D. Elias Hamnius och D. Petrus Olai i Pedersöre till midsommarstid 657 att suara till samma perlemente. — Nota: in Martio först blef nogorlunda försonat och medlat j så mätto att ingen citation wthgik.

M. Joh. Bahn begerade [1:o] bätter lägenheett. — Sent.

Lofuades när Gud yppar nogon godh, skall han ihogkommas, effter han hafr sin swärmoder hooss sikh huarföre är consistorium däss till mer där till benägit att han må ihogkommas.

2:o) klagade om onyttiga scholer på kyrkiobackarna wprättadhe huar igenom Ekenäss schola synes blifua förringatt. — Sent: Der som sådana små scholer widh kyrkiorna i grefskapet finnas, böra jnformatores ej annat för barnen proponera än svenska och finska, som är deras moders måhll; och att dhe i Ekenäss schola ej förhindra någon komma till nogon trivial scholam där som dhe hafua lust till.

Bahnenss fråga [3:o] om Loio sochn är till academiens reparation förordnat. — Sent: Rijkz drotzen hafuer gifuit academien sitt breff där på. Consist. will skrifua H. G. Excell:tz till, att Loio sochn blifuer till wngdomsens wptuchelse förordnat. Förmodar och så Consist. at andra medell kunna finnas till academiens reparation i medlertidh.

4 Feb. 657 Närwarande M. Nicol. Magnif. M. Georg. M. Stod. M. Abrah. M. And.

M. Paulus Jeronius berättar, huru han bleff öfrfallen af sina länsmän om minnatz tidh, och D. Johannes Tavast war deras anförare; dee slogo wp hans döör och wille öfverfalla honom. — D. Joh. Tauast seger sig willia komma att valedicera, och honom i dätta fall ej olämpatt. — Sent. Hållass till förlikning mz huar andra.

Jomala prästegårs hwss, som pastor saligh hafuer wpbögt, klagas att sochnan ej will dem betala, huilka dee i förria probast visitation hafua bekendt, att S. pastor hafr dem wpbögt. — Sent. Rev. D. praepositus sender sin witnesskrifft till tingett.

12 Feb. 657 Jn absent. Episc. Ps. reliq:is consist.

D. Abrah. Bångz förskrifft. Wplästess Rijkzens Rådtz breff för D:mo Abrahamo Bong skrifuet, att dätt skulle ransakas om böndernas inlagdhe supplication och sochne skilnan. — Sent. Wpskiutes till biskoppens ankomst eller hemkomst.

Anti Olofpåika Moossby kom och till Cappitlet begeradhe skilias ifrån moderkyrkian. — D. Abrah. Bongh begäradhe allenast nogra byiar allenast till förbättringh och

så wille han acquiescera i sin lifztidh; nembl. Achamasjerwij 9 grannar, 12 mijll ifran Wlo; Wthajärwi 9 mijll ifrån Wlo, 5 grannar; Sotkaierwij 7 grannar, 7 mill ifrån Wlo. — Begerar och laxfiskett helt Pyha, thett han för halfft hafft hafr; will alt göra wtlagor för dässe bönder. — Begerar öfrpeningar, wigningz pr. — I Mohas cappelle kyrkiobyggare ähro nogra ödhe, altså står balken ödee och Wlo stad wilia drifua dem till prestegardtz- och kyrkiobygningh; hafua wpygt 1 bastugan, 2 stugor och en bodh och enär dhe hafua bygt i Wlo prästegardh bem:te huuss, wilia dhe warda frij fran prästegardzens bygning. Fodras och så 3 ör. k. pr. aff alla som gå till Herrans natuwardh i Moas at betala organisten mz i staden then the aldrig höra spela sombliga. — Sent. Lofuass wilia hanss skäligen begäran hos högv. Biskoppen effterkomma enär han hemkommer. Skall och tå suaras på regeringens breff och D. Abrahamus tå skall genom en annan hempta resolution.

27 Feb. 657 Ps D. D. Episcop. M. Georg. M. Mart. M. Sim.

Mattz Staffanson i Kolsta tedde sigh i Consist. mz tingz beuijss, att han war frijkendh för beskylningen om enfalt hoor mz sin pia på wägen från tingett. Ähr bem:te Mattz widh heredtzttingett frijsagdh 655 i Sommaro i Lundteby. Begärer nu komma i annat echenskap mz en sin fränckia som ähr skyll mz honom till andre. — Sent. Larss Winnare skall här om få suar wid påsketidh.

Sigf. Sigfridson i Sickila klagadhe, att D. Olaus Petri i Achas hade giordt honom hemgångh mz dragen wäria. — Sent. Bonden Mattz i Sickila andrager sin klagemäll och oförrät widh laga ting och ransakas hon, och sedan kommer saken hijt.

D. Henricus i Orriwäsi, coadiutor, bekende, enär honom tillspordes, om han hade gått för Hr Simone Mulero, sin swäger, på sochnan. Suarade han: jaa. — Sade Episc. D. Simon klagar at i hafue wpburit hans ränta och inkomst. R. D. Henricus: ney; wthan bönderna hafua begerat iag skulle besökia dheem, hafua och så bedit hr Simon komma; alt så må ej hr Simon Clementis dät klaga at iag hafr afhendt hans deell. — Sent. Rev. D. praepositus in Mässelä skall här om ransaka.

Hr Jöran Lepus blef anklagat af Brita Franssdotter, Mattz Nockalas hustru i Åbo, om nogra geld och obli-

gationer, som D. Lepus hade förob. på 12 D:r Kp; der på bekom hon i den dyra tiden som hon siälf vitnar 1 tr. miöll i näst förledne dyre tidh. Jtem D. Lepus obligat. på 7 Dr K. mt som han länt hafuer och lofuat en tr spanmål i näst kommande uijnter. Dat 14 10:cemb. 1653.

28 Feb. 657 — Ps. D. D. Episc. M. Georg. M. Martin. M. Sim. M. Abrah. M. And.

Wardt belefuat att denna psl. alla dagar när passionen predikas skal siungas: »Ach wij syndare arme uår missgerning stoor» etc.

D. Gustafvus i Pöijtis begerar confirmation på coadiutoris embete. — Sent. Bekommer en zedell af oeconomo är nogh till bätter lägenhet kan yppas.

Maatz Remala brååt i Soluo sochn i Bothn. mz kyrkiobänckars riffningh. — Sent. Den saken står så lenge man får see huad den högl. Kongl. Hofrätten giör och sig i denna saak resolverar.

D. Petrus Jesenhausen anklagat af hopmannen Botued Höök i Waza och där breduid en ransakning dem emellan affhandlat i probstens i Nerpis närvaro ransakat. Vot. M. Abrah. sade han kan ej minnas huru dät står i privilegierna och om dhe må på rådstugan agera saken. Doch synes likmätigt vara saken ageras i loco där hon skedh ähr. M. Sim. effter saken är så at hon icke angår eccles. disciplinam må hon där ageras som hon är passerat, i Waza. M. Mart. mente om saken kunde biläggas effter dät är skedt i drykzmåhll, isynnerhet för hans redeliga faar skull. M. Georg. Bäst saken afdömmes i Waza effter hon där skedh är och at probsten är där mz, kan ske där komma flere saker fram. — Sent. Skrifues suar, att Consist. tycker illa vara at sådant är skedt aff en prästman; ser gerna dhe kunna förenas och där dät ej skee kan, will ej Consist. taga Rättens myndigheet ifrån dem, utan saken må där examineras och lagligen dömmas, och gifua sedan Consist. tillkänna.

D. Henricus, choralis i Åbo, klagade att hr Johan Krok blef confirmerat till Jngo, som doch lofuat var skulle drögas till sommaren. — Resp. wij i Consistorio kunnom ej stå emott H. Gref. Excell:tz breff och giorda disposition sampt hans testament och hr Krusens attest om H. G. Excell:tz ytersta vilia.

Protesterade öfr Hr Bröniell att han kom emott förhopningh till Sundh. Jtem klagade öfr sin ringa lägenheet.

Remela Mattz i Maalax kan icke få annat suar i Consistorio än som för dätta skedt är, nämbl. Consistorij meningh är dätta, att så framt Mattz skall änteligen lägga wth böterna, så böra dhe komma kyrkian till godho och stolarna moste wth aff högchoren eller skaffa sig hr Lansh. breff att dhe få se sina stolar i högchoren som af Kongl. May:tt hafr order der om att disponera. På dhe andre punchtar skall prosten mz första få suar.

2 Martij 657 — Ps. Adm. Rev. Episc. Magnif. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Abrahamo, M. Pratano.

D. Petrus Jesenhausen, i Waza sacellanus, tedde sig; lästes wp ransakningen hållijlt på Waza rådstugu 4 Feb. 657. — D. Petrus sade sig hafua sagt, att han är eij meer än en hopman och nekade sig hafua kallat honom mårhopman. — Sent. Skall skrifuas prosten till (:som och så skedde:), att han seer till att han förlikar saaken emellan hopmannen och hr Peer och där dhe icke kunna förena sins emellan, må lagh och rätt skilia dheem åth. Alla föllo där till, och M. Nilss mente emedan hr Per hafuer rådstugu rätten suspect, kan han söka hooss högl. Kongl. Hofrätten om andra domare. Om hr Peerss echtenskap skall och så ransakass huru där mz är prosederat; där om skall past. D. Paulus Bohm giöra relation hijt till Domcapitlet, där om R. D. past. fek skriffteligh befalning mz hr Peer strax. — Sent. än. Nota: där icke förlekning kan förgå så drager Consistorium i Åbo hr ingalunda ifrå wärdzlig rätt. Dett hopmannen i Waza må weta. Doch seer gerna Consist. att dhe utan laga proces förenas.

D. Paulus Bohm och D. Olaus Arenius i Maalax skola blifua på rådstugan när sakerna ageras, så framt förlikning icke kan förgå och giöra oss relation här i Consist. huru dät är aflupit.

D. Jesenhausen, hr Peer, begerade att han[s] saak ändå här kunde resolveras; sade att dhe hafua inga witne där på, ty min ryttare nekar, min påike är och så liten, wett eij där om; bonden nekar och så. — Vot: M. Joh. om man skrefuo hopmannen till, att begerer att han måtte få en correxion i sitt breff; M. Abrah. idem, etc. — Sent. D. Petrus tager sin fader mz sigh och går till vice praesidem hr Johan

Munch och rådfrågar sig i saken, och gifz sedan suar i Consistorio.

M. Georgius Alanus, Pastor Aboens, androgh om åckern kyrkioherdens som dhe wilia taga wnder staden in moot Tauastporten. — Sent. Borgemästar och Råd skola sådant anhålla i Consistorio. Och Consistorium sedan rådfrågar sig hooss höga öfrheten, nämbl. Hans Kongl. May:tt.

4 Martij 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episcopo, M. Nicol. M. Georgio, M. Stod. M. Abrah. M. Joh. Pratano, M. And. Sch. Rect.

Vice praeses Hr Johan Munck androgh på hr pastoris sons vägna D. Christ. junioris, att kan kunde komma sin ålderstigna fader till hielp och blifua hans vice pastor, medan fadren är nästan blindh och kan icke förrätta gudztjänsten som här till wäll skeet är, och där nogon förändring hendhe, att han kunde då succedera sin fader; ty iagh mz hela adelen ärom här mz wäll tillfridz. — Suarades: Ehrkenner Consist. för gott att hr vice praeses hafr omuårdnat att skickeligen mz gudztjänsten må tillgå, kyrkioordningen likmätigt att han kommer sin fader till hielp. Hwad successionen widkommer togz nogott i betänckandhe. — Der hooss tycker Consist. gott vara, att hr praeses Muncken hafr bekymber om gudztjänstans och prästegardzens widmacht hållandhe.

D. Petri Jesenhusens saak: effter dätt går wthom hans embete, kunnom wy här i Consistorio intet göra till sakan, wthan han hafr här Kongl. Hofrätten för sigh. — Begerer promotorial till Hofrätten aff Consistorio att han må få andra domare. — Sent. Han kan wäll få af Kongl. Rätten, wthan promotorial, doch gåå tuå af Ven. Consist. till vice p:sid.: M. Abrah. et M. Pratanus.

D. Pet. begerar blifua ihogkommen mz bätter och roligare lägenheet effter han i 13 åhr tiänt hafr. Lofuades wid gifuen occasion; och att han går dätta wäll ifrån sigh.

D. Christiernus i Wskäla, junior, hafuer åtskilliga recommendationer af Adelen, at komma och blifua sin k. faders vice pastor i Wskäla och omsider i dödzfall succedera sin k. fader nu pro tempore pastorem. Nota huilka som hr Christer juniorem recommenderat hafua. Hr vice p:ses hr Johan Munck, Hr Arfved Horn på Kärkiss, Fru Hebla Class-

dotter Gyllenhierta, F. Beata Wgla. — Vota: M. And. När man seer på hans fars meriter och försambl. begäran kan ej wara orimligt at Consist. kan här mz trösta hans älderstigna fader. M. Johan: får en attest, att han har försambl. vota, är och så hans k. fader wäll meriterat. M. Abrah. Ähr skäligit att man tröstar gubben, att hans son får spem successionis, så vida oss tillstår. Stodius idem. M. Georg. Synes nogot wara emott gifua honom succession medan alla expectansier äro wphäfne, och skeer andra gambla meriteradhe för när; är och wnggh och bliffr allenast till sin fars dödh; när Gud gör förändring kan han få komma j valet medh och effter största delen i försambl. begerer honom är icke tuifuell att dätt iu kan hafua sin fortgångh. — Sent. 1:o Han må blifua sin fars vice pastor; 2:o Om succession, när Gud kallar hans faar, må han vara försäkrat at ingen skall komma till pastoratett för än han p[re]senterar sig tillika mz andra i Consist. och då skall blifua giordt som rätmätigt ähr icke tuiflandes att här försambl:ens förnämbeste ledamoter ähro honom benägne och niuta dhe vota till godo som nu äro inlagdhe.

D. Simon Clementis Mulinus klagar på sin svåger, hr Henrich i Orriväsi, att han hafr wpburit hans deell på sochnan; seger honom och Cappelanen när tillåtitt gå på sochnan, men icke D:no Henrico. D. Henricus seger, att han icke hafr wpburit D. Simonis dell, wtan bönderna hafr giuit honom för sin förstemässa aff en godh vilia. — Sent. Här om skall ransakass och Probstén skall resa dijt och om saken förhöra emellan D. Simonem Clem. och D. Henricum och gifua suar i Consistorio. Jtem förhöra huru D. Simon slap dätt horerij han var beskylt före. Skrefz D. praeposito i Mäsekyllä här om till mz D. Sim. Mulino.

D. Simon seger, att haniss suärfader will ej betala honom effter lofuen årligen spanmähll. — R: D. Simon hafr siälf begärat komma dijt är hans svärfader, och Biskoppen må ej därföre hafua skull.

H. Hopmans breff i Carleborg svar på väll:t Anders Jöransons besvär i Wlo om M. Lytraei nåde ähr. Ähr fåfengt ty dät är betalt. Men effter saligh Lytraeus gek till kost hooss fogden afreknass dät i hans löhn och eliest huad han Lytraeo des förutan försträkt hafr.

7 Martij 657. Præs. Adm. Rev. D. Episc. Magnif. M. Nicol. Past. M. Georg. M. Stod. M. Sim. M. Abrah. M. Joh. M. And.

Wplästes D. Christierni Wskälensis junioris confirmation på vice pastoratet i Wskäla, huilken bleff wnder-skrifuin.

P[ræ]pos. i Masko; Maskoensis pastor begerar en coadiutorem D. Sigfridum Aboensem. — Sent. är ouist att ordnera på så ouist, wthan när præpositus Mascoensis gifuer oss bättre försäkring och om en wiss löhn försäkrat som D. Sigf. kan wara nögd mz kan wäll skeep.

D. Georgius Hornich begerade komma till Wemo i saligh D. Matth. D. Pastoris ställe. Sade att Generalinnan på Kanckas hade sagt åt honom om han hade lust komma till Wemo om Hr Matt: blefuä död. D. Georg. förslogh hr Jsaak Suenand[rum]. Sade Generalinnan at hr Jsaak hafr nu lägenheet och han må ej widare om Wemo tänckia. Om Hr Daudid sadhe hon, är ej godh svensk. — Vota: M. And. är nogot tiliga effter saligh D. pastor är så nyss blefuen dödh och ej begrafuen, han kan än få blifua hulpen. M. Abrahamus: Jag seer gerna han blifuer ihogkommen. Men effter Rev. D. And. Keckonius hafr nu en lång tid tiänt och hafr giordt goda tjänster her vid Academien så och uid scholan i Biörneborg; hade wäll för dätta hafft tankar om Huittis, men nu ej mer. Woro wäll effter han begerar komma dijt, att han blefuo ihogkommen. M. Sim: Försambl. vot[a] bör skaffa sig dee som dijt wilia. M. Mart: Hr Sigfrid är en gammall man; kan vara tid nog mz hr Jören effter han är än obegravuen. M. Georg: Man kan ej tränga nogon på dem i försambl. utan feltmarskalkens goda iaa och samtycke, och hr Jöran skrifr siälf hr generalen till etc. M. Nilss: Hr Jöran hafr tiänt här en god tidh; är och så suag af naturen; han kan giöra sit bästa mz adelen, som där äro i försambl. — Sent. Hr Jöran tillätis söka hr General Guverneuren hr Gustaf Horn mz sin skrifuelse; kan han få hans votum är'et got för hr Jöran, hälst medan hr General. högste rösten hafr.

D. Arvidus Florinus begerar komma till Längelmä pastorat. — Vota: M. Joh. Han söker sit bästa hooss försambl. Jdem omnes. — Sent. Consistorij: Wij hafue anset hr Aruidi långliga tjänst hooss salig Biskoppen, på Åland uid skolan, här i finska försambl; Wij see gerna han ställer

sig in mz försambl. och see ger[na] han uinner försambl. votum.

D. Elias Holfast begerar blifua ordinerat. — Jmpo-
nerades honom göra bönstund om onssdag i kyrkian i
finska försambl.

D. Olaus Petri blef förordnat coadiutor i Remitho,
effter Rev. D. pastoris begeran.

D. Carolus Kascas begerar blifua pastoris coadiutor
i Bierno. — Sent: Han skall skaffa sig sochneenes vocation
och så; item skall skaffa sin hustru till hospitalet effter hon
är jnficerat lepra; när han dätta efterkommer finner D. pa-
storis begäran rum.

11 Martij 657. — Ps. Adm. Rev. D:no Doct. Episc. M.
Georgio, M. Stod. M. Sim. M. Abrah.

Mattz Kläckare tillsades laga så, att ringningarna
om predike dagar i suenskan skola ändas ret när kläckan
slår, aut böte 16 ör. S:mt.

Gertrud Mattzdotter hafr aflat oächta barn mz en
ryttare Märthen ben:dh. Hafuer varit uid tinget i Lundo,
der horet giordt är, fät tillgift på böterna; begerar blifua
kyrkiotagen och stå sin kyrkioplicht wid slottett, dett henne
effterlätz igenom Hordens intercession.

Nerpensis p[ræ]posit. skrifuer om tuenne personer
i Mustasari som begera komma i hopa, Marcus Larson ben:d
och Brita Jsaakdotter; vide præpos. breff i Bothn. lådan. —
Vot: M. Abrah: dee må komma i hopa, effter dhe hafua häf-
datt huar andra, doch böta dhe 3 R:dr till Capitlett. — M.
Sim: ransakess om dhe hafua häfdatt huar andra, der dätt
befins admitteras dhe, huar icke prohib. dhe. — M. Stod:
om där icke är res integra böte 3 R:dr och tillätis till ech-
tenskap; idem M. Georg. — Sent: Om dhe hafua haft sen-
gelagh mz huar annan böte 3 R:dr till sin sochne kyrkia
och tillåtes till echteskap.

D. Ericus Joh. Rubellius, cappellan i Hattula, begärar
komma till Längelmä pastoraat. Hans breff dat. i Suotola
5 Mart. 657. — Vot. M. Effter hr Arfued Florinus är för-
säkrat, kunnom wij eij gå dher ifrå, och där försambl. eij
vill bequemma sig ärom wij excuserade. M. Sim: D. Arvidus
må först söka sin lycka effter han hafuer tillsäielsse. M.
Stod. idem. — M. Georg: Wi kunnom eij gå ifrå dätt wij
hafue tillsagt hr Arfued. — Sent: Consistorium vill gerna

försee hr Erich mz en bätter lägenheet, än Längelmä kan vara. Och där D. Aruidi begäran ej når sin fortgång, tages Längelmä i ny deliberation.

13 Martij 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Nicol. M. Georg. M. Ab. M. And.

Sentent. att M. Johannes Lilius kommer i walett mz hr Arvid till Längelmä; och D. Sigfridus i walett till Wemo.

14 Martij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Georg. M. Sim. M. Abrah. M. And.

Kom en bonde ifrån S. Märthens sochn från Cappellett och begerade predikan om Långfredagen. — Sent. Lofuades honom och då skall wpläsas hela Ch:i pinos historia.

Mäsekyklensis breff wplästes om M. Johanne Lilio i Längelmä, att han måtte succedera sin k. saligh fader kyrkioherden, och blifua ordinerat som M. Joh. Lilius fodrar siälf. — Vota: M. And: Rådeligast woro, att han icke låter ordinera sigh. M. Abrah: voro väll att han blefuo ordinerat och kommo sin k. moder och små sösken till hielp. M. Georgius: voro bäst att han icke blifr ordinerat, ty om wij ordinere honom, synes wij gåå ifrån vår förria meningh om D:mo Arvido Florino: wthan gifua honom veniam concionandi allenast, och sperans om ordinationen fram bätter. — Sent. Får allenast veniam concionandi och skaffar sigh sin k. moders vocation fram bätter; så will Consist. see till att fodra honom i bästa måttan.

Margreta Hardtwijkzdotter begerar sleppa målare drängen (:i Poitis sochn:), som Birkholten hade trolofuat i hastigheet och modran owitterligitt. — Sent: Effterlåtiss hust. Margreta träda i annat giftermåhll mz den andra som hon hafr bättre hogh till.

D. Sigfridus Bartholdi, Aboens. Choralis, begerar blifua promoverratt till Wemo pastorat i saligh D. Matth. ställe; seger sig hafua tiänt här vid domk. i 22 åhr; är gammal orkar nu intett meer tiäna här i försambl; förmodar sig få gott wittnessbörd af allom. — Sent: Consistorium wett, att hr Sigfrid är en meriteratt man; hafr lenge tiänt, ärkänna honom god att förstå ett pastoratt; see gerna att han kan komma till Wemo, och kan blifua mz Wemo pastoratt hulpen allenast han kan skaffa sig hr General[s] promotorial till Consist. som hafr högsta rösten i Wemo sochn.

D. Jacobus, coadiutor i Hwittiss, kom mz præposi. breff i Biörneborg, lydandes om nogra saaker emellan pastorem i Huittis och D. Jacobum. — D. Jacobus seger att pastor will intett hålla nogon coadiutorem. D. Jacobus begerar en wiss löhn att Consist. wille där om disponera. — Sent: D. pastor skall behålla coadiutorem och löhnan; pastor vardt citerat andra och tridie resan till doomcapitlet till festum Philippi Jacobi.

Töffsala kyrkioverd begerar löhn af kyrkian. Bekom breff på 1 Rdr för så monga åh[r] som han kunde beuisa han troligen tiänt hadhe. Wid namn Erich Olsson.

Nondala. Erich Hinrichsson får huar siätte p:r som han i Stocholm till Nondala kyrkio colligerat hafuer, nämbl. aff dhe 600 Dr; 100 får han der aff och blifr kyrk. beholdna 500 D:r igen.

18 Martij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Abrah.

Nousis. Brita Jörensddotter remitteres till pastorem i Nousis och sänxmännerna at dhe examinera saken, och feck strax skrifftelig befallning till past. och kyrkioverderna mz sig ej heller slepper han gästgifuarens son till sacramentet om han icke tager henne till echta.

Pargas; D. Bergerus klagar att en deell i Pargas icke vilia gifua påska pr. — Sent: Jnga bönder blifua frij för påska p:r. D. Bergerus sade att bönderna i Nilssby wilia gifua påsk p:r, men Gref Pers fogde nekar dhem gifua. Resolverades, att fogden bör gifua siälff, där han icke hafr hans Greff. Excell:tz bref.

Ackeren Kyrckioherdens här i staden. — Sent. Consistorij: Borgemästare och Råd[h] inlägga skriffteligen huad för vederlag dhe uilia gifua igen, dät dhe lofuade när oeconomus talte mz dem här om.

Loio sacellanus D. Henricus Noestadius begerar komma till Loio i D. Christiani ställe. — Sent: Consistorium will gerna hielpa honom. Men i Pussala cappell äro tuå och dem är för tilsagt och lofuat, och kommer icke D. Henricus i Pussala till Loio, då skall Neostadius wara närmast.

20 Martij 657 — Ps. Ad. R. D. D. Episc. Rect. Magnif. Rev. past. M. Stod. M. Kexlero, M. Thauvonio, M. Pratanio, M. And.

Passquill. — Talltess om ett passquill wara utkastat på Rect. Scholæ M. And. Laur. Nycop. — Sent: Två aff Consistorio skola gåå wp i scholan och ransaka.

Båtens bref wplästes och begerar D. Henricum Caunanen till krigzpräst för dät hemma varande folkett. — Sent. Consistorij: D. Henricus blifr ordinerat efft. hr Nilss Bätz begeran till ofuanb. hemfolk; dätt och strax skeddhe.

Fru Margreta Liustra begerar D. Fridericum, en studiosum, till sin p[re]dikant. — Sent: Hennes begäran tages än i betänckande och kan eij nu winna sin fortgång.

D. Olaus i Pargas klagar öfr sin ringa lägenhett; begerar komma till nogon bätter, nämbl. Längelmä pastorat. — Sent: D. Olaus blifr i walet mz till Längelmäpastoraat.

Wöro. D. Christiani breff wplästes i Consistorio i dätt han begerar en hielp aff sin pastore. — Sent: D. Christiernus rättar sig effter Consistorij besluth, giordt 1645, 20 Januarij.

D. Nicol. Styrman tillfrågades om han uill mottaga collegat i Nycarleby. — R: Begerade han att Consistorium ville försöria honom mz en lägenheet här hemma, och sade sig eij willia emottaga collegatum i Nycarleby.

D. Johannes Krokius bekom breff till præpos. Loioensem, att han måtte blifua inlyst i Jngo soch[n] och försambling.

D. Eliæ Holfast vardt tillfrågat, om han trodde sig emottaga collegat i Carleby. — R: han mente jaa.

Säckylä; Punctar emot past. ibid. Wplästes 12 punctar som bönderna i Säckylä hadhe emot D. Henricum, sin pastorem. — Sent: Punctarna sendas till tingett att ransakas och skrifues prosten till att han är mz wid tingett när hans saak examineras. Blifuer i medlertid, till des saken är wthförd, priverat; gifz Lansh. en copia af bem:te punctar, den Hans Nåde och fek. En copia blifr i Consistorio, och originalet sendes till tingett.

Conrector et collegæ scholæ Aboensis kallades in i Consist. och blefuo tillfrågade, om dhe uiste af bem:te passquill, som om Rect. M. And. var utkastat. — 1. Conrector suarade sig intett aff sådant weta. 2. Eij heller uiste dhe öfr:tyga honom nogon sochn hafua tagit till brandhielp, som honom föruietes. 3. Frågades om rector tager sochn till scholans bygning. — R: att intett tags huart åhr. — Nota. Rector beuiste mz klaar rekning huar wthi dhe pr woro

utlagdhe, och allenast 6 Dr. k. Mt. behåldne. 4. Frågades om nogon wiste nogot emott rectorem. R: dhe sade sig alla inte annat weta mz sin rectore än dät som ärligit och gott var.

Dhe punchtar som passquill-wijss äro fattade emott M. And. Rect: 1. När dieknarna intagas i scholan sägz i passquillet, att M. And. Rect. tager af huar 3 Dr. p:r och 1 tr. ööll. 2. Om arbete. 3. Delar sochnarna som han will. 4. Skall hafua tagit sochnar till scholans bygning.

1. Framkallades Rect[oris] class och frågades af dem som där woro, uar i nogon mätto för när skedt wthi sochnarnas distribution. R: Dhe sade allesammans nej. 2. Om sochne bref suarade dhe, att sombl. gifua 2 Dr. sombl. 6 mk. 3. Scholgäldet gifua en deell 2 Dr., sombl. 10 mk. 4. Berättades annorstädes vara brukeligt gifua till wede kiöp mz. Dhe sade sig alle sammans intett annat weta än alt got mz sin rect. M. And. Laur. Nycop.

21 Martij 657. — Ps. D. D. Episc. M. Georg. M. Sim. M. Abrah. M. Joh. P. M. And. Rect.

Lars Skarp, Maior, i Wrðiäla boandes, begerade predikan på sin gård huar söndag, effter där är en heell hoop bönder där omkring, och att prästerna i Wrðiäla wille komma dijt och predika; lofuade så ofta dhe komma skola dhe hafua maat och dricka så got som han, så att dhe icke tarfua att taga sig quarter hooss bönderna, stundom när den ena, stundom den andra här effter. — Begerade och så D. Georgium Benedicti i Pungalaitio till sin egen predikant. — Sent: D. Georgius följer hr Maioren och gör sit prof; kan i framtiden ordineras, om han är dugelig och godh. — Giöres breff till prästerskapet i Wrðiäla och hålla dem före att dhe göra predikan på hr Maiorens gårdh så att dhe ställa Maioren klagolösan. Fek breff hr Maioren till dem.

M. Justander jntercederar för en stud. Joh. Christierni, att han må komma till Janakala effter pastor där honom begärrar. — Vota: M. Joh. Pratanus seger, han må ej ordineras. — M. Abrahamus jakar. — M. Simon beiacar och så. — M. Georg nekar. — Sent: Drager heem än till Janakala, och skaffe sig wissare breff aff pastore.

Nyby; Michel Suenson i Nyby i Letampäre begerar predikan i Alastaro cappell. — Sent: får huar tridie

predikodagh, och Terfuesiocko cappell huar fiendhe. — Fik breff till pastorem.

M. Axelius fek suar på sina punchtar; nämbl. dhe i Must[s]ari wiass som præpos. Nerpens. skreff om som fram bätter i pro:col. finss (vid. fol. 18 [sid. 54] Nerpis) och böta 3 Rdr till kyrkian. — Jngen coadiutor får gå på sochnen. — Skall beuisas Solvino att han wpstussar Pörto boarna. — Den som håller räkningen kyrkiones i Lapfierd får åhrlig. 4 Dr., huar kyrkiouerd 20 mk. Den sexman som seer på kyrkian 12 ör Smt; så och den som seer på prästegårs bygning.

23 Mart. 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Georg. M. Joh. M. And.

Masko. — Wplästes præpos. breff i Masko, där han begärr at D:nus Sigfridus Joh. måtte komma till ordines; doch mäst skiuter skullan på hr Thomam sacell., att han mäst tränger till honom. — Sent: D. Sigfridus töfuar till des nogon wissare vocation kommer om honom, och Consistorium lofuar sig gerna mz tiden promovera'n.

Carleborgz saak emellan diëknarna och Rect. M. Laur. Kempium, jtem emellan hopmannen Per Jönson Werne; j synnerhett begera dhe en annor rectorem. — Sent: Consistorium will wara bekymbratt om een god rectorem, så framt M. Laur. Kempe ej länger blif där.

Henricus Jacobi Loioensis begerar ordines. — Sent: Skall blifua ihogkommen mz studente p:r mz första.

Elias Holfast: om han skall komma till ordines frågades. — Vota: M. And. han töfuar så länge; han kan få see sig om nogon lägenheet och då han den får är'et än så tidh. — Sent: Skrifues honom en recommendation till Carleborg, att han blif där collega och rector cantus; och blif ordinerat, dock mz dhe förord, där han icke blif antagen, att han ställer sig hijt igen och icke ligger hemma i Storkyro och tränger nogon.

657, 2 dag Påsk. — Ps. D. Episc. M. Georg, M. Pratano, M. And.

Taltess om Kongl. Maj:tz breff, om ett alment mööthe och Rikzdagh, daterat i Marienborg 6 Feb. 657; placatett dat. dhen 30 Jan. 657. Nota: Biskop bekom ej nogot placat mz brefuet, som i Kongl. bref stod lekuell. Sendes strax breff till præpos. i Loio, Hattula och Somero.

2 Aprilis 657. — Psente Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. Pratano, M. And.

D. Magnus i Lumperland blifuer priverat och kommer hijt till Consistorium mz första och för än han giör sit embete.

D. Henricus i Säckylä afstår medh sitt embete för dhe grofue beskylningar och icke brukar dät för än som han hafuer purgerat sig wid laga tingh; privationen sendes honom strax till handa. — När D. Henricus skall stå tillrätta moste Rev. D. præpositus wara där och höra huru saken aflöper.

D. Laur. i Nagu skall komma till Åbo rådstugu och purgera sigh; dätt begertes af Borgmästar och Råd, att dhe saken wptaga ville, som D. Laur. är protocollerat för Kerpela Kaisa för en rum tidh sedan.

H. Gustaf Horns promotorial. Jnlades hr Gustaf Horns breff och promotorial för hr Jöran Hornicg till Wemo, och wplästes.

4 Aprilis 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Georg. M. And.

Bleff D. Georgio Hornig tillsagt (:effter Hans Exell:tz hr Gustaf Horns recommendation:) confirmation på Wemo pastoraat så snart som saligh past. i Wemo är begrafuen och dätta uthan nogot tuifuelssmäll, ej aktandes om nogra inspråk kunna här till falla.

6 Aprilis 657. — Ps. Episc. M. Georg. M. Prat. M. And.

Skreffz wnder en recommendation åth hr Arvid Florinum till Längelmä.

8 April. 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. Rect. Magnif. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Sim. M. Prat. M. And.

Lästes wp Bierno sochnamäns promotoriall för D. Carolo Kaskas at blifua coadiutor i Bierno. — Sent. D. Carolus blifuer pastoris coadiutor i Bierno.

D. Jacobus Jurvelius hade Rev. D. pastoris recommendation att han måtte blifua promoverat till nogon bättre lägenheet och till ordines. — Vota: M. Joh. får veniam concionandi; idem M. And. item om nogon platz föllo uid militien; M. Sim. jdem.

M. Jöran, Mag. M. Nicol: är nogh han för[r] får veniam concionandi till des han får nogon uiss vocation. — Sent. D. Jacobus får veniam concionandi allenast denna gången till des wij få nogon uiss platz till honom.

M. Laur. Kempes ransakning i Carleborg.

1:o. At pastor, hopmannen, Borgmästar och Rådhs beswära sig att dhe äro utslutne ifrån sochnaskriffningen där som Hans G. Excell:tz Tottenss breff lyder, att dhe skulle wara mz. — Sent. D. M. Laurentius skall purgera sigh och förklara sigh. — Rev. D. pastor seger, att han pro A. 1655 och 1656 har ingen sochn fåt effter Consistorij anordningh. Rect. bör forklara sig hvarföre D. past. gossar ej fingo. —

[2:o.] Rector hade kommit druckin i scholan. Suarades af M. Axelio, at hans Br fek attest af sin uerdinna att han uar ej druckin.

[3:o.] Querela. — Dieknarna klagatt dhe icke kunna forstå huad han proponerar, rector. — Sent: Rector Carleburgensis lagar så, att dhe kunna forstå och begripa huad som proponeres.

[4:o.] Passquill, som M. Laur. Kempe hadhe skrifuit D. Andreæ Neostadio till. — Sent: Består M. Laur. dätta passquill så skall han och suara här före effter dät är mechta grofft.

Brochius skall få sedell på sochna peningarna som för dätta voro S. M. Simonis Angleni lilla dotter assignerade, och D. Casparus skall dem lefuerera effter contractett.

M. Laur. Kemp[es] anklagare skola beuisa huar wthi hans oflitigheet står.

9 April. 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Nicol. Magnif.

M. Georg. M. Abrah. M. And.

D. Sigfridus, Choralis, blifuer afrådder att skrifua Hans K. M:t till om Wemo fast dhe säga dätt vara regall geldh. — Förslogz, att hr Sigfrid skulle töfua till hr Gustaf Horns ankomst till herdagen här i Åbo, effter han hafr gifuit sit votum åth en annor, och där D. Sigfridi breff kommer till Hans Kongl. Maj:t, hoo weet, om icke hr Davidh practicerar nogot här emot. Kan ske när hr Generalen kommer, kan han blifua hr Sigfrido så gunstig att han gifuer honom promotorial till K. M:t. — Vota: Magnif. Rect. är betänckandhe, att gifua D. Sigfrido af protocollo nogott, en attest, at ui seem gerna han kommer till Wemo, medan wij

hafuom fåt Hans Excell:tz General. hr Gustaf Horns breff, ty om wij dät giörom kunnom wij snart komma i nogon widlöfflighet och misscredit. — Sent: Wij låtom stå denna saken till herdagen och Hans Excell:tz ankomst, ty han weet bäst här om beskeedh. Consistorium will och så i bästa måttan recommendera hr Sigfrid så framt han icke går ifrå deras wilie och skrifr dem emott.

11 April. 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. Nicol. M. Mart. M. Abrah. M. And.

Solen Böndagar 657. — Kommo böndagzplacater ifrån Swerie at hållas skall 3 Böndagar 657 i hela S. Rike, nämbl. 8 Maij, 5 Jun., 3 Julij.

D. Henricus Finströmensis begerar stipendium; lofuades D. Henrico och D. Eliæ hvar sin præposituram till kommande åhr.

Tillätz Märthen i Kalssuby i Tamla sochn taga Brita Thomassdotter, sin förrige hustruss b:rs dotter, till echta, effter som dhe hafua hafft beblandelse och böta därföre 5 Dr S:mt.

17 April. 1657. — Adm. Rev. Episc. M. Georg. M. Mart. M. Prat. M. And.

M. Martinus Stodius klagar, at D:nus Sigfridus hafr sagt sig wilia stiga på predikostolen i Resio enär nogot lik begrafz och honom utsluta.

D. Georgi Hornichz klage punctar emot D. Sigfridum Bartholdi, Choralem i Åbo:

1. Om Kangasala; i dätt är honom orät skedt, dät han ej borde tala på predikstolen.

2. Pijke var löst och tå geck sammaledes.

3. Begerade till Wemo. Ja ogillades alt dätta medan dät privatum fuit.

4. Till jncrepationem nekade han etc. NB. Sade her man gör helfuetitt. Jtem såsom Ch:us hafr lidit, så hafr och iag liditt; seger sig och så för hafua predikatt. — Vota: M. And. menar at han admoneres. M. Abrahamus: han må afstå mz embetett om man skall gå rigorse tillwerka mz saken; satte admonendus. M. Sim. idem. M. Mart. privabitur officio. M. Georg, hans mening privationen mitigeres. M. Nicol. woro väll wärdt en privation. — Sent: Wpskiutes till morgons.

1. Nekar sig icke hafua sagt Consistorium hafua giordt orät om Kangasala; 2. Pijke hafuer han nemdt och 22 bönder hafua honom anmodat och vocerat; 3. Om Wemo nekar han sig icke hafua sagt honom boo wnder kyrkian; seger sig hafua sagt honom vara en alen lång. Nekar sig icke hafua appellerat till Gudz domstol. Nekar icke heller sig wilia en annorgång wärre wth fara.

J. Christine Delagardiess breff wplästes att D. Johannes Krokius skulle träda till pastoratet nu och enckian vara wthan nåde åhr. — Vota: M. And. menar man skrifuer till grefuinnan; alla föllo där på att dät skrifz till grefuinnan, att icke enkjan måtte skee orät och sådant ouanligt practiceras, och D. Joh. Krokius får ett skarpt tilltall att han sådant anhåller att han må undgå enkan nådårett.

24 April. 657. — Adm. Rev. D. Episc. Ps. M. Georg. M. Sim. M. Prat. M. And.

Wplästes M. Laur. Kempes apologia emot hans wederparter i Carleborg.

26 April. 657. — Ps. D. D. Episc. Mag. Rect. M. Nicol. M. Georg. M. Martino.

Sententierades om examine i Åbo schola, att han skulle gå fort fast rector M. And. är siuk, så må dhe andre examinera tilkommande måndag.

Efftersom en pia i Loimiocki sochn Brita Sigfridz-dotter är trolofuat mz Eskill Jöranson (och drängens moor heter Dordi Grelssdotter:) i kyrkian och nu will åtra sig effter drängen Eskill är worden knecht. — Sent: Pian skall gifua Eskell sina gåfuor igen och där mz skilias åth.

H. Lanssh. i Bothnen. skrifues till att han ransakar i Carleborg emellan dieknarna och scholemästaren.

Sassens breff; Bierno; Gå och visa H. Lanssh. Gres-sens [Sassens] breff och högchors flöttia[n]dett i Bierno.

Jordanss saligh fruss bref om hr Oloff i Raumo, at hon ej will hafua honom, ej heller erkenna'n för sin past. för än han gör henne den äran som andra i försambl. och anmodar och så af henne.

Simon Sälle angaf igenom M. Axelium, att hr M. Marcus, som för dätta hade råkatt i slagzmåll mz honom

uill eij betala barberara löhnen. — Sent: M. Marcus bör den betala och förnöia honom Simon Sälle, att han eij mer tariff i Consist. sig besuära.

29 April. 657. — Adm. Rev. D. Episc. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Pratanus.

D. Boetij puncktar på Åhland.

1. D. Magnus i Lumperlund skall citeras hijt till Åbo Doomcapitell till fest. Henr. in Junio nästkommandhe.

2. Om hospitalet på Åland och dee siuka skall talas mz wälb:ne Lansh. om de kunna transfereras till Sälöö medan dhe eij där så monga kunna sig nära mz deras wonderhåldh. Suarade Lansh. œconomo, att han kan icke giöra där till utan K. Maij:tz iaa och samtycke, helst i dessa tider äro och så monga nog i Sälöö och ringa i förråd at försörja dem mz.

3. Dhe som wilia wara i går tillhopa trolofvadhe, skall eij tillåtass dem uara i hopa öfr 6 vekor föränsom dhe wias; äro dhe öfver skall dät reknas för lönskoléger.

4. M. Johannes Lilliewan bliffr ihogkommen mz nogon promotion mz första; och när han blifuer till nogon function eller lägenhet promoverat skall han komma till ordines.

5. Suar på præpositi puncktar för[r] inlagda skall mz första lägenhett falla suar, när herdagen är öfrgången.

6. D. Henricus i Kumblinge remitteres till heradt tingett för lägerssmåll mz D. Nicol. Jeronimi syster i Saltuik att der examineras och sedan hijt ransakningen försendas.

30 April. 657 — Ps. D. D. Episc. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Sim.

Rijkzdagen. — Taltess om Rijkzdagen här i Åbo Doomcapitel. Lästes up Hans Kongl. Maij:tz breff dat. i Marienburg den 27 Feb. 657, vidimerat af hr Lanssh. Erich von der Linden.

Arved Ankarsköld fek tillsäielsse om en präst på sin gård, mz denna condition, att han skulle föda'n och kläda'n så och väll löhna'n och hålla'n som en ehrlig prästman bör hållass; han skall och be:te prästman ingalunda preiudicera ordinarijs där i Töffsala och ingen tjänst för-rätta annorstäns än på Ankarsköldz gård uthan dät mz past. D. præpos. wilia skeer. Jntett hafua beställa mz nogon

wpbörd på sochnen ej heller m:z barna christning. Arffued Ankarsköld skall gifua sin obligation att han will hålla samma präst hooss [sig] till des han med tiden kan blifua vocerat aff biskoppen till en annor lägenhett.

7 Maj 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. Magnif. M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. Sim. M. And.

D. Georgi Hornichz confirmations wnderskrifuande på past. i Wemo wardt talt. — Vota: M. And. Det är regal geld man hafr ondt at göra. M. Simonis mening: Hafuer H. K. Maj:t betrodt Hans Excell:tz hr Gustaf Horn om dät som mer är, så kan dät icke vara stort betänckande, utan må hafua sin fortgångh. M. Mart. är för beslutitt; kunnom ej göra emot Generalens wilia. M. Jöran past. jdem. M. Nilss: borde vara att hr. Jöran præsenterade sig först församlingen. — Sent. Confirmationen blifr wnder-skrifuin effter Hans Excell:tz Genneralens begäran hr Gustaff Horns på Kanckas, effter han uill suara därföre.

Raumo past. enkia begärar en recommendation till K. Maj:t. — Lofuades.

D. Jacobus Guzæus jnlade en supplication om promotion. — Vot: M. And. gifua honom försäkring om promotion; M. Abrah. han fek suar senast på sin begeran, eliest kan ske han kan blifua accomoderat m:z nogon lägenhet i Wiborss stift; Hr Gen. Gustaff Horn kan wäll vara honom promoverlig om han recommenderades honom. M. Sim. blifr wid förria suar. M. Mart. woro nogon suänsk lägenhett för honom, woro wäll. M. Jöran: om han hade nogon församling som honom vocerade antingen här till sacell. eller annorstädes woro wäll. M. Nilss förwentar tiden. — Sent: Han skall blifua hulpen och försedh som consist. gerna [ser]; doch moste D. Jacobus förbida tiden.

D. Sigfridus Barth. Choralis j Åbo, jnlade en skriff emot hr Jöran att han ingalunda måtte blifua confirmerat till Vemo pastorat för än Kongl. suar kommer, mädan han hafr skriffuit Kongl. Maj:t till. — Sent: Wi låtom oss här i Consistorio wäll nöia huad K. Maj:t här utinnan gör.

9 Maj. 657. — P:s Adm. Rev. D. Episc. M. Georg.

D. Marcus Marci Pickius blifuer confirmerat sacellanus i Wlssby i saligh hr Bartholdi ställe effter Hans Ex-

cell:tz hr Gustaf Horns på Kanckass samt D. præpositi Björneburgensis begäran; och bekom strax confirmation.

Hr Carl Bekz breff om en predikant wnder regementett och begerar D. Henricum Petri Uscälensem. — Sent: D. Henricus förordnas der till effter hr Beckens begäran och bekommer confirmation; huilket strax skedde.

D. Laur. Cannis supplication till Consistorium att han icke måtte priveras wtan begäran sin präst igen, och blifua befodrat till nogon lägenheet. — Höltz honom före när han hade förtörnat wälb:ne Lanssh. nu warandhe hr Erich von der Linden. Först befaltes honom gå och deprecera hooss lansh. Svarade hr Lars »ney». — 2:o. Befaltes honom gå i prubban, sade »ney». — 3:o. Sades honom i Consistorio att han skulle wara ifrån deras societet. — Nekade sig hafua sagt att han skulle märcka högw. Biskoppen och icke slå ihjäll honom, där till han nekadhe. — Sent: Han skall taga en skriff aff Rådstugan huru mz D:no Laur. i fattighuset och honom aflop. — Skall och skaffa sig skriff att saken är hooss hr Lanssh. försonat och af wälb:ne Lansh. tillgifuen och Laur. förlåten.

Past. i Jumala klagar öfuer en horkarll, som är wid laga ting dömd. Domen approberat i Hoffrätten den Kongl. i Åbo. Hafr lagt ut sina böther, står huar presterskapet begäran i kyrkian, men nekar till gerningen och will icke publice i försambl. afbidia. Men ståt 3 söndagar å raa för kyrkio dörän, hafr och så en lång tid ueket sin bänck och ståt inom dörän, effter kyrkiones förståndares anordning. — Sent: Han hafuer nogh ståt sin kyrkioplicht effter han så lång tidh hafuer wekit sin stooll, ståt för kyrkiodörän; där före tillåtess honom Simon Olsson i Wästansundh sit stolssrum. Men när han uill gå till Herrans natuardh må han gå förstegången i sakerstigan och sedan i församblingen mz andra Gudz försambl. ledamoter.

D. Josephus Letalensis blef confirmerat regementz predikant wnder hr Frantz Knorrens regemente, effter öfuerstens egen vocation hijt till Consistorium. Fek strax confirmation.

12 Majj 657 — Ps. D. D. Episc. Past. M. Georg.

Ekenäss. — Lästes wp enkianss, M. Joh. Bahns saligh, hustruss breff om 2 nådeåhr. — Resolv: Hon skall få suar en annorgångh.

D. Henricus, sacell. *ibid*, begärar blifua pastor i Ekenäss. — Sent: Consistorium will taga i betänckande; doch skall han komma i electione *mz*, när den tiden kommer, där på han fek breff.

13 Maj 657. — Ps. D. D. Episc. M. Georg. M. Joh. Prat.

D. Samuel Raumoensis, som hade nu warit på Ryssegräntzan, klagade om sin ringa lön. Begerade blifua confirmerat wnder Beckens, hr öfverstleutnantens, regemente effter som folkett kommer där wnder, som han hafuer här till warit wnder. — Sent: Skall talass *mz* Becken här om; så framt hr Becken will vocera D. Samuelem skall han strax confirmeras. Blef omsider när högv. Biskoppen talte *mz* Becken i saligh P[ræ]sid. saall, när herdagen var 657 in Majio, beiakat, at D. Samuel blifr confirm. compagnis predikant. Skall altså confirmationen giörass ferdigh, etc.

M. Joh. Frisius, pastor i Kangasala, refererade att ifrån Safuelax kom en bonde dräng till Kangasala sochn, och blef af sacellano trolofuat i kyrkian; nu will drängen åtra sig. — Sent: Giöress effter den tryckta ordningen, som af Rev. D. Doct. Epis. författatt är, etc.

Töffsala præpositus sade, att en båtzman hade lägrat en pia en gång, iaa andre gången *mz*. Men när past. wille hafua honom till tingett, bad han, båtzmannen, om dilation; han wille utan tingförande taga henne till echta. Men sedan tingett war öfrståt så åtrades han. — Sent: Sätz ifrån sacramentett, får ingen annan taga till echta, för än som han förenar sig *mz* henne som han 2 resor hafr besofvet, etc.

Biörneburgensis præpositus skall resa till Huittiss och ransaka huru cappelanen hr Thomas hafr andragit vid tingett att han will hafuan $\frac{1}{2}$ tr. spanmähll af den ringaste och fattigaste bonden i sochnan som Thomas Tacko hafr här i herdagen angifuitt, och huem som hafr gifuit D. Thomæ tillstånd sådant att giöra.

Eura pastor sade, att bönderna i Hongelax wilia bygga en stuga att hålla Gudz tjänsten uthi, det dem blifr aff Consist. tillåtitt. Men dätt dhe uilia begrafua sina lik där, skall probsten see om där kan vara nogon lägenheet.

Hwittis Thomas Tacko klagar, att hr Thomass, sacell. *ibid*, will hafua sin inkomst effter Wiborgz ordning. Begärer och så att när pastor hafr fåt en wälbögd prestegård att han

past. må då hålla honom wid macht. — Sent: Thomas bör hafua wnderskrifuin inlaga och sedan kan falla suar.

Episcopus beswär[ar] sig, att dätt går så omyckit trögt mz homil[iernas] afbetalning. Prästerskapet lofua gärna uilia betala och bidia att Hanss Högw. will fara fort mz arbet på solen[ne] böndagar.

14 Majj 657. — Ps. D. Doct. Episc. Magnif. M. Nicol. Past. M. Georg. M. Abrah. M. And.

Taltess om bönform att bruka när rikzdagar äro.

Inlades docentium breff i Åbo schola i consistorio, om sochnernass i Åbo affkortning mz begäran, att dhe måtte niuta sina wanliga sochner, effter dhe elliest ringa lön hafua. — Sent: Docentes skola få sina wanlige sochnar, dy dät är skäligit; men om dieknerna nogot mista synes ej wara oskäligit, effter som och så studiosi hafua mist.

16 Majj 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. And.

Naguensis D. Laur. Jacobi klagemåhll aff Bartram på Greff Wittenbergz wägna, Assess. Jllens Elias Bocholares att dee ingalunda uilia hafua honom till pastorem. Hans Excell:tz Generalens breff h. Gustaff Horn här om och så att dhe hafua klagat för honom. — Tillåtess till appellation, huilken kostar 80 Rdr.

Wskälensis blifuer anklagat att han pastor hafuer åhrligen tagit 6 capr hielpe spanmål som bönderna förgifua.

Hr Mauritz Horn är ej nögd mz D. Christiano Juniore i Wskäla. Differeras mz resolut. till här näst.

23 Majj 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episcopo, Past. M. Georg. Rect. Schol. M. And.

D. Arvidus Florinus blef till talt hvarföre han så länge dröger och icke reser till Längelmä mz sin recommendation. Suarade han och sade, att han hade förnummit att sonen saligh pastoris M. Johannes skulle hafua fåt spe-rans där om senast han uar här. Suarade episcopus och sade att i D. Arvide och icke han hafue fåt recommendation och tillsäilse. Befaltes hr Arfued gå och tala mz hr Bäckén om Längelmä och fogar sig mz första dijt mz recommendationen.

Henrich Michelson i Lockalax i Wemo sochn är dömd uidh Heradtz tingett för enfalt hoor att böta 80 Dr S. Mt. Fek breff af Kongl. hofrätten att han får wnderlagmannen på nyt wptaga hans saak. — Begert Henrich, att han fingo gå till Herrens natuardh. Tillätiss honom gåå där Rev. D. pastor seer, att nogon dödelligitt kan wara mz honom på färde.

25 Majj 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. Abrah. M. And.

Mårthen i Calsu, Brita Thom:dotter, i Tammela sochn, fingo breff på nyt (:medan dhe hafua hafft lägersmåhll:) till pastorem att han skulle wiga dem af dee orsaker som in actis finnas, så frampt wärsslig rät icke hafr nogon exception där wthinnan. Därpå han bekom bref till past.

26 Majj 657. — Ps. D. Doct. Episc. Magnif. M. Nicol. Past. M. Georg. M. Stod. M. Sim. M. And.

Karin Jöranssdotter Käppila. — Lästes wp hennes inlaga hwarutinnan hon beswärar sig att nogra wilia påföra henne att hon hafr hafft sängelag mz D:no Laurentio i Nagu. Där till hon nekar och will protestera emot dem.

27 Majj 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episcopo, M. Nicol. M. Georg. M. Stod. M. And.

D. Henricus præpos. i Masko kom i consist. begerte få draga eller resa hem. Wistes till Lanssh. effter som han hade honom cite[ra] låtitt, får han lof af wälb:ne Hr kan och hafua consistorij loff och dimission.

Hust. Dorothea Andersdotter får recommendation till Euraåminne der hennes saligh man war cappelan att hon och så där kan få nogon hielp af sochnen.

Commendantens tjänare anhölt på sin herres wegna om en präst till Kyrkiöslät. — R. at han skall få suar här näst här om. — Skall skrifuass till prosten i Loio at han ransakar i Kyrkiöslät om dee wilia taga emot D: Sigfridum i Espo och gifua dem suar i consist. festo Henrici nästkommandhe.

D. Christianus junior i Wskäla beswärar sig at chro-nan will hafua häst aff cappelanerna; Consist. wiste eij myc- kit här till suara medan dem uar sådant okunnogt. Men

præpositus i Masko sade at cappelanerna icke än hafua utgiort nogon häst, efftersom dhe äre frij i Swärie.

Mascoensis pastor D. Henricus wiste i consistorio fogdens quittans på 50 Rdr af Johan Bertilson emottagne, dat. 27 Majj 657. Der mz han säger sig hafua betalt cronones räst.

Om Nagw svarades Hans Excell:tz hr Gustaff Horn på Kanckass och gafz Hans Excell:tz relation emot Jllens Elias Jönsons och Bartramss inlagor. Fins copia i Pike låndan jbland Nagu acterna.

Mouritz Horn fek suar på sit beswär och androgz hans Excell:tz i samma bref.

D. Henrico Michaelis Alano wardt lofuat Sexmäcki häredtz studente pr 658 effter han för där hafft hafr.

D. Henricus Neostadius begärar suar på Loio capelans tjänst. — Sent. Skall skrifuass prosten till att han gifuer suar i marknat in Junio.

29 Majj 657. — Ps. Ad. Rev. Episc. M. Georg. M. Sim.

Borgemästarne och nogra rådmän kommo i consistorio; då taltes om D. Laur. i Nagu och hust. Karin Larssdotters eller Keppula Kaisers handlingar för hoor etc. Borgmästar och råd togo hust. Karins inlaga emot dem som på henne och här Lars hafua nogot at säia, nämbl. supplicat. Bartrams, Illens och Elias Jönsons till Hans Excell:tz Hornen H. Gustaf hr. till Kanckas etc.

D. Arvidus Florinus anhölt att han måtte få confirmation på Längelmä. — Sent. M. Johannes Frisius skall fölia honom dijt och D. Arvidus låter sig nöia mz recommendationen, ty wi förmode att han skall wäll hielpa edor.

Ultima Majj 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Nicol. M. Stod. M. Sim.

Anders Beier i Nykarleby begerar sitt benckarum få niuta i kyrkan så länge som han[s] saak så och hust. Brita Hanssdotters blifr utförd, som äre för hoor beskylte och i rådstugan dömde. — Vot: M. Sim. kan stå i sitt bänckrum till des hofrätten låter sig här på förklara. M. Stod. M. Nicol. M. Georg. idem. — Sent. Så framt hofrätten gifuer lof och tillåtelse till en ny ransakning eller dee mz eed sig befria, må dhe stå i sina wanliga bänckerum till des saken blifr utfördh.

Brita Anderssdotters i Heinio by i Yllene cappelgeld som mz en dräng ifrån Eura sochn trolofuat war, will nu taga sin ord igen och icke fulborda sit löffte. — Sent. remitteres saken till pastorem i Pöitiss at ransaka och see till dhe kunna komma tillsammans, huar och icke skola dhe båda fest[o] Henrici här i consistorio comparera.

Mattz Eskilsson å Kustöö mz Gertrud Jörans dotter, Mattz will icke taga henne Gertrud som han lägrat hade till echta, utan beskyller henne för andra, doch hade han inga uitne mz sig. — Sent. remitteras båda tuå till tingz.

1 Junij 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg.

D. Laur. Cannis. — Episc. sade åt honom: emedan wälb. Lanssh. hafuer förlåtitt eder dät i honom förtörnadt hafue för en tid sedan blifue i till edert prästembete igen restituerade. — Sent. Skall och så D. Laur. inlägga i consistorio en obligation att han will wara lydig consist. och hörsam, så will consist. see till att promovera honom. Han kan och så när han hörer nogon lägenhet lööss sådant påminna.

2 Junij 657. — Ps. Episc. D. D. Aesch. Petraeo. M. Georg.

M. Nicol. M. And.

Pemar bruda folk eller trolofningz Nilss Nilson ifrån Lauista pigan Lastika Hendrichzdotter. Prästen hafr dem trolofuat men drängen will nu ej hålla fort. — Sent. omnium: Där han ej vill taga henne till echta moste han blifva ogifft till des hon är gifft medan han ingen orsak hafr henne öfvergifua; bör och sättass ifrån sacramentet han till des dhe kunna förenas.

Keppula Kaisers saak; — taltes att hon än hade inlagt en skriffthoosz Episc. om D. Laur. och sig emot sina wederparter. Talass med Borgmäst. och råd här om, att dhe gifua suar på den skriffthen dhe här togo i consistorio nämb. hust. Karins inlagda supplication.

3 Junij 657. — Ps. Episc. Adm. Rev. D. Doct. Aesch. M. Georg. M. Sim. M. Nicol. M. Mart.

Östrabothn Matt[z] Bengtson i Ytermark i Nerpis sochn kom fram och begärade få taga en pia som han belägrat hade medan hans hustru lefde i sin siukliga lägenhet. — Vota: M. Sim. ähr emot kyrkioordningen och kan

skee ej som bonden berättar, om man uiste nogra circumstantias eller hade nogot beske ifrån probsten, men där probsten seer'et wara skäligit kan dät skee. M. Mart. kan effterlåtass effter han hafr ståt sitt straff. M. Nicolaus: Dät är res mali exempl. men när man seer på at där igenom kunde alt ondt förtagas så synes wara bäst at dhe admitteras. M. Georgius sade: är nogot at betänckia voro wäll om dät skulle skee att dhe kommo på annat ställe at blifva boandes. — Sent. han får taga henne, så frampt han hafuer plichtat och utståt wärssligit straff och böter, och där bredeuid utståt sin tilbörliga kyrkioplicht.

Jspois Junckaren hafuer belägrat Sophia Mattzdotter och will ej taga henne. — Sent. han skall ej giffta sig förän som han hafuer varit till finget och där till mz förlikt sig mz henne, och ståt sit fulkombliga kyrkiostraff, eller om han vill echta henne är bäst skall och så där hooss för sin mottuillighet skull och synd stå ifrån sacramentet till des alt blifr wäll förlikt.

6 Junij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Sim. M. And.

Kom fram Anna Thomassdotter Larss Mattzons en bätzmans föd när Wasa. Hvilken Anna sedan hennes man reste åt Stocholm tog dhe bäste deras saker mz sig lofuade för hust. att han uille taga på att handla, men när han kom till Stocholm fek han annat sinne, satte sig på et skep seglade åt Spanien, sende sin hustru bud hust. Anna Thomssdotter att hon måtte see sig om hon hafr aldrig man af honom mer. Skref henne sin hust. till Anna Thomssdotter från Lavant i Spanien, dat. den 10 Junij 655, at han ingalunda will weta utaf henne. Sedermera råkade hon nu i lägersmåll medh en wng dräng Johan Clemetson i Putzari (:den henne begerer nu til echta:). Sedan han dät förnam hon hade då aldeles brutitt echtenskapet skref han R. past. till i Nystad att han uille sega henne att han aldrig will komma till henne mer wtan will aldeles wara ifrån henne skildh. Brevet dat. i Stockholm den 2 Jan. 657. — Sent. Hon får breff blifua intagin i kyrkian för gudztjänsten mädan där är hop om echtenskap. Doch wärsslig rät sin sak för sigh behållen.

D. Joh. Grandelius begerar blifua ordinerat till präst. — Sent. Han töfuar till en annor tidh, och där Rev.

D:nus pastor i Carleborg will vocera honom skall han blifua ordinerat.

H. Dorothea, salig sacell. hust. i Euraåminne, fek recommendation till Biörneborgz prosterij och synnerliga till Euraåminne försambl. om hielp.

8 Junij 657. — Ps. Adm. R. D. D. Episc. M. Georg. M. And.

Jspois Jöran Erichsson och Sophia Mattzdotter woro för doomcapitlet; hon seger att hon hafuer gifuit honom en skeedh, at han henne äga skulle, q[uod] negavit Georgius. Thett och smeden Jöran Mattson näckte som war tillstädes enär hon fek skeden; Jtem neckte Eskill Märthenson. — Sent. förfoga sig båda till tinget nästkommande.

Margreta Simonssdotter ifrån Janakala klagar att Ralambij slächtinge hafr belägrat henne; Petrus Martini en studiosus; berättar att barnet är dödt.

Anna Suenssdotter från Huittis sochn från Loimalby kom fram och begärade skonsmåhl för dhe 10 Dr. S. Mt hon war dömd uidh tinget att wtgiöra för lägerssmäll skull. — Sent. Remitterades till Högl. Kongl. Hofrätten och där begära tillgiff.

Thomas Bertilson Janitor, cons. Eccles. Aboens. begärer blifua promoverat till Kimitho kläckare lägenhett. — Sent: Bekom strax en recommendation till Rev. D. præpositum.

Säckylensis D. Henricus pastor, blef citerat til att suara sina åklagare vid Eura ting huilket står den 22, 23 Junij 657. Bekom och så Rev. D. præpositus Biörneburgensis bref att han skulle beuista ransakningen och höra huru dätt wille aflöpa och gifwa consist. sådant tillkänna mz första.

10 Junij 657. — Ps. Adm. Rev. D:no Episc. M. Georg. M. Stod. M. Andrea.

Casper von Stenhausen inlade wälb:ne Lanssh. Erich von der Lindens breff i huilkett hans härligheet recomenderar Stenhausen att han må komma till coppulation mz Koschullss dotter, medan han skall så hastigt resa ut mz folkett i felt. — Sent: Admitteres efter wälb. hr Lanssh. befodran till echtenskap i commendantens näruario på slot-tett, dock så att predikanten hr Thomass granneligen frågar

om icke något hinder kan wara i wägen. Lanssh. Erich von Der Lind[es] bref här om fins. Brefuett ligger i Åbo stadz låda.

Clemet kläckare i Kiula inlade en supplication och gaf klageligen tillkänna, huru såsom hr And. past. ibid hafv giordt honom orät, tagit kyrkio nyckelen af honom kläckaren, hotar honom där mz att han uill sättia honom till knecht. — Sent: Supplicat. skrefz på att Rev. D. præpositus Biörneburgensis skall resa dijt till Kiula och där om ransaka och sedan den hijt senda.

D. Johan Flacsenio wardt till sagt studente p:r 658 af Masko häredt, huilket Flacsenio lofuades och så i Localax 657 in Feb.

Anna Svänssdotter i Huittis, som för dätta hade hafft lägersmäll mz en dräng när hon uar enkia, hade plichtat för wärsslig rät, hade så ståt sin kyrkioplicht. — Sent: att hon skall gifua pastori 1 mk K. Mt. för han tager henne i kyrkio.

11 Junij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. M. And.

Längelmä — Kom Liliij moder anmodade att henness son M. Johannes Lilius måtte blifua sin k. saligh faders successor i Längelmä. — Sent: Så framt D. Arvidus Florinus icke blifr emottagen, dätt consist. ej annarss kan förmoda, då vill consist. hafua M. Joh. i minne och skall M. Johan komma hijt nästkommande Henrici etc. och nogra bönder mz honom och då kan blifua fullkomblig utslag.

12 Junij 657. — Ps. Rev. D. D. Episc. M. Georgio, M. Andrea.

Förmaning. — Förmaness folkett mz alfuat här i staden af predikestolen aff Rev. D. pastore sedan af dhe andre att dhe komma ihog dässe farlige tider, som nu äro, och dëss flitigare äro i bön och åkallan till Gudh.

D. Abrah. Clementis begärade blifua cappellan i Ekenäs så framt D. Henricus för dätta capellan blifr pastor i saligh M. Joh. Bahns ställe. — Sententia: D. Abrahamus blifuer när enkian saligh M. Joh. i Ekenäss, så länge som hennes nådeåhr warar och skall där mz strax quittera sin förria tjänst wnder militien. Och där hennes Greffliga nåde behagar promovera Hr Henrich till pastoratet i Ekenäss

will consist. hafua hr Abrah. i minne till sacell. effter försambl. anhållande och begäran.

D. Isaacus Gabrielis Rothenius skrifuer hijt från Wiborg, dat. den 6 Junij 657, wplästes, mz begäran hans höghrew. wille komma honom ihog mz nogon lägenhett effter han är nu utan folk. — Sent: Isaacus skall komma i D. Abrahami Clementis ställe; skall skrifuass hr Jeremiæ till i Riga han ransakar huad präster wnder regementen kunna fattass. D. Abrahamus war regementz präst wnder wälb. Yxskulss regemente. D. Naglenius är död som Abrah. Clementis i consist. refererade.

13 Junij 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Georg. M. And.

D. Georg Hornich begärar dhe 100 Dr. kmt som honom woro lofuade för ett år sedan som han begynte ställa segerwärdet till han årligen bekomma skulle. — Sent: Han kan få så snart oecon. kan få pr. in. Oecon. moste tala mz vic. P[ræ]sid. att dhe i dätt collegio wille och nogot som i Dorpt brukeligit är där till contribuera.

M. Georg. talte om at han hade warit i hospitalet här wid Åbo och invent. och litett där funnit till dhe fattiges wppehälle. — Sent: Skall talass med Borgm. och råd här om, huru dhe kunna närass och wppehållass.

D. Matth. bref, past. i Janakala, wplästes mz begäran att D. Joh. Christierni måtte blifua ordinerat effter consistorij löffte till hans medhielpare i ordett. — Vota omnium: effter han är examinerat och past. tränger till honom fins och skickelig är skäligt at han ordineras. — Sent: Effter past. tarfvar honom för sin siukliga lägenhett skull kan han D. Joh. blifua ordinerat. Doch töfuar han till marknan.

J. Margreta Tawast klagar öfver bänckarum i Poio kyrkia att hon icke nogot effter consistorij breff till probsten i Loio bekommit hafr som befalt war. — Sent: skall skrifuass till wälb. Lanssh. i Helsingfors här om att han will laga så att hon kan få; och dee som hafua för stora bänckar af adelen må giöra dem mindre, så att en likformighet blifr allestäns effter K. May:tz befallning 636 5 Jul. puncto 3 i Stocholm resolv.

H. Anna Aronssdotter, salig M. And. Neocleandri begärer promotoriall till Kongl. Mayt. om 658 års nådeår från Raumo.

D. Severini Matth. Mäsekyllensis breff om D. Simone Mullino coadiutore i Orriwäsi ransakning emellan D. past. jbid. och D. Simonem. Säger præpositi ransakningh, att D. Simon hafuer stora orsaker i dätt han hafuer absenterat sig, försummat där mz sin tjänst, will hafva löhn af sin swärfader lika fult där hooss warder och hans swäger Domini Simonis skylt för orät i det han seger att han hafr wpburit han[s] deell af sochnan så är dät ej så, wthan bönderna hafua gifuit pastoris son af en frij och god wilia för hans förste mäsä och budit honom komma till sig. Men D. Simon hafr icke welat besöka deem etc.

18 Junij 657. — Ps. Ad. R. Episc. Past. M. Nicol. M. Stod. M. And.

Hust. Karin Käppula begärer suar på sin supplication. — Sent. omnium: hon söker dem in foro competenti som henne hafua beskylt.

H. Gustaff Bondes breff och recommendation at hr Håkons son i Laijala måtte få expectans at succedera sin fader past. i Laijala. — Jtem böndernas recommendation och begäran. Vota: M. And. När Gud kallar pastorem kan uara tid nog at han får confirmation. M. Sim. får tilsäielse allenast och blifuer effter sin fars död confirmerat om han lefr och sig wäll förhåller. — M. Mart. idem. — M. Nicol. gifua expectans är emot drotning Christinae ordning och gifua breff är och så en wng person utan skäg. Gifuen spem allenast. M. Georg: ställer han sig wäll och giör sig något meriterat medan fadren lefuer, så kan han komma i god consideration då den tiden kommer. — Sent: Blifuer breff stält till försambl. i Laijala: 1 at consist. tackar dem för dätt dhe hafua omwårdnat om kyrkiones och prästegårs bygning och sedan at dhe begära och i synnerhett frijh. Gustaff Bonde gifuer D. Johanni Haquini sit votum at succedera sin fader; alt dätta will consist. taga i moget betänckandhe och när Gud kallar fadren och hr. Joh. imedlertid tiänar honom i sin listidh, wyrdar och ärar honom, är flitig i sit embete, nöchter och androm till got exempel, skall han wara säkrat at ingen i medlertid skall få nogon tilsäielse på bem:te past. utan hr Joh. där han håller sig effter förberörde punchtar skall han för allom ihogkommas.

D. Magnus i Lumperlandh afbeder dät han i hastighet predikade om en bondhe och elgen som honom bon-

den stång hatade. Hade præpos. skriffit att ingen nu klagade på hr Måns, dat. 657, 21 Maj. — Sent: blifv hr Måns tillgifuit denna gången. Doch skall han här effter wachta sigh för sådnt hastigt tall i det helga rummet.

D. Ericus junior i Fögelöo besvärade sig at D. Gabriel tager past. tionde fisk ifrån honom. — Sent: Han skall taga consistorij sentens hijt hr. Erich i nästa synodo och wisa huru wida det är resolverat för.

Waza. Borgmästarss bref ankom, med begäran at dem icke måtte flere cappelaner pålastas än dhe som dhe nu hafua; sega sig icke flere kunna försörja. — Sent: Consist. will intett påbörda dem i Waza försambl. nogon capellan som dhe icke enhärligen begära och kunna wäll wara af nöden och willia gerna wäll försörja och wpehålla.

D. Claudius Alanus i Korpo past. framdrog en dräng som war där i hans försambl. trolofuat mz en bondotter; nu kommer en annor hans fars legopia i hanss druckzmåhl och lägger sig när honom; nu will drängen (:som hon trolofvat war wid för:) mz henne bygga echtenskap. — Sent: Saken remitteres först till tingz och sedan när hon där dirimerat är kunna dee som troloffuade äro och uilia echta huar annan komma till copulation.

Past. i Pöitis talte om den pian i Yllene som mz en dräng ifrån Eura trolofuat war och dhe siälfue utan past. wetskap förliktes och ej kommo till ransakning. — Sent: Dhe skola böta huar tio Dr. k. mt. pian som drängen. Pian 5 Dr. till doomcapitlet och andra 5 till sin egen kyrkia. Drängen Johan Simonson i Kiukass ochså 5 Dr. till Eura kyrkia och dee andre 5 Dr. till Åbo domcapitell. Skall ochså Brita pian i Heinioby i Yllene cappelgeld gifua halfparten af det hon hafuer i medlertid colligerat i brudstugu ehud sochn dät då må wara colligeratt till dhe fattige i sin sochn.

Hanss Möllerss i Nycarleby klagemåhl på sig af Borgm. och råd samt pastore att han skulle hafva blot emot dät andeliga ståndet att dhe kunna wäll wara utan iaa och få andra. — Vot: M. And. past. bör hafva honom för rätta och låta honom plichta. M. Sim. angifves för wärselig öfrheet och att därom ransakes och dömmes; idem M. Stodius. M. Nicol. ransakass först i huad mening han dät sagt hafuer, och där han hafr nogot giordt han då får en alfuarlig förmaning at han bättrar sig. M. Georg. probsten

må der om ransaka för kan man icke straffa'n. — Sent: Probsten skall draga till Carleborg och ransaka om hans lefuerne om hanss gudeligheet och flijt att höra Gudz ordh, så och om han hafr gifuit prästen sin rättigheet, och om han hafr varit druckin och om han ångrar sig eller om han hafr ment allena Nycarleby präster och ransakningen mz första hijt förskickas.

D. Martinus i Saalax begärrar nogon promotion. R. Han måtte först befrija sig för den beskylning, som han på her Hinrich i Kangasala pålagt och påfördt hade. Vota: Han må drifua talet och beskylningen ju på bönderna som äro hans seges män som hafua sagt för hr Märthen att hr Hinrich hade haftt lägerssmåll mz sin slächt. — Sadess effter som D. Mart. icke kunde sig ifrån beskylningen befrija som han på Hr. Henrich fört hade uid laga ting. Därföre hafr han intill dato varit utan lägenhett såsom och än är. Dätta för dem som kunna fråga huarföre han är utan lägenhett. — Concluz: Men nu will consist. gerna mz första uara honom promoverlig, där nogot kan yppas, som han kan uara bekänt mz.

Brita Thomassdotter kom mz Rev. D. præpositi Töffsalensis sedell och klagade öfver Carll som henne besofuet hade 3 gånger, begärrer hon må komma i Gudz försambl. och få bruka sin salighetz medell. — Vota: är eij rådeligit at hon kommer i Gudz försambl. för än hon i foro politico hafr plichtatt. — Sent: Länssmannen förer henne till tingz och där hon får en sedell af rätten at hon hafr wärslsligen plichtat må hon komma i Gudz huss och kyrkia och af sin sochna präst intagas.

D. Joh. Grandelius begärrer at komma till ordines. — Sent: Scholeordningen är där emott och han skall blifua conrect. i Nycarleby schola, så kan dät eij nu denna gången skee, är och så staten ouiss. Här effter när nogon honom vocerar kan det lätteligen skee. Eliest nu så täncker rector till at resa och förnimma om scholstaten, alltså haa i nog imedlertid at giöra mz wngdommen.

M. Laur. Kempe begärrer recommendation till K. May:tt at förfara om scholstaten. Vota: M. And. han må få promotorial till K. Maijt: at om sådant erfara. M. Nicol. woro bäst at man skrefue probsten till att han talte mz prästerskapet i landet där att dhe giorde en supplicat. och sende en annor wiss som angåfuo däss lägenhett, kan skee

Kongl. May:t kunde där af blifua beuekt. M. Georg. är ej rådeligit gifua M. Laur. recommend. eller promotorial för än han hafr purgerat sigh. — Sent. M. Laur. bekommer ingen recommendation, wthan probsten mz hopmannen skall här om förfara huru mz schole staten är, och där något kan desidereras will Consist. mz prästerskapet där i Östra bothn wara bekymbret om scholans uid macht hållande och däss staatt. Skrefz strax probsten till att han skulle förfråga sig hooss Lanssh. om cronan will wppehålla scholstaten. Men suarades icke M. Laur. något här på.

19 Junij 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Abrah. Magnif. M. Georg. M. Nicol. M. Mart.

Pussala cappelaner kommo fram D. Jacobus och D. Henricus. — D. Jacobus anmodade blifua uid Pussula cappell sacell. och D. Henricus måtte komma till Storloio moderkyrk. och blifua sacell. i D. Christ. ställe. — Vota: M. Mart. M. Nicol. M. Georg. äro att D. Jacobus kommer till Pussula och D. Henricus till Loio som p[ræ]positus hafr för dätta lagt sig uth för honom, D. Henrico; är och i swågerlag mz honom. M. Abrah. Magnif. idem fere; ia effter lägenheten är löss och dem lofuat, är wäll dhe blifwa åtskildhe och D. Hen. kommer till Loio och Jacobus blifr wid Pussula. — Sent. D. Jacobus blifwer sacell. i Pussula och D. Henricus i Loio wid moderkyrkian och få där på confirmationer. Huad löhnen i jår widkommer, så kan där om i bästa måttan laga när man får höra huru mz D. Christ. sacell. i Storloio cappelan, för detta sinnat ähr, och om han änteliga will wpbära räntan i hööst.

Merimasko. — Dhe partzelar som manhafftigh Hanss Näst hafr förärat till Merimasko, skola lydha allena till där till och icke till Nondall som consistorij breff där på i Merimasko fins.

Past. i Kikala begärar D. Michaellem Zachariæ till mzhiepare och coadiutorem. — Sent. han blifr ordinerat effter past. anmodan till bem:te lägenhet.

M. Joh. Lilius ordinerat till Längelmä till sin moders vic. past. så länge nådåret uarar.

D. Georgius Laur. Kiskoensis ord. till M. Abrah. medhiepare i Lundho.

D. Sigf. Joh. Aboensis Rev. D. p[ræ]positj medhiepare i Masko. M. Abrah. för honom caverat skriffteligen.

D. Fridericus Georgi Aboensis bleff ordinerat till fru Margeta Liustra.

D. Johannes Christierni coadiutor i Janakala effter past. begäran.

D. Henricus Jacobi Loioensis som hade wälb. Stubbens recommendation, (:den han togh igen:) att han måtte få nogon lägenheet. — Sent. Skall mz första blifua ihogkommen.

D. Henricus Jacobi Loioensis begärer blifua ordinerat. — Sent. han töfuar så lenge att nogon vocerar honom.

D. Zach. Martini i hospitalet i Sällöo begärar recommendation till H. K. May:t, att han måtte få fögderijt igen, som han för en tid miste mz condition. — Sent. han får recommendation.

D. Sigfridus Laur. i Loio skall blifua krigzpräst.

D. Gregorio Sigfridi i Masko tillsades en lägenheet mz första, men kan ej komma till Pargas sacell. medan han är ej suensk.

D. Ericus past. i Letala feck breff att wpräfa 2 Rdr af Johan Båtzman i Korfuiss by i Hinneriocki sochn, som falla i böter för han öfrgaf sin fästmö, och dässe 2 Rdr. falla till Domcapitlet och 2 Rdr och så till Hinnerjocki, dät han med första skall hijt senda.

D. Joh. Rökman begärar blifua hemma och icke resa ut, uthan will han en substituut. Seger att han hafr en som heter D. Ericus Jstmenius som hafr här till warit wnder regementett i hans ställe, nämbl. Gallens, och begärade mz första blifua D. Joh. promoverat. Dät honom lof-uades, så och låte sig behaga at han hade vicarium.

D. Sigf. Nicol. i Kalfuola, sacell. klagar at D. Ericus i Culsila cappell icke will låta blifua uid den förordning mz byarnas fördelning som i visit. 654, 23 Octob. i Hattula prästgårdh skedde. — Sent. Dätt blifuer där wid som då wardt beslutitt, och skrifteligen författatt; fek skriftteligit suar där på.

18 Jun. 657. — Ps. Ad. R. D. D. Episc. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim.

D. Matth., coadiutor i Sagw, sade att han sålde sin gård ätt en snickare, fek i pant en kättill som stadtzfogden utpantade och mig i handen lefuenerade; nu will Borgm. arestera mig effter iag icke will låta kättilen föia för ringare priss än han mig är pantsatter för mit geldh.

Cappula hust. Karin och hr Larss i Nagu. — Borgmäst. hade sändt syndicum, hr Rydenium, till biskoppen, som Episc. sade och begärade D. Laur. måtte blifua citerat. — Sent. Om citationen togz i betänckande.

Past. i Kumblinge klagar, at hanss wnderhold är honom forkortat aff chronan, wijnkornet fattass. Probsten will hafua stoor löhn för bref han skrifr antingen dhe lenda mig till godho eller ondo; 70 Dr. K. M:t hafuer han tagit därföre. Seger att han icke hafr mer än som 20 tr spanmål i tionde, nu räcker dätta ej longt när winkornet, domkyrk. tr probstetunnan aftagen. Seger at probsten hafuer haft en Siällfiklgårdh aff honom j 3 år, huilken åhrligen jporterar 4 Rdr. Probsten fek 13 tr spanmål, som M. Johan Scheder å past. vägna i Kumblinge lefuenerade. — Sent. Skrifuess probsten till om D. And. Kumblingensis klagemåhll om winsädan, att när han gifuer 6 tr som dhe gifua i Saltuik och Fogelöo och Lemmelandh, som är lika stoor numerus, skall han wara frij, och där dät icke räcker till moste försambl. siälf wpfylla och icke pastor. Där på bekom han consistorij breff. 2) Skall probsten låta sig nöia mz den löhn som han haffuer haftt af D. And. past. i Kumblinge antecessore för brefz skrifuandhe och afcopierande, och låta honom bekomma sina 70 Dr. igen, där han icke för nogot annat kan uara honom skyligh. Om Siällfik gården må effter dät accord, som när D. Zach., som nu är i Perno, wara om icke annat inspråk kan uara.

D. Claudius i Pijke är misstänckt för kyrkioness p:r på Kustöo medan dee äro bortstulna och han hafr haft nyckelen. — Sent. Claudius brukar sitt embete till dess tinget blifuer at dätta ransakass.

Jspois Erich sende effter consistorij citation sin son att suara för huad orsaak en skilsmässa är worden emellan hanss hustru, hustru Anna Hartwikzdotter. Quæstionerades hoo hafuer gifuem dem lof at skillas åth consist. ouitterlit. Sonen sade: intet wät iag. Hust. Anna sade mannen uiste henne bort, blef huar dag förachtatt af honom, gubben sin man, och legofolkett, tog nycklarna från henne. Men så länge som gården war osäld war hon i gården. D. Ericus sade att honom wardt sagt, att gubben i Jspois aldrig hade uist henne bort. — Vota: M. And. Må böta effter förmögenheten androm till warnagell 10 Dr. S. mt. huar. M.

Sim. Impares äro dhe: en är suag, ander otolig; böte 10 Dr. S. Mt. M. Nicol. Wij hafue icke nogon lagh där på eller praxin, men sättia dem en uiss [termin] at komma i hopa igen. Doch må dhe böta huar 10 Dr. K. Mt. åt minstone. M. Georg: Böte huar till wederkännsse 10 Dr. K. Mt. Magnif. M. Abrah. Böte huar tio Dr. K. Mt. och sättess dem en uiss termin at betänckia sig att komma tillhopa igen. — Sent. Böta 10 D:r K. Mt. huar, halfparten till Nummiss kyrkia, och andra tio D:r till Åbo doomcapitell; och dätta till en liten wederkennelse. Dässe p:r skall D. Ericus i Nummis wpräfia och inlefuerera till doomcapitlet och Nummiss kyrkia. — Consist. seer gerna de begifua sig i hopa, men äre dhe åtskilde, skall Erich i Jspois föda henne, etc.

D. Arvidus Florinus kom i consist. Honom tillfrågades om han hadhe försökt noget i Längelmä försambling; lofuade uilia resa till Längelmä mz första. Begärade, att M. Joh. Lilius icke måtte få nogon sperans dy så lenge som M. Joh. Lilius hafr hoop må iag icke ens biuda mig till. — Vot. M. And. Är skäligit, att M. Joh. Lilius blifuer mz i walett. M. Sim. Effter han är past. son, hans moor en enkia må han wara i electione. M. Nicol. Moderen sitter mz monga barn. Sochnan begärar honom är billigt han står i walet mz M. Joh. past. jdem. Magnif. Woro emot Consist. embete at draga'n där ifrån. — Sent. Effterlåtiss hr Arvido draga dijt mz M. Joh. Frisio, doch wisa honom först böndernas i Längelmä bref om M. Joh. Lilio som de begära.

D. Ericus Nuckar, Nyby, mz sina sochnemän Bengt Mattzon, Thomas Jöranson, Jöran Michelson, Peer Eskillson i Kyro cappell; jtem från Stoorkyrkian Simon Michelsson. — Cappelboarna klaga om gudztjänstens forsummelsse, att den eij skeer så offta som sigh böör. Bisk. bad hr Ericum taga sig en coadiutorem, men D. past. nekade aldeless, fast han inga barn hade att kosta på.

Querebatur â D. Matth. sacell. i Nyby, om han kunde giöra tjänst i Kyro cappell huar 3 predikodagh och huar 3 i andra cappellet. Dät lofuade hr Matth. hålla uid macht gudztjänsten wid cappellen i Nyby, och sades att dhe som råd hafua måtte ringast gifua tio cappar spanmäll, dee meer haa gifua meer.

D. Jacobus i Pussula hade bönderna mz sig som honom begärade till cappelan och D. Henricus måtte prov. till Stor Loio.

20 Jun. 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. And. Rect. Schol.

D. Henricus i Kumblinge begärer få copuleras mz past. dotter i Kumblinge, effter past. hafr lagat till rötmanan för handhen ingen källare som doger; förmodar och så gå den beskylningen ifrån sig D. Henricus om lägersmålet i Saltuik mz hr Nicol. Jeronimi syster. — Vota: M. And. Han kan wigas mz D. past. dotter i Kumbl. effter pastor hufuer tillagat och kan ej länger där mz dröga, illak källare att föruara öll öfr rötmanan; sedan må han suara till de beskylningar honom äro påfördhe. Jdem Ad. R. past. Aboens. — Sent. Han hafuer lof at wigas och sedan utföra saken mz hr Nilsses Jeronimi syster om lägersmålss beskylningen, den han förmenar sig wara frij före. Bekom där på zedell och tillståndh.

D. Matth. past. i Pyhäma, lät wpläsa Kongl. May:tz resolution om seglationen i Pyhäma försambl. dat. i Stockholm den 27 Junij 655; 1 puncht seger, att lagläsaren will förstå allena Pyhäma cappell bönder och icke prästen; orden lyda: »så hafuär Hans Kongl May:t för denna tidz åliggande beswär skull till vidare besked framdeles, denne gång intett annars kunnat resolvera, wthan at allenast dhe bönder, som boo i Pyhäma cappelgeld, och inga präster eller bönder annorstädes boandhe, måge segla hafuandes intet mera mz sig än dhe siälfue hafua tillwärcat». — Sent. Consist. will tala mz hr Lansh. här om, när han kommer heem.

D. Matth. klagade at bönderna i Pyhäma icke uilia bygga prästegården och des hwss; hafr tingz beuiss at dhe äro tröga. — Sent. Probsten skall resa dijt uid gifuen occasion, och dela husen dem emellan och lysen nogra söndagar för på huad tid han kommer, probst. och formanen dem at dee äro flitigt tillstädes. Så frampt dhe icke sådant effterkomma, skola dee ingen gudztjänst få för än dhe hör-samhet och lydno beuisa.

D. Matth. pastori i Pyhäma, wardt tillsagd bätter lägenhet när nogon kan gifuas, och skall wäll ihogkommass.

22 Jun. 657. — Ps. Adm. Rev. Episc. M Georg. Assessoren Ralambstierna, Krokus, Olof Samuelsson, Schilling.

Episc. bad, at när fångar ledas uth, att dhe måge få weta om dee änteliga skola mista lifuet eller dee blifua pardonerade, på dät dee må weta huru dee skola låta bidia för dem på predikostolen. Ralambstiernan frågadhe qua occasione dätta talas. R. Af dät att en fånge leddes wth och bass för honom på predikostolen at Gud uille styrka honom, låta'n blifua uid en god bekennessse och döö en salig menniska. Men när dät kom alt omkring så fördes han heem igen sedan han låg på stäcken; alt så uet man icke om man skall nogot bidia för dem her effteråt på sådant sätt. — Assessorerna suarade: »dät är oss alt okunnogt; om han hade haft tuu lif hadhe han warit wärdh mista deem». Lofuade hr assessorerna sådant förbögga, på dät all förargelse måtte förtagen blifua.

Dee som falla i hoor och bojerij, mannen römmer eller ej, böra dhe tingföras först ting står 3 gångor om året; kommer han och hon ej den ena gången, må dhe komma den andra eller tridie och afhempta sin doom, och sedan stå sin kyrkioplicht. — Episc. sade, at Kongl. Hofrätten hade breff af Drotning Christina om dem som första gången woro falna; begärade en copia der af, effter som den förria i branden nu senast för Bisk. war wpbrändh. Lofuade hr Biskop. hr Assessorerne.

Taltess om w. Jacobo Walstenio Not. i den högloffliga Kongl. Hofrätten, som nästan för snart kom fram och hade aflat barn mz sin hust. nämbl. 6 wekor effter bröllopet. — Episc. sade att Lansh. hade talt mz honom där om och tyckt nogot wara skedt som ej bordhe. Hr Assess. bodo at hr Biskoppen wille lägga en summa p:r böte på honom och där han ej will contentera och betala bör han där till suara och angifuas i den Kongl. Rätten.

Om socknastämmor huru dhe böra hållass, at icke där nogen lag och tingz rät må præiudiceras; föll fögo suar.

Engärna 652 alt till nu som iag hafr gåt tillrätta om, som hr generalen på Kanckas inne hafr, och salig felth. Jacob Delagard[ies] grefuinna. — Sent. af hr Assess. at hanss högw. Biskop. lägger alt sådant supplicando in i den Kongl. Rätten, så skall der på falla suar.

Wichtiss cappelanen will hafua ett stycke af klocka-

renss åcker. — Sent. Sochnen bör skaffa cappelanen hemman, men kläckaren behåller sitt.

Eckenäss hr Henricus Petri, sacell. et rect. ibid. inlade grefuinnans recommendation och promotorial att han må komma till vacerande past. i Banenss ställe i Eckenäss, när nådåhren äro wthe. — Sent. han får confirmat. när han will och nu strax.

23 Jun. 657. — Ad. R. D. D. Episc. M. Mart. M. And.

M. Laur. Kempe wardt anklagat i Borgmäst. och Rådtz breff i Carleborg. dat. den 10 Junij 657, med trägen anhållan, att dhe måtte blifua quitte sin Rect. scholae M. Laur. Kemp. — Sent. Skrifuess M. Larss till: Klagemåhlen wäxa dageligen till och will han till ransakningh wilia dhe i Consist. den anställa eller han will goduilleligen afstå, så uill consistorium uara bekymbrat om att promovera honom till en annor lägenhett mz första, ty går ransakningen honom wnder ögonen är'et ej wäll för honom.

M. Ericus Lucander wardt upkallat och tillfrågat om han uille taga emot rectoratet i Carlebor[g], så frampt det blifuer yppett. — M. Ericus will taga dätta i betänckandhe.

D. Henricus Neostadius blef förordnat predikant wnder hr öfuerst Koscholdtz regemente effter D. Petri Mommeri anhållande och begäran och bekom där på confirmation.

25 Junij 657. — P:sente Ad. Rev. P:sul. Episc. M. Abrah. M. Georg. M. Martino.

D. Henricus Neostadius blifuer af consistorio inkallatt och tillfrågatt om han wille resa [till] Reffle och taga an lägenhet under krigz staten och Koscholdtz regemente. R: iag är nästan gammall att gifua mig i krig; om iag kunde komma till Pargas och blifua sacell. i D. Pauli saligh ställe medan iag förnimmer Loio är förlofuet. — Sent. Han kan få recommendation till past. och sochnan i Pargas, kan dät hafua sin fortgång seer sochnan gerna.

D. Jacobus Guzaeus begärer en substitut i sit ställe wnder Fersens regemente at fölia folket ut, mädan han är nogot gammall. — Sent. D. Jacobus får suar at hans begäran winner sin effect; och D. Jsaacus Ruthenius som nu p. t. är i Wiborg skall forfoga sig till munstringen, som

skeer nu näst kommande julij månadt i Nyby, at emottaga samma lägenhet, och Jacobus gifr honom en nöiachtig löhn så länge han sustinerar hans vices.

Böndagarna på bögden i wekan upkiutess på en tidh tillgiörande, där folket för börssletiden ej kan komma till Gudz huss. Doch förmanas till gudelighett hemma den tidh.

D. Henrico Kuckala blef offererat blifua predikant wnder Koschöldtz regemente effter D. Petri Mommeri begäran, som hans bref i prästlådan utuisar. D. Henricus lofuade strax goduilleligen taga emott. — Sent. oconomus skall giöra hans confirmation ferdigh, men nekade sig D. Henricus Kockala uilia samma dagh.

M. Gabriel Thavuonius, rector uid Tauastehuuss, bekom zedell effter sin begäran på en sochn, som under Scholan är till scholans reparation och hans löhns förbättring; halfparten till scholan af bem:te sochn och halfparten(s) tager rector, som sagt är.

26 Junij 657. — Ps. A. R. D. D. Episc. Abrahamo, M. Georg. M. Mart. M. And.

Neostadius kom fram, D. Henricus, och antog felt-predikantz lägenhett wnder wälb. Koscholdts regemente effter Rev. D. Petri Mommeri anmodan. — Sent. Oconomus lagar hans confirmation ferdig; där hooss skall och D. Henricus hafua sitt retrade och regres hijt till consistorium och sökia bätter promotion när som han behagar.

D. Johannes Vallenius är anlagat här i consistorio som probstens i Croneby skriff utuisar, dat. den 21 May 657. — Vot: äro excesserna beuisslige är billigt och skäligit att han removeres officio; jdem ceteri omnes. M. Abrah. citeres hijt till consistorium at suara till sina excesser. — Sent. D. Johannes blifuer afsat ifrån embetett och D. Gabriel Christopheri står tjänsten före till des saken blifuer de novo examinerat och afdömd, och probsten lagar så att D. Gabriel hafr sitt wppehålle af D. Joh. intrader och prästerliga wpbördh; och D. Johannes effter ransakningen ställer sig hijt till Märmäso marknat eller Michaelis, och där han ej inställer sig till ransakning och sedan kommer hijt strax effter ransakningen [och ransakningen bör hållass uid första ting:] till Åbo doomcapitell, och där han, D. Joh. Vallenius, icke dätta effterkommer, skall han uara af mz lägenhett och embete.

2:o Borgaren i Nycarleby som omröres, huilken skulle hafua sagt när dee alla blefuo påminte om past. inkomster, hade sagt: wij kunne wäll wara prästen förutan, som syndici attest i Carleborg utuisar. Skall här om ransakass i mening han dätta sagt hafr och huem eller huilka präster han hafr ment; om han hafr gifr prästerna gerna för sin deell, warit flitig i gudzfruchtan, gåt gerna till Herrans natuardh och huad mer som bör wara; och skall sedan ransakningen hijt sendas mz första.

3:o Begärar corperalen ifrån Pedersöre Erich Samuelson divortium mz sin hustru, som är råkat i horerij medan han lågh i Calmar mz folkett, som Rev. D. past. Eliae Marci attest uitnar. — *Vot. M. And.* Han måtte komma hijt till consistorium. *M. Mart.* Ransakass om dät fins i sanning. *M. Georg:* Bör slitas här i consistorio, men nu kan han ej komma medan som hon är römdh, som seges af past. jbid. i Pedersöre. Kan och hända, at han moste i hastigheet ut mz folket. Skrifues altså, synes mig, till probsten i Croneby, at han här om ransakar och där han finner sakan sig så hafua, som här är refererat, at hon är fallen och bortrömd, gifz dem lof skiliass åth. *Jdem Magnif. M. Abrah.* — *Sent.* corperalen får giffta sig så framt hans hustru är fallen i hordomss last, som D. Elias Hamnius refererar; och probsten på consistorij wägna må skilia dem åth och gifua hono[m] lof giffta sig mz huem Gud honom kan beskära och förse. Men hon hafue icke nogon rät till nogot echenskap mz honom, Erich Simonson, mera.

4:o Den bonden som omröres för hordomss last i Wöro, som icke uil stå sitt kyrkiostraf, som Rev. D. *Præpos.* i Croneby omskrifr. — *Vota: M. And.* Är han dömdh wid tinget och utståt wärdzligit straf, må han och så wndergå kyrkio straff eller böta till kyrkian och gifua pastori sin rättigheet. *M. Mart.* Han borde straffass för sin mottuilligheet. *M. Georg.* mening war som *M. Andreae.* *Magnif. idem.* — *Sent.* Antingen moste han stå sitt kyrkiostraff eller gifua p:r där före, och där han sådant effter kommer, seger prästen på predikostolen: denne hafr stått sitt wärdzliga och kyrkiostraf, må han altså komma i Gudz försambl.

5:o Cappellanen i Wöro, den äldre Gammall D. *Mart.* begärar blifua promoverat till bätter lägenheet. — *Sent.* *Consist.* är där till wiliogt och will see till att han blifuer promoverat bätter, allenast när nogon lägenhet yppas.

Consist. kan blifua påmint och Rev. D. Praepos. will recom-mendera hans person.

6:o Om scholennes staat och löhn i Carleborg hafuer icke consistorium nogot beskeed eller wetskap; antingen chronan eller grefue Totten den wid macht håller här effter, wthan sådant sökess när wälb:ne Lanssh. på den orten om und- och effterrättelse.

7:o Om Lochto skall wara wnder Calaiocki eller Croneby prosterij kan eij Episcopus minnass, huru i Synodo i Carleborg wardt beslutitt, antingen skriffteligen eller mz godh wittne, där uid skal'et och så blifua. Ty Episc. saker brunno mäst wp, som sådant war annoterat wthi.

D. Petrus Socchander begärar blifua collega i Ny-carleby i Carlini ställe. — Sent. Remiteres till praepositum i Croneby, att han här om ransakar, så framt han finner D. Petrum där till wara capabel, kan han där till komma, och när praepositus oss här om notificerar skall strax falla suar.

Mattz Lax i Wemo, en smedh, seger hr Claudius, pastor i Korpo, att han hafuer där i Korpo wistas ett $\frac{1}{2}$ år, är fallen i hordoms last i Wemo, som sägz tuiflar om han hafr stått sin kyrkio plicht. Ad. Rev. Episc. tog Rev. Claudi sedell när han reste till Wemo 657, 26 Jun. och lofuade där effterfråga.

Nerpiß bonden Peer Knutsson, som Rev. D. prae-positus omtalar, at han hafr ställt sig illa i Waza och Christinae stadh mz eder och bannor i kyrkian och annat tall emot prästen när han predikte. Sade episcopus, at den sakan som då till dato mz honom uar passerat wardt förlikt. Men är nogot sedan skedt, skall där om ransakass uid laga heredtz ting, eller i rådstugan där nogot i staden passerat är, och den ransakning sendes hijt till doomcapitlet, derpå skall då falla suar som brotet kan wara grofft till. Och D. praepositus wille förmana sina contractister, at där dhe willia hafua nogot suar i doomcapitlet, att dhe hafua då en fulmächtig, som dät wttager, som annorstänss skeer, eller laga poste p:r till, huar mz brefuen kunna komma fort.

En båtzman från Närälfua sochn i Helsingland, som i 14 år hafuer warit ifrån sin hustru, som nu i Bierno sochn uistas, Margreta Jöranssdotter wid nampn, i Nåkåby. Båtzmannen Simon Jacobsson begärar skiliass uid sin hustru, som hafr i medler tid fallit i hordoms last. — Sent. Brefuen sendass till Bierno till pastorem mz befal-

ning, att han här om ransakar, och att han genast sender ransakningen hijt.

6 Julij 657. Ps. past. M. Georgio, M. And. Rect. Schol.

F. Christina Mynechoffen klagar, att D. Matth. collega i Raumo, hafuer talt ärerörig ordh på henne; begärer consist. will privera honom officio et beneficio. — Sent. Denna sakan kan beroo, till des hr Matthias kan skaffa sig besked och beuiss här om fram bätter.

Borgmäst. Schepher begärer frijt för sin hustruss lägerställe allenast för stenens löftande. — Sent. af past., Litzen, Brochio: må stå så länge som räkningen görss, då få wij alla talass widh här om huilka som böra wara frij.

10 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. Episc. M. Georg. M. And.

Praepositus i Biörneborg seger, att hr Marcus som hafr arbetatt för enkian i Wlfzby kan eij winna sin betalning. — Sent. Rev. D. praepositus lagar här om, som honom synes bäst, att han får nogot för sit arbete, och enkian blifuer behållin.

Hr Lanssh. breff kom till Consist. wplästes; huar uti förmältes, att hr genneral commendeuren hr Gustaff, som hade skrifuit honom till, att prästerskapet i Nyland hade lofuat 4 Dr. S. mt. 657 at utgifua, förutan dhe 6 tr spanmål a huario 64 bönder. Begärer hr [Lansh.] att sådant wille, nämbl. om 4 Dr. S. mt., anhållass af prästerskapet som biuistade Rijkzdagen här i Åbo. — Sent. Skrifuess till probsterna och lägga copia af hr Lanssh. breff och påminna dem dät nya kriget mz Juten och förmana dem att wara goduilliga att hielpa till chronan mädan som nu högeligen tränger. Skall och frågass hooss wälb. hr Lansh. om huar pastor skall utgiöra 4 Dr. S. mt. eller dät skall förståss för huario 64 mantall 4 Dr. S. mt.

Past. i Hapsala begärar få låta tryckia ett wärk, som han kallar *Ludum Eurapeor[um]*. — Sent. Rådsampt att han afstår här mz i denna [!] bullersamme tiderna, doch gifz honom godh ordh.

Past. i Limingo begärar sin son, D. Gabriel Laur. till sin coadiutorem. — Sent. D. Gabriel är ung, han kan blifua här uid Academ. i nogra år och studera.

D. Abrah. Clementis skall blifua i Eekenäss hooss M. Joh. Bahns enkia så länge som hennas nåde åhr påstå,

och förrätta för henne gudztjänstan, och en annor skall komma i D. Abrah. ställe wnder Wilhelm Yxskulls regemente.

Hr Anthonius fars begärrar, att Consist. wille confirmera past. son i Kyrekioslät, D. Jsaacum Abrah. till cappelan. — Sent. Skall falla suar, så snart wy kunnom förnimma af Rev. D. præposito, om försambl. ingalunda will hafua D. Henricum i Espo, så skall R. D. pastoris son komma, D. Jsaacus.

Rector Biörneburgensis besuärrar sigh, att han tröttes uid scholan, får ringa löhn, andra som äro yngre än han blifua promoverade. — Sent. Consist. är bevågigt att promovera honom, så snart nogot kan yppas, som han kan uara nögd mz. Går och så nu wonderligen till mz en part, som taga consist. myndigheet bort. Skrifues än de novo om sochnerna Huittis, Törfuiss, Loimiocki, som äro af Greff Peer lagde till Acad. reparation pro A. 1657.

Past. i Kumblinge will gerna hafua sochn åth sin son. — Sent. Kan nu ej skee mädan så monge sochner tagas till Acad. reparation.

D. Jeremias Agricola will hafua en comministrum. Han hafuer fåt D. Jeremiam i Nykyrkio.

Pyhäiocki pastor och sochnemän klaga öfver M. Pålss otidigheet, i dät han seger Consist. hafr lofuat honom succession till past. effter pastoris död, det dee icke ens wilia höra, och Consist. icke ens talt hafr. — Sent. Skrifues försambl. till, att dhe ej hafua behof achta sådant hans tall som han så obetäncksambl. utsprider. Skall och skrifuas honom en förmaningz skriff till att han fogar sig till universitetet och studerar håller privat collegia.

Hwittiss ransakning. Suaras allenast om maatskotett skall höra past. till och icke cappelanen; will bonden gifua sacell. mz, seer consist. gerna.

11 Julij 657. — Ps. Ad. R. Episc. M. Georg.

David Spögubben klager i sit bref och supplication skamliga och ögrundade, att han icke hafr fåt meer än som 3 tr. spanmähll om året, där han seger Borgm. och råd hafua lofuat honom 6 tr. Och när Borgm. Litzen uardt tillfrågat, näkade han därtill och sade, att han icke meer hade lofuat honom än den för honom war hade, nemb. 3 tr.

Biernoensis past. bref wplästes, i huilket han klagar at hr Nilss hafr kommit i hans huuss i prästegården och

talt nogra skälss ordh. — Sent. Rev. D. præpositus skall här om ransaka.

Pyhämaensis utskickade begärade assistens om en smed Christer Marcussön i Yttö i Lethala, som hade legat mz en piga i Pyhäma, Sara Mattzdotter i Hirsslax, som icke än hade fåt barn. — Sent. Skrifues hr Erich till i Lethala, att han håller honom ifrån sacramentit, smeden, och ej släpper honom till nogot echtenskap för än han hafr förenat sig mz henne, pian Sara, eller tagit henne till echta.

D. Andreæ Adamss kona, som klagar på honom, begärer hans skriffth som han hijt till Consist. från Riga skref. — Sent. Hon får icke den skriffthen, ty hon är henne emot, wthan tage hans handskriffthen.

Scholares besuära sig att sochnerna blifua dem ifrån tagne. R. Hans G. Excell:s Gref Peer hafuer tagit dem till Academiens reparation, därföre må dieknarna sökia hooss honom. — Jngen präst som icke hafr tjänst i nogon schola bör gå och köpa af dee sochnar, som wnder Acad. äro lagde, wthan dieknarna allena. Derföre må dee gå till Magnif. Rect. och tala mz honom här om.

Mattz i Sampas löser sig ifrån lägersmålet mz sin pia, gifuer till Rännemäcki kyrkio för sig och henne 4 D:r S. mt.

Hr Lanssh. Erich von der Linden begärade att högw. biskoppen uille ordinera D. Joh. Pictorium (:som är förordnat conrector i Narfuen:) effter som superintendens där sammanstädes är dödh. — Sent. han bliffr effter hr Lanssh. begäran ordinerat.

Episcopus begärrar D. Sigfridum Sigfridi Reualium till sin cappelän; han blef och så ordinerat.

12 Julij 657. — Ps. Ad. Rev. Episc. M. Georg. pastor assessor.

M. Laur. Kempe kom fram. Episcopus sade till honom: »willien j gifua öfuer eder tjänst i Carleborg, nämbl. rectoratet, mz godo, och resa uth till lutherska och evangeliska Academier och vidare cont. edra studia i theologia, så wiliom wij see till att i kunnen få ett nödtorfftigt subsid., nämbl. åhrligen så lenge i studere studente p:r af hela Öst-rabothn, och tuänne sochner, nämbl. Lochto af Carleborgz schola och Pyhäiocki af Wlå schola, och där bredeuid hafua sperans om succession effter sin fader där han kan få dens

suffragium som hafr jus patronatus mz församlingen i Lapfierdh. Men will D. M. Laurentius protesta och dät går honom wnder ögonen, skall han komma mz nesa dädan och hafua ingen promotion i consistorio at förwenta».

Dieknarna klagade i Carleborg, att sochnerna blefuo hemma hooss rectorem M. Laur. Kempium distribuerade och icke i scholan, som för brukeligt war, och där icke en sochn hade blifuit öfr hade dhe dieknarna gerna låtit sigh nöia allenast dhe hade fåt höra huem som sochnerna feck och huilkom dhe woro förordnade. — Sent. Consist. sade M. Laurentio at dät war orät procederat.

M. Laur. Kemp[es] bref wplästes som war skrifuit D. Andree Neostadio till i Carleborg icke annat än ett grofft passquill. Höltz honom före huru dârligen och illa han där uthi giordt hade.

M. Laur. Kempius jnlade 11 punchtar, som i lådan finnas. — Sent. Consist. will gerna hielpa honom i dhe saaker dee see honom kan nöttigt wara. Gifz M. Laur. lof at betänckia sig till morgons.

D. Thomas Pacchalenius, igenom sin hustru begärar komma till Kisko pastorat, som nu sägz wara ledigt, och anhåller om promotorial till Krusen, hr general maioren. — Sent. Gifua honom ett attest om hans goda lefuärne, longliga och trogna tjänster i fält [i] Tyssland, Danmark och Päländh, och där han som hafr jus patronatus mz försambl. will kalla D. Thom. will consist. dät gärna see. Skall och ingen få där på confirmation för märmässe marknat, då hr Thomas kan komma siälf eller hafua sin fulmechtige hijt till Consist. och afhempta suar.

13 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Georg.

M. Laur. Kemp. förekom i consistorio och begärade dimission ifrån scholan i Carleborg att få continuerera sina studia theologica i Ubsala eller wthan lans; begärade Lochto och Pyhäiocki sochnar årligen, så och studente p:r af hela Östrabothn så länge han studerar, dätt honom och så bleff till sagt, så och succession effter sin fader, där han kan winna dens jaa och samtycke som hafr sochnan och största delen af bönderna tillika mz försambl. Skall och så få Wöro sochn för dät han hafr läsit för dieknarna i Carleborg dätta åhr till missommaren.

Lappo pastor i Östrabothn fruchtar att cappellet

skall blifua delt ifrå moderkyrkian. — Sent. Dät skall blifua så här effter som här till warit hafuer, nembl. odelt, som Greff Tottenss breff och consistorij disposition lyder. Saken om slagzmålet m:z sin wederp:rt må han uid laga häredt:ting låta ransaka och den sedan hijt sända etc.

14 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. Magnif. M. Abrah. M. Georg.

Past. i Kalaiocki bref om herdagen i Tornio; — och Lochto past. måtte lyda till Kalaiocki prosterij; — item klagemåll på hr Carl, sacell. ibid. af past. och en bonde Simon Simonson. — Sent. Lochto skall ligga dijt som dät blef förordnat i Synodo i Carleborg 655 om hösten och den som hafr där på breff han må behålla'tt. See till att past. och bonden kunna förlika sig m:z hr Carl och see öfr medh honom. Där om skrefz Rev. D. praeposito till.

Enkian i Wlssby, D. Bartholdi, begärade nåde åhr pro A. 1658 effter hennes man blef död 657, 28 Aprilis. — Vota: M. Georg tycker wäll wara, att hon blifuer hulpin medan hennass man war en gammall trogen tjänare, hade ringa lägenhet, kostade mycket på honom i hans siukdom. Magnif rect. idem. — Sent. Får hela 657 års cappelans jntrader och på 658 halfua års intrader, nämbl. till nyåhret å Philippi Jacobi. Och där hooss skall hon hafua loff der effter och des förutan besöka hela sochnan öfre och nedrie delen och taga huad got folk will henne gifua och meddela.

15 Julij 657. — Ps. Ad. M. Rev. Episc. M. Georg.

D. Boetius præpos. i Saltwijk begärer blifua frj när han lefuererer dhe student p:r till Academiens reparation som allenast på 657 års solen[ne] böndagar äro colligerade. Jtem att rector om han skall mista Jumala sochn som till Acad. reparation lagd är och honom Rect. för dätta donerat, att han då få gifua för huart helt mantall 5 ör S. Mt. och gå henne siälf. — Sent. 657 års studente p:r skola fulkomligen hijt lefuereras till Acad. reparation och där hans söner, Rev. D. praepositij, wilia här effter niuta dät stipendium eller studente p:r, skola dhe förfoga sigh hijt till Acad. Rector i Saltwijk må niuta Jumala sochn för 5 ör S. Mt. huart helt mantall, och senda p:r hijt m:z första och taga sig igen en annor sochn som wnder samma schola ligger och dieknarna må blifua utan och icke docens.

16 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. M. Abrah. M. And.

M. Ericus Lucander feck tillsäielse på rectoratet i Carleborg; bekom och så där på confirmation.

D. Nicolas Marci fek confirmation på sacell. i Nagu.

D. Henrico Tackau wardt tillsagt blifua predikant i D. Abrahami Clementis ställe wnder Yxskulss regemente, men han nekade sig wilia draga tijt. Episc sade: »I skole wara af mz eder präst och icke få nogon lägenhet för än som i hörsamhett beuise». Där mz afträdde han.

17 Jnlij 657. — Ps. Adm. Rev. D. D. Episc. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. And.

Anna Larssd:r från Töffsala kom fram, som hade legat mz en ryttare, begärade komma nu i kyrkia och han måtte tagas i förhör. — Sent. Ryttaren skall ej komma till giftermäll icke heller till Herrans natuwardh för än han hafuer tagit henne, Anna, eller förlikt sig mz henne.

D. Nicolaus i Bierno, sacell. mz pastoris hustru; past. hustru sade hr Nilss hade kallatt henne »Nara Klitta», sade att han hafr slagit henne. Hr Nilss sade, att hon hade slagit honom först, rifuit hans jacka sönder, slagit och stöt honom mz eldgaffen. — Vot. M. And. effter hon hafr slagit honom på munnen, stöt mz eldsgaffeln må dhe tingföras. M. Georg. föra henne till sinnes, att hon hafuer först brutitt och påminna henne hennes otidigheet. Magnif. jdem, sade och så att past. swäger i Bierno hade sagt för Magnif. att han past. skulle hafua sagt att han intet hade emot hr Nilss. Past. hust. hafr löfuat mörda hr Nilss lika som Judit giorde Holoferne. — Sent. Skall blifua här om framdeless ransakatt. Doch förmanes nu till enighet och sämia, tala wäll mz huar andra, och seer consist. gerna att dee förenass utan uidare rättganz proces.

D. Abrah. Costenius wiste öfuerstens breff i dät han begärer honom till sig ju för iu håller; klagar att han icke hafr effterkommit sin lofuen och kommit tillbakas i Februário förleden.

Agniss Wrbanssd:r klagar öfr en ryttare i S. Märthens sochn, som hafr legat när henne och är nu på munsterplatzen och will resa wth. — Sent. Beslötz och skrefz henne en zedell till munsterh. här om att de wille see till dhe komma till winingz för än han afreste.

Bierno boar wilia att D. Josephus blifuer coadiutor för än som hans broor D. Carolus, som yngre är.

Dieknarna klaga at sochnarna äro dem ifrån tagna, nämbl. Nagw, Corpo, Reso, Lethala, Pyhäma. R. Nagw hafua Sälööenses, D. Zach. söner, medan dhe gåå i scholan. Corpo hafua saligh pastoris söner Ringi bref på aff frih. Bielken. Reso hafr pedagogus i Nondala, Lethala och Pyhäma Rect. i Nystadh bref därpå aff Grefuinnan och consistorio.

Loio præpos. breff wplästes; begärar att hans son M. Joh. må blifua sacell., men consist. seger att D. Henricus som hafr consist. breff skall blifua och ingen annor. Episc. bad M. Abrah. skrifua M. Johan till och afråda'n. Oeconomus skrifuer hr Hinrich till att han håller sig där widh.

18 Julij 657. — Ps. D. Doct. Episc. M. Abrah. M. Georg. M. And.

Mascoensis præpositus begärar dilation till nästkommande fredag att sua[ra] sin wederpert konan Gertrud Sigf.d. på slottett; — feck.

D. Joh. Rökman begärer nogon roligare lägenhet nämbl. komma till Kisko pastorat medan Gud hafr kallatt hr past. dersamstädes. Refererades för D. Joh. att Pacchalenius hade fåt recommendation; wille han och så hafua, skulle dät stå honom frijt. R. Iag wet att öfuerstleu[t]nanten Pistolielm recommenderar hr Tho[mam] hoss Krusen, så att dät winner sin fortgångh; är och så D. Thomas en gammall meriterat man; iag begärar intett fram för honom. Consist. lofuar så frampt hr Thomas icke kommer, willia dhe hafua honom, hr Johan, i minne. Doch moste hr Johan i medlertid antingen draga siälf till sit regement eller hafua en substitut. D. Joh. begärer blifua sacell. eller coad. nogonstans på en tid där han kan haa sin föda. — Vot: M. And. Är swårt för honom draga uth, effter han icke wet huar regem. är. M. Georg. Woro wäll här woro nogot man kunde trösta honom mz och en substitut sättes i hans ställe, hafuer och så löffte af oss att han mz första skall blifua promoverat. Magnif. Kunde lagas så att han ej tuingades draga wth i jår effter han är nu nyssgiff, är ej heller nogot man-gell eller klagan från regementit om präster. — Sent: Will D. Johannes komma till Säckylä så frampt D. Henricus blifuer där ifrån removerat (:och sättia en annor substitut i

sit ställe, står honom frijt:) och taga den lägenheten emot på en tid, kan han här om betänckia sig.

D. Henricus i Säckylä wardt citerat hijt till consist. till den 1 Augusti.

D. Georgius Krusilander kom från Riga, hade tiänt i fem år, begärar promotion; seger att han ingen lön kan få wthe eller hemma. Hafuer warit wnder öfuerst Ferssens regemente. »Naglenius lefuer» sade Krusilander »och är regem. past. wnder Båten». D. Jsaacus Tholagius är dödh som war Axell Axelsons regementz präst. D. Abrah. Sonck är i Tolagi ställe.

Yxxull. — Wnder hanss regement är ingen präst wthan D. Abrah. Costenius, som nu will till sacell. i Ekenäss.

— D. Paulus Kerponius kommer i D. Abrah. ställe han är där uthe på nögden wid regementit och är utan tjänst.

20 Julij 657. — Ps. D. Doct. Episc. M. Georg. M. And.

Rijkz rådtz breff till Bisk. om en tacksäielsse dagh för den wictorian, som våra hafua ärhållit emot Ryssen i Liflandh, huilken skall görass i städerna allenast i Åbo biskopz stiftt. Breff datt i Stocholm den 8 Julij 657. — Bleff utskrifuit där om, och här i Åbo strax efterkommit.

D. Laur. i Nagu begärar D. Nicol. Marci till sin sacellanum. — Sent. han skall blifua; är och så honom confirmation, D. Nicol. gifuin.

H. Arffwed Horns bref af Kärkiss mz begäran han kan få taga sit söskonabarn, fru Jngbor Gyl när, till hust. — Sent. Consist. hafuer ingen macht där till att göra, uthan remitteres till Kongl. May:t efft. rättegångz ordinant. puncto 17, gifuen 614, 10 Febr. — Reverendiss. D. Episc. talte medh D. Christ. juniore här om, att han dätta skulle säia hr Arffuedh Horn.

Cantores få två sochner dätta år; Corpo halfua, jtem halfua Nagu revocerass dätta år wnder scholan.

Kalaiockensis breff Rev. præpositi relation om Herdagen wid Tornio; och Lochto, som præpos. i Croneby i år hafr tagit wnder sin præposit. emot dän förordning, som i Carleborg skedde och å 1652 intill dato wnder Kalaiocki prosterij legat hafr. — Sent. Skall blifua uid den förordning som i synod. i Carleborg skedde antingen den war skriffteligen författat eller munteligen tillsagd. Suarades Kalaiockensi dätta.

22 Julij 657. — Ps. D. D. Episc. M. Georg.

Hr Borgmäst. Brochius, Jesenhausen rådmannen, woro tillstädes. — Taltess om att man skulle see huar man finga nogon som kundhe förfara huad för siuka dätta må wara, som här nu begynner wancka. — Borgm. lofuade beställa här om; sade Episc. »Är'et pestis, så måtte här beställass en särdeless predikant, förordnas andra dödgräfuare, dragare, etc.»

M. Christer Simmerman kom fram i consistorio sampt sacellani Hr Jöran, Hr Hinrich, Hr Arvidus. Taltess om dem, s[om] gå trögt, sällan eller kanskee aldrig i kyrkian, att sacell. dee skola sådant gifua tillkänna och lägges bötr på sådana som dätta giöra, men ingen nembdes. — Begärades, att M. Christian wille laga så, att man finga weta, huad siukdom här grasserar i småningen(?) och gifua sådant tillkänna. — Lofuade giöra sin flijt. — Sacell. anhöllo, att där måtte serdeless präst där till förordnass, som kunde besöka dem som i denna siukdommen kunna råka. Påmintes om hr Melcher.

M. Lucander begärade komma till ordines. Sent. Han kan komma effter han är confirmerat Rect. i Carleborg. — Ordin. och så strax.

D. Laur. Wirgulander begärar få niuta diekne p:r af Nerpis sochn, som wnder Christinae stadtz schola lagd är, effter han intett annat hafuer at nära sig mz. — Sent. D. Laur. får wederlag för Nerpis, skall och så få gå Nerpis och gifua 5 öre S. Mt för huar bonde behållen.

Past. i Euraåminne begärar diekne p:r af sin sochn nu i jår medan wnderhållit är honom ifrån tagit; frostett hafr och så giordt stor skadha på sädan. — Sent. Consist. will gerna hielpa Rev. D. pastorem och giöra hans begäran tillfyllest, men effter som här är en stoor förendring sked i dät, att ifrån huar schola äre nogra sochner tagna till Acad. reparation, huar före kunna dee icke nogot denna gånge giöra; dät oeconomus skrifuer honom suar; — dät iagh och så strax mz samma bodh giorde.

24 Julij 657. — Ps. Episc. M. Georg.

Nilss Hendrichsson, kyrkiowärd i Loio, begärar att M. Joh. Forsenius må blifua cappelän; seger, att han kan intett nära sigh cappelans tjänsten förutan. — Vot. M. Georg. sade, att när M. Joh. fek confirm. på vice pastoratet, så

hade han intett behoff [af] nogen hielp. — Sent. Är'et så, att M. Joh. (står) will änteligen stå på cappelans lägenheten, så skall han der igenom hafua förlorat sin vocation till succession till pastoraret. Will han och blifua vice pastor och framdeles successor, så måtte pastor låta honom af pastoralibus [omni]bus låta honom få sit ärliga wppehälle, och ingalunda tränger sig in på capp.

I Raumo in Julio. — Ps. Episc. M. Georg M. Sim. M. And.

D. Matth. begerade sochn effter han hade mist; wille till Biörneborg. Nekedes effter han R:r har bref, att ingen må honom på trängas.

27 Julij 657. — Ps. D. D. Episc. M. Georg. M. And.

D. Laur. Virgulander begärer än få niuta sochnan Nerpis. — Sent. Han får niuta henne, och Maalax sampt halfua Storkyro kommer igen till Acad. reparation. Feck strax skreffit där på.

Bierno past. begärar få en ransakning om dhe ärerörige ord, som hr Nils hafr fält i prästegården; klagar att han niuter ingen frid för honom. — Sent. Han skall få ransakning, pastor.

D. Martinus Joh. Aboensis hafuer lagläsarens försicht i S. Märthens sochn mz begäran måtte blifua coadiutor där. — Sent. D. Mart. blifuer där i sochnan till hösten och så får man höra om R. D. past. är mz edor nögdh och begärar edor; och lagläsa[ren] som gerna will hafua eder promoverat talar mz past. här om.

Mascoensis praepositi bref wplästes, där uthi han förklarar sigh intett hafua mz Gertrudh Sigfridtzdotter beställa, som nu för sitt tyfuerij på slottett sitter, huilken kona hafuer sagt, att prosten skulle hafua haft sänglagh mz henne. — Sadess honom orsakerna huarföre att war hijt citerader, nämbl. att hon hade sagt för monga, att R. D. praepositus skulle hafua haft at giöra mz henne engång i källaren på Känckass, andra gången i prästegården i Masco; därtill han nekar. — Vot. M. And. taga och höra hennes tall och huad skäll hon hafr der till; idem reliq. — Sent. Dätta talet seer Consist. gerna kunde mögeligen stillass. Doch wet han sig wara skyllig, att han då bekänner. Men huar och icke moste sakan lagligen ransakass och praeapos. sigh wid häradtztingett purgerar och befriar, eller han togz hijt

i consist. och höres på hennes tall. Praepos. sade sig icke willia stå en så skamlöss menniska till rätta. R. I moste wäll stå henne till suarss, och där mz så moste I afstå mz edart prästembete till dess I hafue edor befriat. Sadess och så att hr Lanssh. hafuer befalt consist. ransaka; prae-positus lät sig nöia att hon kommer hijt till 3 slår och consist. kan höra hennas taall, men här kan iag icke synnerligen suara allena, wthan i Masco måtte iag söka mina witnen.

Diecknarnass i Åbo schola supplication. — Skrifua att dee mista altförmonga sochner, i dät monga tagas till Acad. reparat. så och att p[ræ]ceptores tillwälla sig monga. Därföre dieknarna blefuo hårdt tilltalte för dhe så näseuist komma och angifua sina p[ræ]ceptorer, dem de äro skyllige heder och wyrning. Ty dät Hans Excell:tz Gref Peer hafuer förordnat och giordt är eij tillwälla sig nogot. — Taltess om huad straff dee böra få för sådana ordh. — Vota: M. And. Skäligit synes att dee mista ryghudan eller kastass i fängelse en tidh; idem past. — Sent. Lockalaxensis för han hafuer talt skamliga emot Conrect. och sagt, att han intett hafr lärdt honom, och annat: skall föruias scholan och reli-geras. Dee som supplicationerna skrifuit hafua: Henricus Thome, Ericus Johannis, skola huar sittia en weka i ståcken eller prubban, och dhe andre som där till hafua samtyckt sittia huar en half weka i fängelse.

D. Henricus Severini får $\frac{1}{2}$ Lemo dätta åhr.

Cantores behålla dee 3 sochner på Ålandh.

Masko praepos. [Henrich Hoffmans] saak effter middagen mz konan Gertrudh Sigf:dotter; i Ad. Rev. D. Episc. M. Georg. M. And. D. Georg. Hörnichz, D. Caroli Evreni närvaro. — Gertrudh sade — — att han kom till Kanckass och skulle gå i källaren och see om ölett, som var brögt till saligh fruness begrafningh, wälb. fru Margrete Finckess. — — Han gek igenom salen och källar döran slog alla i låss effter sig etc. — — — [för det obscena innehållet är en lång relation utesluten, enl. Bestyrelsens för Kyrkohist. Samf. besl.] Andra gången — — — kom han till pör-tett — — — [uteslutet] — —. Seger och så när dhe woro för rätta [i] Masko så bekendhe hon, att skratten eller tomptabesen hade giort henne mz barn — — — [Sent:] Förwägrades probsten än bruka sit embete och alt till des han hade sig purgerat.

Präste enckia begärade sochn åt sin son. Reet seger: han är laat, kan intett stort, fek i wintras. — Sent: Han skall nu låta sig nöia och blifua hulpen i winter.

28 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. And.
Taltess några, som sällan komma i kyrkian.

Rördes och så om en pia, som Lanssh. hofmästar hadhe besofuit. Hon begärar komma i kyrkian. — Sent: Hon skall hafua en zedel af cämnär cammaren, så skall hon komma, och hofmäst. böter till Consist.

29 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg.

Säckylensis pastoris klage punchtar i hans närura, som uid Eura ting ransakade woro af Hr Carl Simonsson Assess. den 23 Junij 657. D. Henr. i Säckylä, D. pastor, suarade här till och sade, att han hafuer förljkt mz största delen. Doch hafuer han appellerat till lagmans tinget sade han. — Vot. M. Georg: Man kan intett giöra här till för än lagmans tinget är förbij. — Sent. Han skaffar sigh witness-bördh att han hafuer appellerat; och då lagläsarens skriff kommer här om skall D. Henricus blifua restituerat. Doch effter han hafr en lång tidh (hafr) warit priverat må han bruka sit embete till vidare beskee.

Neostadius blef tillfrågat, huarföre han icke reste fram till Perno till krigzfolkett efter Mommeri begäran och consist. befallning. — Suarade och sade, att der i Perno är en heftig pestilentia, så att han icke tordes resa fort; war och så förbudt af Lanssh. att ingen skulle föra några öfuer och hijt tilbakas igen. Consist. sade, att han war plichtig att resa dijt honom war befalt, och Lanssh. hade icke förbudt dem, som äro på cronones wärf utskickade, at resa. Consist. sade, att han skall wara förtänckt skaffa en annor i sit ställe eller wara priverat en tidh.

Michael Michaelis, en scholaris, som den 27 hujus wardt religerat för sin motuilligheet skull emot sina præcept. begärar at hans doom måtte mitigeras. — Sent. han skall affwenta suar när scholan sätz igen.

29 Julij 657. — Ps. Adm. Rev. D. Episc. M. Georg. M. And.

D. Sigf. Levonius hade præpositi sampt adelenss i Espo sochn och befallningz mannens på Espo gårdh recom-

mendat. att komma till sacell. i Espo i saligh D. Gabrielis ställe. — Sent. Han får, D. Sigfridus, confirmation, effter de enhälleligen begära honom. Feck strax.

13 Aug. 657. — P:sent. Past. M. Georg.

Zidonia Foottangell bekom skilio bref från sin förra man Tyniss Bertilsson af dhe skäll som in actis 656, 8 Decemb. finness, att träda i annat giftermåhll när Gudh kan henne försee och beskära.

15 Augusti 657. — [Ps] Past. M. Georg. M. Simon. Borgm.

Litzen, Brochius, Robert Rancken.

Taltess uid, om en graf i choren näst uidh torn-dörran emellan henne och närre dörran på högre sidan när man går in i koren, näst in till Brinckala grafuen, huilken hr Assess. Grassen mz Becken rytmäst. will kiöpa i hopa. Men effter ingen wiste nogon beske där om, så beslötz, att oeconomus frågar hooss Hr Suen i Loio, probst. i Kimito, past. i Wirmo om icke dhe weta nogon beskeed här om, medan de hafua för dätta här warit oeconomi.

17 Augusti 657. — Ps. M. Georg, Borgm. Litzen, Brochio, M. And. Jesenh[ausen], Robert, Hr Jöran, Hr Hinrich, Hr Arvidus, Hr Syndicus.

Taltess om en predikant för dhe pestilensiske. Huar mz han kan sig nära. Borgm. och Råd lofuadhe honom försörja medh föda och näring. Consistorium will och wara bem:te präst som emottager [tiensten] promoverlig til en godh lägenhett.

18 Aug. 657. — Ps. Rect. Magnif. M. Thavuonio, M. Georgio, M. Pet. Berg.

Taltess om en prästman till dhe siukass besökning i denna pestilensiska tiden, och där ordinarij icke kunna få en prästman, så måtte dhe kasta loth sin emellan huilken-dera skall gå af deem.

Taltess om huru studente p:r skulle komma snart in till Acad. reparation. — Sent. Consist. skrifuer uth och magnif. skrifr brefuet, och sendes sedan uth.

20 Aug. 657. — Ps. Magnif. R. M. Georg. M. And.

Taltess om dem som äro döda, huilka begära som lefua, hust. och barn, att dee få begrafua sina döda medh proces. — Vot. M. And. Woro bäst, att dhe afråddes med processer och begrofuosina döda utan, och om nattetidh. M. Georg. jdem. — Sent. Affrådass, att dee icke begära mz proces, utan låta dem komma iu för iu bätter till jorden [:ty folket skyr att komma dem när:], som för dätta skedt ähr.

Taltess om präst, huem dhe skulle få, som besöker dee siuka, men få dee ingen annor, synes wara billigt, att dhe ordinarij besöka dem siälfua och tiäna dem i moot och medh. Men kunde nogon finnass af deem, som här gå, woro wäll man kundhe persuadera en som den tienstan togo emott.

D. Nicolaus Marci klagar, att pastor i Nagu will taga sacell. inkomster pro A. 1657. — Sent. Han fek bref till sig, D. past. Laur, at han skall blifua uid sin tiänt, past., och låta Hr Nilss niuta sacell. inkomster, effter som saligh past:is enkia hafuer nutitt sina nådeähr.

21 Aug. 657. — P:sent. Past. M. Georg.

Taltess om Hr Melchior, som hafuer nogorlunda tilsagt sigh willia blifua pästilensje präst. Han seger sigh, Hr Melchier, wilia hafua på handen 50 D:r, att betala sina geld medh; seger att en båtzman får fögo mindre.

27 Aug. 657. —

Bekom Rev. D. praepositus i Cronoby bref att Lochto skulle lyda wnder hans prosterij, mädan han hafr liten sochn, omack mz scholernass och hospitaletz jnspection i sitt prosterj, mer än andra probster; jtem får och så past. i Carleborg D. Nicol. Ringius åth sina barn som gå i scholan diekna p:r af Carleborgz sochn. Ad. Rev. Episc. beslött dätta hemma och wnderskref sampt Rev. D. past. M. Georgius Alanus.

4 7:bris 657. — Ps. M. Georg. M. Sim.

M. Michael Nachtgall tedde [sigh], som begärade på 656 års löhn, som Brusen skall hafua 100 Dr. K. Mt. Sade Borgm. och Råd hafua lofuat honom. — Sent. Skall seess effter huru här om wardt för concluderat.

D. Paulus Tarvonius anhölt om restitution effter han en godh tid hafr warit priverat. — Sent. Han skaffar sig besked huru saken uid laga ting aflupin är.

5 7:bris 657. — Ps. M. Georg. Alano.

D. Henricus j Kumblinge tedde sigh medh Rev. D. Boetij bref, i huilket præpos. intercederar för honom, fast han är kommen i förtidh medh sin nu warandhe hust. Rev. D. past. dotter i Kumblinge; lade och in tingz beuiss om ransakning för dät han war beskylter för D. Nicol. Hieronimi syster i Saltuik; fek upskofz dom mädan flere woro där beryctade före. — Sent. D. Henricus brukar sitt embete mädan hans swärfader är siuklig och suagh, till widare beskeedh, att han får resolution uidh tingett. Men för han kom för snart fram mz sin hust. böter han till consist. 4 Rdr och till Kumblinge 3 1/2 Rdr.

7 7:bris 657. — Ps. M. Georg. M. And.

D. Henricus Säckylensis tedde sigh och hans breff wplästes, huar uthi förmältes, att han hade gifuit appellations p:r emot ransakningen emellan honom och han[s] åklagare i Säckyla försambl. Men kom häredtzhöfdingens wittenbördh samt lagläsarens Johan Simonssons, att dätt war osant berättatt. — Sent. Denna saken wpskiutes till en annor tidh och besynnerligen till högw. biskoppens ankomst.

D. Jacobus Kilo war i consistorio; honom blef tilbuddt blifua pestilens präster(!). Han tog i betänckandhe.

M. Simon Kexlerus talte om en part i hans försambl., som giöra kyrkiobuller och trääta på kyrkio uallen, beuisa ej hörsamhet och lydna, komma ej heller när dhe blifua stämmda. — Sent. Sättias ifrån kyrkian och sacramentitt till des dhe beuisa hörsamhet och lydno; doch synes rådeligast att denna saak wpskiutes till en annor gång och flere af V. Consist. komma heem.

D. Paulus Taryonius kom och presenterade heredtz doom i doomcapitlet, af innehold, att han hafuer legat mz en kona 654, födt barn 655, afdömdh 12 Junij 656; begärar sin präst igen effter han in till dato hafr warit priverat. Tilbödiz honom blifua pestilentie prest, och där han samma tjänst uille taga på sigh, wille dhe försee honom medh en godh lägenheet; der till han aldeles nekadhe. — Sent. Doomen sendes till högw. biskoppen, att han gifuer sin mening till-

känna i denna saken. Doch sijnes icke stort signum poenitentiae, sakan nyss afdömdh, näkar och så till saakan, hafr ej beskedh från probsten om denna sakan, som Adm. Rev. D. Episc. honom befalte i senaste visitatione 657 in Februario; alt så må stå än till vidare beskedh.

D. Gabriel And. i Kumo kom fram och begärade blifua sacell. i Säckylä, men näkadhe sig begära blifua past. i Säckylä fast än Hr Hinrich skulle komma bort. — Sent. Denna saak wpskiutes till en annor tidh. Men klagar att hans far tager cappelans ränten i Kiula sochn; begärer fördy, att han fingo bemelte cappelans ränta wpbära och hans faar pastora[lia]. — Sent. Skrifuass breff till pastorem i Kiula, att han ingalunda befattar sig [med] cappelans wpbördh, uthan låter cappelanen den wpfodra och wpbära. Skrefz strax.

Sällöö D. Zach. kom fram mz Rijkz Rådtz bref med begäran att Hanss E.-w. Bisk. med sina som wederbör uille laga, att D. Zach. [blifua] oconomus pauperum mz som i Sivärije practicerligitt är. — Sent. Han tage originalet och låte Hr Lanssh. se'et och anhåller, att Hr Lanssh. wille gifua sitt samtycke der till.

En bonde i Säckylä sochn i Pyhäiocko klagar, att Hr Hinrich i Säckylä slår bönderna lika som för; begärer att Hr Gabriel i Kiula må få predika för dem.

8 7:bris 657. — Ps. M. Georg. M. Sim. M. And.

D. Paulus Tarvoniuss tedde sigh, begärade blifua restituerat officio, effter som han en rum tidh hafr warit priverat för sitt lägersmål mz en kona i Euraåminne. Förhöltz honom hanss stursskheet, nekar och så till halfz till gerningen, fast laga doom är där å gången, »wille i quälja doomen, må i see edor om». Synas inga signa poenitentiae, därför synes bäst wara, att dätt står så länge som Gud hielper Hanss högw. biskoppen till sin helsa igen. När sådant honom förhöltz aff ven. consist. kunde han ej neka till factum, wthan bad ödmiukeligen han måtte blifua restituerat. — Sent. Skrifues till past. Rev. D. Johannom Voialanum i Euraåminne, att han på D. Pauli wägna afbeder försambl. och att församblingen condonerar honom och i medlertidh står D. Paulus baak i kyrkian, och där mz låter se'et att han ångrar sin syndh och henne afbeder, och där han dätta effterkommer, må han warda restituerat officio.

Christinæ stadtz borgmästars breff wplästes medh anhållan att icke fler präster effter Rev. D. past. anhållan måtte deem påträngass.

Hr Gen. Krusens bref wplästess; Hanss Excell:tz bekom eij suar, utan effter hanss begäran kan eij consist. stort neka medan Hanss Excell:tz hafuer jus patronatus i försambl. i Kjsko.

10 7:bris 657. — Ps. M. Georg. M. Sim. M. And.

Pastor Adm. Rev. D. Alanus sade, att Robert Rancen och Hanss Plagman, rådmännen, hafua uarit när honom och begärat en pestilänss präst, som dem kunde besökia när på tränger. — Prästerna kunna wäll gå så när dee få tala mz dee siuka, fast dhe icke stiga rät in till deem, wthan stå ifrå deem och trösta deem. Ty stadtz tjänarna gå och så huar dag så när dhe få tala mz deem, och Gud beuarar dheem.

12 7:bris 657. — Ps. M. Georg. et M. Sim. Kexlero.

Hr Johan Pleitnär will hafua en compagnis präst wnder sitt regemente, effter som D. Olaus Tholagius är död och D. Ericus Matthiæ Fabringius är kommen i regem. prästss ställe D. Jsaaci. Officeraren som begärte compag. prästen på Hr öfuerstens wägna, talte om pastoris son i Lämpälä, som är oordinerat. — Sent. Skrifues Hr Erich i Achas kyrk. suar, att consistorium will wara bekymbrat om compag. präst mz första.

Hr Måretz Horns bref till consistorium, huar uthi han anhåller att consist. will förhindra hans sons Hr Arffued Horns företagande mz gifftermäll mz sitt syskona barn fru Ingebor Gyllenär. Lofuades sådant wilia giöra.

D. Henricus Severini klagade öfuer sitt barns död och will gerna hafua't begrafuit. Tillätz effter brukett så då war utan kläckor och präster.

14 7:bris 657. — Ps. M. Georgio Alano, past. Ab.

Hr General Krusens bref (:mz begäran:) wplästes, att Kisko pastorat måtte suspend. medh past. confirmation till des Hanss Excell:tz får betänckia sig här uthinnan, doch begerte Genneralens, Hanss Excell:tz, att sacellanus måtte blifua pastor, och saligh past. son cappelän, att enkian där igenom måtte blifua försorgdh. — Sent. Denna sak

medh confirmat. där på åt bägge må blifua wpskutin till en behageligare tidh.

Pargas kappelans enkian, Hr Pålss saligh, begärade nådeåhr. — Sent. Wpskiutess medh suar så lenge flere komma tillstädes.

15 7:bris [1657]. — Ps. Magnif. M. Abrahamo Tavuonio, M. Georg. Past. Ab.

D. Johannes Wallenius, i Kauhaioeki i Lappo soehn i Östrabothn, kom fram mz praepositi bref och tingz ransaking som wplästes: 1:o att han hade låtitt ringa om jula morgon till kyrkian mz en koskälla. — R. Att han drängen dät befalt hade, effter ingen kläcka war, och dätt war för dagen, på det dhe som i gårdarna woro måtte komma till kyrkian. — 2:o. Afuiste han en hust. från sacramentett; där till näkade han ej, för henness odygdh och mottuillighet. — Blef därför hårdt tilltalt. — 3:o. Hade slagit en fäbagge och sedan ej wille besökia honom mz sacramentit. Förgaf Hr Johan, att dhe hade brukatt mun på honom på kyrkio wallen. — Consist. sade, att Hr Johan hade den samma iniurierat slagit honom och sat honom ifrån sacramentit, som ej sig bordhe. — 4:o. Till den fierde puncten sade han, att öknamnen woro förlikte sampt slagzmåhlett. — 5:o. Om spanmålen, som han hade utslagit, som han af bönderna fåt hade; arguerades han därför och wardt hårt tilltalt, att han Gudz gåfuor missbrukat hadhe. — 6:o. Att han olofuandes hade dragit bort ifrån försambl. past. och försambl. ouitterligit. Sade Hr Johan, att han hade sagt dem till. — Sent. Effter han hafr en lång tid varit priwerat och sin skull afbider, Rev. D. praeposit. Cronobyensis beder och så för honom; må han blifua uid sin lägenhet mz den condition, så framt han ställer sig wäll, och där han sin pastori jniurierar och gör honom emot, skall han wara priwerat officio et beneficio; och där past. gör honom nogot wari rät samma.

26 7:bris 657. — Ps. M. Georg. M. Sim. M. And. Assess. And. And. Tässlöff, Litzen, Brochius, Jesenhaussen, Robert Ranken, Plagmannen, Hanss Hanson, syndicus Rydenius.

Episc. död klagades öfr. — Rev. D. past. quidde, att Gud hade så oförmodeligen kallat Hanss Högw. biskoppen

Doct. Aesch. Peträum ifrån denna wssla jemmerdalen; där öfuer dhe sampteligen suckade.

Taltess om en ordning som dhe bruka i Stocholm mz de siucka af pestilensien. — 1:o. Att dhe gå, som hälbregda äro, 3 gångor i vekan till Herranss natuward: om söndagen, onssd., fredagen. R. Aff assessorerna och borgm. råd, att dhe wille taga dätta i betänckande. Doch sade dee, att dhe siuka på sit ytersta behöfua tröst i derass stora suaghett. — 2:o. Förmältess, att där nogon siuckdom kommer i ett huss, skola dee komma alla wp i kyrkian eller i kyrkio förstugan, som helsan hafua, och låta sig administ[reras]. Där nogon treskass, må han uara uthan präst. R. woro bäst en präst woro, som kommo till dem. — 3:o. Rector scholae begärar weta om dieknarna skola samman-kallass i denna siukliga tiden. — R. Är bäst, att där mz uphäfues till en tidh, så länge wår Herre behagar lindra siuckdommen. — 4:o. Quæstionerades om lijkpredikningar böra hållas öfuer dhe döda i pestilensien. — Jtem om dieknar och präster böra gå för liken. Dätta togz alt i betänckandhe.

17 Octob. 657. — Ps. M. Georg. Past. Ab.

D. Matth., colleg. i Raumo, begärar diekne p:r af Raumo stadh. — Sent. Bekom bref till borgm. och råd, att dhe uille accomodera honom där mz lika som i Nystadh är brukeligit, medan inga andra medell äro för handen.

(22 Oct.) 657. — Ps. M. Georg. Alano, Past. Ab.

Wemo enkiess, saligh. past. hust. Margreta Jöran-dotters, breff med begäran hon måtte få nådeåhr ifrå Philipi-Jacob. 658 till Philip. 659. — Sent. Consist. kan ej här till giöra, medan kyrkiordningen är där emot; hafr och saligh biskoppen för dätta effter Hr Genneral. Hr Gustaf Hornss begäran in sat Hr Jöran, och då lät enkian sig wäll der mz wara till fridtz, och wndrar huem som henne dätta rådet hafr ingifuit.

Hr Rådmannen Anderss Lindo. — A. 1657, 26 Octobris lofuadhe Hr rådmannen i Åbo wäll:t Anders Lindula låta giuta om dhe tuå söndagz kläckorna mz sin egin bekostnat i tillkommande wår och där han, för än dätta wärket fulbordes, igenom den timliga döden hädan kallatt uarder, sade han: då finss där effter mig, Gudi wari ära!

samma wärk att fulborda. Där på gaf han Hr jnspectoren Thomas Leijonberg i hand sampt Hr borgmäst. Broch. så och kyrkiowerden hr Gudmund Roth[ovius], som där till witne äro.

657, 4 Nov. — Ps. M. Georg. Alano, Past. Ab. M. And. Rect. Schol.

Remito past. attest om en man som hade warit ifrån sin hustru i 6 år; hon begärar komma i echtenskap med en annan wng karll; qvinnan heter Maisa Andersdotter. En bonde war mz brefuet, Rev. pastoris, och bekende dät samma, at han hade warit borta i 6 och på siunde året. — Ad. Rev. D. past. Alanus sade, att andra bönder ifrån Remittö hade bekendt dät samma. — Vot. M. And. seger han hafuer desererat henne; menar, när dät lyses 3 gånger för henne och intett höres af honom, må hon tråda till annat gifftermåll. — Sent. Effter som han hafuer malitiose desererat henne och warit så lång tid borto och intett hafr hörss af honom, må hon komma till annat gifftermåll när och ehuar Gud kan henne föreläggia. Feck sedell där på.

Kalaiockensis sende hijt till consistorium en copiam af saligh biskop Doct. Aesch. bref om delningarna mz præpositurerna, nämbl. att lika monga sochner eller past. skulle [lyda till] Nerpensis, Kalaiockensis och Cronobyensis; nu will Cronobyensis hafua Lochto ifrån Calaiockens. — Sent. Calaiockensis får suar, när som flere af consist. komma i hopa.

D. Carolus Petri Calaiockensis. — Lästes wp tingz beuiss emellan Hr Karll och en bonde i Kalaiocki om deras tuist, nämbl. att Hr Carl kunde intet honom, bonde[n], beuisa, etc. — Sent. D. Carolus gifuer till en wederkännelsse 2 Rdr till consistorium i Åbo och 2 Rdr till Kalaiocki kyrkia, och sedan afbeder och förenar sig mz bonden.

Om Episcopi saligh ringning taltes. — Bisk. saligh bedröfuade enkia wil haa af consistorio en skrift till probsterna, at dee ringa åtta dagar för än saligh herrens Bisk. lijk här i Åbo begrafz. — Sent. Differeres till fleres ankomst huru dhe där om mena; och skall mz första blifua resolverat. Oeconomus frågar dee gode Hr assess. huru i andra stift är brukeligt, at wy här i Åbo icke tage någon ny sed och förgripe oss emot öfuerheten.

Pargas cappelanens saligh enckia, Hr Pålss, begärar nådcåhr. — Sent. Skrifuess M. Johan till i Pragis och bedia

honom gifua relation här i consistorio när D. Paulus eller huad dato han afsompnade.

5 Nov. 657. — Ps. Past. Ab. M. Georg. M. Sim. M. And. Rect. Scholæ samt Borgmäst. Litzen, Brochius, Robert Rancken, Plagm[an].

Brusenss enkiass sak angafz om dee peningar hon fodrar på sin saligh mans löhn, nämbl. af domk. 200 Dr årligen å A. 1654 in till nu. — R. Borgmäst. och Råd lofuade giöre en rekning och lefuerera henne in i consistorio; der af hon kan förnimma huad hon hafr att fodra.

Befaltess orgenisten mädan nu i 6 wekor effter saligh Bisk. hafr uphördt i doomk. mz spelande, skall han nu nästkommande söndag spela.

Rev. D. Past. Aboens. begärade weta af borgmäst. och råd, huem dhe begära i Hr Jörans ställe, medan tiden lider. Litzen sade, at här äro tuå som biuda sig till: Hr Jacobus Guzaeus och D. Carolus, Lanssh. predikant; men at gifua nogot suar nu kan iag icke, sade han, utan wy uilie taga i betänckandhe till en annörgångh.

D. Boetij Mureni punchtar resolv. dat. i Saltuik den 27 Sept. och de andra hafua ank:z (?) sist in Octob. 1:o Rev. D. præpositus förmäler, at pastor i Fögelöö icke will gifua past. i Jumala herredagz p:r 12 D:r K. Mt, utan så myckit, som han hafr fåt när han uar herredagzman, will han nu gifua igen. — Sent. Såsom Rev. D. Past. i Fögelöö hafuer fåt af andra när han war herredagzman, må han gifua past. i Jomala; han hafr liten lägenhet i Fögelöö. — Herdagen stod ej lenge här i Åbo senast. — Annor ordning kan ej för dätta göras.

2:o Seger wyrd. probsten, at en Past. uisar åhöraren ifrån Herranss natuurd utan och för än sakan är examinerat. — Sent. Jngen skall suspendera nogon ifrån H. natuurd för än som hanss saak är af Past. och kyrkiorådet examinerat och mz skäll öfuertygat, mz mindre at Past. i hastighet får weta ens åhörare fell och brot, och han i hast icke kan få examinera sakan för gudztjänstans förrättandhe och han som är angifuin will gå till Herranss natuurdh; då må han eller hon så länge afuisas, till des att Past. mz kyrkiorådet examinerar sakan och giöre henne E.-w. probsten kunnog och begära hanss mening och goda betänckande här utinnan.

3:o Talass där om en hustru, som hade fåt barn i förtid i Jomla(!) sochn; hon hafr böt och Past. will eij taga henne i kyrckia. — Sent. Effter som Rev. D. Beehius förwägrar taga den hustrun i kyrckia, som i förtid hafr födt barn, och hafuer därföre utlagt och böt till kyrkian, will eij heller efterkomma det probsten på embetes wägna biuder honom och befaller, därföre skall han wara för sådant förtänckt att suara här i consistorio, och så framt hon eij är kyrkiotagen, taga henne strax i kyrckia, och wara förtänckt suara huarföre han hafuer så lång tid hållet henne från Gudz ord, etc.

4:o Klagar wyrd. probsten at past. i Jomala eij will begrafua död födde barn, föräldrarna till sorg. — Sent. Dee barn, som äro dödfödda och eij nåt doop och christendoom, är hooss oss obrukeligt begrafua dem mz proces. Men huad för bruk på Åland för dätta warit hafr, kunnom wy eij weta.

5:o Sent. är skäligt at den, som hafuer omak lysa för bruderna och wiga dem, att han tager wigzlo p:r, och där som sänglag i förtid kommer, huar som synden görss i samma försambl. böra böterna till bem:te sochna-kyrkia ärläggas.

6:o Rev. D. præpositus seger, att han hafuer gifuit för en oxehöfd 126 D:r K:mt; seger sig icke kunna sälia 1 kanna för 2 D:r. — Sent. Mz winet kan probsten taga som han kan finna billigt och skäligt kan uara och samuetit kan mzgifua.

7:o Talar om den, som kan brukass till at wäcka wp folket i kyrkan. — Sent. Consist. finner skäligt wara, at kläckaren tager dät omaket på sigh, och där han eij hinner, kan Rev. D:nus præpositus forordna om annor skickelig person honom till hielp.

8:o Huad jublarna anlonger, som Rev. D. præpositus omtalar, så kan consistorium ingen ny ordningh wid denna tiden giöra, uthan moste nu här uid beroo till en annor tid, och låta oss nöia mz dät bruk och sät, som för detta warit hafr.

Pijke sochn. — En hustru, som war spetelsk, begärr komma i hospitalet wid Sälöö. — Fek sedell at när Pike sochn gifr in för henne där p:r effter ordningen skall fogden Larss Hofman taga henne emot.

18 Nov. 657. — Ps. Ma[g]nif. M. Abrah. Thavuonio, M. Georgio, M. Nicol. M. Sim. M. And.

Laihala bönder kommo fram: Eskill Thomasson i Bådby, Mattz Simonson ibid. med hopmannens Nilss Erichssons recommendation mz innehåld, at saligh Hr Håkonsson, som för dätta hade friherrens promotorial till consistorium, måtte blifua past. i sin fars ställe; item hade och så en deell af sochnens vota. — Vota: M. And. Fördröies än en tid mz suar till in mot nådåret är uthe, och han i medlertid kommer och præsenterar sig sjölf här i consistorio, om han uill noget hafua; hafr litett tiänt än. — M. Sim. är ej där mz så stor hast; imedlertid kan man höra huad som skäligit är och kan låta giöra sig när han kommer hijt. D. Johannes Haqui[ni]. — M. Nicol. Wpskiutess at han i egen person kommer hijt när honom lägeligit kan falla, förbidar nådeårs förlop, ställer sig siölf in mz sochnans attest. Magnif. idem. — Sent. Pastor, saligh Hr Håkon, är nu nyss död blifuin; nådåret begynness först tilkommande Philippi Jacobi; Hr Johan kan komma hijt i winter eller i sommar, och här i doomkyrkian giöra sin profpredikan; Rev. D. præpositus Nerpensis förfar om hela försambl. begärar Hr Johan, och D. Joh. tager sedan den skrifftan mz sigh. — Här om skrifuess suar till hopmannen och församblingen i Laihala.

M. Fredrich Bookbindare begärar kiöpa pergament af doomkyrkian. — Sent. Oeconomus låter honom bekomma en dell, å 1 mk arkett. -- Bekom och så för 8 D:r K. Mt.

M. Ericus Lucander skrifuer ifrån Nykarleby, at han ingen löhn hafuer at förwenta huarken af chronan, ej heller will Han[s] G. Excell. Tätten der af weta. Begärar en recommendation till cammareraren Oloff And. Strömsköldh. Will gerna hafua Wöro sochn, som M. Laur. Kempe är dätta år lofuat. — Vota: M. And. Gifua honom recommendation till grefuen eller cammareraren, at han kommer i hogg dem som tiäna uid skolan. M. Simon idem. M. Nilss: Skäligit är det att wij recommendere M. Lucand. Men sochnan behåller M. Laur. dätta år, och M. Ericus må noget lite tiäna först. Magnif. idem. — Sent. Skrifuess cammareraren till, att han på grefuens wägna lagar at rector i Nycarleby nu som för detta får löhn. — D. M. Laur. Kempe behåller Wöro dätta åhr allenast, sedan kan D. M. Lucander få henne, som wanligit åhr.

M. Paulus Jeronius blef anklagat af borgmästar

och råd i Gamble Carleby, at han emot förbod reste in i staden, där han på en skuta kom från Stocholm, och en bleff död där strax effter af peste. — Brukade yllacka skälss ord emot dem. — Sent. Rev. D. præpositus Cronob. och Rev. past. D. Falander ransaka här om mz flijt och senda ransakningen sedan hijt.

D. Olaus Bechius i Jomala blifuer citerat hijt till consistorium, at suara till Rev. D. præpositi klagepunchtar tillkommande Kyndermessio.

S. Episcopi siäll ringningar. Saligh Ad. Rev. D:ni Episcopi ringningar, när han skall begrafuass, öfuer stiftett. — Men där suarades, att dhe icke uiste om sådant wart brukeligit att ringia öfr heela stiftett för nogon Biskop. Communicera dätta mz Hr Lanssherren. Blef omsider hoos Lanssh. [beslutit], att dätt skall ringass öfr hela stiftett tree dagar för begrafningen och fierde dagen, begrafningz dagen. — Blef här om wthskrifuit.

M. Johan Lilius anhåller om confirmation på Län-gelmä pastorat. — Vota omnium: Effter såsom D. Arvidus Florinus ej hafuer sig i försambl. mz consistorij recommen-dation presenterat, må M. Johannes Lilius bekomma confir-mation; — feck.

D. Thomas Pacchalenius anhåller och begärar con-sistorium will recommendera honom än hooss general. Kru-sen, at han må komma till Kisko. — Sent. Han hafr fåt af consistorio en recommendation; kan altså Cons. honom ej flere gånger recommendera.

D. Pauli enckia i Pargass niuter, som brukeligit är, nådeåhr; bekom bref der på.

Raumo pastoris S. M. And. enckia klagar, at Hr Olof gör henne förnär. — M. Georg., pastor, skref honom en warningz skriff till.

Enkian i Ekenäss klagar öfr Hr Hinrich, at han skär henne pastoralia ifrå. — Sent. Han skall få en förmaningz skriff till at han corrigera[r] sigh, och där widare klagemåhll kommer skall han uara föröbligerat suara här i consistorio.

19 Nov. 657. — Præs. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Laihala D. Christiani Matth. sacell. breff wplästes med begäran han måtte blifua pastor i saligh Hr Håkonss ställe. — Dätta wpskiötz och tagz i betänckian dhe fram bätter.

Samma dagh vnderskrefuoss nogra breff, som resolv. den 18 Nov.

27 Nov. 657. — Ps. Rev. M. Georg. Past. Ab. M. And.

Borgm. och Råd sampt gemene presterskapet.

Borgmästarna sade, att dhe som hafua varit siuka af peste och äro-komna sig före igen, gå nu i kyrkian lika som andra utan förloff, af orsak att dhe ingen präst hafua serdeless och för sigh. R[esponde]batur af pastore, att consistorium hafuer giort sitt till: sökt mz sina breff till Säckylä till Hr Simon Nicol. sampt till Pargass till D. And. Georg., men in till dato ingen funnit eller kunnat bekomma; förmodar altså, at Consist. är excuserat.

Lanssh. breff och besuär om pestilentz präst; seger i sit breff, att consistorium förbiuder prästerna besökia dhe siuka, dätt pastor och dee andre aldeless neka wara skedt. Adm. Rev. D. Past. mz consistorialibus will här effter fråga, huem sådant för nådige herren fört hafr, att sådant måtte görass dem got, huar och icke, att dhe i Consist. måtte blifua excuserade. — Adm. Rev. D. pastor frågade af prästerskapet då strax, om han hade nogon förbudit att besökia nogon siuk, som dätt hade begäratt. Suarades: Neij. — Sent. Ordinarij skola wara förobligerade göra en predikan om wekan sampt en bönstundh, nämbl. om måndagen predikass evangelium, som om söndagen för är predikat i kyrkian, på kyrkiogården eller i kyrkiofurstugan kläckan 10 slår när dätt klemptass, och bönstundan om fredagen när 10 slår på samma rum. — N. B. Effter ordinarij hafua nogh eliest, hafr D. Jacobus Kilo dätta tagit på sigh (:på en godh förhopning sampt tillsäielsse om en godh promotion:), nämbl. at förrätta gudztjänstan, meddela dem Herrans natuardh, både dem som äro komna till helsson sampt dem som kunna blifua siuka. — Där på han, D. Kilo, strax bekom skrifftelig tillsäielsse.

Adm. Rev. D. past. begärade än, at Borgmäst. wille förfråga hooss hr Lanssh. huem som honom och dhe andre hade förfört och angifuit.

Om gudztjänstan på denna tidh i Åbo doomkyrkia. — Skall ringass 1 gång 5 om söndagarna i finskan, samman 6 slår, 1 gångh i högmessan $\frac{1}{2}$ gången 8, samman $\frac{1}{2}$ gången 9 i suenskan mz aftonsångerna som waant är; i bönstunderna ringess: $\frac{1}{2}$ gången 8 och $\frac{1}{2}$ gången nio, om

måndagen i finskan och suenskan. — Om tisdagen till predikan i finskan $\frac{1}{2}$ gången siu; likaså om torssdagen, och i svenska predikan $\frac{1}{2}$ gången 8:ta om onssdagen och fredagarna, etc. alla bönstunder lijka. — Dätta alt för den orsak, att dhe måge dess bätter achta sig för dem, som äro mz siukdom befengde, nämbl. när dhe gå i kyrkian när dagen är nogot när.

Kilo wardt tillfrågat om han hade predjkat om den nykomna medico, som han honom angifuit hadhe för Rev. D. Past. Ab. — Kilo nekade aldeless sig ej den dag hafua predikat som nemdh war.

Ult. Nov. 657. die Andreæ S. — Præs. Magnif. Rect. Adm. Rev. D. Past. M. Sim.

Somero præpos. inlade heredtzhöfdingens Christian Rosenkrantz ranskning wid extraordinarij ting i Säxmäcki prästegårdh om kyrkiogardzens förfallandhe. — Sent. Rev. D. præpositus reser dijt och ransakar här om, huëm som brotzig kan finnass och lefuerera häredtzhöfdingen ransakningen, at han på embetess wägna wille dem saakfälla för deras försummelse, och samma böter skola falla kyrkian till allena, etc.

Frågadess om han wiste, probsten, om dät ringdes för saligh M. Erich, bisk. öfr heela stiftet, när han doo; — sade att han ej mintes.

D. Henricus Neostadius, anhölt, att han måtte komma till Pargass sacellanium i Hr Polss ställe. — Sent. D. Henricus reser dijt och lagar så, att han kan få M. Johan Pratani recommendation till consistorium, så will Consist. gerna hielpa honom, Hr Hinrich, där till.

4 Decemb. 657. — Ps. M. Georg. Past. Aboens.

En hade legat ihiäll sitt barn på Slotzåkeren, Mattz Johansons hust., hust. Walborg Clasdotter, huilket barn war 11 vekor gammalt. Hon ångrade nogh och tyckte illa wara. — Sent. Hon skall stå i nedarsta quinfolkzbäncken på norre sidan, om söndagh, tisdagh och torssdagh i finskan; och om torssdagen den som predikar, förmanar huarior och enom achta sina barn wäll och icke wara så warenesslösa medh dem som somblige äro.

7 Decemb. 657. — Ps. Magnif. Abrah. Thawonio, Past. Rev. D. M. Georgio.

Lapfirdensis pastor klagar i sitt breff, att en fogde där i sochnan, Böökman wid namn, hafr tagit kyrkionykelen i wåkenhuset eller kyrkiofurstugan medan kläckaren ringdhe första gången, så at sacell. nödgades stå uthe på kyrkio gården [och] förrätta gudztjänstan. Sedan lagade pastor i socknastugan ett altar och predikostoll, men när dhe kommo dijt hela försambl. dhå hade åter Böökman altar mz predikostoll ruinerat och förstört och dörren igen spikatt. — Sent. Rev. D:nus præpositus Biörneburgensis skall här om mz præpos. Nerperse ransaka granneligen; och är dem där om tillskrifuitt.

D. Joachimus Birkmannus, coadiutor i Birkala, begärer komma till sacell. i salig Hr Thomæ Henrici, capellanenss ställe. Hafue grefuinnanss ombodtzmanns recommendation (mz 16 bönders bomärke:), Hr Larss Cruses fruss, huilken grefuinna hafr till 40 bönder, som D. Joachimus berättar. — *Vot.* Ma[g]nif. seger: D. Joachimus hafuer länge för dätta haft sochnans vocation, hela Consist. icke allenast muntliga uthan och skriftliga tillsäielsse, som i pro[to]coll. fins, dat. 29 Nov. 656; hanss moder aldrig, den han moste nu försörja; hanss fader hafr i Bjrkala försambl. tiänt öfr tiugo åhr. Fast nu præpos. är honom emot, så är han partisk — hafr därföre icke nogot votum; kan hafua nogon mening om sin måg. Men så är han icke till den ändan ordinerat, effter Rev. Præpos. anhollandhe, uthan att han icke will begära nogon promotion af consistorio. — Sent. D. Joachimi mooder är en enckia; hanss far salig en gammall man, wäll meriterat. Han, D. Joach. hafr en god tidh tiänt, hafr sochneness vocat., Consist. för dätta tillsäielsse: alt så må han där till confirmeras. — Huad Rev. D. Præpos. måg widkommer, will Consist. hafua honom i minne till ett Rect. i en schola mz tiden, effter han är där till mz lärdom och skickelighet qualificerat. — Skrifuass probsten till, at han, D. Joachimus, hafr nu fåt confirmation effter dhe skäll som äro ofuan till formälte; och Præpos. begäran om sin måg är länge för dätta wthslagen, och D. Forlundius skall blifua ihogkommen på annat sätt i en schola mz ett rectorat, etc.

Biörneburgensis præpositi breff, hwar wthi han gifuer tilkänna, att enckian, D. Bartholdi i Wlssby, hafuer tagit sig en vice sacell. emot præpos. et sochneness wilia, huil-

ken handlar i försambl. som honom syness med sacrament. administ. och gudztjänstans förrättande, intett achtar huad R. D. præpositus honom på embetess wägnar biuder och befallar. — Sent. För D. Martini Pauli skamlöshett och näseuissnett skall Rev. D. præpos. removera honom där ifrån, och han förfogar sig till sin förria tjänst, nämbl. till hr maioren Raamen; — och D. Marcus försörjer gudztjänstan för enkian för en billig betalning och löhn, så framt D:nus Marcus icke accomoderar sig mz wyrdig probsten och saken när honom afbider.

8 Decemb. 657. — Ps. Magnif. Rect. et. M. Georg. Alano, Past. Ab.

Achenses tedde sig: D. Jacobus Matth. Jektydius, cappelanen i Achas, sampt D. Josephus Josephi, coadiutor jbid., mz dhe förnämstess recommendat. i sochnan, förmäländess att Gud hade kallatt derass kyrkioherde Hr Erich Johannis, och begära nu D. Jacobum till sin kyrkioherdhe och D. Josephum till sin cappelan. Woro och så tuå bönder mz dem af samma sochn: Clemet Johanson och Henrich Mattzon i Törsenwäby; sade att bönderna sampteligen uiste att dhe woro hijt reste at begära Hr Jacob till kyrkioherde och Hr Joseph till cappelan. — *Vot. Magnif.* Här äro wäll meriterade män, som här wid doomkyrkian en god och rum tid tiänt hafua; är skäligit, att dhe blifua ihogkomna. Doch medan dhe äro hijt komna, hafua wacker recommendation af dhe förnämsta i försambl. så kunnom wij eij annars än gifua dem dätta suar, att dhe uilia taga sakan i gott betänckiandhe; kunna eij sielfue nu, medan så få äro tillstädes, gifua nogot fulkombligitt suar, wthan skrifua försambl. till, att consistorium wil wara här om bekymbrat, och tacka försambl. som och så draga ett christeligit bekymber, huru dee skola få en god kyrkioherde igen i den förriess ställe, och att dhe äro bekymbrade om sina egna. Will och så Consist. laga, att dhe mz en wäll qualificerat man skola blifua accomoderadi i saligh derass kyrkioherdes ställe, när den tiden kommer och mott nådeåhret är wthe.

9 Decemb. 1657. — Præs. Adm. Rev. Past. Aboens. M. Georgio Alano.

Birkekalensis præpos. breff ankom mz anhållande om enkioness Hr Thom. hustruss nådeåhr, sedan at ingen frem-

mande präst måtte dem påträngiass, som tjänstan för enckian försörier, wthan derass egna kunde där till förordnade blifua, och att hanss måg måtte blifua sacellanus, och D. Joachimus för sin orolighet skull blifua på en annor ort förseder. — Sent. Enckian får effter wanligt sät och wijss nådeähr, och D. Joachimus skall för enckian giöra tjänst, doch för en billig löhn, som gode herrar kunna dem emellan lägga och förena. D. Joachimi confirmat. skall och otryggeligen blifua bestående. D. Laurentius Forlundius skall mz en annor lägenhet blifua försedh antingen mz ett rectorat bort wthi en schola eller annorstädes, effter han där till är wäll qualificerat.

1658.

I. N. J. — 5 Januarij 658. — Præs. Adm. Rev. D. M. Georg. Alano, M. And. Rect. Schol. Petter Jesenhäusen.

Kläckegutaren M. Nilss Andersson i Nousis tedde sigh och sade, att Hr rådmannen wäll:d Anderss Michelson Lindu hafuer skrifuit honom till, at han uill komma och omgiuta tuenne remnade kläckor; sade at dässe saker behöfuass nu i winter och itid inkiöpass, nämbl.: 2 1/2 lästr koll, jtem 6 famna wedh.

Hwittiss bonde. — Jfuar Månsson i Cersianemi by i Huittiss sochn, tedde sigh mz sacell. breff, D. Thomæ Raialeni, i huilket han förmäler, at bem:te Jfuar hafr fäst sigh en brud i Törfuiss sochn, benemdh hust. Malin Märthensdotter j Kikarleby, en enckia, huilka personer D:nus Abrahamus, coadiutor i Törfuiss, hafuer trolofuat. Klagar nu drängen, att hust. Malin ej will hålla fort mz honom. — Sententia: Jffuar skall resa mz consistorij breff till Törfwiss till Hr Abraham, kyrkioherden, att han 1:o tenterar och gör sin flit att echtskapet må winna sin fortgång; will hon ej hålla fort, skall hon gifua Ifuar 2 gångor så myckit igen, som han henne gifuit hafuer, och böta en Rikzd:r till doomcapitelet; den samme skall R. D. Past. Abrahamus utfodra och hijt till Åbo doomcapitell strax senda. Den andra skall hon gifua till sin sochnakyrkia Törfuiss, och hon tillåtess intett annat echtskap för än alt dätta är förlikt och böterna utlagda. Men Jfuar får loff

strax, der Gud honom förelägger, träda i annat giftermål, så frampt öfuanb:te hust. Malin ej will hålla fort; dät Rev. D. Abrah. past. i Törffuiss kan gifua prästerskapet i Törffuiss mz en liten sedell till känna. — Stältes strax brefuet här effter öfuanbem:te resolution till Past. i Törffuiss. — Finss maculaturet i kladden.

658, 11 Jan. — Ps. M. Georg. Magnif. Rect. M. Abrah. M. Nicol. M. Mart. M. Sim. M. And.

Om H. Anderss Munkz divortio. — Ventilade deesins emellan om Hr Anderss Munck må skiliass ifrån sin fru, som hafr trädt ifrån sin echta sängh; Hr Lanssh. hafr här om talt för kyrkioherden E.-w. M. Jöran; hafr sagt, att hon hafuer gifuit Hr öfrsten en skriff, at hon will ej meer begära honom, wthan will wara skild ifrån honom; där emot hafr Hr öfue[r]sten Muncken lofuat willia försöria henne och gifua henne nogot årligen. — Quæstio om divortium kan skee för än som dhe äro båda tillstädes. — Vot. M. And. Kan ej gerna skee uthan derass närvaro. — M. Sim. Medan hon är så när, kan hon wäll komma och sega sina skäll och huad hon kan hafua här emott. — M. Nicol., M. Abrah. idem. — Sent. Hon må comparera, medan hon är så när, så får man höra huad hon hafr här emot säga. — Hr Lanssh. Erich von der Linden kom i consistorio, refererade på öfuerstens wägna, huru Hr And. Munkz fru hade förslöst alt hans goda, haft sängalag mz fiskare, staldrängar skomakare, etc. — Wplästes nogra skamlösa breff skrefna till hans fru, Hr öfrsten[s] fru Maria Eleonora Preen, af D. Johanne Petræio, en student; (huilka finnass i Säxmäcki lådan.) Hr Lanssh. wpläste förlikningzbrefuet, Hr öfuersten och frun, lydandes, at hon will lefua i rolighet och begifua sig i clöster till Tyssland i sit fädernessland och lefua i enssligheet, effter hennass man moste altid wara wthe på tog, och hon ej kan så allena råda med legofolk och ett stort huusshold. — Hr Lanssh. anhölt, at skildnan måtte skee i tystheet, för hans barn skull, samt för bäggess derass barn skull. — Sent. Bägge få citationer at suara här i consistorio. Hon bleff af consistorio citerat 1 resa först, och hon kom intet; excuserade sig.

Loimjoki bönder tedde sig: Mattz Larson i Joaby och Thomass Larsson i Karastila [? = Karsattila], mz sochne-nes breff mz begäran, at saligh past. son Hr Peer måtte blifua

past. i sin faderss ställe. — Sent. Här på skall gifuas suar en annorgång när past. är begrafuen.

D. Henricus, choralis, begärar nu komma till nogon lägenheet, som nu vaserar, wpräknandes pastoraterna. — Sent. Consist. wet Hr Hinrich wara en meriterat man, ser gerna at han kan komma till Laihala (:saligh past. sons ibid. sampt sacellani D. Christierni [begäran] utslåss aldeles:) och Hr Hinrich får recommendation till friherrarna af consist. — Bekom strax till Hr Gustaf Bonde. Får och breff till probsten i Nerpiss, at han reser medh Hr Hinrich till Laihala.

Dn. Johanni[s] Rökmanni bref om promotion till ett pastorat. — Consistorium will gifua honom recommendation till Achas.

Lachtiss fruness breff mz begäran, at Hr Oloff ejj måtte komma till pastoratet i Raumo. — Sent. Kan ejj för-endrass den confirmation han fåt hafuer, Leistenius.

Past. Aboens. Rev. et præclariss: D. M. Georgius gaf tillkänna på sina k. broorbarnss wägna, att dee icke niuta sin saligh faders huuss, som han i Jumala prästegårdh bygt hafr till godo, för Bechio. — Sent. Wpskiutes till Rev. D. Olai Bechi ankomst.

Pastor i Sagu, Ad. Rev. D. M. Nicol. sade, att en smed i Lifuala [= Liivala] hade friat till en pia, han boxass och hon will fort; treskass, will ejj effter past. begäran komma till förhör, hotades at han skulle för olydna sättiass ifrån sacramentet. Smeden sade »iag skiöter där fögo om; iag kan wäll gå i Peemar». — Sent. Förbiudas prästerna i Pemar at communicera sådana bofua[r].

Wazaensis pædagogi breff wplästes, där i han besuärade sig, at hans sochn, Storkyro, war tagen till Acad. reparation.

12 Jan. 658. — Ps. M. Georgio, M. Martino.

M. Pratanus, Past. i Pargass, förfrågade sig om han skulle taga Munckens, Hr öfuerstens, fru i kyrkia. — Sent. Han tager henne privatim och låter som han icke wet af hennass saak.

16 Jan. 658. — Ps. Ma[g]nif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim.

Lanssh. annhölt, at Consist. wille komma i hanss huss och öfuerläggia den sakan emellan öfrsten Hr Anderss

Munck och hans fru, F. Maria Eleonora Preen. — Vota: Wij wete eij huad wij skolom göra för än sakan hafuer warit för laga ting; ty wy fruchte för fiscalen, at han kommer och lägger sig här wthi. Hr Lanssh. sade, att han will suara och ståå för alt efftertaall. M. Nilss sade: skall dät wara ett legitimum divortium, så moste och wara legitimus procedendi modus. — Sent. Lofuade komma i Hr Lansshöfdingens huuss inter 4 et 5. —

Dito när capitualess kommo dijt præsenterade Hr Lanssh. hennass breff af innehåll näml., där uthi hon bekenner sigh hafua trädtt ifrån sin echta säng, och begärar blifua skild ifrån sin man, Hr öfrsten Muncken.

18 Jan. 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. M. Stod.

Adm. Rev. D. M. Georgius 1:o tackade prästerskapet, som hafua welat bemöda sigh hijt, att göra saligh högw. Biskoppen den yttersta tjänst; 2:o Att huar i sin försambl. uille laga i bästa måttan, så länge dee äro nu uthan biskop, iämwall sedan; 3:o Præpositi wille flitigt i sina försambl. visitera, laga så at dhe skepa på embetess wägnar huarium och enom rät; 4:o Bidia innerlig Gud om en from och rät-rådig förman igen.

Mascøensis præpositus tackade Ven Consist. för de uille convocera deem. Sade, att de woro skyllige tiäna den salige Hr för den goda affection, som han hade till prästerskapet; jaa Const gör wäll som påminner oss wår embetes plicht. Lofuade sig wilia effter sin förmågo stå sina embeten före, och gerna bidia Gud om en god och from förman.

Böndagarna i wekan omtaltess. Pastores sade, at försambl. kommer icke tillstädes, wtan blifua drifna på sina h[errars] arbete. Consist. sade: kan det icke skee i cappellen, at dät doch måtte skee i moderkyrkiorna. M. Nicol. mente om past. mz större devotion förmante folket att komma flitigt tilstädes om söndagarna. — Pöijtensis past. sade, att hanss sochnamän sättia sina resor på söndagarna; sade att där skulle finnass Kongl. breff om straff på sådana. — Sent. Præpos. när han visiterar, förmanar han dem mz alfuvar, geller dät icke gifua dem som peccera an för Lanssh. — N. B. Dhe som få auditores om onssdagarna continuera mz predikningar i wekan.

Wäselaxensis talte om, att han hade slutitt en bonde aff kyrkian, som hade warit druckin. — Cons. sade rät wara dät, at den som bryter utslutess.

Jordan hade träätt mz Gyllenflygell i Töfssala om bänckarum. — Sent. Consist. will see på straff ordningen, som saligh Episc. hade giordt.

Töfssalensis praepositus sade, at en part wnga präster när dhe christna barn wthesluta dhe denna(!) orden: »Tag dät h. korssteken i dit ansichte och bröst»; där igenom bliffr mongen enfaldigh förargat. — Sent. Bäst hålla sigh wid handboken och icke förendra nogott.

Messekyllensis praepositus sade, att en tartaress hustru war död i hans sochn; frågar huad han skall giöra mz liket om han skall låta begrafua't mz uanliga ceremonier. Frågades af praepos. om den döde hafuer warit gudfructi. R. Ney, utan födt sig mz signerij och tijsfueri. — Sent. Hon kan begrafuas när om kyrkian i kyrkiogården utan proces.

Töfssalensis praepositus seger, att studiosi gå i byarna och predika wtfärs predikningar och eliest. — Sent. Rev. D. praepos. sampt pastores ransaka här om, och gifua deras namn an i consistorio; dhe skola blifua tilbörigen näpste.

Pastores klagade om sacramentz förachtare i försambl. — Sent. Rev. D. praepositi skola här om granneligen ransaka när dee visitera, och förmana deem till gudeligheet; där ingen förmaning gällr nödgass man sådana angifua för höga öfrheeten.

Birkalensis Praepos. begärrar han må få den capelan han kan förljkass mz, och blifua af med D. Joachimo. — Sent. Här på skall falla suar en annorgångh.

Töfssalensis anhåller, at M. And. past. s. enckia i Raumo, niuta Rijkz Rådz breff till godo och blifua i frid i prästegården, så länge som Kongl. Maj:tz resolution kan komma. — Sent. Lofuades här på suar i morgon.

Pacchalenius bad, att mz Kisko pastoratz confirmat. måtte nogot drögass, till des man uist kan förnimma, huad Crusen seger. — Sent. lofuades honom att där mz icke skall hastas.

Biörneburgensis rector Keckonius talte om sin långa sampt mödosamma tjänst i scholan, näml i 17 års tidh; seger löhnen är ringa, kraffterna förminskas, barnen ökiass. Begärrar nogon promotion. — Sent. Consistorium

är helt benägen emot clariss. rectorem; wett at han en god lägenheet wäll meriterat hafuer. Offererar honom Raumo, som nu ledigt ähr. — Clariss. D. Rect. seger sigh wilia heller wara på bögden. Lofuades honom Säxmäcki, så framt dät är ledigt.

D. Georg Hornigh praesent. sigh i consistorio; påminte dee gode herrar, att han war till pastoratett confirmerat och inlyst, hade och så Gen. Commendeurens confirmation, lofuade beuisa sin hörsamheet och tacksamheet; bad Ven. Consist. wille hålla handh här öfuer. — Sent. Consist. will gerna giöra sitt till i denna saakan. — Consist. frågade, om han hade hört Hr Sigfrid. chorprästen, hafva predikat om saligh biskoppen. Hr Jöran sade, att Hr Henricus, choralis, hade refererat för honom här om.

19 Januarij 658. — Ps. M. Georg. Alano, Magnif. Rect.

Thavuonio, M. Nicol. M. Stod. M. Sim. M. Pratano.

M. Nicol. Nycop[ensis] will gerna weta huru dät blifuer mz D. Laurentio i Nagw. Han seger: kommer iag ditt att visitera, så kommer försambl. och will iag skall lysa honom in. — M. Sim. vot: Moste confereras mz Lanssh. om denna sakan hemligen hemma i hwsett; jdem omnes. — Sent. M. Nicol. Nycop. och M. Joh. Pratanus gå till honom.

Om Öfuerst Munckens divortio mz sin fru. — Hr Lanssh. hafuer sagt, at »där som ingen anklagare är, där är och ingen doomare», och han will stå för alt efftertaall för wärdzlig rätt, som kan af nogon blifua tilltalt. — Brefuen och orsaken till skildnan liggia i Säxmäcki lådan. — Blefuo skilda.

Lapfierdh. — Philip Sigfridsson inlade försambl. bönskriff och vocation för M. Laur. Kempe, at han måtte blifua pastor i sin k. saligh faders ställe. — Sent. Consistorium will, att M. Laur. Kempe hafuer omsorg om försambl. mädan nådeåhret ähr, och i medlertid inställer sigh mz försambl. — Samma bonde besuärrar sig om gudztjänstan.

D. Keckonius bekommer en godh recommendation till Huittis försambl. sålunda, att han fram för nogon annor befodras och där nogon yngre wille sig offerera, då skall han denna gången cederä Keckonio, och mz en annor lägenheet låta sig nöija.

Taltes om Nagw. — Consist. begärrar, att Lanssh. wille så laga, att D. Laurentius måtte blifua inlyst effter han en

rum tidh hafuer hafft confirmat. på pastoratet i Nagw. Hr Lanssh. lofuade skrifua Greff Wittenbergz barns förmyndare till här om. Hr Lanssh. sade, att han tycker något wara, att Hr Larss skulle där till blifua confirmerat, effter han på Kongl May:ttz wägnä förböd confirmera honom. Tandem lofuade och gaff sitt samtyckie där till på Greff Wittenbergz wägnä, allenast Consist. skrifuer Assess. Jllen till, att han och gifuer sitt jaa och samtyckie där till, att Hr Larss må julyssas.

Lanssherren påminte prästerskapettz beuiliande krigzhielp på senasta hällen Rijkzdag i Åbo 657 om sommaren; för huilken hielp han betackar prästerskapett och seger effter dhe i Nyland past. hafua öfr spanmålss beuiliande lofuat 4 Dr. S. M:t, är han i den goda förhopning, att dhe och dätt samma giöra, huar mz dhe draga Kongl. Maj:tz goda affection till sigh. — R. Huad som på senasta Rijkz-dagh bleff beuiliat, lät Hr commendeuren sig behaga på Kongl. Maj:tz wägnä. — Taltes om fattigdoomen där och huar hooss prästerskapett, begärade att dätt måtte blifua där uid som giort är; sade och, att dhe woro fåå här tillstädes. — Sent. Prästerskapett gifue skriftteligit suar åth Lanssh.

Biskopz waall. — Begärade prästerskapett, att Lanssh. wille gifua een recommendation till Kongl. May:t att dhe måtte få den dhe votera på. — Sent. Lofuade giöra sitt till. — Consist. sent. Huar praepos. i sitt contractu kallar prästerna tillsammans, att dee votera huar för sigh om biskop; och praepos. sänder vot. till Consist.

Wöro sacell. D. Christiernus Wernberg begärar komma till Laihala. — Vot. M. Joh. Pratanus: Emedan såsom D. Henricus Colliander hafuer fåt Cons. recommendation till frijherrarna Bönderna [= Bonde], alt så kan Cons. intee här till giöra för än som suar där ifrån kommer. — Sent. Consist. will nogsampt hafua Hr Christer i minne, så framt Hr Henrich Choralis icke blifr af frijherrarna accepterat, så skall Hr Christer wara närmäst till Laihala past.

Laihala D. Christiernus sacell. begärer Laihala pastorat. — Sent. idem som han i Wöro och där nogon lägenhet förfaller, will Consist. hafua'n i minne och laga så, att han må niuta sacell. allena; och D. Joh. blifr promoverat på annat rum. Jtem D. Henricus Choralis hade Lanssh. recommendation till frijherrarna i Laihala. — D. Christier-

nus hade tingz beuiss, att D. Joh. hade tagit sochnenes signät dem outhterligen.

D. Joh. Röökmän anhölte om promotion; talte om han hade lidit ondt i fiende landh. — Consist. är willigt, at promovera honom; så framt Wrdiäla är löst, will Consist. gifua honom recommendation dijt.

Birkalensis praepositus klagar på D. Joachimum. — Sent. Aff Consist. skola utsendass, som här om ransaka, om sochnan will hafua D. Joachimum till cappelan

Achas präster hafua sochnenes recommendation: D. Jacobus och D. coadiutor Josephus, mz begäran dhe måtte blifua promoverade. D. Jacobus till past. och D. Josephus till sacellanium; kom och så Gen. commend. promotorial. Hornens. — Sent. Dhee få confirmationer båda effter begäran.

Pedersöre. — D. Johannes Tauast klagar, att hans hustru är trängd ifrån sitt vanliga bänckarum. — Sent. Rev. D. praepositus sampt Hr Erich Falander skola resa dijt och ransaka, och senda ransakningen hijt till Consist.

Biörneburgensis praepositus må blifua förskont mz Lapfierz ransakningen emot saligh past. så framt han icke hafr reda effter Const. befalning dät giort.

20 Jan. 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. Thauvonio, M. Georg. M. Nicol. M. Stod. M. Sim.

D. Olaus i Pargass begärar bätter lägenheet, än han här till hafft hafuer. Offererades honom komma till Sälöö i D. Zachariae ställe, så framt han kommer till Raumo. D. Olaus will häller töfua. Cons. lofuar wilia komma honom i hog i framtiden.

Raumo enckian, M. And., begärar än få ett nåde-år pro A. 658. — Sent. Medan dhe högw. herrars bref är till consistorium, at Consist. will nogot hafua fördrag till des Hans Kongl. May:t sig här på förklarar; hon sitter nu frij omolästerat till Philippi-Jacobi; i medler tid kan wäll komma Hans K. May:tz höggunstiga suar.

Lapfierz leutenampten Hr Mårten Böökman kom fram medh sochneness vocation om Hr Larss Virguland[er]. — Vot. M. Sim. Blifr där wedh, att M. Laur Kempe hafuer inspection så länge som nådeåhret warar. M. Stod. idem. M. Nicol. Laurentius må icke eenss tänckia där om, utan hans begäran utslåss aldeles. Jdem reliq. — Sent. Consistorium hafuer öfrlagt, att försambl. skall blifua försörgdh mz

en skickelig man. Men Hr Larss hafuer förseet sig mz hordoms last för en tid sedan, må han altså blifua uid den lägenhet han hafuer; en annor gångh will Consist. see till, att han kan blifua promoverat till nogen sacellanium.

Sist inlade han Böndernass vocation, effter Hr Leutnampten Böökmannen ej kunde nogot förmå på D. Laur. Virgulant[ri] wägna, och begärade Not. ven. Cons. Gudmundum Jacobi Rothovium till past. i Lapfierdh på sochneenes wägna. Consist. suarade fögo här till, uthan noch får han lägenheet.

D. Joh. j Nerpiss tedde [sig] medh en rådman Hanss Larsson i Christinae Stad och begäradhe igenom magistratens breff i Christ:stad Hr Hanss till kyrekioherde i Lapfieldh. — *Vot.* Kan hafuass här mz fördragh så länge som nådeåhret går förbij. — *Sent.* Consistorium ärkenner att Hr Hanss är en meriterat man, men effter som sochnan och staden ej komma öfverens, kan Consist. ej här till giöra, wthan så snart dhe komma öfrens om en person, M. Larss Kemp. eller D. Johannem i Nerpiss, will Consist. giöra sitt till.

Siundoensis past. son klagar, at D. Crucilander skall wara orsaak till hans broders dödh, D. Henrici Sigf. Malmeni. Consist. remitterade honom till häredtztinget att här om ransakas först. Probsten skall biuåna tinget i Wskäla, när det skeer.

Kimitoensis praepositus skall ransaka i Bierno emellan Rev. D. past. hustru ibid. och Hr Nilss. Dito praepositus reser och till Wskäla när tinget bliffuer och reser mz häredtzhöfdingen till Kikala och seer ut ett lägeligit ställe, där prästegården kan sättias på.

Kisko bönder tedde sigh i Consistorio nogra med Gen. Krusens breff mz innehåld, att Hr Michael måtte blifua pastor och past. son sacell. i hans ställe. — *Vot.* M. Sim. Mädan nådeåhret ej är uthe, kan uara tid nogh; wthan praepositus ransakar om dät är böndernass enhälleliga begäran. — M. Nicol. Medan annus gratiae, så får man see huru han förstår försambl. i medlertid, och i medlertid affgår ett breff till Gen. Maioren Krusen om hans, Hr Mich., lefuerne, etc. Probsten skall och så förhöra om hans lefuerne och gifua oss i Con[s]. tillkänna.

Achas pastor D. Jacobus wiste regementz skrifua-rens attest om en förare, Schenk wid nampn, att han är

dödh i Strassburg; nu hafuer hans hust. låttit belägra sigh af en dräng, den hon will taga till echta. — Sent. Dhee må wigass om fureraren war död förän som drängen hadhe mz henne beställa.

D. Joh. Röökman kom fram; honom wardt till spordt om han tillika medh Dn. Pacchalenio will hafua recommendation till Gen.-commend. Han begärer, Röökman, få pröfua på i Loimiocki och begärer en recommendation till commendeuren. Doch dröges nogot här medh.

Nyby pastor anhåller, att dee uid cappellen icke måtte få så ofta tjänst. — Sent. Blifuer där wid som är giordt i salig Bisk. tidh.

Keckonj recommendation till felth. Grefuinna om promot. till Huittiss.

21 Jan. 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. M. Stod.

Nerpiss; Hr Hanss kom fram mz rådmannen Hanss Larsson i Christinae stad; Råd. begärar änteliga Hr Hanss till kyrkioherde i Lapfied och staden. — Sent. Så länge som staden och försambl. äro stridige och oense, kan icke Consist. göra här till, wthan den person som staden och försambl. blifua ensee om, antingen Hr Hanss i Nerpis eller Hr M. Larss Kempe, den will Cons. confirmera till past. i Lapfiedh. — Taltess och så nogot om Gen. Helmfeldt; om han skulle hafua nogot at säia. R[esponde]bat Hans Larsson: Gen.-maioren Gryndell hafuer allenast wtlagorna af sochnan på sin löhn, och ej till euerdeligit frälse.

26 Jan. 658. —

Citerades Jöran Erichsson i Jspoiss att suara Sophia Mattzd:r nästkommande onssdag här i Consistorio ecclesiast. af Åbo den — — ut supra.

29 Jan. 658. — Ps. M. Georg. Past. Ab. et oecono[mo].

D. Ericus i Numis, sacellanus, kom fram och sade, att Bertill Staphanson i Cappela icke will bota kyrkiofönsteret, som hans hundh hade rifuit sönder; blef citerat hijt till doomcapitlet och comparerade ej; brukade mund, bonden, och sade: »will ej kyrkian bota fönstret, må prästen», och andra sådana skamlösa ordh. — Sent. För hanss treska

skull och näseuisa mundh skull sätties han Bertill ifrån sin bänck, till des han beuisar hörsamhett och lydno.

3 Feb. 658. — Ps. M. Georg. M. And.

Wemo. — Hr David tedde sigh och lät wpläsa Kongl. Maj:ttz fulmacht på Wemo pastorat, dat. i Weedell i huufft-quarteret 657, 30 Julij. — Wplästes Gen. Maiorens Fabian Berndes pass. — Begärar Hr David at han må niuta Kongl. Maj:tz conf. till godo. — Sent. han kan comparera den 17 Martij, då kunna alla consistoriales wara hemma, så will consistorium gifua sit betänkiande i saakan.

Jspois Jören war citerat till den 3 huius och comparerade ej.

9 Feb. 658. — Ps. Magnif. Rect. M. Abrah. M. Nicol. M. Stod.

D. Pacchalenius præsenterade Gen. maiorens Kruzens recommendation till Kisko past. å samptelige sochnenes wägnä. [I] andra brefuet excuserar han sig att han ej uiste så till förende om Hr Mich. legender och oskickelighet; begärer altså Hr Thom. Pacchalenium. — Sent. Han får nu strax confirmation sampt bref till probsten i Luijo, at han insätter honom. — Hr Gen. bref finness i Loio lådan.

23 Jan. 658. N B — Ps. M. Georgio Alano, Past. Ab.

M. Joh. skrädaress mäster swän Jacob Clemetson hafuer besöfuet Margreta Jöranssdotter, och bem:te piga honom, Jacob, till ehta begärar, men han nekar; bleff mz alfuar förmant, att han skulle taga henne. Jacob sade sig ej törass taga henne för sin faar. Kyrkioh. sade, »så hafuer far-din bidit tig giöra hoor och icke nogot få därföre; Twij skaam! woro bätter han hade agat tig derföre». — Sent. Remitteres till wärdzligh Rätt, och anmodess, att han, Jacob, måtte sättias för sin gerning i häcktelsse; kan skeep han kan komma till at betänckia sig.

Syndicus berättade, att dhe som här till dagz hafua warit inne för siukdommen och äro komne till helssan igen, wara beslutit, att dhe komma i Gudz försambl. igen; sampt will magistraten, at dät ringes nu effter wanligt gambalt bruuk och maneer i bönstunderna. Görss och så till Gudh en innerlig tacksäielsse, att han hafuer nådeligen stilt denna siukdommen.

26 Jan. 658. — Ps. M. Georg. Alano et Magnif. Rect. M. Abrah. Thavuonio.

Dn. Christiernus i Wöro anhölt, att han måtte få af sin pastore nogon löhn; præsent. förmaningz skriffter af saligh. Biskopperna till past. i Wöro, att han skulle något weta honom åhrligen, M. Roth. och Doct. Aeschill. Begärar och så en sochn ått sina barn, som gåå i skolan att colligera diekne p:r aff. — Sent. Effter Dn. Christiernus hafuer en ringa lägenheet, är Consistorij wylie, at rector Carleburgensis lagar så, att D. Christierni gossar bekomma en sochn. Jtem Dn. Christ. får en förmaningz skriff till pastorem, att han anseer dhe högw. herrars Biskopparnas sedlar och troгна förmaningar, och där han eij will meer, han då wille taga på sin tertial den tionden, som böör åhrligen gåå af Hr Christers gårdh, kan wara Rev. D. past. till ringa afsaknat, D. Christierno till en hugnat och ringa hielp.

Dn. Christiernus bad än, att consistorium wille hafua honom i minne och hielpa honom till en roligere och bättre lägenheet. — Sent. Lofuades honom pastorat mz första.

D. Henricus Michaelis Alanus begärte studente p:r aff Maskoo häredt. — Sent. Han bekommer zedell därpå. Bekom och så strax.

Dödgräfvare Marcus Michelsson ifrån Rusko sochn i Hwialaby antogz af consistorio.

18 Feb. 658. — Ps. M. Georgio Alano, Magnif. M. Abrah. Thavuonio, M. Nicol. M. Stod. M. Sim. M. And. Nycop.

H. Generall-Commendeurens Hr Gustaff Horns breff wplästes, mz begäran, at consistorium wille maintainera Hr Jöran wid försambl. i Wemo, effter han är där jnlyst; begärar att consistorium will gifua Kongl. Maj:tt en relation om Hr Jöran, att han är inlyst i försambl. — Vot. M. And. Hr David hafr fåt sin fulmacht af Kongl. Maj:tt sedan som Hr Jöran war insat; altför dy skrifues Kongl. Maj:tt till, refererandess huru här om passerat är mz Hr Jöran effter Hans Excell:ns Hr Gustaff Horns inrådandhe. Jdem M. Sim. M. Mart: Är hårt spierna emoot wdden; en Kongl. är en Kong; icke alt see wppå Hr Gustaff Horns gunst; remonstrera Kongl. Maj:tt huru Hr Jöran hafr tiänt. M. Nicol: Skrifua Hr Generalen till och begära än Hans

Excell:ns inrådande. — Sent. Skrifuess Hans Excell:ns till, att hanss 2 breff äro här i Consist. ankomne, mz begäran, att Hr Jöran måtte maintineras wid Wemo pastorat, mz [= men?] medan Consist. förnimmer, att Hans Kongl. Maj:t hafuer absolute confirmerat Hr Daudid utan nagon limitation, som Hr Genneralen af bifogade copia hafuer att förnimma, begära altså ännu Hans Excell:ns inrådande här wthinnan, och där Consist. skulle nogot skrifua till Kongl. Maj:t här om, Hans Excell. wille då communicera huru Hans Excellens breff ställess, att Consist. måtte komma der mz öfrens i alla måtto, ette.

Dn. Zacharias Matth. i Sällöö tedde sig och wplästes den vocation och suar, som han på Raumo pastorat aff Magistraten i bem:te Raumo fåt hade. — Begärar än vidare consistorij befodran. — Sent. Consistorium hafr recommenderat Dn. Zach:am; är glad att han hafr fåt gott suar, will och så consistorium gerna hielpa alt fort wnder allenast D. Zach. gör sitt till, och insinuerar sig mz wälb:ne frun på Lachtiss, som och hafuer nogot att säia i försambl.; när han får hennass jaa, skall han wara wiss om consistorij confirmation och ingen annor skall komma där till.

Hr Jsrael Braskz son kom och angaf kyrkioherden i Säxmäcki, att han är honom förnär mz bänckia skifftning. — Sent. Rev. Dn. præpositus i Somero skall resa dijt och see till han kan dem förlika; huar och icke skall han senda ransakningen hijt till doomcapitlet.

Carleborg. Nilss Jonson, en rådman, anhåller, att han kan få antingen M. Martinum Miltopæum eller M. Claudium Holst till rectorem i Carleborg i M. Erics Lucandri ställe. — Sent. Consistorium will gerna effterlåta dem endera; allenast dhe förwissa consistorium, huar han skall få sin löhn. — Effter Rev. præpositi begäran gifua nagon veniam concionandi, kan ej Consist. effter här är ingen biskop.

Henrich Märthenson Arkopoika, borgare i Åbo, får taga Elin Jörensdotter i Saloby i Salo sochn till echta.

Syst(er)	b(ro)r	b(ro)rs	hennes
dotter		hust(ru)	2 män

19 Feb. 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Simone.

Dn. Joh. Böökman tackade doomcapitlet för god tillsäielse om promotion; bad än vidare ödmjukeligen, att

Consist. wille hafua honom i minne. Consistorium badh honom nämpna nogot. Då talte han om Loimiocki pastorat; sade, »effter där äro munga competitores, därföre kan iag ej där om röra, nämbl. D. Keckonius, D. Sigf. Choralis här, samt Dn. Past. son, saligh kyrkioherdens Hr Peer; wthan så framt Hr Peer blifuer pastor, att iag då måtte blifua sacellanus i hanss ställe». — Sent. Consistorium hafuer sakan betänckt och lofua Hr Johan Röökmän sacell. så framt Dn. Petrus blifuer past. i Loimiocki.

D. Joh. Flacsenius begärrar studente p:r aff Wemo prosterij. Han bekom sedell strax.

23 Feb. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Nicol. Nycop.

Hwittiss. — Mattz Erichsson kom fram m:z Rev. D:ni præpositi Björneburgensis [bref]; hade ransakat och befanss, att han, Mattz, war trolofuat m:z en pia, Kaisa Märthensdotter; hon hade gådt i brudstodh, war lyst för deem; nu kom en borgare från Åbo, Thomas Jacobsson Jutila, hennes syskonabarn, och förde henne åth Åbo. Borgaren tilltaltes i consistorio här om, huar till han nekade; frågades honom huar pian war; han sade: hon hafr tagit tjänst hooss Halista Grelss. Blef pålagt att hon skulle tillika m:z sin hussbonda samt borgaren komma till doomcapitlet andra dagen kläckan ett slår.

Jacob Franson, Hr Litzens tiänare, bleff angifuin af Anna Thomassdotter, att han ej will betala henne dhe 15 Dr. K. Mt. som han hade lofuat henne i förlikningh i högährewyrdig kyrkioherdens närvaro, effter han henne hade förnedrat och icke echta wille, huilka p:r han hade bort ährläggia för än som han skulle träda till nogot gifftermåll eller echtenskap. Men nu är han gifft och icke will henne förnöia. Quartermest. Johan i Ani[n]gass quarter caverade för Jacob. — Sent. Notarius consistorij skall tala m:z Hr borgmäst. Litzen här om.

24 Feb. 658. — Ps. M. Georgio, Magnif. Rect. M. Abrah. M. Nicol. M. Sim.

Limingo past. bref wplästes, där wthi han anhåller, att hans son måtte få veniam concionandi och hielpa honom i hanss suaga lägenheet. — Sent. Consistorium [kan] ej gifua nogon veniam, medan här är nu p. t. ingen föman,

wthan offecerar honom Dn. Christiernum i Maalax eller huem han will begära som ordinerat är där wppe.

Dn. Michaelis hustru i Kisko kom fram mz en skriff, huar wthi hon skulle wara angifuen, att hon skulle wara förrycht. Där af wiste ej consistorium. Men för henne wplästes Gen. Crusens breff och han bekom citation, Hr Michel, huilken hust. strax togh, af innehold, at suara till Gen. beskyldningar, som han seger Dn. Mich. hafr öfuat

Laihala. Dn. Johannes tedde sig; wplästes sochnans vocation till pastoratet sampt Dn. præpositi ransakning i Nerpis af præposito hållen i Laihala, af inhåldh, att hela försambl. i Laihala (:wndantagandes nogra få som ähro i swågerlag mz Hr Christer:) begärar Hr Joh. till pastorem. Jnlagt en protest aff Hr Christer i Laihala, att Hr Johan är orsak där till, att en man är wigd i Tauastkyro i Hr Thuronis försambl., som hafr sin hustru än i lifue i Laihala. — Dn Johannes seger sig icke wara orsak där till, wthan bekänner sig hafua warit i Kyro hooss Rev. Dn. Past. Då är han worden tillfrågat, om Simon Andersons hustru war död; då suarade iag, sade Dn Joh. »iaa; men för än iag reste ifrån prästegården bad iag, at han ej skulle wiga Simon för än far-min, kyrk[h]. i Laihala eller iag gifue honom skriffteligit suar, huilket han bekom innan 6 wekna dagh». Dn Joh. inlade ett attest, att dätta så passerat, war af Elia Holstest sampt Zach. etc. wnderskrifuit.

Dn Claudius i Pijke begärar komma till Sälöö hospital i Hr Zach. ställe eller maintineress widh sin förria lägenheet på Kustöö i Pike. — Sent. Nästkommande Johannis skall han få suar, Hr Claass; i medlertid will consistorium tala mz försambl. i Pijke, att dhe accomodera honom, kalla säxmännerna och kyrkiowerderna hijt, i synnerhett Kallass Juni och Anders i Winkula citerades till nästkommande onsdag, som blifr den 3 Martij.

Dn. Matth. i Sagu anhölt om en bätter lägenheet; seger försambl. i Sagw tröttes wid så munga präster. Begärar komma till Sälöö hospital i Dn Zach. ställe. — Sent. Dn Matth. skall få suar nästkommande Johannis; i medlertid blifr han i Sagw, och så framt Hr Claass kommer till nogon annor lägenhett, kan Dn Matth. få spem successionis offter Hr Erich till sacellanium i Pijkee.

Hattulensis præpositus anhåller, att hans son måtte få studente p;r; sade att dät war honom lofuat ef saligh

högw. biskoppen. — Sent. Lofuas honom stipend. reg. i Acad. — Begärar promotion åt sin son, som ähr präst, effter han blef casserat från militien af orsak, att där war fult för än han kom dijt. — Sent. Consistorium will gerna hielpa honom wid gifuin occasion.

Johan Thomson från Säxmäcki [och] pian Brita Mattzdotter i Hackinmäcki i Hattula sochn, trolofuade för 2 åhr sedan. Pian will åtra sigh. — Sent. så framt dhe icke wilia lyda Rev. Dn præpositi hälsosamma råd och förmaningar, skola dhe comparera här bägga i consistorio; lydha dhe icke: ware satte ifrån Herrans natuardh till des dhe beuisa hörsamheet och lydno.

Hwittiss. — Mattz Erichsson i Reisiolan och Kaisa Märthensdotter, som i går woro framme, lofuade nu huar andra troo och lofuen; blefuo och så wigdhe.

Rungi i Loimiocki anhåller, att Hr Peer Johannis må blifua pastor; præsenterade D:ni Petri bref mz begäran han måtte succedera sin fader och blifua pastor i Loimiocki. — Vot: M. Sim. Han må bekomma gott suar, 1:o för sin tjänst, giord i försambl. i munga åhr, där bredeuidh hafuer han kyrkioordningen mz sig; modran kan och som en sörlande ähr[bar enka] blifua hugnat, hafr och så Hr Peer tillförene muntelig tillsäielsse af Greff Wittenberg, som hopmannens Bartramss och bokhållarens Nilss Hisingz attest utuisar. — Jdem omnes. — Lofuades honom confirmat. i morgon; — acceptit.

Säckylensis pastor Dn Henricus citeres hijt, till 10 Mart. 658, att suara till dhe punchtar bönderna och honom emellan ransakade uid Eura ting af Hr assessoren Carl Simonson och doomcap. öfuerlefuererade; 23 Junij 67 stod ransakningen.

Dn. Henricus Barth. i Töffsala begärar blifua promoverat till nogon lägenheet. — Sent. Consistorium will hafua honom i minne; han kan komma Walburgi tid hijt iheen.

25 Feb. 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. M. Stod. M. Sim. M. And.

Dn. Sigfridus, Choralis, begärar af consistorio, att han måtte komma till nogon roo, på landet; orkar nu eij meer tiäna. Begärar cappelans lägenheetan i Loimiocki effter dhe i Loimiocki stå så hårdt effter Hr Peer, att han må

succedera sin fader. — Vota: M. And. Ingen kan neka honom dätt, och där nogot motstånd kan finnas hoos bönderna, att consistorium då tager wthi mz alfuvar; — idem reliq. — Sent. Consistorium kan intet säija emot edor begäran, wthan Dn. Sigf. får en recommendation till försambl. på sacell. som han begärar. M. Nicol. sade: att om Dn. Sigfridus tolar än nogot litet, Gud kan wäll yppa ett gott rum för honom.

Dn. Joh. Laihalensis framkom; wplästes en attest om Simon And. giftermähl i Tauastkyrö, att han, Dn Joh., hafuer först sagt hans hustru är död i Laihala, men sedan förän han reste aff gården, sagt pastori Dn. Thuronio, att han icke skulle wiga honom för än han wist beskee kunde få ifrån Hr Håkon i Laihala eller honom, Hr Johan. Men innan 6 wekor woro förflutna kom suar, och då war han wigd, som D. Joh. Laihalensis sade. Begärar än komma till pastoratet, Dn Joh. i Laihala. — Vot: M. And. Slå wth hans begäran till dess consistorium får suar ifrån friherren Gustaff Boonde om her Hinrich; är och så Dn. Joh. mycket ungh. M. Sim., M. Stod. idem fere, så framt Hr Hinrich icke kommer, att han i Wöro må då komma och Dn. Joh. till sacell. i Wöro igen. M. Nicol. Kan ej giörass här till för än suar kommer ifrån frijherrarna. Magnif. idem. — Sent. Medan här är breff afgångit till frijherrarna i Laihala om en godh man, Hr Hinrich Colliandro, hafr D. Henricus och så förmåt sigh wälb:ne Lanssh. recommendation till bem:te frijherrar, kunnom altså icke nogot wist sluta, förän som wij få suar; men så snart suar kommer, skall D. Joh. bekomma Cons. sentens och hafuer ej behof möda sig hijt denna långa wägen. Jmedlertjd hafuer han omsorg om försambl. mz gudztienstans förrättande och högw. sacramentz utdelandhe så länge som nådeåhret på står.

Om Nagw beslöt, att Adm. Rev. Dn. M. Nicol. Nycopensis, när han visiterar i Nagw, inlyseer Hr Larss till kyrkioherde effter wälborne Lanssh. tillsäielsse på Greff Wittenbergz barns förmyndares goda behagh.

26 Feb. 658. — Ps. Magnif. M. Abrahamo, M. Georg. M. Nicol. M. Sim.

D. Sigfridus, Choralis, tedde sigh; blef hardt tilltalt af consistorio, att han predikar om saligh herren biskoppen, som ej wäll anstår, på den saligh herrens döda muldh.

Jtem predikat, att påkar komma till pastorat; — blef förmant att han här mz skulle afstå eller här skulle fölia något annat på. Han bad att han skulle få recommendation till Loimiocki. Sades att Hr Peer Joh. Walstenius är där till confirmerat, altså kan Consist. icke gifua honom recommendation, wthan will han hafua af Doomeap. recommendation på sacell. kan han få. Men han nekade. Bad Gud löna, sadhe sig aldrij mer wilia komma till Cons. mer. Dhe sua-rade: »kan skee i moste wäll, om i icke beuise hörsamhet och lydna».

Åland. — En enkia, Dn Jsaaci i Lemland, s. pastoris, begärar promotorial till Kongl. Maj:tt om hielp. — Sent. Hon tager först promotorial af Rev. Dn. præposito hijt till doomeapitlet, sedan will Consistorium see huad dät kan göra, och laga så att hon kan få ett attest till Kongl. Maj:tt.

Dn. Martinus i Sahalax anhölt om promotion; tal-tess om Säckylä så framt Dn. Henricus, nu warande past., för sin otidigheet blifuer removerat där ifrå, will Consist. hafua honom i minne; will och så consistorium gerna hiellpa honom.

Waza Borgmäst. Jacobi Wilstadij breff wplästes medh begäran, att dhe i staden måtte få bönstunder, som i Åbo är brukeligit, om måndagen, tisdagen, torssdagen, lögerdan. Will predicanten taga en lärdom råder han hem-ställes dätta ven. Consist. — Sent. Prästerna skola göra bönstunder i wekan per vices: past. med sina sacell. reci-tera ett caput; will han taga en lärdom är'et gott, huar icke står honom frijt sluta mz böner, mz en wers af en ps[al]m.

Kiämi past. beskylning wplästes, att han skulle hafua haft beställa medh en kåna Margreta Kälke, som Hr Assess. skriffit af protocoll. utwisar. — Sent. Rev. D. præpositus i Jio bjuistar tingett i Kämi, när Hr Johan ställes för rätta, och förnimmer huru wida han kan gå henne beskylningen ifrån sig; jmedlertid wphörer han mz sitt embete till des han hafr purgerat sigh.

Dn Olaus Stigaeus blef citerader af doomeap:t för han wigde Hr Arffued Horn på Kerkiss mz fru Ingebor Gyllenär, sit syskonabarn. Blef citerat strax till den 24 Martij.

Mäsekyllä kläckaren för han hafr försummat att föra consistorij breff fort, skall han afsättias ifrån sitt em-

bete och en annor skickelig man i hans ställe igen; skall skrifuas reverendo Dn præpos. till härom.

Dn Daniel i Sahalax, pastor, klagar, att coadiutor i Pelkene tränger sig in i hans försambl., predikar och wt-delar Herrans natuardh. — Sent. Rev. D. præpositus i Somero skall resa dijt och ransaka, och senda sedan ransakningen hijt till Consist. Probstén får copia af Hr Daniels breff.

3 Martij 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrahamo, M. Nicol. M. Stod. M. Sim.

Jspois Jöran citarades till den 23 Martij 658 till 10 slår, andra och tridie resan, att suara Sophia till dätt hon hafuer honom tilltala.

Pijkee bönder kommo hijt till domcapitlett, och taltess om Hr Claass, att bönderna wille hålla honom här effter som här till; nekade aldeless, att dhe icke wille hafua honom; sadhe Johan Pålsson i Kalass, att han disputerar än deen domen lagläsaren hade gifuit, will och så cassera honom, Hr Claass. — Sent. Så frampt dhe icke wilia låta sig nöija medh consistorij sentens, will consistorium angifua deem för den högl. Kongl. Hofrätten. Bönderna sade, att Hr Claass hade tagit bort ifrån kyrkian en altar taffla. Consist. sade: »dätt skulle i angifuit uidh tingett». Bönderna sade, att domaren wille ej höra deem; sadee och att Hr Claass hade gifuitt bort en liten kläcka. Hr Claass sade, att Hr Grelss hade tagit taflan till prästegårdhen, må och så Hr Grelss, sade Hr Claass, suara till kläckan. Spadan nekade Hr Claass till; sade sig ej weta om honom. Bonden Johan sade, att Hr Claass hade kallat honom »korpi». Hr Claass sade, att hans naboar kalla honom så.

Taltess om kläckara hwss i Pijke; kläckaren[s] begäran få kläckara husen. — Sent. »Kläckaren skall behålla dhe huuss, som kläckaren komma till sampt engh och äcker, och Hr Claass dhe honom tillhöra. Och Hr Claass, effter han är frij giord wid tingett, skall han blifua quar, och i dannemän mz edra grannar heinma [!] accommodere honom i bästa måttan». Dn Claudio blef befalt att predika rent Gutz ordh och intett nogot tala som kan wpwäckia oenigheet emellan Hr Claass och åhörarna i försambl. Hr Claass behåller den eder sådda åkeren i jår, men trädess åkeren tager kläckaren emot, och sår mz sin egen sädh, $\frac{1}{2}$ engan får klockaren i jår bruka och å åhre hela.

Hr Grassens anhållan om ett graffställe i högcho-
ren, mitt för altarett, som han begärar köpa. — Sent. Wp-
skiutes till borgmäst. och rådtz ankomst. — Tandem beuiliat
Hr Assess. för cont. p:r bästa köp 36 Rdr; doch gör
œcon. sit till.

Dn Euraåminness past. breff om Dn. Paulo Thar-
novio, förmäler, att han hafuer åter gjort samma kona mz
barn. — Sent. Skrifues Rev. D. pastori till, at han mz Rev.
Dn præposito tenterar coniugium dem emellan och han, Dn
Paulus, blifuer priverat till vidare betänckiandhe.

Dn Henricus Neostadius begärar studente p:r eller
stipend. Diecœseos. — Sent. Consistorium will, att han blif-
uer hooss enckian i Lundho, s. Hr Paulj effterlefuerska, så
länge hennas nådeåhr warar, och hon löner honom. Magnif.
lägger deem emellan; får och så Dn Henricus studente p:r
aff Lundo sochn medh, will och så Consist. gerna promovera
honom, allenast han nu är flitig så länge som nådeåhret warar.

D. Georgius i Maskoo begärar komma till Sälöö
hospitall i Dn Zach. ställe. — Sent. Consistorium låter här
mz beroo till midsommaren. Dn Georgius skall stå i walett
medh; i medlertid lagar han så han kan winna Hr Lanssh.
gunst och promotoriall, effter Hans herlighett hafr nogott
säia på Kongl. Maj:ttz wägna.

Studente p:rna pro A. 658 ähro nu beuiliadhe till
Academiens reparation.

4 Martij 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol.
M. Stod. M. Sim. M. And.

Solfwo. — Dn Gregorius sacell. son framhades och
kom och D:nus Christiernus i Maalax emott honom och
sade, att han hade trolofuat hans syster, men pian passar
fögo på honom; frågades af honom orsaken, huarföre han icke
wille hålla fort. Suarade Dn Gregorius: föräldrarna wilja
eij, och ingentera passar på annan. — Sent. Hålless att
sponsalia emellan pian och Hr Grelss äro illegittima, och
bötar Hr Jöran derföre till Solfuo 2 Rdr sampt 3 till doom-
capit. De tree gaf han strax ut, och blifuer där med resti-
tuerat till sitt embete.

Oeconomus skrifuer bref till M. Gab. Arctopolitanum
och förhörer huru många svenska präster i städerna äro
döda, i Riga och Refle eller annorstädes wnder finska krigz-
folket från Åbo stift.

Dn Christiernus i Maalax begärrar blifua promove-
rat; lofuades honom mz första.

Bierno pastoris hustru begärrar ransakning emellan
Hr Nilss, cappelanen, och henne. — Sent. Rev. Dn præpo-
situs, när han visiterar, reser han dijt medh och ransakar;
seer till, att han kan förena deem, huar och icke remitteras
dhe till heredtz ting, och ransakningen hijt sendes sedan.
Rev. Dn præpositus skall och så biuista tingett.

5 Martij 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol.
M. And.

Lemlandh. — Enkian, saligh Dn Jsaaci, anhölt,
att hon måtte få en recommendation till Kongl. Maj:tt om
hielp i sin fattigdhom; wiste tingz attest att hemmanet hen-
nes man hade wptagit af öde, war ringa, stoora utlagor, etc.
hade stora restantier; sade att på sista hennes nådåhr fik
eij meer än som 5 t:r af tionde boden. Klagar, att hennas
coadiutor hafuer tagit för lijkpredikningar (:D. Joh. Hammar:),
som han gjort hafr, huilken hon hade accorderat mz om en
uiss löhn. — Vot. Hon må skaffa oss probstens attest om
sin lägenheet, huar på wij kunnom stödia wår recommen-
dation eller promotorial till Kongl. Maj:t. Coadiutor, som
hafr tagit meer än deras contract war, gifuer dätt igen; där
om probsten skall ransaka och skaffa henne rät. — Sent.
Consist. will gerna hielpa eder mz promotoriall till Kongl.
Maj:tt, allenast i skaffe eder probstens beuiss till Consist.
först. — Sedan skall Rev. Dn præpositus laga så, att huad
Dn Johannes Hammar hafuer tagit öfuer aff lijkprediknin-
gars p:r, deem skall han gifua enkian eller dhe afräknas i
hans löhn.

Dn Georgius i Masko seger sig hafua talt medh Hr
Lanssh. att han måtte komma till Selöö i Dn Zach. ställe,
för dätta predikant ibid., så framt han kommer till Raumo.
Rev. Dn præpositus Mascoensis sade, att Hr Lanssh. hade
lofuat Hr Jören promovera så mycket honom på chronones
wegna tillstår, och huad Consist. här wthi gör är wälb:ne
Lanssh. wäll nögdh och honom behageligt.

Skrifuess Hr Peer Braahe till, om M. Johannis
Schäderss bröllop i Giöteborg, att dätt måtte förhindras, effter
han hafuer brud här i Åbo, nämbl. salig past. dotter i
Jomala, Rev. Dn Christierni. Jtem Superintendenten Dn

Doctori Theol. Erico Brunnio i Giöteborg, där han wällbemt:te M. Joh. Schäder kommer att han wille och förhindra'tt. — Brefuen gingo af mz näste poost.

6 Martij 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. etc.

Hr Lanssh. breff wplästes, Hr Erich von der Lindess, af innehåldh, att han [Hr Jöran] må komma till Sälöö hospitall, så frampt Dn Zach. Matth. kommer till Raumo. — Sent. Consistorium seer gerna, att Hr Jören kommer till Sälöö i Dn Zachariæ ställe, så frampt Dn Zach. kommer wndan, och där mz niuter Hr Jören wälb:ne Lanssh. skriff tillgodo.

Crucilander begärar komma till Sälöö hospitall och blifua i D. Zach. ställe. — Sent. Consistorium will gerna hielpa honom, men Hr Lanssh. hafr recommendera[t] Hr Jöran för, dook will consistorium på annat sät hafua'n i minne.

8 Martij 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Stod. M. Sim. M. And.

Hr Lanssh. Erich von der Linden tedde sigh, frångandes huru dätt blifuer mz past. i Säckylä; sade att dät höress meer och meer ondt och förargeligt aff honom. Bönderna säia, at ingen törss gå till absolution för honom, förbannar dem på predikostolen, will ej comparera till tingz när han citeres. Consist. will taga Dn Henrici punctar för sigh.

Rimitto past. talte Hr Lanssh. om, att han ej will comparera effter hans befallningh. Capitlet will citera past. i Remitto.

Pijkee bönder, som neka Hr Claass predika och mäsas; effter han är frijgiord uid tingett, och dhe wilia improbera consistorij sentens, må dhe wara utan präst och mässo wid Pike kyrkia, så länge dhe hörsamheet beuisa. Men dhem på Kustöö moste Hr Erich altid predika före.

9 Martij 658. — Ps. M. Georgio, M. Mart. Stod. M. And.

Jioensis Dn sacellani bref till Consist. medh begäran, att Dn Caroli Kanckz [läs: Carolus Kanck] måtte få recommendat. till Kongl. Maj:t på ett hemman i Jio om frijheet, och hans son ven. concionandi. — Sent. Consistorium kan ingen gifua veniam concionandi (:wthän Dn

Carolus kan taga en annan sig till hielp:), af orsak att här är ingen biskop.

M. Laurentius Kempe begärar recommendation till Hernesand, att Superintendens M. Pet. Stöök [= Steuchius] måtte ordinera honom. — *Vot.* M. And. tycker där äro präster nog; han töfuar så länge som nogon blifuer hijt förordnat till biskop. *Jdem* M. Stod. — *Magnif.* Effter såsom han, M. Laur., moste stå gudztjänstan före så länge som nådeåhret ähr, synes wäll hans begäran wara skäligh. — *Lapfierz* sochns så och Christinæ borgerskaps och icke Borgmäst. *vocat.* att dhe måtte få M. Laur. Kempe till sin kyrkioherdha, doch eij af nogon borgare wnderskrifuin, eij heller sochnans *vocat.* af nogon bonde, utan sochnenes signät allenast. — *Sent.* M. Laurentius får recommendation till Superintend. i Hernesand, att Hanss Ehrwyrdigheet will ordinera honom (:fek strax:), efter här är ingen biskop. — *Confirmat.* anlangar på *Lapfieldz* [!] pastorat kan consistorium eij där till giöra, wthan will taga saakan i deliberation.

Dn Georgius Hornigk framkom och refererade huru talet wart kommit för Hr Lansh., nämbl. att Hr Sigfrid Barth. Coralis i Åbo, skulla hafua predikat om saligh Bisk. Doctor Eskill, att han skulle hafua tagit monga silfkannor, nämbl. när Hr Jören reste på slottett till Hr Commendanten lite för s. Bisk. begrafning att låna suart kläde, att kläda saalen der liket war uthi mz. För än Hr Jören reste åstad sade han, att Bisk. högtbedröfuade hustru hade sagt mz gråtandes tårar, att Hr Sigfrid hade predikat om hennes saligh man på predikostolen, att han skulle tagit silfrkannor nog, — huilkett gek henne hårt till hiertatt. Dätta sade Hr Jören sig hafua refererat för wälb:ne Lanssh., som då på slottett war, saligh Biskop. hustr. ord, och eij anklagat Hr Sigfrid; deer wed Consist. lät blifua, effter ingen klagade på Hr Sigfrid, utan och Hr Jöran, som woro citerade; gingo deer mz heem. — *Sent.* Consist. kan ingen dömma där som ingen åklagare ähr.

Carleborgz borgmästars och borgerskapz bref med begäran dhe fingo en rectorem i D. M. Lucandri saligh ställe, antingen M. Justandrum eller Miltopeum. — *Sent.* M. Justand. och Miltopeus komma wp i morgon, att consistorium får höra derass mening.

Thomas, Janitor Consistorij begärar blifua kläckare i Loimiocki. — *Sent.* Han får recommendation dijt,

så lydande: Effter såsom Consist. hafuer förnummit klåckaren i Loimiocki wara afsat, och försambl. ej behaga honom, ej heller pastor, huarföre hafuer consistorium welatt recommendera past. och försambl. denna Thomam, som är snäll i skrifuandhe och eliest, att förrätta sina wärff och ährander.

Törfuiss; Mattz Nilsson i Kärkylä by wiste en skriffthuru Jfuar Månson i Huittiss sochn hafuer procederat mzsitt echtenskap eller påbegynta echtenskap mzhust. Malin i Kärkylä by i Törfuiss. — Sent. Dn Thomas Raialenius i Huittis, sacell., skall härom ransaka och citera Jfuar hijtill consistorium mzhust. Dn pastoris i Törfuis ransakning deem emellan, och dhe skola sedan förwenta här i Consist. utslag.

10 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. Sim. M. And.

Remittoensis pastor bleff tillfrågat, huarföre han hade wigdt hopmannen Bertram med And. Marthenss dotter, hust. Jngebor, huilkens man segz än lefua. R. sade han past. at han hade sedt breff, som war kommit till henne, att han war dödh. Consist. sade: pastor hade gjort orät, at han war så hastig mzhwigzlan. Påmintes honom att Hr Lanssh. hade sagt, att wälb:te befallningz mannen hade warnadt Rev. D. past. Där till Rev. Dn pastor nekade, att han aldrig hade där om talt. Consist. sade, att Dn pastor hafuer warit barsslig i denne saak, att han så ouissligen emott sig handlat hade. — Vot. M. And. Han nekar intett till gerningen, han må afstå mzhprediko embetett så länge som sakan blifrutfördh; idem M. Sim. — Sent. Effter dät är en grof saak, skall han afstå, Dn pastor, mzhembetitt till dess man förnimmer huru saakan hafuer sig och huru hon i foro politico aflöper, så och till vidare utslag och betänckiandhe.

M. Miltopeus tedde sig; honom blef tillfrågat om han uille taga emott rectoratet i Carleborg, som magistraten honom offererar och vocerar till. — Sades att staten war kommen i sitt förria esse, som gamble Tauasten hade för Ehrw. kyrkioherden M. Georg Alano berättatt. M. Martinus Miltopeus will taga i betänckiandhe till morgons.

Hwittiss soknss förnämste inwånare och sochnamähn begära clariss. Dn And. Keckonium till sin kyrkioherda i Dn Matth. ställe, när Gudh täckess kalla honom. — Sent. Oeconof[mus] gifuer Keckonio en copia af dherass bref och

vocation. Consist. will och gerna see, att dätt kan hafua sin fortgång, när så när kommer.

Eura pastor, Rev. Dn Sigf. skall få resa på sochnan och taga wp sin ränta och examinera barnen i byarna, men icke så att dätt skall heta skriffthold, icke heller tillåta hålla stoor gästabodh, och ingalundha försumma att examinera försambl. i kyrkian icke dess mindre i sina catechesmi stycker.

Ringi breff i Carleborg; — anhåller i sitt bref att hanss sochnamän måtte 1:o Hålla prästegårdtz husen wid macht i prästegården samt engeladorna. Consistorij wilie är denne, att Rev. Dn pastor D. Nicol Ringius mz Rev. D. præpos. gifuer en förtekning hijt till doomecapitlett, huru monga huss där äro; Rev. Dn præpositus skall förhålla försambl. hålla sina wanliga huuss wid macht. 2:o Staden här i Åbo löhner organisten och inga p:r tagass aff deem som läggiass i pungen där till (:borgmäst. och råd läggia en wiss taxa på borgerskapett, der af han lönes. Kunnom altså ej tuinga bönderna att contribuera;), utan dhe fattige få dheem. — 3:o Tala wäll mz borgerskapett om dagzwärker, äro dhe wana kan wäll Rev. Dn past. med Rev. Dn præposito deem öfrtala; consistorium kan [ej] påläggia dätt som owanligit ähr. — 4:o Wijnkorns p:r i capellet må Rev. Dn præpos. laga om i bästa måttan.

Falkenbergz klageskrift emott Hr Hinrich, capelamen i Nystadh. — Sent. Rev. Dn præpositus i Töfsala skall på Falkenbergz omkostnat resa dijt och där om i Nystad ransaka, och sedan senda ransakningen hijt. Dook skall Falkenberg wara tillstädes i Nystadh wid begärt ransakning.

11 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. And.

Wälb. Carll Brunno från Janakala; — Ryttemest. frw, Brunness, angaf kyrkioherden i Janakala, att han hade kallatt adelen »hungroga lööss», och »sueltingar». Past. hade kommit in i frunes cammar och begäratt wijn, när han ej bekom slogh han frunes dräng, kallatt fruun »hofmästarinna», kallat adelen i Janakala »satans menniskior»; frågat effter sin quecktiondhe mitt i predikan. Pastor hade frågat som frun refererade, när hon hade lagt som i cammaren om hon war allena; »Jaa» sade fruun; frågade pastor, om han skulle komma fram till henne och famtaga henne; frun suarat: »I må famtaga böfuelens hust. och hanss anhang.»

»Passer på fru, ionckaren kommer snart heem», etc. Frun sade, att pastor hade sagt: »minnes [hvad] i Waikylä skedde.» Pastor sade hon, frun, satte sig på hennas sängbräde och wille i sängen, så att frun nödgades taga toflan och slå honom bort, och omsider frun mz två jungfrur, som när frun lågo, rymma kammaren. — Ryttemestaren sade, att pastor hade sagt, att böfueleen må predika för eder. — Past. säger, att jönckaren hade haft affwund till honom, att han icke wille taga en kåna hemma i kyrkia, som ryttemest. hade besofuitt. — 2:o Sade pastor, att ryttemestaren ej i 2 års tid hade warit till Herrans natuardh, der om hade pastor nogot rördt i predikan. Past. nekade sig hafua slagit drängen. Nekar sig hafua kallat dem »sweltingar», — dätt han mins. Nekar sig hafua suttit på fruness sängh, ia ej kommit när sängen. Frwn sade, att pastor hade sagt när elden bleff wptänd »hade där ej warit nogon hora för, hade iag ingen sökt». — Pastor nekar sig sådana ord hafua fält. — Frun sade: pastor kom om morgonen och bad till af fruun, så framt no(n)got war sagt om afftonen. Men frun gaf ej ill. — Sent. Skiutz till laga tingz ransakningh, huilken tingz ransakning Rev. Dn præpositus i Hattula Rev. Dn pastor i Tam[me]la, clariss. Dn M. Gabriel Tavunius skall b[i]juista, och senda ransakningen hijt, och då skall Hr ryttemest. och Dn Matth. i sin saak få utslag.

Skrifua Rev. Dn præpos. till, att han förmanar Dn Henricum i Rengio, nomine Consistorij, att han betalar R. D. past. i Janakala pastoralia af sit hemman som honom böör.

Ryttemästaren sade, att här är ingen rätt i Consistorio, medan D. pastor i Janakala ej bliffr priverat. Consist. bad honom söka rät huar han will, om han ej will låta sig här mz nöia, tid nog att privera'n när han är öfrtygatt.

Hr Gustaff Horns breff till Kanckass wplästes i Consist. mz copia af Hr Gen. breff till Kongl. Maj:tt om Wemo pastorat. Hr Jöran och Hr Dawid, hoo dätt besittia skall.

Hr Gustaff; — Hr Christer Bondess breff om Laihala pastorat af innehåldh, att dhe wille gerna hielpa Dn Henricum Colliandrum till Laihala pastorat, men effter dee hafua för recommendarat saligh pastoris son, kunna dhe ej gå där ifrån, dooch hemställa dhe försambl. sitt frija vaall, goda betänckiande och vocat.

Hr Litzen, Borgmäst. anhölt in præsentia M. Georgi Alani, past. Brochi, Jesenhausens, œconomi etc., att han måtte få kiöpa ett grafställe och låta mura i högchoren, där som hans swärfalk, swåger och hustru liggia, nämbl. emellan wälb. Erich Johansons Klöfersköldtz och Alexander Wattzonss. Beslötz att han får kuöpa bem:te ställe för 20 Rdr eller 80 Dr. K. Mt. och låta där a när honom synes; huilka p:r han contenterat hafr, i imftœcon. hafr tagit wijn af Hr Borgmäst. till doomk[p:ts] utar.

13 Mart. 658. — Ps. M. Georg. M. Sim. M. And.

Åboo; — Margreta Erichsdotter, en enckia, hafuer låtit lägra sigh af en sadelmakare mesterswän. — Sent. Hon skall stå för kyrkiodörren en heell weka i finskan.

Somero; — R. D. præpositus talte om Quantens och Hr Danielss oenighet i Salax; är förorsakat där aff, att Quanten hade betrodt Hr Daniel sina saker när han var borto. Nu seger Quanten, att en heell hoop äro förkomna, som Rev. D. præpositus i Somero refererade Consist. sådant må remitteras till tingett. — Dn Paulus, coadiutor i Pelkene, hade predikat för Quanten, sade Rev. D. præpositus. — Sent. Dn Paulus citeres hijt till doomcapitlett till den 31 Martij — ni fallor 658.

Braskens son från Säxmäcki, som han hade mz pastore ibid; refererade Rev. Dn præpositus, huru der om war passerat, nämbl. Lanssh. hade delt stola rum åth Brasken. — Præpositus sade att hella hans probsterij begära M. Jöran Alanum. — Blef honom befalt lägga vocat. skriffteligen jn med deras namn och wanliga secret.

Säckylä bönder tillika med Lanssh. kommo fram och klagade på Hr Henrich, som är past. i Säckylä; wp-lästes ransakningen, af wälb. Lanssh. hållen wid Eura heredtzing.

Amptmannen, wälb:te Grimsten, framkom, begärte att Hr Hinrich måtte blifua removerat från Säckyla, effter han är en orolig karll, förbannar deem på predikostolen; dätt sampteligen bönderna sade att han hade anmodat af honom.

Grimsten anhölt på hopmans wägn, att pastor i Remito måtte restitueras. Consistorium [kan] ej för än som wthslag blifr i foro politico om den sakan.

15 Martij 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Stod. M. And.

Wplästes bref, att Jaen Roux, Anderss Marthens måg, skulle wara död. Brefuit war skrifuit aff Christopher Diurfelt till Ingebor, And. Märthenss dotter. — Ömanss, Peer Larssons attest, att han hade hört i Wiborg, att han skulle wara död. Jtem breff som postmästaren hade dat samma, at han war dödh.

And. Marthens anhölt, att pastor i Remitho måtte blifua restituerat; talte om öfvanbemelte breff. Sade, att M. Petter Barberare kände Diurfeltz handh, och att pastor i Remito hade på samma breff wigt dheem, hopman Bertram och hust. Inbegor(!) tillsammans. — Sent. Anderss Marthenss kan sökia och wisa wärsslig rät sina skäll, för kan ej pastor i Remitto restitueras, för än der blifr utslagh.

Säckylensis, Dn Henricus, framkom, och då wplästes Rev. Dn præpositi skriff om Hr Hinrich, af innehåld, att han blifuer saker till alla punchtar. Punchtarna alla wplästes; alla 13 ransakada wid Eura ting, 657, 23 Junij.

1. Puncht: Han, past., hade kallat bonden [uid] öknampn, när han wille gå till skriff, och wist honom bort. — Kunde ej neka, men sade sig hafua förlikt sig med honom, bonden. — Sent. Denne punct kommer till Consistorium.

2. Punct. Beskyltes past. hafua röfuat en stuut för lik stooll, men Hr Hinrich sade arfuingarna hade gifuit honom den. — Denne andre punct kommer till häradzt ting att afdömmass, effter hon angår tiufuerij.

3 Punct seger, att Hr Hinrich hade tagit en häst. Denne remitteres till häradzt tinget att afdömmass.

4. En hust[rus] lik, som han hafuer ej welat begrafua, utan lätitt kläckaren kasta igen grafuen. Kan ej leda sig där ifrån, ty böndernas eed öfrtyga honom. — Kommer till Consistorium att afdömmas.

5. om Jacob Mattzons hust. kyrkiogång i Corpiss by, den han nogra söndagar hade bortuist. — Kommer till Consist. deliberation.

6. Punct kommer till Consist. betänckiande.

7. Punct. Skelt dem för skelmar. Remitteres till häradzt tingett.

8. Punct. Remitteras och så till häradzt tingett.

9. Punct. Borgaren befriar Hr Hinrich; dooch remitteres sakan till tingett.

- 10 Punctt remitteres till häredtz tingett.
11. Remitteress till heredtztingett.
12. Consistorij saak; huilken punctt skall genom consistorij fulmächtig på nytt granneligen ransakas.
13. Om hemgång där i Säckyläby; till tingett remitteres.

N. B. Desse ofvanbem:te puncttar finness i Biörneborgz lådan föruarade, dat. i Eura länssmans gårdh, wnder skrefne aff Hr Assessoren Carll Simonsson mz heredtz signät förseglat.

Jören Knutzon i Pyhäioeki seger, att Hr Hinrich icke hade tagit hans hust. i kyrkia. Doch sega andre bön-derna hon kom för än dät ringdee samman. — Sent. Rev. Dn præpositus skall ransaka här om. — *Vot.* på ofuanbem:te puncttar: M. And. Hr Hinrich bedrog consistorium, i dätt han sade sig hafua appellerat emot dhe puncttar, hvarföre han må blifua priverat, till des sakan uid heredtz tingett blifuer utfördh, och sedan dhe andre puncttar här i consistorio afdömdhe. — *Idem* M. Simon et M. Stod. — M. Nicol: Han hafuer fördt ett förargeligt lefuerne, druckit wnder predikan; bör änteligen priveras. — *Jdem* Magnif. Rect. — Sent. han afstår mz sitt embete, till dess puncttarna, som äro remitterade till häredtztinget blifua afdömdhe, samt dhe som till doomcap. lyda. — Rev. Dn past. i Eura biuistar tinget, när dätt skeer, och hörer till huru hans, D. Henrici, saak aflöper och skrifua sedan doomc. till. — Dn Matth. i Eura skall giöra tjänstan för Henrich så länge denna saak blifr utförd och han skall betala Hr Matth. omak.

D. Gabriell i Kiula blef anklagatt af past. i Säckylä, att han hade honom owitterligen predikatt i Pyhäioeki dom[inica] 2 Adventus, dom. Invocavit, dom. Exaudi. — Citeres hijt till doomcapitlet. — Giordes så.

Consistorium skrifuer till probsterna, att dhe senda in *pastorum vota* om Biskopz waall. — Skreffz. — Jtem låta dem weta 658 års studente pr äro slagne till Acad. reparation. — Besteltes strax brefuen.

16 Martij 658. — Ps. M. Georg. Magnif. M. Abrah. M. Nicol.

Taltess om Hr Arffwedh Horns på Käreckiss giftermåhll medh sitt söskona barn i förbudna leder, att den höglof. Kongl. Hofrätten wille laga där wthi, effter som

Consist. icke hafuer macht sådana gifftermåhl tillåta. Fiscalen sade, att han, Hornen, och hon, fru Ingebor, äro citerade.

En gifft man, Henrich i Nulta i Pargas soehn, hafuer lägratt en pia i Pargass soehn; nu är pian lupin till sin moor, som är i hospitalet, och hafr där födt barn. — Angifuas för Hofrätten. Fiscalen sade mig: dät är en ting saak först.

Raumo. — En fattig präst enckia begärar komma i hospitalet. Lanssh. sade: hafr hon 50 D:r, kommer hoon; fans eij bättre suar.

En spetelsk i Pijke, hust. i Pijke, hade p:r, men kunde eij komma till hospitalet. Lansh. skref til fogden, han skulle låta föra henne dijt till Sälöö.

Gen. Gustaf Horns å Kanckass breff ankom af inehold om Hr Jören Hörnig, mz anmodan, att Consist. wille referera Kongl. Maij:tt, huru han war confirmerat och inlyst i Wemo. Consist. fek en copia af dät breff, som war afgångit till Kongl. Maij:tt från Gen. commendeuren om samina saak, etc. — Sent. Kongl. Maij:tt måtte få relation huru Hr Jören är kommen till Wemo pastorat och insatt eller inlyst.

Past. j Nagw blifuer förordnat, effter gammalt bruk, jnspector wid hospitalet i Sälöö, som hans fader war för honom; och blef honom skriffteligen af consistorio jnponerat; — strax.

Crucilander begärar försäkringz skriff på Säckylä, så framt Hr Henrich kommer där ifrån. — Sent. Så framt Hr Henrich kommer där ifrån (skall) och lägenheten blifuer ledig, skall Crucilander komma i consideration och kanskie wara närmast där till.

Dn Boetj Mureni bref wplästes om en enckia i Fremmanby, hust. Walbor i Saltwijk soehn, och en encklingh Sigfrid i Hiorta, hade begge i länmansens i Saltwijk näruario trolofuat sig, i præpos. näruario, men inga gåfuor då gifuit, wthan handsträckning. Huilken trolofning bleff hållen laglig i consistorio och approberat. — Præpos. bref dat. 8 Feb. 658. Jtem ett breff 6 Martij dat. 658. — Will præpositus, att ingen past. må läggia nogra böter på nogon i försambl. præpos ouitterligen, fast han examinerar casus, doch eij läggia böter på nogon. — Sent. Alla dee casus, som pastor loci mz kyrkiorådet kan decidera, dem hafuer past. och kyrkiorådet lof till, och i dätt collegio är pastor

loci præsæs. Doch är past. förobligerat wisa Rev. Dn præposito, huru monga och huad för casus äro deciderade; är nogot orät, kan Rev. Dn præpositus dät corrigera, och dätt som ej sig låter göra, remitteres till doomcapit.

Nya owanliga och illacka ordningar må ej pastor införa i nogon försambl. præpos. et consist. inconsulto.

Rev. Dn præpositus i Saltwijk hafuer dilation med sakans utförandhe emott Dn Bechium i Jomala.

Studente p:r pro 658 ähro och slagna wnder Acad. repartition. — Försambl. af pastoribus förmanass till gifmildhet.

17 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. Abrah. M. Nicol. M. Sim.

D. Zach. Martini j Sälöö framkom och anhölt om confirmation på Raumo pastorat. — Sent: Dn Zacharias får confirmation på öfuanb:te pastorat Raumo; får och så consistorij recommendation till S. Hr Jordans fru, fru Christina von Munechoffen till Willila och Lachtis.

Bibel, finsk, oinbunden, får Sälöö hospitall af doomkyrkian.

En spetelsk hustru från Rowisä [= Ruovesi] är i Sälöö; hafuer inga p:r att lösa sig in medh. — Sent. Skrifuess Rev. past. till i Rowäsi och Hr befalningzmannen, att dhe låta colligera så monga p:r, nämbl. 50 Dr. K. Mt., sochnan, som hon hafuer warit hemma wthi, att lösa henne in i hospitalet, medh påminna dem i försambl. dät är så brukeligit. Nampn på bemelte hust. blef Hr Zach. befalt inskickia.

Wemo. — Hr David begärar ett wthslagh om han kan niuta Kongl. Maj:ttz confirmation till godho. — Sent. Hans Kongl. Maj:ttz bref håller consistorium i all som största wnnerdänlig respect; men medan såsom här nogot för inkommit, som synes än tarfua Hans K. Maj:ttz vidare förklaring den consistorium ehrwachtar, kan altså consistorium ej där till göra, för än som suar kommer från Hans K. Maj:tt. — Exciperade, att Hr Jören (:sade Hr David:) war jnsatt emott sochnanss wilia, och hans moor till stoor sorg. Cons. sade, att när han, Hr Jören, blef insatt af saligh Bisk. i Wemo kyrkia, hördes icke annatt än försambl. war wäll mz honom till fridtz. Summa: dageligen wentas suar och Kongl. förklaring; så snart den kommer skall Hr David få suar.

Mattz Hinrichsson i Pattala i Rowäsi och Wiridoiss cappell, Jacob Jacobsson i Jädis och Rowäsi soehn, begära, att dhe kunna få af dem, som boo wid moderkyrkian i Rowäsi, hielp att betala klockan medh, som är kiöpt till capellet; begära allenast 100 Dr. till hielp. — Sent. Consistorium skrifuer försambl. till i Rowäsi, att dhe hielpa Wiridois boor 100 Dr. att betala sin kläcka medh, effter som derass förfädher hafua för hulpet dem wid moderkyrkian att betala sin kläcka medh.

Reso bönder kommo och talte om wijn kornet wid Reso; wilia hafua meer. — Sent. Consistorium kan ingalundha improbera saligh biskoppens där om gjorda disposition.

22 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And. Consistorij bref angående till Gen.-Commendeuren wplästes.

Eskola Michells erffuingar anhålla, att han måtte få kläckorna frijt och lägerstället. — Sent. Hafuer intett i förråd; må han få frijt.

Anders i Wiukala i Pijke soehn hafuer qualttageläsarens doom, improberat consistorij och lanssh. bref och sentens, giömt bort mässe winet och oblat, så att försambl. hafr most gå utan Herrans natuurd heem 2 söndagar, fast dhe äro skriffade wordne; lockat folkett wthur kyrkan störste delen — som Hr Clas berättar. — Sent. Bem:te Anders i Wiukala blifuer satt ifrån sitt embette och skall ej meer blifua kyrkio werdh, och angifuen för höglofliga Kongl. Hofrätten, som och är skedt.

Raumo past. enckia begärar testament effter nogra som äro döda i Tysslan[d] och Swärge. — Vot: M. And. Effter dhe äro döda i Tysslan[d] och Swärge, äro där begrafne, hafua där sina begrafningar betalt lägerställe och präster, må dätt där wid blifua och enckian icke hafua något at fodra. Jdem omnes. — Sent: Medan dhe äro begrafne annorstädes i Tysslandh och Suärge, och ej hemma i försambl. och dhe hafua där most betala för sina begrafningar för muldh och lägerställe sampt prästerna, må dätt där wid blifua, och dhe fattige enckor, som hafua mist sina k. män på fremmande orter blifua omolesterade; dhe hafua sorg nog eliest; och är ej heller sådant brukeligt i Åbo eller annorstänss

Dn. Zach. i Sälöö får promotoriall till wälb. fruon på Lachtiss, att hon gifuer D. Zach. sitt votum till pastoratet i Raumo. — Skrefz.

Hr Hinrich Tawastz skriffteliga begäran på Carleborgz boar i Bothnia, att dhe måtte få en skickelig rectorem i den förrias ställe. — Sent. Lofuade Consist. wara bekymbrat, allenast dhe uilia försäkra honom om löhn. M. Johan Lilliewan, M. Henricus Florinus, M. Jacobus Flacsenius, dässe tre sättias i walet. Skreff[s] Liliewanen till i torssdagz här om och honom rect[or]atet offererades.

Hust. Brita Hanssdotter, saligh M. Erics Forbeli hust., klagar öfuer Ringium, past. j Carleborg, att han ej will låta henne komma i sitt stolssrum igen, ej meddela henne sacramentitt i kyrkian. Hon seger sig hafua befriat [sig] för tillmälen, att hon skulle hafua haft beställa medh M. And. Beier, gulsmeth ibid; effter den högloflige Kongl. Hofrätz tillåtelsse. — Sent. Ähr'et så, att hustru Brita i Carleborg hafuer lageligen befriat sig, effter högloflige Kongl. Hofrättens tillåtelsse, ifrå deett ryckte hon war med M. And. Beier; så skall Rev. D. Ringius ej wnerstå sig hålla henne ifrån Herrens natuardh eller sitt wanliga bänckarum i kyrkian, uthan hon må niuta sitt bänckarum och tillika med andra gå till Herrans högw. natuardh publice i kyrkian. Dät Dn Ringius hafr sig effterträta.

23 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. And.

Brusens S. hustru och postmästarens ogifta syster kommo fram. Brusenss hust. klagade, att postm. syster hade sagt: »tu äst ej förgod till att sittaa ned om migh i kyrkian». Postm. hust. sade »nej». Förmantes att dhe skulle förlikass. Postm. syster sade: Brusenss enckia hade kallat henne »gammalt aass». Cons. sade: »är ej stoor saak, utan missförståndh; hedrer henne, hon är fremman enckian; när Brusens enckia blifr gifft kan hon wäll få annat rum». Påmintes dem denna siukliga och dödliga tiden; böra förkomma huar andra mz inbördes heder.

Masko bonde framkom, Eskill Hindrichsson i Willila; inlade präpositi skriff medh begäran, att Anna, bondens Eskillss dotter, måtte få taga Simon Erichson, som hafuer aflat barn medh Anna, till echta, huilken Simon för hadhe belägrat, Sidonia Footangell. — Sent: Probstén må låta dem

wigas, Simon och Anna, i hopa; men huad kyrekioplichten widkommer för lägersmähll med Sidonia, will Consist. tala medh wyrd. probsten.

Birkala Jöran Sigfridson, en knecht, begärar där han är få taga sig en pia här i staden till hust. — Sent: Hr Thomas på slottett skall förhöra där på slottett där knechten är, om han icke är mz nogon annor forlofuat eller gifft, och gifua Consist. här om tillkänna.

Tawasten begärar på Borgm. och rådtz wägnar i Carleborg en rectorem i den förriass ställe. — Sent: Consist. kan ej nogon forordna, för än som nogon wiss löhn blifuer där till förordnatt. — Skrifuess M. Johan Lilliewan till här om och offerena'n bem:te rectorat.

Oeconomus frågade, om nogon supplication skall sendass mz borgmäst. och rådth till Kongl. Maj:tt till Swärge om doomk. tarf och reparation. — Sent: Låtass här mz beroo till sommaren; då kan oconomus öfrresa och fodra här på hooss K. Maj:tt.

Ekelöfuens bref wplästes; hans präst skall komma till doomcapitlet, så kan consist. få tala mz honom.

24 Martij 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Masko Probst anhölt på Dn Georgi wägna i Korfuiss, att han måtte komma till Sälöö hospitall j Dn Zachariæ ställe. — Vot. M. And: Är ouist om Dn Zacharia[s] kommer fort i Raumo och blifuer emottagen, och där han blifuer emottagen, att Dn Zachariæ son, Dn Martinus som nu en tid där tiänt hafr uid Selöö, kunde i hogkommass, och Dn Georg fodras på en annor ort. M. Sim. idem. M. Nicol: Dn Zach. son är där till ordinerat, ähr ferdig i båda språken, som där tarfuas (:Dn Georgius ej så; ut[an] först öfua sig i suenskan:), hafuer warit Dn Georgi superior i scholan. Hans fader hafuer tiänt där öfr 20 års tidh, och hans son där en tid tiänt. Kan, i fall där Gud kallar fadren, wara sin moder till hielp och tröst. Kan en past. som [? = son] effter kyrkioordningen winna, att han sin fader succederar, multo magis här, som är en farlig tiänt ibland dhe siuka, är nu där wan, men D. Georg owaan. — Sent: Denna saak wpskiutes till midsommar och till des Hr Zach. blifr alt insatt fulkomligen i Raumo, hafr ej frunes vot. än på Lachtis.

Sidoniæ Fotangelss dräng, som medh henne lägh, frågades om han hafr gåt till H. natuurd sedan. Sade prob-

sten att han tiänar hooss Johan Bertelsson i Wirmo, kan eij veta't, när han, drängen, är wigdh med denna han åter nu hafuer besofuit, Anna Henrichsdotter. Skall han stå sitt kyrkiostraff för han låg när Sidonia Fottangell, nämbl. 4 söndagar för kyrkiodöran i Masko. Men will hon lösa sig mz p:r, gifue huar söndag 1 Dr. S. Mt, doch så, att halfparten kommer till Consist. eccles. och andra delen till Masko kyrkia.

Mascoensis probst. wardt tilltalt om dhee böter hans swärfader saligh Staphan Hanson blef tilldömd att utläggia till Doomcap. för dätt han olagligen hade procederat med echtenskapett med sin dotter, som war förlofuat med en annor och feck sedan probsten i Masko. — Rev. Dn præpositus lofuade skrifua dhe andre arfuingsarna till: sina swägerskor och swåger.

Jspoiss Jöran framkom medh sin kåna, Sophia Mattzdotter; hon sade han hade lofuat henne echtenskap. Han nekade. Han sade han blef fält wid senaste ting till 30 Dr. böter. Bodo honom ehta henne, »Nej», sade han »jag hafuer bööt, iag tager henne icke». — Förmante honom, påminte honom hans synd; sade han: »iag är eij den förste eller siste». Cons. sade: »där är nøgh rum i helfuete ått sådana obotferdiga menniskior». — Sophia Mattzdotter skrifuer, att hon hafuer mist sin barnssbördha igenom hans hug och slagh. Sadhe han: dätt skall hon beuisa. Remitteradess till tingett. Sedan skrifuer hon, att han, Jören, hade gifuit henne p:r att hon skulle gå i staden och kiöpa sig krydder, som kunde förtaga lifzfruchten; — kommer till tingit. Sade, att sacell. i Numiss hade lofuat gifua henne skriffit der mz hon kunde resa bort; hon sade, Sophia: »will Jöran gifua mig först min morgongåfva, will iag resa bort». — Vot: And. Hålss honom hårt före, att han gifter sigh, antingen tager denna Sophia eller nogor annor redelig piga; och der igenom förmodar man han kommer till slädigheet och till rätta. Will eij hielpa, utan läggia honom kyrkioplicht på, will han eij lydha angifua'n för wärdzlig öfuerhett, att dhee wille straffa honom, Jöran, med fängelse, till des han beuisar hör samheet och lydno, ty böter achtar han eij stoort. M. Simon: Kyrkioplicht måtte han änteligen ståå. — M. Nilss: Han skall ståå, men nu först effter påsk fiortondagar. Consist. frågade om han will bättra sigh; han sade: han will gerna dätt giöra och bedass före; styrektes honom taga en ehrlig maka

till echta. — Sent. Han skall stå kyrkioplicht, men ej för helgan, utan effter Påskhelgan, näml. några söndagar effter huar annan, alt som man finner honom botferdig till. Bad han blifua mz p:r förskont. Consist. lät så bero, att han betänckier sigh i medlertidh.

Loimiocki. — Erich Larsson af Loimiocki sochn, ett almose joon, supplicerar, att past. i Loimiocki will hafua påsk p:r aff honom. — Sent. Consistorij wilie och mening är, att D. past. låter honom blifua frij för påsk p:r. — Den sedell skrefz wnder aff not. consistorij allenast, nomine consistori, effter consistorialium begäran och befallning.

31 Martij 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim.

Majoren Jost Quanten, angaf Hr Daniell i Sahalax, att han hade förfarit hans goda, medan han war i Pålan. Samma klage libell och förtekning på dätt som borto ähr af 18 punchtarss innehåll, fins i Säxmäcki lådan. Maioren wälb. Jost von Quanten begärar aff ven. Cons. här på ransakning. — Sent. Denna Hr Maiorens Quantenss saak remitteres till häredtz ting att affdömmas eller, seger iag, ransakass först, och den ransakningen sendes hijt sedan till doomcapitlet, doch denna ransakning skall Rev. Dn præpositus i Somero och R. Dn. M. Joh. Frisius i Kangasala biuista, doch på Qwantens omkostnat som ransakningen begärar.

Dn Paulus, coadiutor i Pälkene, får göra tjänst så länge när Quanten, som sakan blifuer wthfördh e[me]llan Hr maioren Quanten och Hr Daniell i Sahalax.

Sattawa-ööss inbyggjare begära igeno[m] hopmannen Täsken präst öfuer påsk helgan. — Sent: Lofuadess honom en god man, Hr Mårthen Wre, som går nu ledig.

Anderss Marthen anhölt å hopmanss Bertramss wägna att past. j Remito måtte få sin präst igen effter dätt lider åth helgan. Frågades honom om [han] hade wist sina skäll heredtzhöfdingen; han sade »nej»; påmintes honom alt [som] blef honom påmint för detta här i consistorio. — Sent. Blifuer nu som giort ähr, till dess wissare relation om edor måg, om han är i lifue eller ej.

Hr Ekelöff anhölt, att hans predikant Dn Matth. Sim. måtte blifua promoverat till bättre lägenheet. — Sent. Consist. will hafua Hr Matth. i minne; han kan nu predika här om fredagh i suenskan.

Dn. Laurentius Hinsbergius på Runo gårdh kom och tackade först dhe gode herrar för all gunstig promotion; talte om att han hade nu tiänt en tidh i hoff; begärrar nu komma till roligheet, nämbl. han kunde komma till Pargass sacellanium i Dn. Pauli ställe. — Vot: M. And. Woro wäll en skickelig man kommo till Pargas sacellanium. Tarfuas wäll gifua Dn. Laurentio promot. till försambl. M. Sim. Han reser dijt till Pargas och låter höra sig och tager en recommendation af Consist. till försambl. M. Nicol. et Magnif. M. Abrah. jdem. — Sent. Dn Laurentius får en recommendation till försambl. och pastorem i Pargass, och då han skrifftan presenterar må han giöra sin proffpredikan.

Hr Måriss Horn klagar, att frw Jngebor Gyllenär går i hans saligh hwssfruss bänck, dätt hon är owärdig till, — skrifuer han. — Sent. Både Hr Arffwed Horn och frw Jngebor skola stå ifrå främste bäncka rummen i Salo kyrkia, till dess derass saak är kommen till än[d]skap och hafua fåt Kongl. Maj:tz förklaring; skola ej heller admitterass till Herrans natuurd för, wthan dät är casus necessitatis.

2:o. Begärrar han, at Dn Christiernus junior måtte affstå att predika i Saloo kyrkia, till des han suarar honom till dätt han, Hr, hafr honom tillmäla och sakan dem emellan blifuer lageligen utfördh. — Sent. Dn Christiernus junior i Wskäla skall ej predika i Saloo kyrkia, för än såsom han hafr sig förent medh Hr Måriss Hor[n] till Kereckiss eller suarat honom för rätta. Men wid Wskäla och andra capellett må Dn Christ. predika och dhe andre präst. i sochnan förrätta gudztjänstan i Saloo i medlertidh.

3:o. Will Hr Måriss Horn hafua igen sina böcker, som Dn Christ. junior hafuer tubbat och låckatt ifrån hans son, Hr Arffwed Horn på Kärckiss. — Sent. Dn Christiernus skall restituera Hr sina böcker igen wthan nogon gensäielsse.

Leisteni enckia i Raumo anhåller om nådeåhr pro 658 effter hennas man war confirmerat till Raumo pastoraat. — Sent. Jn Julio Henrici marknat skall falla suar.

1 April. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Sim. Kexlero.

Dn Gabriel i Kiulo kom fram; blef tillfrågatt huarföre han hade predikat i Pyhäiocki i Dn Henrici Säckylensis försambl. past. owitterligen; påmintes honom dät war emott kyrkioordningen. Han sade, att [han] war på sin

rätta kallelse wäg, wardt braff tagen i skriff. Då beddes han före. — Sent. Consistorium gifr honom till denna gång med förmaning, at han achtar sig här effter granneligen och icke kommer igen; tager kyrkioordningen för sig och seer huad som bör wara eller ej.

Kiulo past. mz sitt breff anholder att Säckylä må komma wnder ett past. mz Kiula. — Sent. Hanss saak, Dn Henrici, är ej än utförd; kan man ej fördy weta om han bliffr wid sit past. eller ej.

Margreta Erichsdotter från Wäsilax och Mandensby framkom och gaff till känna, att hennes trolofwade fästeman Eskill Anderson i Siundila från Achass, huilken war trolofuat af past. i Wäsilax, men nu hafuer han kallatt henne hora, som hennass supplication utvisar. Begärar hon altfördy, att hon kunde blifua skild ifrån honom ty hennes hierta är nu wordett så kalt emott honom därföre, elliest ähr han en dryckeubult, som wäll syntes när han war i kyrkian i går. Står denna sakan till måndagen.

Wijburgensis Consist. breff ankom medh frågan om en, som will taga sin hust[s] styfmoder, huilken hafuer aflatt barn med hennes hust[runs] kiötzliga fader, nembl. Borgmäst. Menschever will taga Schmedmans enckia. Begära altså Consist. Aboensis mening här wthinnan. — Tagess i betänckande.

2 April. 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Quæstor Academiæ kom fram och klagade, att han icke kunde få sina pantar igen af oeconomus Dn Gudmundo Rothovio; sade att hans pant stod för 200 Dr. K. M. (:dhem hade han betalt:) som hans obligat. utuisar. Nu förer S. Gud[mund] Thorson 250 Dr. på quæst[or] Acad. W. Peer Gers, kan altså, sade oeconomus, ej få ut hans pant för än han wet han skall taga dhe 50 Dr. K. Mt. Quæst. sade, att M. Ericus Achrelius bör der före suara; hade gifuit saligh Gud. Thorsson M. Achrelius till Quæst. på 100 Dr. K. Mt., men hade Quæst. ej mer betalt än som 50 Dr. på, altså rästar än 50, huilka 50 Dr. blefuo på M. Erics Achreli löhn arresterade at Dn Quæst. skulle betala 50 Dr. till dhe 200, som för woro lefuererade åt oeco[no]m[o]; huilka p:r komma saligh Bisk. Roth[ovii] söner till.

Wijborgz Consistorij breff om Borgmäst. Menschev-rers(!) frijerij, som will taga sin kiött[z]liga hustrus faders enckia till hustru, huilken war hans, borgmäst., saligh hust. stifmoder; hennes kiöttzlige fader hade aflat barn med hennes stifmoder. — Carpsovius skrifuer här om och förbiudher echtenskapet. J saligh biskoppens tid är och sådant echtenskap förbudit. — *Vot:* M. And.: Consistorium i Wiborg afräder honom; fölier stoort scandalum, kan fölia straff och ett ondt samuēt, ty ägodelarna draga dem i hopa. M. Sim: Dhe böra läggia sig emott dhem i Consist. och afråda Borgmäst. mz alfuār. M. Nicolaus: Wilia dhe fort: söke öfrhetan. — *Sent.* Medan den graden repugnerar naturali honestati och är förargelig, dy afräder Consistorium Wiburgense deem, men där dhe äro pertinaces in proposito, må dhe sökia höga öfrhetan.

M. Paulus Jeronius begärar recommendation till consistorium, att han måtte komma till Jdensamli pastorat, som M. Paulus begärar; recommendationen sendes fort mz posten. Här äro monga wackra magistri här i stifttet, att consistorium ej kan i hast accomodera dem, är födder på den orten, M. Paulus; är utan lägenhett, hafr lust dijt, ty begärar consistorium i Åbo tjänstwänligen, att M. Paulus må niuta deras recommendation till godo, etc.

Ekenäss. — Saligh M. Joh. Bahns enckia begärar en vice pastorem i Dn Abrahami Costeni ställe, medan han skall resa till sitt regemente. Taltess om Dn Matth. Simonis, föd i Bierno, att han måtte komma dijt.

M. Axelius Kempe begärar, att den ransakningen i Lapfierd emellan saligh pastorem Dn And. Kempe och en leutenamt, manhaftig Märthen Böökman, hållen aff Rev. Dn præpos. i Björneborg och Dn præposito i Nerpiss 658 om vinteren, när saligh Dn pastoris Kemp. begrafning stod, — måtte blifua wptagen och resolut. måtte gifuas. — *Sent.* Consistorium remitterar denna sakan till den högl. Kongl. Hoffrätten. Oeconomus skall öfuer lefuera ransakningen, dett han gjorde för påska helgan, gaf henne Hr secreteraren Gartzio hemma i husett i hender. Men M. Axelius må siälff där fodra suar. — Begärar confirmat. åt sin broor, M. Laur. på Lapfierdz pastorat. — *Vot:* M. And. Han kan laga så att han winner hela försambl. vot.; sedan kan han wäll nå confirmat. M. Sim. Han fek nu nyss recommendation till Stöken [= Steuchius], Superintend. i Hernsand, att han

skulle ordineras; må der mz beroo litet. M. Nicol. Ähr ingen hast; han kan nu ställa sig wäll in mz försambl., dy skulle vår confirmat. gå tillbaka woro dätt en wanhära. M. Abrah. Han kan wäll blifua confirmerat efter dätt är honom lofuat. — Sent. M. Axelius skrifuer M. Laur. till, att han skaffar sig stadzens wissare vocation, med signät och nampn wnder, som Lapfieldz sochns skriftt; får han ej borgmästarens nampn wnder, hafuer fögo på sig, allenast borgerskapet mz sina nampn och bomärkie honom vocera och kalla.

Waza. — Erich Angermanss postulat.

1. Anhåller, att dee i Waza stad måtte få två predikningar i wekan: onssdagen och fredagen, så och bönstunder dhe andre dagarna. — Sent. Få två predikningar: onssdagen och fredagen. På bönstunderna är för resolverat.

2. Swar på den 4 visitation puncht 658. Swenska gudztjänstan skall begynnas om hösten, winter och wår så tideliga, att hon är ändatt när kläckan är nie, och finska gudztjänstan, som består i mässan mz när kläckan är tolf; och sedan följer suenske afftonsong. Men om sommaren blifuer som för är brukeligit.

3. Begärrar, att pastor med borgmäst. och råd må lägga en wiss taxa på dem, som hafua sina grafställe i kyrkian och likj läggias in. — Sent. Rev. Dn pastor mz Borgm. och råd kan lägga ex[? = en] taxa på dem, som skäligh är.

4. Will weta om murade grafuar på kyrkiogården. — Sent. J lika måtto kan läggas en uiss taxa på dem af past. och Borgmäst. och råd; ty hafr han råd mura sig en graf, kan han och hafua råd gifua något till kyrkian där före.

5. Klagar, att Hr Peer Jesenhaus eij will lefuerera kyrkioböckerna åt kyrkiowerderna. — Sent. Han skall dätta göra och lefuerera deem ifrån sigh wthan drögmåhll.

6. Begärrar weta kyrkioplicht efter lönsko lägermåhll. — Sent. Bötta i hoop 6 Dr. K. Mt.; och dee som ej rå hafua, stå för kyrkiödörren.

4 April. 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. item Petter Jesenhaus.

Jesenhaus talte på Borgmäst. och rådtz wägna om kläckegiutaren i Nousis; sade derass mening wara, nämbl. att han är gammall, är swårt arbete, kunna ej så betroo

honom wärket i händer. Consist. sade, att dät kostar att kalla en annor från Stocholm. Consist. sade, han hafuer lekuell godha pass om saakan tagz i betänckande, om man togo honom till proff med den ena kläckan.

Dn Matth. Simonis från Bierno får breff till Ekenäss, att blifua vice pastor när enckian, Bahnens, så länge hennas nådeåhr wara. Och så snart Dn Henricus Petri sacell. får confirmat. på Ekenäss pastorat, skall Dn Matth. få confirmat. på rectoratet där och sacellanium. — Fek D. Matth. breff.

Skrefz Dn Abrahamo Costenio till, att han mz första lagar sig till sitt regemente, effter som här i consistorio af en ryttemestar från Janakala är berättat, att regementet är wthan präst.

5 April. 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. And. Borgmäst. Brochius, Robert [Rancken], Hans Plagman.

Kläckegiutaren begärrar weta, om han skall komma och omgiuta kläckorna här widh doomkyrkian. Borgm. sade: han är gammall, man kan ej wäll betroo honom dätta ärandett. Sade att Litzen hafuer lofuat förskaffa en från Stocholm, som är ferdig i konstan. — Står så länge.

Porthualfuet wid Academien talte kyrkioherden om, att dhe wilia låta mura igen — kan wara portar nog än då — aff orsak att dhe renna där igenom och inga intimationer få wara i frid på dörren. — Borgmästar och råd wilia taga i betänckandhe.

Dn Boetij Mureni bref om böterna på en bonde i Sundz sochn, nämbl. 10 mk. Præpositus Alandensis will hafua dem till Saltwijk, medan bonden war där i sochnan och mötte kyrkiofolkett. — Sent. Böterna böra komma till Swndz kyrkia och ej till Saltwijk.

Dn Henricus Elosinius, saligh Wälskens präst, begärrar nogon lägenheet och anhåller om viatico till Räffle. — Sent. Han får viaticum at besökia sin föruanter och sina ärender förrätta. — Accepit.

D. Elosinius begärrar citation på D. Jsaacum Abrahami Hermainen i Kyrkioslät, mz begäran, han må suara honom, huarföre han icke kan blifua sin Biblia mächtig, som han D. Jsaaco för en tid sedan länt hadhe. — Sent. Får en förmaningz skriff till sig, Dn Jsaacus, att han låter Dn Henricum Elosinium bekomma sin book wtan drög[z]mål.

9 April. 658. — Tacksäielsse daagh. — Kom Lanssh. breff medh en copia af Kongl. Maij:tz breff, addresserat till Lanssh. om tacksäielsedagen för freden emellan Kongl. Maij:tt i Swärge och Kongl. M:t i Danmark, dat. i Malmö den 15 Martij 658, mz Kongl. befallning, att tacksäielse-dagen wnder Swärges Crona böör angå den 12 Aprilis. Men effter Lanssh. befinner den tiden wara för kort, beder han i sit breff, att dät E.-w. Consistorium will beramma med boockhållaren och bequembelig dag öfr hela stiftett. — Sent. Bör hållass den 9 Maij öfr hela stiftett. Breff gingo wth till alla probsterna strax; blefvo afsende aff Hr secreteraren till alla probster, wndantagandes till Hattula, Somero, Loio, Sagu, dem iag sende med posten men till Sagw öfrlefueraede oconomus till Adm. Rev. Dn M. Nicol. Nycop[ensis] son, den äldre, 3[dje] dagh påsk; lofuade låta'tt komma fort.

16 April. 658. — Ps. M. Georg. M. And.

Someroensis et Tammelensis breff kommo om Jockiss fougdens procedur i Jockiss kyrkia, i dät han hade kastat igen en graff, som war grafuen för Henrich Toffwi hustru i Mingiö; Per Söfringson sade, att dätt fororsakass stanck i kyrkian, när lijken där begrafuass, »därföre kastade iag grafuen igen». Och bonden moste sedan föra sitt lik heem till des han får suar. — Sent. Rev. Dn. præpos. i Somero skall resa till Jockiss och där om ransaka granneligen och senda ransakningen sedan mz första hijt. I medlertid må bonden Henrich låta begrafua sin döda hust. effter wanligit bruuk i kyrkian i Jockiss; dock så, att grafuen görss wäll diup, så hafz ingen nödh; sedan kan den brotzlige remitteras till wärdzlig rät och suara till sin gerningh.

21 April. 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. Tauvonio, M. Georg. M. Nicol. M. Mart. M. Simone.

Copia af Kongl. Maij:tz breff wplästes om en solen[n] tacksäielsse dagh för den wprättade friden emellan Kongl. Maij:tt i Swärge och Konungen i Danmark, och emedan som brefuet kom seent, därföre beråmmades effter Hr Lanssh. inrådandhe en bequembelig dag öfr heela stiftett, nämbl. den 9 Maij. Taltess H[r] professorerna wid, huru den dagen skall fijrass och begåss. Nämbl. wardt slutitt, att lysses söndagen för att försambl. kommer flitigit tillstädes och när Gudz ordz predikan är ändatt och böner sampt »Fader

wår» läsna äro, då talar han som predikar om denna frögedagen och dhe hugnelige tiander; och när talet är ändatt siunges »O Gud, wij lofue Tig!»

Raumo. — Hr Olofz Leistenen enckia, hust. Anna Mårthensdotter, inlade en supplication med begäran hon måtte fåå nådeåhr effter sin saligh man. både cappelanss sampt för scholemestare embetzens intrader. — Sent: Lofuades henne å 1 Majj 658 till den 1 Majj 659; doch så, att hon hafuer en substitut som tjänstan förrättar i kyrkian sampt och wngdomen i scholan informerar flitigt. — Fek breff där på.

Lundo. — Talte M. Abrah. om att en hustru i hans försambl. hade legat ihial sit barn; frågade om hennes kyrkioplicht. — Sent. Hustrun, som sitt barn hafuer ihiallegat, skall stå i kyrkiofurstugan 2 söndagar å raa nu här effter, och sedan förehålla henne, att hon hafuer jlla giordt, förmana henne achta sig en annor gång; doch sedan trösta henne där han seer dätt går henne till hiertatt.

Dito J. Nautha, en adelssman, hafuer belägratt en pia; frågade Rev. Dn M. Abrahamus huad för straff han böör hafua. — Sent. Han böter 10 Dr. K. Mt. hal[f]parten till Lundo och andra halffparten till doomcapitlet. Hafr han ej p:r må han arbeta därföre.

Lundo länssmanss son hade lägrat sinss morss tjänst pia. — Sent. Rev. D. M. Abrah. past. seer till och tenterar coniugium; tager dät ej lag, skola dhe böta.

Pijke. — Bruder som komma i förtid fram. — P[ræ]clariss. D. M. Simon Kexlerus frågade huru myckit dhe skola böta, som liggia i förtid hooss sina trolofuade fästemoör. — Sent. Böta effter som dhe komma tideligen till, nämbl. komer hon och föder 2 eller 3, 4 månaden sedan dhe ähro wigda, böte fyra Dr. K. Mt. Men kommer hon i fempte eller 6 månadhen, böte då tio mk. K. Mt. och dätta utan nogon änskyllan.

J Åboo äro tuenne personer, Brita och Christer, som äro syskona barns barn; begära loff echta huar annor. — Sent. Blifua tillätne, men för än som dhe wigass, skola dhe böta 10 Dr. K. Mt., halfparten till kyrkian, andra halfparten till doomcapitlett, huilka p:r skola lefuererass oeconomo D. Gud. Roth. och han quitterar dheem. — Lefuererades.

Hr Johan Munck, vice præses, begärar bänckerum; seger att Litzens hust. sitter i hans fruss bänck, ty när hans swärfar köpte den gården vice præses boor uti, låg den bäncken eller köpte han den bäncken mz. Will alt så nu, att bänckarna, dhe fremste, flöttias nogot litett i hoop och görs så en bänck i den lilla gången fram för wälb. frunes bänck på Runo gård. — Sent. Consistorium är ej där emott, utan see dätt gerna och tyckia dät kan wäll låta göra sig, allenast ocon. talar mz Borgmäst. där om.

Anderss Wachtmestar i Åboo kom fram medh Magdale Simonssdotter. Magdala seger, att han hafr rådt henne mz barn när han uar med henne på en wedabåat. Hade legat i seng i hoop. Men han nekade; sade sig huarken hafua legat när henne så att han nogot hade mz henne beställa, ej heller hade lofuat henne echtskap, som hon förbär. — Sent. Denna saak remitteres till cännär rätten.

Från Åboo. — Dito framkom en pia, som hade haft lägermåhll mz Elias Bondilas eller skreddares dräng, Larss uid namn; han comparerade ej. — Sent. Thomas, Consist. janitor, går till Eliass skraddare och seger honom, att han icke låter drängen resa bort för än han här i consistorio hafr suarat sin wederpart.

Carleborgz breff wplästes, huaruhti dhe begära en rectorem scholæ i s. M. Lucandri ställe: antingen M. Jacobum Flacsenium eller M. Henricum Florinum. — Sent. Tages litett i betänckande så länge man kan få förnimma om M. Johannes Lilieuan ej will emottaga samma Carleborgz rectorat.

Nerpensis præpositi breff wplästes, om Dn Henrico Colliandro, huar uthi han besuärrar sig, att han, D. Henricus, hade skolat förtalt honom. — Sent. Dn Henricus citeras hijtt till nästkommande onssdag.

24 April. 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Om Pijkee Kyrkiowerdh och kläckare beslötz, att båda affsättias för derass excesser skull; skola göra räkenskap för winkorn och andra kyrkiones intrader, och en annan i hans ställe tillsättias, huar om kyrkioherden skall strax utan drögmåll göra; och kyrkioherden i Pike ehryrd. M. Simon sätter en annan mz sochnans goda inrådande i hans ställe igen, som är from, alfuarsam och gud-

fruchtig. Huilken som kyrkioherden mz sochnan i Pike wthuälier, den will Consistorium confirmera och underuisa honom hans embetes plicht, samt föruiissa honom om en billig löhn.

Sedan slötz, att dhe som besofua sina fästequinnor i förtidh och icke wilia stå sin kyrkioplicht, antingen med ståande för kyrkiodörran eller mz p:r gifft till kyrkian: the skola intett släppas till Herrans natuardh, huarken hust. eller man, för än dhe hafua betalt huar för sig, som brottett är till, nämbl. föder hust. barn innan 2 månader effter brölloppet böte 6 mk. S. Mt., föder hon inna[n] 4 månader äro ute effter brölloppet: böte 5 mk S. Mt. Föder hon sedan innan siundhe månan, böte 4 mk S. Mt., etc. Ty ingen må saaklöst gå i sängh mz sin fästequinno för än the hafua warit till kyrekio och anammat ther witnessbördh och kyrekiones wälsignelse. — Ty ther annars skeer, plägar åfta thet onda affkomma, att the effter någon tijdh skilie sigh åth, under thetta skotzmåhl, att the icke äre wijgde: kan och mannen döö, så är hon en skämbd quinna. Cap. XVIII Kyrkiordningen. — Therföre är och ofwanbe:te straff på them stadgat uti Örebro möte A: 1617. »Then som med sådan last här effter warder beslagen, hans hustru skall ingalunda tagas i kyrkia effter barnet för än som mannen haffwer botörne uthlagdt. Tager någon präst sådana quinno i kyrkian före stånde samma straff med bondanom huar effter både präster och åhörare weta sigh att effterrätta.»

The som äro borto ifrån sochna stämmor antingen sexmän eller andre bjisittiare och eliest the som nogon correction behöfwa och saken angår, böte 4 öre S. M. till kyrkian, effter den 5 punct uthi Gustavi Primi Kyrkiordningh, giord och gifwin Anno 1554.

Sidst huadh catechismi förhör anbelangar, ther uthinnan kyrekioherden besvärar sigh öfuer åhörarens olydigheet, att ungfolket och the som wederbör intet komma fram och låta höra huad the hafua lärdt, att predicanten kunne weta huad som fattass etc. ther om så blif[ve]r församblingen först allfwarligen förmanat, at the för alltingh låta komma sine söner och döttrar samt drengiar och pijgor till examen och förhör för predikanen tå annan gångh ringer, huar söndagh ett natbool; och ther som sådana förmaningh intet hielpa will, skall presten på huadh dag han will haffwa loff att resa heem i gårdarne till them ungdomen förhöra

aff en, två, tree eller fyra gårdar, sosom honom synes best falla, och the skola hålla presten frij fordenskap i samma sin reesa. Och the som tå komma fram till att låta höra sigh skall presten giffwa en zedel till wårdtecken medh bägges nampnen under, och när den person kommer till skriff, skall presten taga samma zedel igen; och the som komma till skriff och haffwa icke en sådant zedel, wijses med skam och nesa tillbakas och tillstädes icke, at en sådana person må komma till Herrans nattward för än som han låter förhöra huad förståndh han haffwer ther om, såsom Kyrckioordningen ther om förmåler i thet XII Cap. Om the som halffwa eller och hela åhret igenom aldrigh komma till kyrkia, ähn doch the ähro uthan all lageligh förfall, skola icke heller låtas till Herrans nattward, som i samma capitel förmåles, etc.

Aff Åbo Doom Capitel den 24 Aprilis, Anno 1658.

28 Aprilis 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. Thavuonio, M. Georg. M. Nicol. M. Stod. M. Sim. M. And.

Stökij [Steuchii] breff, Superintend. i Härnösand, att Hans Ehrw. hade ordinerat M. Laur. Kempe effter Consistori begäran i Åbo.

Högl. Kongl. Hoffrätten will weta, om Stigæus är präst, eller huad Consist. will sega om hr Arffwed Horns på Kärckiss wigzle med sin söskena barn. — Vota: M. And. sade Stigæus war förbudin gå för lik; när han wigde dem lass mäst en annor wig[z]leorden för Stigæo, som i tall går; synes alt så ej wara nogon rätt lagelig eller fulkomb. wixell. M. Sim.: Jagh hafuer ingen kunskap om han är präst eller ej. Dy stundom plägar han taga p:r för lik och där mz fara sin wääg. M. Stodius idem. M. Nicol. seger sig ej hafua nogon kunskap om han är priverat, Stigæus. Men är han ej priverat och hafuer läsit orden rät, kan wigzlan ej ogillass. Magnif. seger sig och ej hafua nogon kunskap som wiss är om han är präst, men fast han är präst hafuer han så stömpat wigzleorden, att dätt kan ej hållass för nogon rätt wigzle. — Sent. Consist. moste fodra Stigæum wp personligen och honom wäll och granneligen examinera.

Kongl. H[of]rätten i Åbo begärar en copia af dätt bref, som är afgångit till doomcapit. från H. K. M:t Drotning Christina om högw. herrens gifftermåhl mz hr p[ræ]sid.

Jönss Kurckz dotter, fru Brita, och huad böter han bleff döömd utgifua. — Sent. Finss brefuet, kan den högl. Kongl. Hofrätten få en copia. Men böterna hans woro — — etc.

Högl. K. Rätten will hafua en copia af dätt skilio breff, som är hendt och passerat emellan öffuersten Hr Anderss Munck och hans fru, Maria Eleonora Preen. — Sent. Kongl. Rätten bekommer en copia aff skilio brefuet, sampt af hennass bekenneelse skriff, huar på skilio brefuet stöder sigh. — Bekom.

Gen. Commend. Gustaff Horns bref wplästes, dat. i Wiborg 17 April, förmäländes om Wemo pastorat, att där mz må så stå, till dess Kongl. Maj:tz resolution kommer, huilken dera skall blifua där widh.

Dn David Matth. i Wemo citeres hijt till doomcap. till den 12 Maj, att Consistorium får tala med honom, huru han procederat hafr.

Dn Henricus Choralis framkom; taltess mz honom om tacksäielse dagen, och han fik see bref, huru där om skall till gå: 9 Maj för friden emellan Swärge och Danmark.

D. Arwidus Rothovius will ej byta med D. Joh. Rökman med Loimiocki sacell. och Pelkene, wtan D. Aruidus will blifua qvar i Pelkene, som han är lagligen inkomsten, och hafuer nogorledes där rotatt sig.

W. Johan Grimsten klagar öfver Hr Henrich Juonikass, att han hafr skält länssmannen Erich Hinrichson så och honom. — Sent. Hr Peer i Loimiocki samt Dn. Matth., past. i Pöitiss skola biuista tinget i Loimiocki, när dät sker och höra på ransakningen, och gifua oss här om relation i Consistorio.

Nykyrkioss past. är död; Consist. will gerna, att Magnif. talar mz sin frända Hr Assess. Thesslöff, att han recommenderar till grefuinnan antingen Hr Sigf. chorprästen här i Åboo, eller krigzprästen Dn. Johan Röökman; lofuade Magnif. dät göra.

Dn. Joh. Brunlöfz fulmacht ställess så, att han blifr sacellanus i Loimiocki.

Lemlandz enckianss, Hr Jsaaci, attest om sin fatigdom, från probsten i Saltuik till Consistorium i Åboo, mz begäran Consist. will recom. hennes saak för Kong. Maj:tt. — Sent. Consist. gör'et gerna, men fruchtar hon är ouiss huar hon finner H. K. Mt.

Bisk[opens] köökz muur i gamla bisk. gården på Kyrkionygatan strax wid Franttilass gård, skall rifuas nid och oconomus föruara tegellet, och där af löna dem som rifua nid af dätt som där af bortsäliess; dätt öfriga giöra räkskap före.

Trappan för M. And. port, Rect., lagas mz första.

Theologor[um] stoor [? = stol] i kyrkian lagass att han blifr stadig factum.

Dn Georgius i Masko begärrar få confirmat. på Sälö lägenheten j Dn Zach. ställe. — *Vot. M. Sim.*: Kommer igen Henrici tid, ty nådeåhret är ej begynt, dijt Dn Zach. skall komma. *M. Stod.* seger Dn Zach. är ej så uiss om Raumo past. än. *M. Nicol.* Kan wäll wpskiutass till vidare betänckande; hoo wett om Dn Zach. lefuer så länge, kan och hanss wpsåt blifua förhindrat snart. — *Sent. Consistorium* tycker dät är tideliga, och ingen kan confirmeras på honom, Dn Zach., för än som han är rät wiss om sin lägenhett.

Gribenhobens hustruss graffställe blifuer frijt för hennes oförmögenhett och faderlöse och moderlöse barn efterlämnadhe.

30 Aprilis 658. — *Ps. Magnif. Rect. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And. Rect. Schol.*

Dn David Matthiæ i Wemo framkom; frågades om han hade fåt nogott attest wid laga häredtz ting i Wemo. Han sade: jaa. Frågades honom, Hr Daud, huar uthi den attesten bestodh. Sade Hr Daud näml., att bönderna begära honom fram för Hr Jöran Hornich till kyrkioherdhe. Sedan frågade consistorium huar orignalet war. Suarade Hr Daud, att han hafuer öfuerendt dätt till Kongl. Maj:tz secreterare Hr Eduart Philipson. Tå begärte consistorium en copia aff samma attest. Suarade Hr Daud sig ej hafua, wthan häredtz höfdingen kan hafua den i sitt protocoll och sade: »iag kan wäll få den af honom». Consistorium frågade när tingett höltz i Wemo; [*Resp.*] i sista åkeföre för än han war här i Consistorio. Frågades huar före han lät wpläsa sin fulmacht på tinget; swarade han, att bönderna hade dätt begärt, att Kongl. Maj:tz fulmacht skulle wid tinget wpläsas. Bad altså Carl Simonson, att iag skulle fram-bära't, att han måtte wpläsa'tt. Frågades till huad ända han tog attesten. Hr Daud sade: »dätt giorde [iag] till

den ända, att bönderna skulle bekenna, huem dhe begärade, Hr Jören eller mig»; sade och, att bönderna ej wiste för än som Hr Jören kom och blef insatt. Sade och Hr Daud, att en stoor hoop woro där emott. Consistorium bad honom nämbna dem som då hadhe warit där emott. Men Hr Daud nampngaf ingen, wtan sade, at nogra togo Hr Jören i hand när han jlystes, men dhe bäste bönderna gingo wth ur kyrkian. Consistorium sade, att ingen af bönderna i Wemo hafr warit här i Åboo och beswärat sig öfuer Hr Jöran, huarken för saligh Bisk. död eller sedan, att han war dem påträngd; alt så kan där af aftagass, att dhe hade warit nögde medh honom. — Consistorium sade till Hr Daud: med denna attest hafue i likuäll wiliat despectera och förklena Consistorium. »Neij», sade Hr Daud, »dätt hafuer iag icke welat göra eller dätt tenckt, wthan för Genneralcommendeurens skull hafuer iag welatt taga dätta attest, som hafr resisterat Kong. Maij:tz confirmation och fulmacht». Frågadess, huad häredt[z]höfdingen hade där med göra, att publicera Hans Kongl. Maij:tz fulmacht edor gifuen; ty sådant lyder till Consistorij administration, att låta edor fulmacht (:gifuin af Hans Kongl. Maij:t:) publiceras i försambl. Wemo, antingen aff nogon aff consistorialibus eller befallning till præpositum, att [han] dätt förrätta skulle. Här på lät Consistorium honom, Hr Daud, föreläses den 17 punchten i prästerskapz privilegier, och förhöltz honom, att han hade jlla gjort, rendt Consist. förbij, och där ofuanpå kommer nu [och] procederar som ej borde, tager Consist. owitterligen ett attest wid tingett, som han där hade fåt, sender dätt öfr till Kongl. Maij:t, huar igenom han will förringa Consistorij myndigheet. Consist. sade, att dhe hålla Hans Kongl. Maij:tz wår allernädigste herres och Konungz fulmacht i alt som största wyrdning och respect, men dett i så procedere synes icke rät och gott wara. — Här gå gamla choralen här i Åboo: Hr Sigfrid, som här hafuer tiänt i 24 år, samt andra wackra män; när nu så går till, så kan man tänckia dhe blifua aldrig försorgde, som här ähro, och man wett wäll edor progres in studijs är liten nog, icke hafue i håller länge tiänt. Huru i hafua fåt dätta bref kan man wäll märckia, ty H. K. M:t plägar altid recommendera dem till Consist. för än H. K. M:t dem confirmerar, huar och icke gifuer gemenligen K. M:t för huad orsak han confir[merar] nogon, som skedde medh Dn Olao Bechio i Jumala. — Sent:

Consistorium will hafua en copiam af skrifften, som i, Hr Daudid, hafua sendt till Kongl. Maj:tz secreterare, Hr Eduard Philipson, samt en copia aff attesten, som wid tinget utgafz och ladess i samma breff i den mening, att den skulle wisas Kongl. Maj:t.

Wskälensis Dn Christiernus junior framkom; för honom wplästes wälb:ne Hr Moritz Horns breff på Kärckiss, där wthi han begärrar, att Hr Christer ej tillåtess giöra nogon gudztjänst widh Salo kyrkia för än wälb. Hr hafuer utfördt medh honom dätt han kan hafua honom tillmåla. Hr Christer sade sig ej hafua gjort den gode Hr emott i nogon måtto. M. Nilss Nycop[ensis] sade, att wälb:ne Moretz Horn hade sagt för honom, att Dn Christ. hade suaderat honom Hr Arfwedh Horn i sitt giftermåhll medh sitt syskona barn. Dn Christ. suarade därtill, att han allenast hadhe refererat saligh Bisk. Doct. Aeschilss Petræi ordh, näml. att Consistorium kan ej gifua deem loff att wigass, wthan Kongl. Maj:tz förloff och tillåtelsse; sade för än dhe anhöllo om förlof at wigass, woro dhe i nogra wekor tillhopa, Hr Arffwed Horn och fru Ingeborg Gyl När på en annor gårdh, etc.

Hr Moretz Horns böcker. — Taltess om wälb:ne Hr Moretz Horns böcker, som han i sitt breff förmåler, att Hr Christer junior i Wskäla skulle hafua låckatt och tubbatt af hans son, Hr Arfued Horn. Dn Christ. sade, att han hade ej tubbat nogra böcker ifrån hans son, wthan gifuit tuå hästar, som kosta öfuer 200 Dr. K. Mt för bem:te böcker, som han fått hadhe: »betale mig mina hästar, noch skall han få sina böcker igen».

Om Stigæus refererade han, D. Christ. — Sade, att för än Stigæus kom till Laxeboa och wiga Hr Arffued Horn på Kärckis med fru Ingebor Gyl När, war han i prästegården en tid för, men sedan præpositus j Loio förnam, att dhe wille hafua'n dijt och wiga sig, stälte han honom af vägen. Och omsider när min hust. samt suägerska kommo hem från Helsingforss mareknat, kom han dijt till prästegården, Stigæus; på samma tid war Hr Arffued Horn i prestegården; i dätt samma Hr Arffuedh Horn utkiördhe mötte Stigæus honom i porten; i dätt samma kastade han honom i släden och tog honom mz sig, där han honom hölt på Laxeboa i 8 dagar för än han honom wigde. Huru där

mz passerat ähr, wett iag eij. Dn Christ. sade, att Stigæus hade messatt och skriftatt i Pussula capell.

Dn Christ. begärar en copiam aff sina inlagda vocat. till Wskåla pastorat, att komma med tiden att succedera sin fader; är sinnat resa till Kongl. Maj:t och see att han kan bekomma fulkomblig försäckring och fulmacht på successionen. — *Vot:* Will Hr Christ. söka Kongl. Maj:t, synes eij kunna copierna wara nyttige, emedan som Consist. eij kan gifua nogon recommendation medan fadren lefuer. Samma mening och så är sententierat. — *Sent.* nämbl. Consist. tycker, att copierna kunna eij hielpa honom hooss K. Maj:t, effter som Consist. kan eij gifua recommendation, medan fadren lefr, wthan Consist. will wäll hafua Hr Christ. i gott minne mz tiden.

Dn Christ. begärar få bruka sitt embete i Salo, som han är wan till deess han blifuer lagwunnen till nogott. Consistorium bad honom sökia Kongl. Hoffrätten, att den högl. K. Rätt jmonerar honom sakan mz hr Christ. utföra.

Dn Christiernus junior begärar Consistorium will skrifua hr Moretz Horn till, att han comparerar och utför sakan mz hr Christer. — *Sent.* Skall skrifuass hr Moretz Horn till, att han wille comparera här i Consistorio den 7 Maj och wthföra sakan eller dätt som han kan hafua hr Christer juniore i Wskåla tillmäla, antingen siälf eller hans fulmächtige. Och där wälb. hr eij comparerar antingen siälf eller hans fulmächtige, och sakan med hr Christer utför, kan Consist. eij annarss giöra, utan effterlåta hr Christer så i Salo som andra försambl. i Wskåla bruka sitt embete mz predikande och andra wanliga kyrkiones ceremonier.

Dn Zacharias i Sälöo framkom; frågades honom huad frun hade suaratt honom; han sade: hon suarade så här om där, och sade sig wilia tala mz Ven. Consistorio här om.

Dn Zach. begärar hans son måtte komma till Sälöo i hans ställe, så frampt frun accommonderar sig, att han kan komma till pastoratett i Raumo, effter iag hafuer nogh kostatt där på ett och annat i Sälöo; och skulle iag falla ifrån, så är min k. hustru och barn strax hussuilla, som foglar på quistar, men får min son mig succedera, och mig kommo nogot wed, kunde då hust. mz dhe andre barnen hafua nogott att lita till. — *Sent.* Consistorium differerar denna sakan till nästkommande Henrici marcknat in Junio; då kan Consistorium wist förnimma och dätt winner sin

fortgång mz edor i Raumo, D. Zach., och i blifue emottagen; och så snart Lansh. kommer heem will Consist. tala mz honom och ehrinra honom dässe och andre motiver.

5 Maj 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Nicol. Nycop., M. Simone Kexlero, M. And. Nycop.

Åland. — Dn Laurentius Hammar kom fram och begärade blifua pastor i Kumblinge. — *Vot.* M. And. Han kan komma i walett medh. M. Nicol. Nycop. Mannen saligh Dn And. är ej än begrafuen; woro wäll enckian blefuo försorgdh, dook må här mz wpskiutass till nästkommandhe mårmässa. — *Sent.* Consistorium will gerna hielpa Dn Laur., så framt ej medh Kumbl. pastorat, doch lekwäll mz annor lägenheet mz första. Dook wpskiutes denna saak till mårmässan.

Dn Petrus Arenius begärar Kumbl. pastorat skriffteligen så och munteligen. — *Sent.* Saligh pastor är obegrafuen; kan alt så här mz beroo till mårmässan; då will Consist. see huad giörligit kan wara.

NB. — Påminna i doomcap:let om den 13 Maj 656, som war den store och hefftige wådelss dagen, huad dee uillia påbiuda skall hållass för ceremoni.

7 Maj 658. — Ps. M. Georg., M. Nicol. M. Mart. M. And.

Loimiocki sochn. — Thomass i Puialka klagar, att hr Johan Brunlöf hadhe slagit honom en blånadt af orsak att bonden kiörde bort hr Johanss suin, som hade bitatt i hiäll bondens får. — *Vot.* M. And. Remittera hr Johan medh bonden till tinget effter han är slagen och fåt en blånadt, att sakan må där afdömmas. M. Martinus: Må citeras hijt. M. Nicol. Skrifua hr Johan till skarfft, och straffa'n att han så far fram. — *Sent.* Skrifuass pastori hr Peer och cappelanen Brunlöf till, att hr Peer seer till att dhe förlikass, bonden och hr Johan. Huar dee icke wilia förlikass, remitteras hr Johan till häredtz tinget att där afhempta resolution. Skrifues hr Johan till en skarp skriff, att han så far fram, och där han oftare kommer igen skall ej falla finger emellan.

Hwittiss. — Hr Thomass capelanen, framkom och begärade blifua pastor i Huittiss i S. hr Matthiæ ställe effter Consistorij förria tillsäielsse.

Wplästess saligh feltherrens greff Gustaff Hornss recommendation. Consistorij försäkringh på successionen och församblingenens vocation en part. — *Vot. M. And.* Gud wet här äro munga motiver, effter hr Thomass hafr grefueligh Excell:tz vocat. eller recommendation, Consist. tillsäielsse, men hela försambl. håller ej medh honom: woro wäll Dn Keckonius blefue hulpen. *M. Mart. Stodius:* Sättiass båda D. Keckonius och hr Thomas i walett. *M. Nicol.* Kalla hr Thom. in och säga honom, att Consistorium kan ej gå ifrån sin skriff gerna. Men effter hela försambl. ej faller honom bij, derföre må dät stå så till märmässan, då kan probsten resa dijt och förnimma huem som försambl. helst emottaga will. — *Sent.* Effter man förnimmer hela försambl. hålla medh hr Thoma Raialenio, kan Consistorium ej här till giöra, wthan wppkiutess här medh till dess han är begrafuen, och en part i försambl. hafua vocerat rev. D. Keckonium, *Rect. scholæ i Biörneborg.* Probsten mott hösten skall resa dijt till Huittiss och förnimma, huilken, Keckonium eller D. Thomam, dhe helst i försambl. begära och enhälligen vocera. — Keckoni vocation, dat. i Huittiss 7 Feb. 658 wplästes ochså.

Om Nykyrkioss pastorat frågade Magnif. huem Thesslöffuen skall nempna främst i promotorialet till grefuinnan till bem:te pastorat. Consist. mente dee nämnbas alla tre: Keckonius, hr Sigf. choralis och D. Johannes Röökman. Men först lekuell D. Keckonius.

Dn Johannes Favorinus begärar sacell. i Säxmäcki. — *Vot. M. And.:* Woro wäll, att Dn Matth. Colleg. uid Tauasthuss kommo till Säxmäcki sacell., som längre tiänt hafr och D. Johannes i ställe igen. Jdem *M. Stod.* — *M. Nicol. Rev.* Dn pastor hafuer största votum, senda båda dijt att dhe giöra sina proffpredikningar; jdem *Magnif. Rect.* — *Sent.* Må præsentera sig båda i Säxmäcki, och see till, huilken som kan blifua emottagen. Skrifues *Rev. Dn past.* till här om i Säxmäcki, att dhe äro senda af consistorio att giöra sina proffpredikningar.

Jspois Jören kom fram, inlade tingz attest, att han blef frijat för Sophiæ Mattzdotters beskylning, att han skulle slagit henne så att henne barnssbördan war förgången. — Men Jören wardt pålagt stå kyrkioplicht effter han hade lekwäll hen[ne] belägrat; skall stå 3 söndagar å raa för kyr-

kio dörran. Men dät han seger sig icke hafua med henne beställa, må han sökia werdtzlig rätt om försuar. — Sent. Ad. Rev. D. pastor Aboens. tager honom för sig, om honom behagar, förmanar honom täncka på sin saligh[et], taga sigh annat lefuene före. Talar Adm. R. D. past. med landzfogden och förnimmer huru mz hans saak uid häredtz tingett aflupin ähr. Imedlertid må han icke försumma gå i Gudz huss, höra Gudz ordh.

Högl. Kongl. Hoffrets breff wplästes, om Mattz Simonson Rejman i Solfuo sochn och Österbotn; frågar den Kongl. Rätten huru wida hanss saak är aftalt i Consistorio om dhe böter han är tilldömd att betala wid häredtz tingett och doomen af den Kongl. Rätt approberat. — Suar: Han kom hijt till doomcapitlet, förgaf när han försåå sig medh bänckerifningen och dess nedrifuaode i dätt han war nogot hwfut suagh, begärte Consist. wille hielpa honom för bem:te böter blifua frij heller åttminstone böterna lindrass; så uart honom suarat, att Consist. will tala med dhe gode hr, som hafua här mz att göra antingen han kan blifua frij eller böterna lindrade, och i fall där dhe änteligen skola utfodras af Reimanen då seer Consistorium gerna dhe komma kyrkian till godho. Dätta suarades skriftteligen den Kongl. Rätt.

Dn Henricus Bartholdi Töfssalensis kom fram; honom offererades krigz prästz lägenheet under hr Gen. Maiorens Fabian Berndes regemente. Klagar, att han eij uett huru han kan komma fort. Skall talass medh hr bookhållaren här om och förhöra huar regimentitt ähr, och hr Henricus töfuar här nogot till des han blifuer föruiissat huar han finner regimentitt.

Fru Maria Eleonora Preen begärar slippa sitt kyrkio straf medh p:r för hon trädde ifrån sin echta säng och låg när en wng person Oloff Simonson Galle. Wpskiutes till tillkommande onssdagh.

Eliass skräddare skall laga så, att hans dräng, som hafuer förnedrat en pia, skall komma och suara i consistorio till sin gerning; citerades Larss Sigf:son till den 12 Majj at suara Margreta Mattzdotter.

Hr Davidtz attest, gifuin wid Wemo Heredtz ting 658, wintertinget, af innehåld, att bönderna begära hr David i Wemo till sin pastorem fram för nogon annan.

12 Maj 658. — Ps. M. Georg. Alano, Magnif. M. Abrahamo Thauvonio, M. Nicol. Nycop. M. Stodio, M. Sim. M. And.

Dn And. Keckonius presenterade försambl. i Huit-tiss vocat. till pastoratet, dat. i Huittiss 9 Maj 658 — brefuet i Biörneborgs lådan. — Consistorium will gerna wara D. And. Keckonio befoderlig. Taltess om Dn Thoma Raialeni practiker, nembl. strax past. blef död sende han ut i sochnan och begärte försambl. vota; hade sagt på kyrkiobacken sig hafua haft försambl. dhe förnämstas vota. — Consistorium frågade huru hr Thomass hade låtit sig inlysa i försambl. Dn Keckonius sade, att han hade befalt hr Tacko, att han dätta skulle å predikostolen förkunna, nämbl. att Consistorium hafuer åhrkändt höglärdhe hr Thom. Raialenium att succedera saligh kyrkioherden Dn Matth. Men när dhe i försambl. kommo uthur kyrkian, då sade dhe, att dhe begära Rev. Dn Keckonium sampt en stoor dell af bönderna höllo med fogderna och länssmannen i försambl. — Vota: M. And. præpositus reser till Hwittiss, och förhör huru monga i försambl. begära hr And. Keckonium, och skrifua wp derass nampn, och huru monga med hr Thom. och ransakningen hijt öfuersendes till doomcapitlet. — Jdem. M. Sim.; M. Stod. — M. Nicolaus: Ransakningen bör förgå effter lofuen senast och den sendes hijt; sedan kan Consist. skrifua grefuinnan till och recommendera Keckonium. Jdem Magnif. — Sent. Præpositus Rev. Dn Gregorius Biörneburgensis reser dijt till Hwittis och förfar granneligen om denna sakan, hulka som begära clariss: Rectorem scholæ Biörneburgensis, och sedan skrifuer Rev. Dn præpositus med dem som hålla med rect. Kekonio till grefuinnan strax, och Consist. bekommer och så wiss wnderrättelsse om samma vocation; då will [Cons.] och så huad mögeligit är recommendera D. And. Keckon. till grefuinnan, att han kan blifua pastor.

Om wädelden i Åboo 656, 13 Maj hendt, confererades när den bönen som saligh Biskop. Adm. Rev. Dn Doct. Æschillus Peträus giort, skulle wpläsas, antingen årligen på den 13 Maj eller på andra böndagen i Gängeuekan, som är tissdagen, på huilken elden öfrgik 1656. — Sent. Bönen skall läsas på andra Böndagen åhrligen i Gängewekan, som är om tissdagen, doch referera, att dätt hende den 13 Maj,

effter som böndagztissdag ej alltid hender komma på den 13 Maj just.

Nagw. — Effter nogon förändring i saligh past. hr Jacobi tid i Nagu är hendh med nogra psalmerss förendrande, som i försambl. brukass och äro af tryckett utgångne och brukass där i försambl. att siungas, huarföre är Consistorij befallning att Rev. D. Laurentius past. dem sc. exempl. af försambl. ledamoter wpfodrar och strax hijt till doomcapitlet försender utan drögmåhll.

Högloflig Kongl. Hofrätz bref, i huilket Kongl. Rätten begärar weta, huru här i Consistorio med Mattz Simonsons Rimanen i Solfuo i Österbotn är passerat med dee böter han är fält till för kyrckiobråttett. — Sent. Mattz Simonson Remanen kom i saligh biskoppenss tid och klagadhe, att han war nogot hwfudt swagh, då han af förseende nedreff dhe 3 stolar eller bänckar i högchoren i Solfuo kyrkia. Begärte att han måtte blifua frij för dhe böter han uid häredtz tingett war dömd att ehrläggia eller ått minstone att dhe måtte lindrass. Då suarade Consistorium, att med executionen måtte nogot litett förhalass till dess Consist. får tala medh dhe goda herrar och män, som wederbör, på dätt han här utinnan, helst för den orsak skull som han förbär, kunde skonssmåll eller nogon förlindring winna.

Fru Maria Preen begärar blifua med kyrckio straffett förskont, och att henne blifuer en wiss summa p:r påla[g]dh, och der med blifua frij. — Vota. M. And.: Andra slippa mz böter, synes ej kunna nekass henne böter: 30 Dr. K. M:t och der mz blifua förskont. M. Sim.: En adelss man eller en annor hafuer en bisloperska, han will ej hon skall stå. Hon böter 20 Rdr. M. Martinus: Hon må böta 50 Dr. K. Mt. M. Nicol.: Läggia ett medelmätigt böte på henne nämbl. tyo Rdr. Magnif. M. Abrah. Hon gifuer 20 Rdr. och slipper kyrckiostraffett. — Sent. Hon böter 10 Rdr. eller 16 Dr. Silfr Mt. och blifuer kyrckiostraffett frij.

Hr Arfuedh Hornss till Kärckiss bref wplästess, dat. i Åboo 7 Maj 658, hwar wthi han haf[r] attaquerat doomcapitlet otilbörligen; finss i Haliko lådan j Consist.

1:o. Att Consistorium skrifuer, att hr Christer junior i Wskäla hafuer tubbatt böckerna aff hr Arfuedh Horn. Samma ord brukar hr Moritz Horn i sin klagoskrift, hwar på Consistorium stöder sigh och effter hr Måretz Horns skrift går.

2:o. Om bänckarummet hafuer consistorium dätta skäll: 1) effter hr Arfwed Horn hafuer begynt sitt echten-skap i otucht, 2) missbrukat brudevigningz- och kyrkio-cere-monierna och låtet sig wiga af en wagent, 3) och wthan höga öfuerhetenness och Consistorij förloff; därföre hafr Consistorium slutitt, att hr Arfuedh Horn och fru Jngebor Gyltnär icke böra eller skola stå i fremsta bänckarummen i kyrckian för än som derass sak blifuer försont.

Lars Sigfridson och Margreta Mattzdotter; han hafuer lägrat henne, hon begärar honom till echta, men han will icke taga henne; seger en annar hafuer legat när henne, nämbl. Mattz, Mester Hanss skräddaress gesälle. Hon nekar och seger det är aldrig sant.

Sagw kläckare Bertill och hr Matthiæ dräng i Sagu Henrich citeres hijt till den 19 Majj 658; effterkoms strax. Citeres till morgons: Matthias Person och Täckola Grelss; blef effterkommit.

Dn Erico Paulo Kettarenio skall skrifuass suar, att effter som Larss Mattzons hustru Anna Thomassdotter i Nystadz försambl. hafuer trädtt ifrån sin echta sängh och aflat barn med en löss dräng, där före må Larss Mattzon träda i annat echtskap huar Gud honom kan föreläggia; effter han begärar skillnatt.

13 Majj 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Nicolao Nycop. M. Stodius, M. Simon, M. Abrah.

Töfsalensis præpositus framkom 1:o och talte om Josep Jacobssons doom i Wazaborgz grefueskap passerat, som in actis Rev. Dn præpos visit. 658 är at see hans procedeur. — 2:o. Jtem i samma visitations acter finss och en fougde i Lappo sochn, maior Gertens, som hafr lägrat Fetborss hust. på Gertens gårdh. — 3:o. Om en skräddare i Nystad, som lefuer illa med sin hust. — Sent. Båda cite-ras hijt till marcknan. — 4:o. Anmälte Rev. D. præpositus Töfsalensis om en syn, som skulle hållass fempte dagh Pin-ges dagh, emellan prästegårdz egor i Töffsala samt Wiass gårdz eger. Begärte 2 af Consistorio, som synen måtte bi-uista. — Sent. Consistorium will wara här om bekymbratt, att från doomcap. nogon kommer.

M. Laurentius Kempe framkom i Consistorio och sade, att leutenanten Märthen Böökman hade röfuat af hanss dräng på almänna vägen sochnenes bref och vocat. hijt till

doomcap. dirigeradt mz begäran Consistorium wille confirmera M. Larss Kempe till kyrckioherde i Lapfied i sin saligh faders ställe, därföré hafuer iag nödgass resa hijt, och sielf med länssmannen min saak andraga för Ven. Consist. — Consistorium sade, att han skulle predika först engångh här i doomkyrkian, emedan dät är ett gammalt bruuk. — Vota. M. Simon: Han kan predika här i doomk. först. engångh, och sochnan, som är äldre än staden och enhälleligen begärar honom, och nogra allenast i staden; kan han få confirmation. — M. Martinus Stodius: Han är pastoris son, promotus magister, warit rector en tid, sochnan och kyrkioordningen hålla medh honom; han må blifua confirmerat till pastoratet. — M. Nicol: om Consistorium kan för än som general Helmfeldt blifuer här om tillfrågatt, huad han seger härom. — Magnificus M.: Laurentius war försäkrat om successionen för än han släpte rectoratet i Carleborg; må frijt confirmerass. — Sent. Får confirmation, sättess dätta jn, att emedan hr Genneral Helmfelt är på chronones krigz bestälningar, så förmodar Consistorium, att han låter sig behaga Consistorij giorda disposition.

Larss Stare. — Rev. Dn M. Andreas Julinus, past Nycop. förfrågar här i Consistorio, om Larss Staaress hust. är död. — Mattz Larsson, wpbördzman här i Åboo, seger och witnade här i Consistorio, att hon lefde för 6 wekor sedan; boor i Lampiss sochn; är rev. past. dotter i Janakala, hr Matth., heter hust. Sophia Mattzdotter. — Sent. Skrifuess M. Julino till. Här om skrefz strax mz posten, att hon lefuer, hust. Sophia Mattzdotter. Dn Erico Pauli Kettarenio skall tillskrifuass om constapelen Larss Mattzon och Anna Thomassdotter, att han är citerat hijt och eij comparerat; hafuer och först han öfuergifuit sin hust. och warit ifrån henne i snart 2 åhr för än som hon enss uiste huar han war, och där igenom synes han icke hafua ringa orsak till hennes fall; han hafuer eij heller giort nogon fulmechtig i i sin saak men så snart dät sker kan wäll fulkomligt wtslag skee.

14 Majj 658. — Ps. Magnif. M. Abrahamo Thauvonio, M. Georg. Alano, M. Nicol. Nycop. M. Mart. Stodio, M. Simone Kexlero.

Till Högl. Kongl. Hofrätten. — Wplästes en supplication på hr Arfued Horns obetänckesamma breff, där

wthi han attaquerar och förklarar Consistorii myndighet, som i hans bref förmäless, huilkett bref finss i Haliko lådan i doomcap. Item Consist. sentens om hans giftermåll etc. — Jtem wplästes relation till Kongl. Hofrätten om Mattz Simonsons Rimanens i Solfuo böter; huruwida Consistorium hafr gjort härutinnan.

Capelanen i Salo, Dn Henricus klager, att hanss sons goda är eij så hanterat i Carleborg, som sig med rätta borde; ty han sende honom, sin son Abrahamum, mz M. Lucandro, att han skulle wara hans famulus; nu hade han med sig nogra saker, som hanss fader hafr wpteknat, och begärr få assistens i Consistorio, at få weta huem dem hafr hender emellan. — Sent. Skrifuass D. Ringio pastori till, att han gifuer relation här om, medan M. Ericus Lucander, Rector, gäste när honom, och sendass Ringio sacellani specification, att Ringius kan weta huad han fodrar och mz första gifua suar i Consistorio.

Studiosus D. Henricus från Räfle död. Hanss camerat seger, att där är intett effter honom; begärr nogon lindring. — Sent. Han får tillgift på halffarten af dät som kommer doomk. till; talass [med] hr Borgmäst. här om, att dee och gifua sit samtyckie här till.

D. Henricus Petri i Wskäla framkom och begärade blifua regementz predikant wnder hr Gen. Maiorens Fabian Berndes regemente. — Sent. Consistorium will tala medh hr Bäckén, hr öfuerstleutenampten som nu är i landet, och huad giörligit och skäligit kan wara, will gerna Consist. effterkomma.

Töfssalensis D. Henricus Bartholdi begärr blifua regementz pastor. — Sent. Consistorium får höra huad Gen. Maioren hr Fabian Berndes seger, och huem som han begärr.

15 Majj 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Supplicat. — Wplästes återigen consistorij supplication till den högl. Kongl. Hofrät emot hr Arffwed Horn. Samma dag offererades han hr secreteraren i den Kongl. Hofrätten. Sades i samma supplication, att hans giftermåll war olage-ligit, i förbundna leder, orät procederat. etc. som är att see af brefuet.

Dn Johannes Antelius begärr att saligh past. son Johannes Samuelis Paldanius måtte få veniam concionandi.

— Sent. Får samma suar som andra, nämbl. effter här är ingen förman eller biskop i Åbo, kan Consistorium ej dätta göra, utan må här mz bero till en bequämligare tidh.

18 Majj 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. Tauvonio, M. Georg. Alano, M. Nicol. Nycop. M. Simone Kexlero, M. And. Nycop. Rect. Scholae.

Hr Arfued Horns giftermäll taltess om; nämbl. att dätt war olofligit, medan han ej hade lof aff Kongl. Majj:tt, ej heller aff Consistorio ecclesiastico; graderna äro förbudna, processen oloflig. Men wigzlan är rätt så framt han, Stigæus, hafr läsett orden rätt, ty ingen kan sega, att han iu ähr präst. — Vota: om Olao Stigæo. — M. And.: syness ej wara nogon lagelig wigz. medan man ej kan weta om han, Stigæus, är präst. M. Simon: Wij hafue ingen macht att disponera i 2:do gradu, utan Kongl. Majj:tt allena, copulationen tycker mig ej wara rätt, medan han, Stigæus, är ej betrod att göra nogon tiänst. M. Nicolaus: Man får höra af hr Jöran Hornich huad han hafr sagt Stigæus när han besökte honom med Herrans natuardh. — M. Nilss menar, att han, Olaus, ej är priverat; är han ej priverat och act. copulationis är rät procederat, med wigzleorden, så att dhe äro rät lässne, kan ej wigzlan ogillass. Men modus procedendi är orät, ty han hade ej dät bortt göra. Magnificus M. Abrah. Jag håller wigzlan ogill, ty han hafuer misbrukat kyrkio ceremonien; ty dätt är nästan coacta actio; är förbudin gå för lik, borde mer wara förbudin göra dät mer är: wiga nogon, ty blef honom ej dätt som mindre war effterlåtitt, myckit mindre dätt meer war, nämbl. wigzlan. — Hr Jöran Hornich sade, att när han besöckte honom med Herrans natuardh, sade han, att Stigæus bekende sig hafua giort sin bekenelse i den Kongl. Hofrätten huru med hr Arfued Horns och fru Jngebor Gylnärs wigzsell är tillgångitt; på bem:te bekenelsse will han lefua och döo. — Jöran Kläckare och Cursor Rutelius bekenna, att Stigæus hafuer för 8 ähr sedan predikat här i doomkyrekian i Åbo, utdelt Herrans natuard för altarett. — Vota de novo: M. And.: kann'et ej beuisass, att han är priverat, så kan man ej ogilla wig[z]lan, så framt han ej hafr stympat orden; men är han priverat kan ej wara nogon legitima copulatio. M. Sim. idem; M. Nicol. Actus copulationis är gill, men processus ogill. Magnificus idem: Man kan ej

ogilla wigzlan. Nam dignitas officij non dependet à dignitate personæ. — Sent. Consistorij Aboensis Ecclesiastici meningh om hr Arfued Horns till Kärckiss och fru Jngebor Gyllenårs gifftermåll är denna: hwad siälfua actum copulationis widkommer, så kunnom wij den ej ogilla, medan Dn Olaus Stigæus ej finnes wara priverat officio, oansedt ingen försambl. kunde honom betrooss. Nam dignitas officij non dependet à dignitate personæ. Men ogilt hälle wij dätt, att Hr Arfued Horn och fru Jngebor Gyl när hafua begynt sitt echterskap med otucht, jnträdt i förbudna leder, och otilbörligen procederat till wigzlan etc. (ej mz öfrhetennes förlof, emot föräldrarnass samtyckie, ej lyst för sig effter bruk och ordning, tuingat eller fört prästen på den ort dhe äro wigde, emot hans wilia, nästan som D. Christ. junior i Wskäla i Consistorio hafr bekent, nämbl. hr Arfued Horn kastade honom i slädan mz sig när han Stigæus mötte hr Arfued Horn i prestegårds porten när han kiörde ut.).

J Eura blifuer tingett den 19 Majj. Då moste past. Säckylensis suara till nogra punchtar.

Till Töffsala blefuo förordnade M. Simon Kexlerus och M. And. Nycopensis af Consistorio att biuista en syn emellan Töffsala prestegårds egor och Wiass, huilken skeer den 5 dag Pinges 658 in Junio.

Om Anderss Lindula talte hr Hinrich Choralis, och sade, att han will förlåta sin hust. men aldrig komma wnder ett taak medh henne. — Adm. Rev. D. pastor sade, att han är en förhärdatt menniskia och skrymtare; seger sig wilia förlåta henne, sin hustru, och gör ej. — Vot. M. And.: Prästerna förmana honom, att han försonar sig med Gud och sin hustru; gör han ej dätt, må han ej wenta nogon god begrafning, eller hafua nogon nådig Gudh. M. Sim. idem. M. Nicol.: Förehålla honom, så framt han ej hafuer förlåtit sin hustru af hiertatt, så hafr han tagit H. natuardh sig till dooms, och så framt han framhårdar här uthi, så hafr han en onådig och obarmhertig Gudh, och kan ej få en ehrlig begrafning när Gud kallar honom, så framt han i sitt onda förehafvandhe framhårdar. Magnif. M. Abrahamus: Segess honom så framt han oförsonat hafr tagit Herrans natuardh, då hafuer han tagit sig till fördömsse. — Sent. Adm. Rev. D. past. M. Georg. Alanus och Magnif. M. Abrahamus gå till honom, Anderss Lindula, och påminna

honom dätta ofuanbemelte och förmana honom wara bekymbrat [om] sin saligheet, etc.

Henrich Simonson, saligh Biskoppens Doct. Aeschilss drängh kom fram; hade legat hooss en biskoppens pia, giort henne med barn, hade bööt i Consistorio Academico; bad, han måtte slippa att stå kyrckio straff. Blef honom pålagt 1 Rdr; böta halffparten till doomcap., andra halffparten till kyrckian. Gaf Henrich R:dren strax œconomio.

Lappo fougden, hr Maiorens Gertenss, Johan, som hafuer giort Fatborss hustrun på Maiorens gård mz barn. Citeres till doomcapitlett, för han hafuer belägrat henne och eij will echta henne, till den 8 Juni, som in actis visitationis är att se 658, Töffsalensis præpositi. Samma citation togh Ad. Rev. D. M. Alanus mz sig till Nykyrkioss begrafning at senda till honom.

19 Majj 658. — Ps. Magnif. M. Abrahamo, M. Georg. M. Nicol. M. Mart. M. Sim.

Sagw pastor, admodum Rev. D. M. Nicolaus Nycompensis talte om, huru Hr Matthiæ drängh Henrich hade slagit hans pia på en söndagz morgon, och då hafr Adm. R. D. pastor sendt drängen bud med kläckaren, att han skulle sega honom, att han skulle hålla sig från Herrans natuardh in till des sakan blef förlikt. Men nu gik drängen emot förbodh i en oförlikt saak till Herrans natuardh. — Taltess drängen till, huarföre han slog pian och gek emott förbud till H. natuard. Henrich sade: bon war där till wällande siälf för sin skamlösa mund skull; sadess honom att dätt icke war lofgifuit honom straffa och slå eens annars folk. Henrich blef nogot ifrig, kallade bem:te Malin, M. Nilsess pia, en hora och tiuf: hora, ty hon hade fåt oächta barn med kläckarens ryttare, nu warande. Henrich sade, att samma ryttare hafr bekent, att han sedan hon fek barn, hafuer legat när Malin. En tiufuer seger Henrich Malin är, ty hon tager af den spanmäll, som E. W. M. Nilss, hennas hussbonde och mattfader, och mattmoder gifua åt henne att spisa boskapen mz, och mälter, brygger och sälier ölett. Jtem hafuer budit mig när iag giorde kiättar ått fåren, att iag skulle köpa ett får; frågade iag henne: huru kan tu törass sälia får? Hon, Malin, suarade mig: hui icke? ty faar och moor weta eij hu[ru] monga här äro, jo wäll fast dätt woro trij, dätt skall icke ens saknas. Consist. sade: i Henrich

haden bort sakan afbidit när E. W. M. Nilss och hans E. W. K. hust. och förlikt edor mz pian. Han sade: iag beder gerna till af faar och moor, men hon wender ryggen till mig när iag will tala mz henne eller förlikass mz henne. — Vot. M. And.: Effer man förnimmer, att Henrich är nogot suag, är bäst gå lindrigt med honom tillwäreckia; om man sätter honom i prubban eller åt minstone sega honom, att han borde stå kyrkiostraff. M. Sim. Henrich seger han will förlikass mz Malin, men hon ej; menar man sätter honom j prubban, eller näpsa'n på annat sät litett, eller afbidier försambl. på predikostolen för honom. M. Martinus: Så framt han hafr giort dätta i förtreet bör han straffas androm till exempel. — Sent. Henrich! i hafue giort illa, slagit annarss manss folk helst på en söndag, då i borde bereda edor till att gå i Herrans huss och kyrckio; gått emot förbodh till H. natuward, borde blifua härföre näpst och straffat; men nu hafuer Consistorium sedt öfuer mz eder denna gången, allenast i nu afbidien hooss hanss E. W. M. Nilss och moor; förlike edor med pian, och icke komme flere gånger igen på sådant sätt. Han beddes strax till af E. W. M. Nilss, lofuade förlika sig mz Malin, pian.

Bertill, Kläckare i Sagu, blef tillfrågat, huarföre han icke hindrade Henrich drängen ifrån H. natuwardh. Han sade, att han uar då, när dhe skriffade, och ringdhe. M. Nilss sade, att där är sådan ordning, att dhe skriffa för än dhe ringa samman; kan altså dät ej honom excusera. — Vota: M. And. Böter för sin försumelsse Bertill denna gången en half Rdr; M. Simon: han må böta 1 Dr. S. mt. till en påminnelsse. Jdem M. Mart. M. Nicol. et Magnificus. — Sent. Han böter nu denna gången för sin försummelse skull en Dr. S. Mt.; den kommer till Sagw kyrckia.

Ekenäss Sacell. blifuer hijt citerat till den 21 Junij at suara till dät Consistorium kan hafua honom tilltala (effter Rev. D. præpositi Loioensis bref).

Carleborgh. — Dn Nicolaus Ringius seger, att saligh M. Erici Matth. Forteli enkia i Pedersöre hafr än nu icke fåt resolution i den högl. Kongl. Hofrätten. Consist. beroor hennass saak så länge som resolution faller.

Citeres hijt till Doomeap. till den [tomrum] Jacob Jöranson i Carleborg med sin hust. Karin Hansdotter, att suara huarföre dee så illa lefua med huar annan; utgick citation mz 658 års böndagz placater.

Kelfwio försambl. med sochnenes signät begära, att Consistorium will försäkra dem, att Rev. D. Past. son, nuwarandes pedagogus i Waza, D. Carolus Prochenius måtte få spem successionis. — Sent. Blifuer aldeless med expectancier uphäfuit, ty wi kommom där igenom i stoor wille walla, att den som hafr meriterat mer, där igenom blifuer tillbaka satt, när Consist. så binder sigh.

Böndagz pla[ca]ter wtsenda, 658 års Suenska och Finska, till Åland och Österbotn mz posten.

	Finska	Suenska
Till Åland . .		8 exemplar
» Jio . . .		1 »
» Calaiocki		3 »
» Cronoby.		5 »
» Paldamå		2 »
» Nerpiß .		5 »

20 Majj 658. — Ps. Magnif. M. Abrahamo, M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Kongl. Majj:tz resolution wplästes; extract send från Gen. commend., som H. K. Majj:t hafuer skrifuit H. Excell. till, om Wemo pastorat, sampt Gen. Commendeurens breff. Kongl. Majj:tz resolution är denna: är Wemo regall geld, behåller hr Daudid pastoratett och blifr uid Kongl. Majj:tz confirmation; men är Wemo icke regal, står Consistorij confirmation för hr Jören Hornick.

Wiburgens[is] Consistorij bref och suar på Aboens. Consist. recommendation för M. Paulo Jeronio till pastora-tett i Jdensalni. R. Enkian niuter tuu nådeåhr som dhee mena; äre cappelaner där när dem som öfr 20 år tiänt hafua, bör man ihogkomma, och mäst står dätta hooss Rijkz drottzen, huem han uill haa effter dätt är i Grefueskapett.

Past. i Nyby citerades till den 9 Junij att suara sina sochnamän i Kyro cappell, huarföre dhe icke få huar 3 predikodagh gudztjänst effter giord ordning 657 in Junio sist. ni fallor.

22 Maj 658. — Ps. Magnif. M. Abrah. M. Nicol. Nycop. M. Sim. Kexlero.

Masko. — Dn Henrici Hoffmans breff wplästes i Consistorio, af innehåld, att en studiosus Jacobus Wijsapå hade låtit trolofua sigh medh lagläsarens fordom, Anders Sigfridsons, dotter, Susanna wid namn; bem:te student hafuer ochså rådt henne mz barn; nu är han död blefuen, begärrar alt så hon, att hon måtte blifua kyrckiotagen och slippa kyrckiostraffet; hon will gerna böta 2 Rdr. — Sent. Susanna, effter hon hafuer warit trolofuat medh Jacobo Wijsapå, och är af honom rådh med barn, må hon böta en Rdr till Masko, sin sochnakyrkia och en hijt till doomcapitlett, och tagass i kyrkio som en annor ehrlig hustru.

Osterbotn. — D. Martinus från Kelfuio kom och presenterade en dell af sochnamännärnass bomärckie, så och en skriff, som hopman hr Wellan[-am] Taubess, Jönss Peerson, cappellanen med, så och länssman i sochnan hade skrifuett wnder, och begära D. Martinum Peitzium till sin kyrckioherda i Procheni ställe, tedde salig Roth[ovii] restitutionssedell, dat. 649, att han får bruka sitt embete, huilken war för priverat för dätt han hade för än han drog ått Danmarkz krigett 644 belägrat en pia, men eij wppenbarat för än som han kom hem 646 aut 647. Sedermera när Sursillen i Pedersöre blef död, blef han af saligh M. Rothovjo dijt send att blifua sacell. så wäll som af hela Consistorio, men gek eij an; är honom då lofuat wid den tiden, att han än då skulle blifua accomoderat mz ett gott pastorat mz första; nu hafr karlen D. Peitzius warit wthan lägenhett alt sedan, nämbl. moot 9 åhr. — Vot. M. Sim. Man kan eij annarss säia än att D. Martinus är wäll meriterat, komma till ett pastorat; hafr länge tiänt så och expecterat, han kan få en attest, att han hafr warit här i Consistorio och presenterat sig och uist sina, skäll som ofuan bem:t finss. M. Nicol. Oansett saligh pastoris filius D. Carolus hafuer nogot tiänt, men så är denna D. Peitzius en gammall meriterat man, länge tiänt i fält, hafr nu länge expecterat, ia 9 års tid; är födh där i sochnan, hade och så för nogra åhr sedan, nämbl. 647 Drotning Christinae confirmat. på Kalaiocki, men gek eij fort, för lägerss målett, som öfuanb:t står. Doch hafuer han nog därföre plichtatt, hafuer eij annatt hörtz af honom sedan, än att han hafuer hållit sig stilla; är allt så mit votum att han blifr i Kelfuio past., effter han bäst hafr

meriterat, och är nu aldeless utan lägenheet. Rector Magnif. jdem. — Sent. Consistorium kan wäll märkia, att i behöfue en lägenhett, effter i den wäll meriterat hafue och ingen lägenhett haft på en lång tid, hafue altså haftt tillsäielsse eller confirmat. af H. K. Majjt Drottning Christina länge för dätta, men icke där till kommit. Derföre will gerna Consistorium hielpa edor här utinnan. Doch töfue i till onssdagen, medan som nu ej munga ähro tillstädess.

Böndagz placater, finska och suenska exempl. till föliande Probsterij:

	Suenska		Finska
Hattula	6 exempl.	Loio	11 exempl.
Somero	8 »	Pijke	1 »
Loio	8 »	Pargass	1 »
Pijke	1 »	Nagw	1 »
Pargass	1 »	Korpo	1 »
Nagw	1 »	Lundo	1 »
Korpo	1 »	Brunckala	1 »
Lundo	— —	Numiss	1 »
Numiss	— —	Åboo	1 »
Åboo	1 »	Nondala o. Reso	2 »
Nondala	— —	Rendemäcki mz	
Rendemäcki	— —	capellet	2 »
Sagw	1 »	Sagw	1 »

	Suenskt	Finst
Kimito	1 st:e	1 exemplar
Bierno	— —	1 »
Wskäla	— —	3 » med cappellen
Haliko	— —	1 »
Nyby	— —	2 » med capell.
Pemar	— —	1 »
Sum[ma]	1	8 [? 9]

Töffsala	1	1
Wemo	— —	1
Lockalax	— —	1
Nystad	— —	1
Pyhäma	— —	1

	[Svenska]	[Finska]
Lethala	— —	2 med Hinderiocki.
Raumo	1	1
Lappo	— —	1
Nykyrkia	— —	1
[Summa]	2 exempl.	10 [exempl.]
Biörneborgh; præpos. ibid.	1	1
Wlssby	— —	1
Kumo	— —	1
Huittiss	— —	2 mz Wambula cap- pel.
Pungalaitio	— —	1
Loimiocki	— —	1
Kiula	— —	1
Säckylä	— —	1
Eura	— —	1
Euraâminne	— —	2 mz Luvio.
[Summa]	1	12 exempl.
Masko præpositus . .	— —	3 exempl. Masko, Ru- sko, Korfuiss.
Wirmo	— —	2 capellet.
Nousis	— —	1
Lemo	— —	2 capellet.
Rimito	— —	1
Pöitiss	— —	2 capellett.
	Finska	Finska
Mäseckylä præ- positus	1 exempl.	Birkala præpo- situs 2 mz capellet
Teuskola	1 »	Kareku 1
Kangasala	1 »	Tyrwiss 1
Längelmä	1 »	Kyro 1
capället	1 »	Jkaliss 1
Lämpälä	1 »	Mauhierfui 1
Rouisä [Ruovesi] . .	2 »	Wesilax 2 mz capället
Kiuro	2 »	

	Suenska		Finska
Nerpiss	5 exempl.	Lilkyrö Jlmåla Laihala	3 exempl.
Cronoby	5 exempl.	Stoorkyro Pedersöre m. C. Lochto Kelfuio	4 exempl.
Calaiocki	3 exempl.	Limingo Whlo Carllöö Pyhäiocki Calaiocki	5 exempl.
Jio	1 exempl.	— — —	3 exempl.
Paldamo	2 exempl.	— — —	3 exempl.

26 Maj 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Nicol. Nycop.
M. Mart. M. And.

Præpositus Biörneburgensis skall resa till Säckylä och biuista tingett emellan kyrkioherden hr Hinrich och hanss åhörare, en dell, som hans anklagare åbro; skeer den 26 Junij.

Organisten begärar lof att resa heem till sin fader i Wissmar som snarast. — Sent. Han kan få loff, allenast han skaffar en som spelar i hans ställe så länge. Han talar mz borgmästar och råd här om mz.

Böndagen skeer den 18 Junij, och marknadtz dagen den 19; talass mz bookhållaren, som är i Lanssh. ställe, om icke marknan kan skiutass wp nogra dagar fram bättre. Taltes mz honom, men blifr wid gammalt; »folket kan gå här j kyrekia, när dätt hijt kommer», sade secreteraren, »och kan ej förändras».

Lindula Anderss, rådman i Åboo; hans hustru klagar öfuer honom, att hon worden iniurierat af honom, fängzlatt och will förskjuta henne. — Sent. Denna saak wpskiutes till des rådmannen blifuer bättre igen, då skola dhee båda comparera här i Consistorio, och den brättzlige plichta.

Kelfuio. — D. Martinus Peitzius seger, att Gud hafuer kallatt pastorem i Kelfuio; seger och så Dn. Martinus, att han hafuer tiänt wthi 26 år hemma i landett och i krig, begärer komma till bem:te pastorat effter försambl. begäran honom och han är der i sochnan födh.

D. Carolus Prochenius begärer också komma i sin saligh faders ställe i Kelfuio; hade många forskriffter, sochnenes vocation mz sigillett. — Vota: M. Andreas, Rect. scholae: om D. Peitzius får försäkring nu allenast. M. Sim. M. Stod. M. Nicol. Skälen om Peitzj tjänster äro oss allom kunnige, han hafuer kallelse, länge tiänt, sitter nu utan brödh, hafuer stält sig wäl: är billigt, att han blifuer hulpen. — Sent. Effter D. Martinus Michaelis Peitzius hafuer länge tiänt hemma och i krig, är nu utan brödh, hafuer icke annat hört än gott om honom, hafuer största delen af försambl. som honom begära, så och hopmans Wäl:t Jönss Peersons vocation på frijhr. wägna, wäl:b:ne hr. Wellam Thaubess. Haar tiänt nu i 26 åhr. Därföre kan han blifua confirmerat till pastoratet i Kelfuio.

D. Carolus Prochænius kom och så in sedan; Consistorium sade, att dhe hade wäll orsaak att komma honom i hogh, men nu till Kelfuio kan dätt ej skeep, effter som Kongl. privilegier hålla medh D. Mart. Peitzio. Dy kan Consistorium ej förwägra Dn. Mart. Peitz. begäran. Dook will Consistorium hafua hr Carll i gott minne wid gifuen occasion.

Biskopss waall. — Vota. M. And. Præpositi hafua länge drögt med sina votis, men effter dhe äro nu komm[n]e, woro wäll att dät skrefues Kongl. Maj:tt till, huem som stiftett begäran. M. Sim. J samma bref som skrifues blifua Consistorij vota in satte medh. M. Nicol. Denne saak wpskiutes till effter helgen, nämbl. till tissdagen effter H. trefaldighettz söndag. Då kan Consistorium taga denna saak sig före att öfuerläggia.

D. Keckonio. — Taltess om dem, som hade voterat på honom till Huittiss pastorat där i försambl. Consistorium kan fögo göra, medan dätt säges wara ett regall geldh och om nogot skall skrifuass moste Consist. skrifua Kongl. Maj:tt till härom.

Wemo. — Skall än granneligen ransakass om Wemo är regall geldh eller ej. See på s. hr Matthiae confirmation, huru han lyder.

Åboo. — Jacob Clemetson, M. Johan skrädare läre dräng, och Margreta Jöranssdotter skola båda stå kyrkiostraff, effter dhe hafua hafft samanlag, och han will eij echta henne.

D. Jacobus Guzæus begärar af V. Consistorio blifua ihogkommen med nogon lägenheet, effter folkett hans är slagit, hafuer warit i 2 åhr wthan brödh. Begärar komma till Kumblinge. Consistorium seger sig eij kunna giöra därtill nu, ty hoo wett enkian (:som sitter mz monga barn:) kan blifua försorgdh.

Taltess om Lapträsk i Wiborgz stift, om hr Jacobus får en recommendation till Gen. Commendeuren hr Gustaff Horn, att Hans Excell. wille promovera honom dijt. — *Vot.* Han kan få recommendation till hr Gen. Commendeuren. Omnes consentiebant. — *Sent.* Hr Jacobi får recommendation till hr Commendeuren; införess, att hanss folk wnder regimentt är slagit och dödt; war så wäll från Wiborgz som Åboo stiftt bem:te folk; hafuer nu warit utan brödh i 2 åhr, är en gammall man, hafuer lång tid tiänt, ledit mycket ondt i dätta krigett.

27 Maj 658. — Magnif. M. Abrah. Thawonius, M. Georg. Alanus, M. Nicol. Nycop. M. Martinus Stodius, M. Simon Kexlerius.

Pöijtiss. — Jeremiass Erichsson i Orripä och Malin Thomassdotter jbid. är skylla till 3 på båda sidor; begära att echta huarannan. Blefuo af Consistorium afrådde, men stodo hårt där på. — *Sent.* Blifuer Jeremiæ och Malin träda i echtenskap med huarannan med denna condition, att dhe böta till doomcapitlett 6 Dr. k. Mt. och andra sex Dr. k. Mt. till Orripä cappell och jcke få wigass för än som böterna äro ehrlagda.

D. Carolus Prochænius i Waza begärar weta om nådeåhret för sin moder i Kelfwio; begärar tuänne åhr effter han blef död, saligh past. effter Walburgi 658. — *Sent.* Skall falla suar framdeless, och huad Kyrkeiordningen förmar åttniuter hon.

Törfuiss. — Mattz Nilsson, i Kickerlaby, klagar, att Jfuar Månson i Huittis hade icke hållit sin lofen mz hans dotter Malin, som Jfuar hade trolofuat. — *Sent.* Skrifuass till hr Thomam i Huittiss, att han reser mz Jfuar till Törfuiss och hr Thomas tillika med D. pastore Abrahamo i Törfuiss

drifua på att dhe echta huarannan; wilie dhee eij, ware åtskilde; och den som först bröött Jfuar (:som berättas i Rev. D. past. bref i Törfuiss:) [böte] fyra Rdr, halfparten till doomcap. och andra halfparten till sin sochnakyrckia, och slippe eij till sacramentitt för än som böterna äro ehrlagde, eij heller till annat gifftermåll och han är försonat mz sin wederpart. Sententierades dätta hemma hooss Adm Rev. D. past. effter alla consist[oriales] woro borto.

6 Junij 658. — Ps. Georg. Alano, M. Nicol. Laur. M. Simone Kexlero, M. And. Nycop. Borgm. Brochius, Rådm. Robert Rank[en].

Åboo. — Öffra kyrkio takz teckande taltess om aff oeconomio, att dätt eij toll länger wara utan föruar, antingen med kopper eller spån. Togz i betänckiande.

Wemo pastorat taltess om; dätt skulle wara regall. — Sent. Kallass hr Daudid hijt med sin S. faders confirmation, där af Consist. kan nogot förnimma om dätt är regale beneficium eller eij.

Osterbotn. — Dn Jacobus Jeremiæ i Carleborgz schola, collega, seger sig hafua tiänt i Carleborgz schola i 3 år och hanss lön är honom decorterat; begärar en sochn till den han hafuer. Sade att Pedersöre, Kalaiocki, G. Karleby, Nycarleby sochner äro ifrån scholan. — Vota: M. And.: Om han fingo Calaiocki præpositus kan wäll hålla sina söner annarss. M. Sim. Skrifua herren till, som råder i Kalaiocki; föredrogo honom nogra motiuer att sochnan bör komma wnder scholan och Rev. præpositus kan annars försörja sina barn. M. Nicol. Wij rådom eij där med, ty præpositus hafuer Consist. bref, att hans söner, som gå i scholan i Carleborg skola få sochnan Calaiocki; hafr och så nåt herrens där ibidem [förord] därpå. Ser han blifr mz en annor sochn hulpen. — Sent. Lappo får han årligen så länge som han är collega i Carleborg och Cronoby medh, doch så länge Cronoby sochns diekne p:r som hans löhn decorteras.

7 Junij; Maj bör wara rät. 658. — Ps Magnif. Rect. M. Abrah. M. Georg. M. Nicol. M. Martino, M. Sim. M. And.

Om biskopz waall vota. Wplästes R. præpositorum och Dn pastorum skriffteliga vota, huar uti fans, att största [delen] och i alla prosterijn votera[ts] på Adm. Rev. Dn M. Georg. Alanum, sombl. prosterij på Doct. Jünss Terserum.

och några prosterij på M. Nilss Nycop. — Vota Consist[orij]: Alla föllo med stiftett på præclariss. Dn M. Georg. Alanum effter hela stiftett i synnerhett hafua pekat på honom, och önska, att Kongl. Maj:t wille förnunna Åboo stift M. Jöran till derass andelige förman. — M. Nicol. tackade dem som hade haft honom i minne, men sade språkett ähr honom obekant; faller helt på M. Georg, som hafr altid haft förtred och äldre i tjänstan. — Magnif. tyckte wäll wara, att dhet wyrdiga prästerskapet hade nampngifuit Adm. R. Dn M. Alanum och M. Nicolaum; voterade altså han på båda tuå sampt M. Stodium mz. — M. Georgius tackar dem sampteligen doch förbär sig hafua suaga kraffter. R. Herren gifuer wäll kraffter och styrkia. M. Alanus sade, om andra sättias i walett medh. Consist. mente: wore got, om alla vota sendes till Kongl. Maj:t och behölless copier af dem här i Consistorio och att dee leruererades en uiss, men så att dhe kommo i K. Maj:t:z händer.

Jkaliss. — M. Abrahamo taltess om han reste medh gallon ut och togo vota med sig.

Wemo. — Hr David kommer till Åboo doomcap. till den 10 Junij och taga sin farss s. confirm. jn mz sig att Consistorium må få see om dätt är regale beneficium.

9 Junij 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Martino Stodio.

Masco. — Brita Knutzdotter i Löitena är spetälsk; will med sin dotter komma i hospitalet Sälöö. Huilken dotter är om sina 9 åhr. — Sent. Oeconomus talar [mz] boochållaren att dhe båda blifua antagna för 50 Dr. K. Mt. i hospitalett.

Haliko kläckare seger, att Rev. Dn pastor i Haliko will eij achta Consistorij skriffter.

Bierno kläckaress slagzmåll på kyrkiowägen och strax när kyrkan remitteres till heredtztingett, men kyrkio plicht derass (:sedan effter heredtztingz ransakning och doom:) hijt till doomcapitlett.

Waza. — Dn Gustafus Laurentij är af Martino Aronio studioso angifuin, att han hafr skelt honom för en nar och skellm; nekade sig hafua kallat honom en skelm, men nar allenast; sade att han hade sig med honom förent och förlikt. Consist. lät och där uid blifua.

Begärar Dn Gustaus [Laurentij] komma i saligh Jacobi Montani ställe wnder Båtens, hr Nilss, regemente

effter D. Jacobus är dödh blefuen i Refle. — Sent. Dn Gustaus får confirmation på ofuanbem:te krigz predikantz, Dn Jacobi, rum.

Haliko pastor Dn Aeschillus ankom; frågades huar-före han hade kasserat kläckaren sin, som i præclariss. Dn M. Abrahami Thauvoni och Rev. Dn Christ. Wskälensis præsentie så och mz Rev. Dn past. Dn Aeschilli och Haliko sochns iaa och samtyckie war antagen. Han sade: han är eij dugelig, orkar eij ringa stoorkläckan 1 fierdendelss timma, kan eij sättia en staka i jorden, eij så eller plöga. Consist. sade: dät är eij af nöden att han så länge skall ringa, och orkar han eij själf, kan han hafua en för sig. Är eij för-obligerat plöga, så och gerda i prästegården. Pastor sade han blef antagin på ett år; seger hans hustru, kläckarens, hafuer skemt honom ut. Consistorium sade: dätt är en ting saak. — Past. sade: han må eij trängiass på mig, han må draga dijt han är födh. Consistorium sade: i äre eij heller födda i Haliko, är eij trängd på edor, i hafue med försambl:z iaa och samtycke tagit emot kläckaren i Magnif. Dn Rect. M. Abrahami Thauvoni och Rev. Dn past. i Wskäla närvaro. Där på hafr Consist. kläckaren confirmerat, och i hafue casset Consistorij confirmation, förachtat och siwördat Consistorium. Stå och så ännu och påcke på edra förmän, och rätt i förtreet sege: han skall aldrig wara min kläckare, där D. pastor eij hafuer nogon skäll honom afsättia. — Sent. Consist. förnimmer i äre en hård man, förachte Doomcapitlett; framdeless skall här falla suar i denna sakan. — Skrifuas probsten i Kimito till, och hr Johan i Sagw, att dee resa till Haliko, förhöra aff försambl. huad orsaken är, att kläckaren är afsatt af kyrkiherden; jmedlertid ransakningen skeer, moste pastor Dn Aeschillus sig absentera eller sättiess dätta i ransakningzskrifften. Förbiudess pastori wid hanss embetess förlust, att han ingalunda förhindrar ransakningen; skall ickess dess minder suara till den siuördning han sina förmän i Consistorio gjort hafr.

Åboo Rådhwss wthskickade kommo: W. Robort Rancken och Johan Hisko; goffuo Borgmäst. och Råd:z mening om öfre kyrekio takett, som oecon. Gud[mund] Roth[ovius] hade för proponerat om, omtalt. 1:o nembl. effter nu eij i hast äro medell att täckia med koppar, så lagess nu, att dätt mz första blifuer teckt mz spån; 2:o Kopparen blifuer

(:som ligger ohanterlig:) i hop slagen, så att man kan den bätter hantera; 3:o Kyrckiomuren efter handan teckt.

Carlebor[g]. — Frågadess af Colleg. D. Jacobo Jeremie om hade försummat sig i scholan; R. Neij wiste correct. Grandeli attest; finss i Österbotns lådan, att han hade försummat sigh.

10 Junij 658. — P:sente Magnif. Rect. M. Abrah. Thauvonio, M. Georg. M. Nicol. M. Mart. Stod. M. Simon Kexlerus.

Åboo Kemnär kom fram och sade, att Borgmästar och Råd hade lofuat hr Jacobo Guzæo 20 Dr. K. Mt aff dhee p:r, som woro colligerade på förledna stora högtidess dagar. — Consist. sade: dhe p:r äro för än hr Bröniel deem fek förordnadhe till dhee fattige studenters hielp, som i hela stiftet är brukeligit. Consistorium seer gerna, att hr Jacob blifr hulpen; wilia see till huad dhe kunna giöra i dätta fall, efter han är utan lägenheet, kan uäll tarfua't. See och så gerna, att Borgmästar och Råd h wilia nogot af sit hielpa honom mz. Consist. besluto andra dagen: hr Jacob skulle få 20 Dr. k. mt af bem:te högtidz p:r, dem iag hr Jacobo i efterföljande mynt lefuierade i en tio Dr plåt, 1 tio mks: plåt och 3 Dr S. Mt.

Hr Gyntenberg, Öffuerst-leutenant wnder Öffuerst Sassens regemente, begärar en predikant i hr Ambrosij ställe (:som är kommen wnder Adelss fanan:), nämbl. Dn Thomam Liuandrum från Törfuiss. Captenen, öfuerstens utskickade, en Smälénning wnder regementitt på hr öfrst leutenantens uägna anhölt. — Sent. Hr öffuerst-leutenanten får hr Thomam Liuandrum. — Consist. skref efter hr Thomam och uill gifua honom confirmation.

Wemo. — Hr David presenterade sin saligh faderss confirmat. på Wemo pastorat, gifuen aff General Gubernuren högw. hr Nilss Bielke; huar uthi står expresse, att Wemo dätt är beneficium regale. — Vot. M. Simon: Man kan eij annarss giöra, utan Kongl. Maj:ts resolution och wilia tillfyllest, efter dätt befinns wara beneficium regale. M. Stod. jdem. M. Nicol. Wij hade gerna hulpit hr Jöran, men i dätta fall kunnom wij eij giöra emot Kongl. resolution, utan tillåte hr David jnträda i försambl. — Sent. Hr David niuter Kongl. Maj:tz confirmation till godo efter dätt befinns Wemo wara beneficium regale.

Dn Henricus Neostadius ankom mz Lundo tuenne kyrckiowerdar, hvilkass nampn woro Jören ifrån Wngio och Kaskila Sigfridh, som på sochnanss wägna begärade Dn Henricum Neostadium till capelan. — Sent. Dn Henricus Neostadius får confirmation på Lundo capellans halfua sochn och cappell geldh.

Nykyreckio past. enckia, hust. Elisabeth Matzdotter begärrar nådeåhr pro A. 659; och hennes man wardt död 658 för Walburgi. — Sent. Denne gången kan icke falla nogot suar om 659 års nådeåhr, wthan här mz moste berooss till en annorgångh.

D. Joh. Laurentij Herclerus får predika för enckian så länge som hennass nådeåhr warar, men D. Jonas Matth. Sacell. i Nykyreckia, han moste hafua jnspection mz gudztjänstans förrättande.

11 Junij 1658. — Ps. M. Georg. Alano, Magnif. M. Abrahamo, M. Nicol. Nycop. M. Simone Kexlero.

Röökman i Nouisis præsenterade sigh, och framtedde hr öfuerst Gallen[s] bref och recommendation till Consistorium, mz wänlig begäran Consistorium wille hielpa Röökman till Nykyreckia. — Sent. Consistorium will hafua D. Joh. Röökman hooss nådige Grefuinnan i Wazaborg i bästa måttan recommenderat, så och hr Sigfrid Choralem här wid doomkyrkian. Talass om i recommendationen derass långliga tjänster, isynnerhet Röökmans, som så länge nembl. i 16 [år] i krig i Tysslandh, Danmark för och nu i Pålan tiänt hafuer. Gifua Grefuinnan en copia af Gallens recommendation. Kekonius anlongande, så will Consist. see till han blifuer hulpin till Huittiss hooss Kongl. Maijt: effter dätt är beneficium regale.

Hr Carll Beckz recommendation för hr Henrico Petri i Wskåla, att han måtte blfua regimentz predikant i hr Daudiz ställe. — Sent. Dn Henricus Petri kan wäll i medlertid komma där till regimentz platzen, men effter som hr Daud hafr sagt, att hr General maioren Fabian Berndes hafuer begärt en där uthi hr Daudiz ställe icke till regimentz präst, utan compagnis, der när generalen så länge blifua, att han kan utuälia sig huem han behagar, där till är D. Henricus Bartholdi Töfssalensis förordnat. Då sade D. Henricus Petri Wskälensis, att han will resa uth till Gen. maioren mz öfrst Gallen, som nu innan kort reser där

wth som Gen. maioren Fabian Berndes är. Tå sade Consistorium: i kunne wäll få confirmat[ion] efftr hr Öffuerst leutenantens begäran effter i wele nu strax begifua edor till Generalen. Feck och så strax confirmation.

Nykyrckia. — Dn Johannes Laurentij Herclerus klagar på enckiones wägna, att Dn pastor i Pyhäma præiudicerar henne, i dätt han henne ouitterligen och olofuandess tränger sigh in i hennas sochn nu nådeåhret, enkians år, och hafuer tagit 3 hust[rur] i kyrckia i Kamlaby. — Sent. Skrifuass hr Matthiæ Johannis i Pyhäma till, att han affstår medh sådant; — giordes, nembl. skreffz.

Hr Daud i Wemo begärar skrift på Wemo pastorat aff Consistorio, att han må wara wiss på pastoratet. — Sent. får wäll sedan som Gen. Commendeuren hafuer först fåt relation, att dätt är regale beneficium, som hr Nilss Bielkes bref lyder.

Eckenäss Sacell. et Rector Dn Henricus Petri ankom; uiste Grefuinnanss till Raseborg fulmakt på Ekenäss pastorat; begärade Consistorii ratification därpå. Jnsagor af Consistorio på dät bref som probsten i Loio skrifr om hr Hinrich, att han är med fögo beröm kommen från Rådstugan; men hr Hinrich sade alt wara förlikt. Med skolan, skrifuer och så præpos., är eij så flijt giordh som sig borde, af orsak att poikarna äro monga borto och icke annat kunna än läst catechesmum, svenska. D. Henricus sade, att högre proponeras eij, eij heller befalt gossarna minskas; orsaken: att dhe som hafua råd på bögden eller staden, togo privatos præceptores för sina barn. Men iag, sade Dn Henricus, hafr giort mit till medh gossarnas information, så myckit iag hafr kunnat. Klagass att hr Hinrich hafr tagit Kariss sochns diekne p:r, som gossarna borde hafua. R. att sedan som allt mit goda wpbrand, tillät grefuen mig till hielp den sochnan dät åhret. Sadess, att han hade försnillat från Bahnens enckia nogot. R. D. Henricus: iag hafr alt refunderat, och wij ärom wäll förlickte. — Vota: M. Sim: Hafr han gifuit enckian sit, dee äro förlickte: är dät så och som han sig förklarar, kan man eij neka honom confirmation effter han hafr grefuinnans för[ord], som håller honom. M. Stod: Confirmat. kan man eij förwägra honom effter grefuinnan honom försörrier, med mindre här ställes en ny ransakning. M. Nicol: »Effter ingen åklagare är, kan eij heller nogon doomare wara»; utan han må niuta högl. Gref. Nådess confir-

mation till godo, och få Consistorij medh. Magnif. Rect: Han hafr tiänt en god tid i försambl., är en fromm man; är billigt han confirmeres. — Sent. Effter hr Hinrich hafuer grefuinnans confirmation och H. G. Nåde begärar i sitt breff, att Consist. will dätt ratificera, må och så hr Hinrich bekomma confirmation.

Dn Jacobus Guzæus bekom effter Consistorij anordningh af dheer p:r, som oeconomus Gudm. Roth[ovius] hade om hender, som uoro colligerade 658, Juldagh, Nyårsdag och Pingesdag, nämbl. 1 [st.] 20 Dr. K. M:t räknat, 1 tio D:rs plåt, 3 Dr. S. Mt. och en Tio mks plått. Påskadagz p:r bekom hust. Walborg, Dn Jsaaci Suenandri moder.

658, 16 Junij. — Ps. M. Georgio Alano, M. Nicol. Nycop. M. And. Nycop.

Lillkyro. — Dn Matthias Johannis Mullander, coadiutor i Lillkyro, p[ræ]senterar pastoris och hopmans Hökens bref, af innehåld, att dee vocera honom till cappelän där samma städes, i Lilkyro. — Vota: M. And: Pastor och hopman på grefuinnans wägna begära honom till sacell.; synes ej kunna föruägras, medan han en tid där i sochnan wäll tiänt hafuer. Idem M. Nicol. — Sent. Effter Dn Matthias hafuer tiänt en tid i sochnan troligen, moste och än tiäna för än encians nådeår gåår uth; Rev. Dn pastor sampt hopman Hööken begära honom, sampt en dell af sochnan som præpositi förskrift utuisar, får altså confirmation på bem:te Kyro pastorat [?] sacellani].

Korpo. — Rev. Dn pastor klagar 1:o) öfuer en, som fält[s] af pastore och kyrkiorådett till böter för en saak, treskass och uill ej utläggia böterna; frågar om han må sättias ifrån Herrans natuurd. — Sent. Han blifuer från Herrans natuurd så länge som han beuisar lydna och hörsamhett, och ehrlägger böterna. 2:o) Dee, som uilia komma i echtenskap i 3 och 4 gradu, må komma till doomcapitlett och hempta suar. 3:o) Nilsses son i Jerfuisari och hans trolofuade pia eller brudh i Watkass må komma hijt och afhempta sentens. 4:o) Ingen cappelän i nogon försambl. må trolofua nogra personer sin pastori ouitterligen.

19 Junij 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop.

Kyro. — M. Turonius androg på sin farss wägna, Rev. Dn pastoris i Kyro, att Mattz Michelsson i Serkilaby

och Kyro sochn, hafuer för halfftannat år sedan trolofuat sikh een pijga, Walborg Thomassdotter i samma by, och nu will han henne öfuergifua. — Sent: Citeras båda hijt till Mårnässan att suara i Consistorio orsaken till skilnaden.

Åland. Fögelöo. — Jöran Larsson i Skoboda är trolofuat mz Sara Matzdotter; hon will åtra sig; seger hon är tvungen af sin moder; »han hafr mist sin fader, kan ej försörja migh». Consistorium förhölt dem, att dätt ej war narra spell. Consistorium bad prästerna ej så snart trolofua dee wnge personer, för än dhe hafua wäll sig betänckt på båda sidor. Consist. seer moderen wara orsaak här till. — Sent: Sara skall böta 1 Rdr till Fögelöo kyrckia och gifua drängen dubla gåfuor igen; när hon dät giort hafr, må hon komma till annat gifftermåhll.

Törfwiss. — Margeta Johansdotter hafuer fallit 2 gånger: 651; då är hon tagin i kyrckia af slotzprästen här Thoma, för första lägerss måhll, hon hade haft mz camarerarens dreng, Engelbrecht Nilssons. Men nu hafr hon fallit andre gången; hon seger sig wara trolofuat mz den sista i Biörneborg af 2 borgare; gaf han, brudgummen hennass, henne $\frac{1}{2}$ Rdr och $\frac{1}{2}$ suensk; han war från Furusundh, kom hijt till stallet i Biörneborg, drog så sin kooss; hon hafuer ej warit wid tingett. — Vota: Effter hon hafr stå kyrckioplicht för dätt förria lägersmåll skull, som hr Thomæ attest utuisar, och nu sedermera mz en lööss person från Suärie fallit för 2 år sedan på echterskapz lofuen, dy begäres wänligen af Rev. Dn præposito Alandensi, att han uille uid första tingett citeras och begära af dhe werdzlige utslag i sakan. Sedan moste hon stå sin kyrckioplicht 3 söndagar åslagh, och sedan intagass på uanligit sätt mz sådana skiökor utan drögzmåll, att den arma synderskan måtte komma till rätta.

Åland. Kumblinge. — Per Larson i Torssholma begärar Elin Peerssdottr som tjänar i Bredöo. Nu segz, att Peer är kommen i rychte för henness moor. Dn Martinus i Kumblinge seger, att hennass moor hade sagt för sin broor, att han, Peer, hade engång begärt att liggia hooss henne, dätt modran nekar; nu woro dhe, modrans broder och Peer, wid senaste ting, sade D. Martinus; och broderen tordes ej fram med dätt talett effter inga uitne uoro. Där mz förliktes Peer skraddaren och pians moorss broder, som

han, Peer, friar till. — Sent. Hr Mårthen skrifz skriffthan reen, som han hafr skrifuit probsten till, och lägger henne in i Consistorio.

20 Junij 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Mart. Stod., M. Nicol. Laur., M. Sim. Kexlero, M. Abrah. Thauvonio, M. And.

Törfuiss. — Dn Thomas Lucander kommer fram och excuserar sigh, att han ej uill resa ut mz krigzfolkett mz öfuerstleutenantz Gynterbergz folk; seger Dn Abrah. will hafua honom till sin coadiutorem. Consist. sade: i äre ordinerade till att draga ut mz krigzfolk; därföre blifue i annonserade för en genstörtzig och mottuillig. Bad, att han skulle blifua förskont. — Sent. Will han blifua past. coadiutor, så skall pastor allena löhna honom, och D. Thomas skall icke ens gå på sochnan och wpbära nogot aff bonden eller nogon i försambl.; 2:o taga sitt förlof hoos hr öfuerstleutenampten som honom begärat hafuer; 3:o hafua ingen promotion för contumacia sua att förwenta.

Sällöö fougde klagde på blinde Erich ibid. att han lefuer illa medh sin hustru; hafr honom Erichz hust. mistänckt för en pia, därföre slår han henne och faar illa mz henne. Hon, hanss hustru, Erichz, hafuer hr Zach. sagt, är ej utan skull. Fogden beder Consistorium taga wäll här utj. Beder och, att dee fyra jon, som i hospitalett hafua skält fougden hafua 2 bissmara, måtte blifua examinerade, och plichta när dhe icke nogot kunna beuisa på mig, att iag hafr brukatt falsk wigt.

Stierneskiöldz bref om pastoratet i Kemi [teddes], huaruthi han förbiuder att Consistorium ej må sättia nogon i hr Johannis, past[oris] ställe, utan hanss wetskap etc. Men past. D. Joh. lefuer än, derföre tarfuas ingen.

Föggellöö past. D. Ericus begärar, att hanss barns præceptor må få veniam concionandi. — Sent. Effter wij hafue i Consistorio ingen förman, derföre kunne wij p. t. ingen gifua veniam concionandi.

Nyby pastor Dn Ericus Nuckar tedde sig mz sina capels boar, excuserade sig, att han ej orkade giöra så offta gudztjänst wid capellen som dhe uilia hafua; sade att han till wiss stämblin (? = stämning) ej kunde komma på för sagd dag, af orsaak, att der uar ting i sochnan och böndagen stod före; excuserade honom de skäll. — Men bönderna sade

sig eij så offta hafua fåt gudztjänst, som dem i Consistorio lofuat uar, dett fogden W. Suen Månson och uitnade, att defect uar sked mz gudztjänstan. Här om finss i protocollo uara slutitt 1657, 21 Martij etc. så och 1657, 18 Junij. — Hr Erich sade, att när han hade predikatt engång wid capellett hade en bonde wachtatt effter honom, tog mz handan bonden i böxesäcken; blef satt från Herranss natuardh bem:te bonde; kan och hållass där ifrån, sade Consistorium, till des han mz sin pastor är förlikt. — Vota: M. Abrah.: Mätte nogot lindrass mz honom; idem M. Sim.: Han är en gammall man; idem fere omnes. — Sent: Blifuer wid dätt som slutitt är 657, 21 Martij, nembl. wid Alastaro capell huar tridie predikodagh och vid Terfuassjocki huar fierde. — R. Dn pastor sade han går aldrig där wnder, fast iag aldrig stiger på predikostoll meer. Sade Consistorium: om saligh Roth[ovius] hade lefuat, hade nogot fölgdt på sådana spotzskaa ordb. Dn sacell[anus] skall rätta sig effter Consistorij skriffte aldeless och skeer nogot defect uid moderkyrkian, skall pastor suara, effter han så mottuillig är, och eij will taga sig en coadiutorem, den han wäll kan tarfua. Skrifuass H. G. Excell:tz Rijkzdrotzen till här om mz M. And. Turonio. — Skrefz promemoria för p[ræ]clariss. D. M. And. Kumblinge. — Hr Mårthen Olaj tedde sochneens vocation till past. ibid. i S. Dn Andreæ Nicol. ställe. — Vota: M. And. Här Peer i Corpo moste kommass i hogh, så och hr Larss Hammar. Står doch till Mårmassan. — M. Abrah. Står som för är sagt till Mårmassan; idem reliq. — Sent. Hr Mårthen kan komma till Mårmassan hijt, då kan blifua nogot utslag.

Kumblinge. — En skraddare, Peer, begärar få taga en pia, som han skall wara kommen i roop och rychte för modran, men alla tagit sin ord igen, och ingen kan honom nogot öfrtyga. Effterlåtiss, effter ingen uet annat än ärligit mz honom, Peer, och modran.

Gref Peer skrefz till mz begäran, att M. Johan Scheder, hans secretarius måtte komma hijt och suara här i Consistorio till J. Kirstin Christerssdotters arff, så och huarföre han öfrgaf henne, Kirstin, som han uar trolofuat mz. I huilkett bref beroptess på dätt förra till G. Peer, afgångit in Martio.

Sagw. — M. Nicol. Nycopensis, past. jbid. klagar öfuer sina sochna mänss försumelse mz prästgårdzens ar-

bete på ett källare hualf. Lades dem före, så framt dhe icke låta arbetett gå fort, skola dhe blifua utan mäsä så länge, som dee giöra gott; sade M. Nilss uara giort af honom; will weta Consistorij meningh. — *Vot. M. And:* Är billigt, att dhe blifua utan mäsä, så länge som dhe beuisa lydna och hörsamheet; idem omnes. — *Sent.* Få ej mäsä för än som dee beuisa lydna och sitt arbete fulborda.

Pemar. — Jöran Nilsson och Karin Hindrichsdotter äro trolofuade af hr Bertill; uilia nu skilliass äth, hafua förlikz sinss emellan; hon gifuer honom 3 t:r spanmäll, han hafuer tagit sina gåfuor igen af pian; hon uill ej hafua'n. Han böter 2 Rdr till doomcap. Skrifuess Sacell. till i *Pemar*, att han ej släpper honom till H. natuurd för än böterna äro uttagne.

Törfuiss. — Hr Abrahamus, pastoris swäger, tedde sig mz en skriff, att han var af Consistorio förordnat hålla gudztjänst på en ort, där en dell af försambl. höst och wår äro för meenföre skull förhindrade komma till moderkyrkian. Predikan hålls mest på Gen. Burmesters gårdh. Burmest[ers] måg, öfrstleutenant, klagar att han ej hafr win eller oblater. — Skrifuass pastori till, att han låter honom altid, hr Abraham, hafua wijn och oblater nogot i förråd, att, om påtränger, dhe icke måtte obesökte döo sin kooss.

Saloo. — Cappelans handlingar mz M. Lucandri från Österbottn relation om derass arff af D. Nicolao Ringio gifuin. Denna saak remitteres till heredtzttingett att afdömass.

Ringi saak mz Anderss Jöranson om accidentierna i scholan, som M. Lytreus tog; Ringius uill haa dem efter Adm. Rev. Episc. Doct. Aeschilli sentens. R. Sakan gifz an för Lanssh; han skaffar honom rätt eller för heredtzhöfdingen.

21 Junij 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Mart. p. t. Rect. Magnif. M. Nicol. M. Abrah. M. And.

Åland. — Lemlandz past[oris] enkioss recommendation wplästes dirigerat till Kongl. Maj:tt, att Kongl. Maj:tt tektess förskona henne mz ett års utlagor för Hadnäss, så och hielpa henne nogot till sina barns och hennes wppehälle, som lofuas i 11 punct. i privilegieerne. — Jtem ett bref wplästes, som afgek till gref Peer om M. Joh. Schedero.

D. Jacobus Kilo beswärade sigh öfr dragarna att dhe hade brutitt sunder hans S. morss kista, som för ett åhr sedan uar nidsat i kyrckiogården. — Sent. Här på faller suar när dragaren, som borto åhr, hemkommer huilken skullan påskiutes.

Sällö. — D. Mart. Zachariæ son i Sällöo anhåller, att Consistorium uill förordna nogon, som lyser hanss faar in i Raumo till pastoratett, som honom tillsagt är och confirmation pågifuin. — Sent. Skrifuass probsten i Töfsala till, att han reser mz hr Zachar. till Raumo och lyser honom in Maria besökelsses dagh, som är 2 Julij. Skrefz strax.

Dn Martinus begärar få succedera sin k. fader och komma till Sällö. — Sent. Här moste hafuas fördrag här mz så länge som hr Lanssh. heemkommer, då uill Consistorium tala mz Hans Herligheet här om.

Pijkee. — Jacob Hindrichsson will ej taga sin trolofuade brudh. — Remitteress till heredtz tingett först och sedan komma till Consistorium och taga utslag i saakan.

Pijke. — Hr Erich citeres till kläckan är åtta den 25 Junij 658, att suara sin kyrckioherde, Adm. Rev. Dn M. Simonem.

Osterbotn. — D. Laurentius Virgulander i Christinæ stadh framkom; då wplästess en ransakning, hållen emellan bem:te Virgulandrum och Dn Sacell. Laur. Rivelium ibidem. 1:o Suar D. Virgulander och seger den hustru, som Dn Virgulandri hust. talte medh i kyrckiogångss ölett, nekar sigh hafua hört Virguland[ri] hustru hafua nogot ondt talt om D. Riuelio. 2:o Punct seger Dn Laur. Virg: nej till. 3:o Punct seger hr Larss Virgulander sig icke hafua kallat Rivelium »hunda präst», utan: »hunda mördare». 4:o Nekar han, hr Larss Virguland[er] till dätt tall probstens hust. hade sagt, som probsten i ransakningen refererade. 5:o Segz att Virgulander hafuer sagt att Lapfierdz bönderna ej äro så galna som doomcapitlett. R. Virgulander: sochnan hafuer fåt 3 skrifter och doomcap. hafr utgifuit 3; är äntå ouisst hoo kommer till pastoratet; seger att bonden nekar här till, att Virgul. ej som han hört hafuer illa talt om Consistorio. 6:o Cappelanen skulle talt på Simonis Judædagh på predikostolen, att doomcap. ordinerar präster för smörtunnor, silfrkannor, etc. — R. Laur. att han icke hade hört honom så säia, ty då uar han, Virgul. i Lapfierdz kyrckia; men hans hustru hade sagt för honom, Virgulandro,

när han kom heem, och hennass ord refererade han, såsom hennass attest utuisar, gifuitt på hennes sotesäng, och där till utne fanss. Instant. Hela försambl. wtnar emot Virgulandrum och hans hust. ord, att han ej så sagt hade, Rivelius. — Sacellani beskylningar: 1:o) Capelanen hade beskyldt Virgulandrum för en hoorkarll, bråtfelling etc; — är förlikt en gångh. 2:o) Capelanen hade wprifuit förlikningen mz skälss ordh, kallat rectorem bråtfelling och hoorkarll. 3:o) Rector sade capelanen hafua skält både honom och hans hustru. 4:o) Rector skulle sagt capelanen ej wara legitime vocerat till sacell. i Lapfierdh. — *Vot. M. And:* Wårste punct angår hanss hustru, som hafr sagt för honom om predikan på Simonis Judæ dagh; lägges honom p:r böter på. *M. Abrah:* Carcerera honom nogot litett och see till promovera honom på en annor ort. *M. Sim.:* Är en fattig man, begärar komma där ifrån; gifua honom en recommendation till Suärie. *M. Nicol:* Ehuru han är älendig och fattig, så bör lekuäll straffett öfuergå; all oroligheet är kommen af Virgulandri vocation till pastoratet. Capelanen är ju så groff som han; böra priveras båda två till en tid. *M. Martinus Stodius Magnif. p. t.:* Virgulander straffas medh prubban. Capelanen är orsaken till bem:te tråtor. — *Sent.* Besinner eder, D. Virgulander, att i hafue illa giort i dätt i hafue förtalt Consistorium, effter eder hust. ord, som doch af ingen sanning bestås, som i ransakningens fins, där i doch borden hafua tyssat henne och talt honorifice om edra förmän. Därföre afstå i mz edart presteembete in till nyåhret. Men scholemestara embetet får han behålla och mz flijt jnformera barnen. Hr Larss, capelanen, skall citeras hijt till doomcap. och plichte för sin oroligheet.

Dn Virgulander begärar af Consistorio, att han måtte få gå och upbära diekne p:r af Nerpiss och Lapfierd, när han kan tarfua. — *Sent.* Han kan få gå om hösten och jula helgan och ingen må förmena'n.

Dn Thomas Liuander seger sig hafua uarit när öfuerstleutenanten Gyntenberg; han seger sin [?] sig] ingen uilia tuinga, utan är nögd med den prest Consistorium sender.

Pijke. — *Henrich Nilsson*, fød i Pijke, hafuer varit i Suärie negra åhr; nu begärar han få taga trögårsmest[arens] pia uid slotzkryddegården Sophia Hanssdotter; han uiste sina pass. — *Sent.* Han får taga henne, pian Sophia, dook att här effter gammalt bruk lysen för honom 3 söndar för uigzlan.

Åland. Finström. — Dn Carolus 1:o anhåller, att han får rödia en eng, som ned om Finströms prestegård ligger, där små onyttig hass[l]eskog är på växt. — Sent. Dn Carolus past. kan sökia diuruachtaren eller den som är i Kongl. M:t ställe och hafr här om disposition och macht, att gifua lof uthogga små hassleskogh. 2:o) anhåller, att hanss sochnamän som uana äro gifua pastori i Finström torra geddor ett half pundh årligen; måtte blifua tillholdna att utgifua bem:te $\frac{1}{2}$ ~~z~~ gedda. — Sent. Rev. Dn præpositus kan förmana dem utgiöra geddor, som dhe äro wana och brukeligit hafr uarit. 3:o) Anhåller om påska p:r att han måtte få efter ordningen. — Sent. Rev. Dn Præpositus tillhåller bönderna gifua past. i Finström efter ordningen för mattfader, mattmoder, son, dotter, pia och dräng.

24 Junij 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Nicol. Nycop. M. Simone, M. And.

Hr General Commendeurens Hr Gustaf Horns bref wplästes, där uthi han förmäler, att han hafuer bekommit Consistorij bref samt en copia af saligh hr Matthiæ confirmation på Wemo pastorat, gifuin af S. hr Nilss Bielke; huar uthi han seger Wemo uara beneficium regale; och begärar få hr Gen. siälfua originalett till sig att se'et; lofuar strax senda't tillbaka. — Sendes originalet mz posten fort.

Sedan befaller han (:emedan tractaten är i wärcket emellan Hanss Kongl. Majj: vår allernådigste hr och konung så och vår nabo Muscoviten:), att doomcap. uill skrifua till probsterne och clericiet, att dhe bidia Gud mz församblingarna om lycka och wälsignelse till bem:te tractat. — Gen. bref i Wemo lådan inlagt.

25 Junij 658. — Ps. M. Georg. M. Mart. p. t. Magnif. M. Nicol. Laur. M. Sim. Kexlero, M. Abrah.

Nystadz past. Dn Elias Nicolai berättar, att constapelens hustru, som i hanss frånuaro, Larss Mattzons, hafuer låttitt besofua sig af en dräng, är nu drucknat, dätt Gud tröste. Får altså han, Larss Mattzon, frijt giffta sigh.

M. Paulus Jeronius får efter begäran af Consistorio recommendation till Gref Peer, att han måtte komma till Jdensalmi past., som är i Rijkz drotzens grefueskap.

Nerpiss præpositus Dn Elias skrifuer [1:o] om tuu folk i Laihala, som äro af saligh past. trolofuade; wilia nu

skiliass åt. — Sent. Rev. Dn præpositus tenterar än conium-
gium dem emellan; wilia dhe ingalunda, må den brotztlige
som skullan finss hooss, böta 4 eller 3 Rdr, som råden
kunna wara; halfparten faller af böterna till doomcapitlet,
andra halfparten till derass sochna kyrckia. 2:o) Om gudz-
tjänstan i Waza moste pastor D. Paulus uara bekymbrat i
staden med prediko dagar 2 wekor och 4 bönstunder, effter
Consistorij förria resolution. 3:o) Hafuer dät uarit i bruk,
att gemene folk hafua för gifuit mulp:r för gemene lik på
almenne kyrckiogården, må dee nogot gifua hafua; dee ej
uarit wana, må stå till uidare betänckiande, men dee som
hafua murade grafuar i kyrckian, på kyrckiogården eller
korgor på sina grifften på kyrckiogården, dhe skola gifua
utan änskyllan. 4:o) D. Petter Jesenhaus, capelanen i Waza,
förmanes, att han förenar sig mz sin k. hustru; huar han
dät ej gör och skullan finss när honom, skall han afstå
med predikoembetett till widare beskee.

Tawasthwss. — M. Gabriel begärar få en citation
på sin collegam Dn Matth., ty han hafuer sagt, som Dn M.
Gabriel refererar, att han uill stäckia M. Gab[rielis] kappa.
— Sent. Rev. Dn præpositus skall ransaka här om och
senda ransakningen hijt.

Pijke. — Hr Erich skall citeras hijt. Citationen
giordes ferdig men prof. mente Rev. et p[ræ]clariss. Dn M.
Simon: han kan lindra mz honom, han är gammal.

Jkalensis. — M. Abrahamus blef åter citerat
peremptorie.

Kyrö. — Dn Henricus Jacobi, stud. från Kyrö, får
bref till Rev. Dn And. Keckonius, att han får sochn pro
vale om han ej hafr fåt.

Masco. — Dn Georgius begärar få gå öfuer hela
Masko sochn och sökia sig nogon hielp. — Sent. Skrifuass
(:skrefz:) Rev. Dn præposito till, effter han hafr tagit Dn
Georgium till sin coadiutorem, att han antingen försörier
honom nödtorffteligen, eller Rev. Dn præpositus talar mz
försambl. i Masko, att han får besökia alla sammans och taga
huad huar och en kan hafua råå och af en god uilia gifua
will. Men Dn Sigfridus Johannis Aboensis, som Rev. Dn
præpositus hafuer sedermera begärat till sin coadiutorem,
skall ingalunda gå på sochnan.

26 Junij 658. — Ps. M. Georg. M. Nicol. M. Sim. M. Abrah. Aboo. — D. Georgius Hornich kom fram och uittnade, att S. M. Ern[s]t Skinnaress dotter hade sig med kopparslagarens mester swän, Johan Kempe, trolofuat och han testementerat henne sit goda, så framt Gud skulle kalla honom, dätt hr Jören och M. Fredrich Bookbindare för kyrckioherden M. Jören hade berättatt och här Jöran Hornich nu här i Consistorio. Pian Magdalena Ernsdotter begärar här på ett attest till Refle, där hanss lilla egendom och arf är.

Remitto. — På Henrich Bertramss wägnar anhölt Hr Jöran Hornich, att hans hustru, hust. Ingebor Marthensdotter, kunde blifua tagin i kyrckia. — Sent. Hon kan blifua tagin i kyrckia hemma i stilheet j husett. Men där dhe uilia båda gå i kyrckian i Remitto, då moste de wika ifrån sina wanliga bänckarum och stå nogot ned bättre i kyrckian, till dess derass saak blifuer resolverat på tilbörigit rum och ställe som wederbör.

Kopparslagarens mester suen, Johan Kempe, 2 eller 3 wekor för än som pestis kom i skinnarens huuss, kom han och rådfrågade mig om echtenskap emellan Magdalena Ernsdotter och honom; sade sig uillia hålla fort mz henne. J lika måtto frågade M. Ern[s]t Skinnare mig om samma echtenskap om han skulle gifua Johan Kempe sin dotter; sade dhe hade trolofuat sig sinss emellan; hr Jöran sagt kan ej uara så orådeligit; han syness wara en wacker man. M. Fredrickz mestersuen seger, att han hade sagt Johan Kempe, när dhe uoro, pian och han, in för siukdommen, att han hade hört Kempen säia ått henne: »sörrier ej faar och moor, wij blifue ändå ett par folk; och är'et så, att iag dör, så skole i hafua alt effter mig; ty iag hafr inga arfuingar». M. Fredrikz M. suänss ordh refererade hr Jören capelanen; här på kan uäll gifuas attest, dätt hon och feek, Magdalena Ernsdotter.

30 Junij 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Nicol. Nycop. M. Abrah. Thauv[onio].

Organisten. — Effter hanss anhållande, så och borgmäst. och rådz samtyckie, beuiliadess M. Michael Nachtegall på M. And. Bruses löhn pro A. 1657 K. Mt 100 D:r för han hafr hafft bekymber att laga nogot om orgewärkett.

Tauasthuss. — M. Gabriel Thauvonius, Rector jbid., anhåller, att han må få byta sig till Hattula sochn för Pel-

kene, han för dätta hafr wpburit diekne p:r aff. — Sent. Han kan få Hattula dätta åhr, och Pelkene dätta år nu tages igen till academiens reparation.

Hattulensis præpositus sade, att där äro 2 par folk som äro trolofuadhe, och icke uilia echta huar annor. Frå-gadess om de hafua hafft lägersmåhll i hopa. R. D. præpos. mente jaa. Consistorium sade, att dät bör ej så länge drögass mz wigzlan sedan trolofningen är hållen, icke för-halass mz copulationen öfr $\frac{1}{2}$ åhr. Dässe äro att finna i Hattula sochn, nembl. Johan Thomasson i Hattula sochn och Sexnemiby och Hackinmäcki dottren; äro 3 år sedan trolofuade. — Jtem en ryttare från Wendala i Hattula sochn mz sin trolofuade brudh ifrån Merfuiss. — Sent. Dhee böra citeras hijt. R. D. præpos. seger, dee äro för citerade, men lyda ej; lyda dee icke, will Consistorium skrifua Lanssh. i Helssingfors till, att han befaller sina wnderhafuande skaffa dem hijt, och mz min [$? = \text{sin}$] myndigheet assistera doom-cap., att icke doomcap. måtte af sådana tresko blifua siwördat.

Om Åboo Academia wardt beslutitt, att desse effterskrifne sochner skola tagass till academiens reparation i jår, nembl. 658. — Vota: Woro först M. And. Rect. scholæ; Consist. som är i biskoppens ställe kan giöra dät som skä-ligit åhr; dock om nogot annatt medell funoss, wore wäll, studente p:r eller annat. M. Nicol: Man måtte så laga, att icke mer sochnar tagas ifrå alla scholerna här i stiftet nu dänna gång, än som kan löpa till 400 D:r K. Mt. — Sent. Pargass, Sagw och Tenala af Åboo schola; Pelkene af Ta-uasthuss schola; Kangasala och Törfuiss af Biörneborgz schola; Osterbotn: Pyhäiocki från Whlo schola; Calaiocki från Nycarleby schola. — Desse sochner schola säliass åt dieknar, och rectores cavera för dem; och p:r sedan alla lefuereres occonomo templ. i Åboo D. Gudmundo Rothovio.

Hr Jacobus Kilo seger Thomass dragare hafuer hugget hanss S. moorss lijkista sönder; excuserar sig Thomass och seger sig nogot oföruarandes hafua rört wid sidobrädett. — Sent. Slåss honom före, att han antingen ställer Kilo till fridz eller går i fängelsse. Gek strax i rådstugan.

Dn Andreæ Keckoni recommendation till högw. grefuinnan felth[errens fru] till Huittiss pastorat.

1 Julij 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop.

Sälöö. — Blinda Erich mz sin hustru kom fram; berättadess, att hon hade brutit förlikningen som probsten ehrwyrdig M. Nicol. Nycop. gjorde i senaste probsteting; hon hafuer skylt Erich, att han skulle hafua beställa mz 4 hust. och pigor i hoop; item för sin egen moor sagt, att fougden brukar tuenne bissmar: en stor, en liten, men past. D. Laur. seger dhe hålla lijka.

Stugorna läka sade past. i Nagw på Sälöö; — fogden bör see på; — blef afsagt i Consistorio; jaa kyrckian och kyrckiogården böör och lagass, item badstugu spjäll.

Sent. Huad Erich den blindess saak anlangar, han mister een månadtz kost för sitt ogudachtiga lefuerne.

Åland. Lemland. — Saligh hr Jsaaci enckia; hon slipper för 657 årss härdagz p:r mz 6 Dr. K. Mt, huilken herredagh höltz här i Åboo om wåren. Jtem enckian bör ej betala 657 årss krigzhielp, effter rijkzdagz besluth henne befriar. Härom skrefz bref till Rev. Dn præpositum i Saltuik, att han uille härom påminna befalningzman på Åland så och hr Oloff i Jumala, som bär up herredagz p:r pro A. 1657, at dee icke giöra enckian för när.

10 Julij 658. — Ps M. Georg. Alano, M. Mart. Stodio, M. And. Nycop.

Hr Gen. Commendeurens bref, hr Gustaf Horns, wplästess, huar uthi Hanss Excell:tz tuiflar, om Wemo är beneficium regale, effter dhe orden stå i margine, som hela narfuus(?) består uthi; i bem:te bref sende Hanss Excell:tz igen till Consistorium hr Matthiæ confirmat. bref på Wemo af hr Nilss Bielke gifuin, hvilken Consistorium hr Gen. sende in originali att ofrläsa effter hr Generalens begäran.

Jkalensis. — M. Abrahamus recuserar att komma och blifua hr wälb:ne hr öfuerst Gallens regementz pastor, som Consistorium honom offererat hafuer.

Cronobyensis præpositus D. Jacobus Brennerus intercederar för salig pastoris enckia i Kelfuio, att hon måtte få 2 nådeåhr; förbär att hon intett hemman eller hemuist hafuer tillgå. J emedlertid kunde hon nogot see sig om på uiss ort och ställe.

11 Julij 658. — Ps M. Georgio Alano, M. Simone Kexlero, M. Andrea Nycop.

Kyro. — Framkom ett breff, som M. Simon offererade, som past. j Kyro hr Thuro Theodori hade skrifuit om en pia och en dräng, som uoro trolofuade, och nu will drängen ej fort, wthan will åtra sigh; segz att dhe skola nu finnas uid slottett. Skall hörass där effter; finnas dhee där skolla dhe wigass och icke fara så med skempt medh echtenskapett.

Wälb:ne hr Öffuerst Gallen will hafua en regementz past. — Sent. Effter den platzen är nogra offererat och dhe hafua recuserat, huar före skrifues effter hr Jsraelem i Töfsala, att han kommer in, och honom biudess samma regementz platz.

Leutenanten här på galeian wid slottett klagar, att pastor i Pijke håller honom ifrån Herranss natuward, utan nogon orsaak. Past. seger, att han mz sina consorter böra suara till testament effter en quinna; är död och begrafuen för 3 år sedan; han denne bonden Grelss i Hadualla hafr satt sin sked i pant, därföre är han satt där i från till des mig min rättighet lefuereres. Leutenanten på bondens wägna sade, att bonden ej uiste af, att honom war förbudt gå till H. natuward för än han hade warit till skriff, och steg på knä för dijsken mz andra, men past. sade, att kläckaren hade förbudt honom i hanss stooll, sedan han kom från skriff för predikan, dätt och Grelss siälfr strax bekende. Dätt är Grelssas syster, som dödh ähr. Past. seger, att Grelss hafr caverat för hennes test[amente]. Han nekar. — Sent. Denna saak om likstolss eller testamentz afbetalning remitteres till Häredtz tingett att afdömmas och blifr så länge i från H. nattuwardh, att sakan blifr sliten.

Slotz/ trågårssmestaren will än förhindra echtenskapett emellan en annor trågårrsmästar, som hafuer en tid tiänt i Swärie och hafuer gott pass och slotztrågårrsmästarens pia. Trågårrsmästaren hafr gott beuiss från kyrckioherden i Remitto och hopman Bertram, att dhe icke weta nogot förhinder i sakan; ty han hafuer nu uarit här i landett i 3 år sedan han tog sitt afsked från Suärie, och hafuer här hooss oss uistass; vide fol. 89, [pag. 199] dat. 21 Junij finss denna saak proponerat först. — Sent. Syness ej kunna echtenskapett förhindrass genom denna slotz trågårrsmäst. lösa ordh, uthan man låter effter ordningen lysa för dhe unge folken, och när intett förhinder höress kunna dhe wigass.

17 Julij 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop. Rect. sch.

Doctor Jönss Terserus, seger kyrckioherden, han begärrar weta i sitt breff, hoo som votera på honom att komma hijt och blifua Biskop, om nogra eller jnga, effter han är aff Kongl. Maj:t reda[n] confirmerat. — Sent. Skrifuass effter M. Nilss, M. Simon. M. Abrah. och andra som borte äro, att dhe komma hijt till den 26 Julij, 6 slår, att wij kunde gifua honom suar.

21 Julii 658. — Ps. M. Mart. Stod. p. t. R. Magnif. M. Georg. Alano.

Osterbotn. — M. Marcus Sadelerus anhåller, att hanss söner må niuta Consistorij skriffit tillgodo, och få en god sochn i Biörneborgz schola. — Sent. Effter fadren M. Marcus är kommen i lägeruall och olägenheet uthan tjänst, barnen hanss äro 3 i scholan, lagar så clariss. Dn Keckonius, Rect. sch. att dee wärckeligen åtniuta Consist. bref och få en god sochn sig till hielp, effter god förhopning är i theress studiers progres.

24 Julij 658. — Ps. Georg Alano, M. Mart. Stod., p. t. R. Magnif. M. And. Hr Borgm. Broch[us], Rådman Robert Ranken, Hanss Plaghman.

Magnificus bad dem sampteligen see huar dhe skulle utuälia en rum till prubba. Gingo alla medh och beslöt, att den gamla kläckara för dätta stenstugan baak Acad. porten wpmurass där till.

Taltes om porten där sammastädess, att dhe uille mura igen honom för Acad. trappan skull. — Borgmäst. och Råd sade dhe uille förhöra huad borgerskapet seger där om.

Hwss om seger wärcket moste œconomus beställa om.

Kläckorna, dhe sönndrige, taltess och om, huru dhe kunde blifua hulpne. — Sent. Rådmanen W. Petter Jesenhuuss och œconomus Gud[mund] Roth[ovius] stiga och tala mz Lindula Anderss, som hafr lofuat omgiuta dem på sin bekostnat. Wij wore där, han skiöt på sin siukdom, att där medh är drögt; seger, när Gud hielper honom till helsen will han see till, att dätt winner sin fortgång tillkommande år eller wår först.

Högwälb:ne fruu, F. Barbro Kurck på Kanckass, begärrar stolssrum i kyrckian. Consist. och Borgmäst. och

Råd gåfuo förslag antingen på den bäncken Kreutzens fru stod uthi, eller en af dhe 4, som äro fram om Elinss bookhållaress hust[rus] bänck.

Dn Henricus Severini kom fram; wardt tillfrågat, om han uar orsak till dätt slagz måhll, som war skedt, i dät at regementz skrifuaren Jonas Petri stack en student. — Dn Henricus nekade sig uara orsaken där till, utan en student hade öfuerfallett honom på Harffuenss källare och Jonas war eij enss på källaren, men på gatan äro dhe i hopa komne, Jonas och studenten, och där är studenten skadder. A. Rev. D. past. sade: Står icke wäll för en prästman gå på källare och dricka sig så drucken, så att man eij wätt huad man gör. — Sent. Denna saak wpskiutess till dess flere komma in och nogon åklagare kommer.

26 Julij 658. — Ps. M. Georgio, M. Martino Stodio, p. t. R. Magnif. M. Nicolao, M. Abrah., M. And.

Doct. Johannis Terseri breff wplästes, af innehåld, att han skall uara confirmerat till episcopat[um] här i Åboo af Kongl. Maj:t effter presterskapetz i Suärie på holdna möte 658 om våren votering och vocat[ion]; åstundar weta, huru monga här i stiftett hafua voterat på honom. — M. And.: Synes bäst wara, att wij fulfölgom som är begynt, och låta Hanss Högw. weta, huru monga som hafua voterat på honom, och att breff är här ifrån gångit till Kongl. Maj:t. — M. Abrah: Om han fingo vot[a] in originali och sedan hemställe wij Gud och Kongl. Maj:t denna saak. — M. Nicol: Förmäla wij haa fåt hanss breff, gratulera honom och låta honom få ueta huru här om är passerat. — Sent. Sättia in till Kongl. Maj:t på listan, huru monga haa vo[terat] på Doct. Jönss samt M. Jöran så och M. Nilss och nempna huart contract för sigh, och gifua en lista där på; — som och är skedt.

Ekenäss. — Dn Matth. Biernoensis framtedde stadzens i Ekenäss vocation till Rect. tjänstan i Ekenäss. — Vot. M. And: är billigt, att han confirmeras, jdem reliq. omnes. — Sent. Han får confirmation på sacellanium och paedagogiam i Ekenäss effter stadzens begäran.

Enkian, M. Joh. Bahns, anhåller om en liten soehn att löna sin vice past. mz, hr Matth. — Sent. J uinter uill Consist. see till att hielpa henne här med.

Dn Jsrael Alftanus får confirmation på squadrons predikantz platsen under hr öfuersten wälb. hr Johan Galle efter hr öfuerstens Gallens vocation genom ehrw. M. Nicol. Nycop. — Skedt.

Österbotn; G. Carleby. — Dn Josephus, Sacell. ibid., uill taga Simon Danielsons enckia i Whlo till hustru. Dhee äro till tridje [led beslätade] på båda sidor. — Sent. Dhe som wederbör biuda till att afråda dem mz alfuvar, så frampres är jntegra; men är hon ej integra, så må dhe echta huar annor, doch för än dhe komma till wixellan böthe 4 Rdr, halffparten hijt till doomecapitlet, andra halffparten till den sochna kyrckia, som bruden boor nu wthi. — Skrefz strax till probst. i Kalaiocki här om suar.

Dn Georg Hornich anholder mz sitt bref, att han må blifua utlyst i Wemo igen; begärrar komma till Wemo och niuta Kongl. Resolut. till godho; och kan ej dätta gå fort, att han fingo recommend. till Kongl. Maj:t att han fingo sökia sig lägenhet i ett annat stift. — Vot: M. And. Woro wäll man kunde hielpa honom, men utlysas är ej af nöden, ty där af hafr han ingen heder; gifua sperans om Nykyrkia kan ej giörass till, för än man får höra huru dätt blifuer medh dem, som äro för dätta nempde; recommend. kan Consist. ej gifua, att Cons. ej må blifua odiös hooss Kongl. Maj:t. Men woro här nogot beneficium regale kundhe han uäll få recommendation.

Cumo. — Skrifuass past. till, att han förnöier M. Oloff Wexion[ium] och M. And. Petræum och betalar dem dät han kan uara dem skyllig, utan drögmåhll. — Skrefz strax.

Kumblinge. — Dn Henricus hafuer warit uid trij ting, som hr Boetius p[ræ]pos. i Saltuik skrifr om, med en kona Lissbet And:dotter, huilken skyllar honom före, att han är barna fadren. Han nekar och inga uitne finnas. Hon är beslagen med lögn, som R. D. præpos. förmäler. Nu uill præpos. ueta Consist[orij] mening. — Sent. Efter han nekar, hon hafr inga witne, Lissbet, är beslagen för mz lögn och osanning, tycker Consistorium, at han blifuer omolästerat. Men hon lagföres och får dät henne böör; och sedan till kyrkioplicht.

Dn Nicolaus Kätthærus Karisloioensis seger sigh hafua haft pastoris barn i Säxmäcki och informerat dem i 3 åhr, och war derass accord årligen få aff pastore 30 Dr. K. Mt.; är honom allenast ett åhr betalt; — begärrar assistens

aff Consistorio. — Sent. Skrifuass Rev. D: no præposito till i Somero, att han förmanar kyrkioherden i Sexmäcki för-ena sig mz Dn Nicolao; huar han dät ej gör, skall han komma hijt och suara honom här i Consistorio. — Dn Nicolaus begärrar veniam concionandi. — Sent. Kan nu ej skee, effter här är ingen p[ræ]sul. — Begärrar en sochn. — Sent. Kan ej heller skee, ty dieknarna(r) mista nog ändå.

Assessorens hr Gustaff Jless bref, om en som boor i Tenala, en bonde, huilken hafuer belägrat sin suärmoderss systerdotter, doch af oächta säng föd, förfrågar, om dhe få echta huar annor. — Vot: M. And: Kan ej skee, att han tager tuänne sösconabarn, ty dätt är i förbudna leder; jdem omnes. — Sent. Kan ej tillåtass, effter 2:dus gradus lineæ æqualis är förbudin in consangvinitate et affinitate.

Dn Jsrael Erics Alftanus i Töfsala är recommenderat att blifua wälb:ne hr öfuerst. Joh. Galless regementz pastor; Hr öfuersten hafr låtitt igenom M. Nilss Nycop. sega, att där är en uid regementet ute; han kan ej gå honom förbij, utan laga så att dhe få huar sin squadron. Ty Dn Ericus, som nu hafuer tiänt i Pälän en tid uid regementett, kan ej gäss förbij. Doch på dätta sätt uarda dhe båda hulpna.

Johannes Caroli [och] Ericus Johannis begära vale i scholan, effter dee nu äro deponerade. — Clariss. Rector hade lofuat dem vale, så framt dhe hade uelat ståt examen, som brukeligit är, för än dhe gifua sig ifrån scholan, nu i wåras, men stodo ingen, kommo ej heller enss i scholan i wårass. — Sent. Ställa dee sig wäll, äro flitige, skola dhe blifua i winter ihogkomne.

27 Julij 658. — Ps. M. Georg. M. Mart. p. t. R. M. Nicol. M. Sim. M. And.

Dn Johannes Röökman anhåller, att han måtte blifua hulpen till Nykyrckia. Consist. wentar mz första grefuinnans bref och gott suar. Consist. menar om han reser dijt och predikar en gång. — Han begärrar en sedell, Rökman, af Cons. till sacell. at han ej må förwägras; — feck. — Vot. M. And: Woro wäll han togo Consistorij förskriftt ännu engång och siälfr reste till grefuinnan i egen person; hoo uet han torde nogot gott uträtta. Jdem omnes. — Sent. Bäst, at han reser öfuer till grefuinnan och anhåller mz flijt, ty om han reser till sochnan, kan skee han får flere motståndare, och cappelanen tager på att stempla emot edor.

Hust. Dorothea, en prästenekia från Euraåminne, begärar förskrift till probsten i Björneborg, att han wille förmana försambl. hielpa henne, så länge hon är enekia, och i synnerhet dhe i Euraåminne där hennass man hafr tiänt. — Hon bekom skrift till p[ræ]positum.

S. H. Melcherss syster, hust. Agniss, lofuadess tio Dr. effter hennass broder och icke mer hafue att fodra.

Dn Boetij Mureni punctar, dat. 10 Majj 658 i Saltuik.

1:o om capitenen där på landet, som uill taga dieknarna till båtmän; — p[ræ]pos. begärar assistens af Consist. — Sent. Rev. D. præpositus kan tala mz hr capitenen här om, att han låter dem niuta sina privilegier.

2:o punct. Förfrågar probsten sig och [? om] hr Bröniel i Sund får bruka stäck uid kyrekian, som ej på Åland är i bruk. — Sent. Aff stockar uid kyrekiorna uill ej doomcap. weta, effter dät är obrukeligt.

Studenterna, som nu i denna siukliga tiden hafua legat på landet, och ej här hafua så tryggeligen kunnat wistass för peste, will Magnif. Rect. innan kort convocera.

3:o [—5:o] Om brudekränckningar och sabatzbrät will probsten gerna weta, huar dhe böterna skola komma. Seess på först, om sabatzbrytarna af motuillighet försumma gudztjänstan, eller dhe i trångmäll blifua i hast kallade af sina, som antingen äro siuka eller eliest i nödh; treskass de och ej komma till kyrkian, böra dee böta, huar och icke böte intett. — Brudkränckningar. Böterna falla där som förgelsen är skedh och yppat.

6:o punct. Will weta om barnenss doop och hust-[rurs] kyrkiogång. — Sent: Huar pastor och präst rättar sig effter kyrkiordningen.

7:o. När nogon kommer i rychte för högmållss saker eller annor misshandell, förfrågass, om dät är mz eller moot kyrkiordningen, at en åhörare skall förbiudass kyrekian eller föruias sin kyrekiobänck. — Sent. Ähr factum klart, må han stå ifrån sin stoll så länge som sakan blifr utfördh.

Citationer. — Citeres Dn Olaus Becchius, past. i Jumala till Mårnessan, nembl. till den 9 Sept. — Citeres past. i Säckylä till 9 Augusti. Cit[eres] till den 9 hr Simeon i Säckylä; — utskickadess till alla.

Quaest[iones] framställte aff Adm. Rev. Dn Nicolao Nycop. 1:o När en hustru beskyllar sin man för nogon grof missgerning och beder sådan nidityssa; om man icke kan sätta den misstänckta från Herranss natuardh, till dess han hafv sig befriat. — *Vot. M. And:* Om Past. tager dem till sigh, hust. och mannen, och förmanar dem bekenna sanningen, och förhörer huem som talet hafuer först utfördt, och förhörer om hon står till sin ordh. — *M. Abraham:* Om man skulle tala här om; hoo uet kunde blifua stoor oenighet dem emellan, ty mongen blifuer berychtatt och gör sig frij; wthan pastor tager dem för sig: nekar hon, är bäst niditysta't. — *M. Sim:* See till där sådant grofft tall fins, at Rev. Dn pastor förlikar dem, och dhe sedan göra boott och bättring. — *M. Georg:* Står hon än på vidare, at han hafuer beställa mz nogon, må han ejj admitteras till H. natuardh, men står hon ejj till sitt utspridda taall, kan dät nidityssas mz alfuat[lig] förmaning till boot och bättringh.

Sagw. — Hr Ernest Lindelöf hafuer belägrat en sin pia; will hon skall tagass i kyrckia, men talar ejj om sin syndh i denna saak. — *Vot. M. And:* Påminna honom, at han hafuer syndat och illa giort och böter tyo Rdr; $\frac{1}{2}$ parten till Sagw kyrckia och andra $\frac{1}{2}$ parten till Doomeap. och intet tager mer konan till sigh. Doch tager Rev. Dn past. honom i sakerstigan privatim och förmanar honom, och påminna honom hafua syndat, och see till, att man kan komma honom till sina synderss kentzlo. — *M. Abrah:* idem; doch böter 5 Rdr. han, och för henne 1 Rdr; — *Jdem omnes reliqui.* — *Sent:* Han slipper icke till H. natuardh för än han hafuer giort en san boot och bättring, wthlagt för sin person feem Rdr. och för konan sin en Rdr, huilka böter falla till Sagw kyrckia.

Kelfwio. — S. past[oris] enckia begärrar nådeåhr pro A. 1659, effter mannen blef död 16 Majj 658, som probstens i Cronoby, past[oris] i Locto och sacell[ani] attest utuisar. — *Sent:* Henne wederefars som andra enckior effter kyrckioordningen, doch så, att hon brukar wäll prästegårss åckeren så länge, som hon där åhr, att han ejj förfaller; sker dät, moste hon uara förtänckt refundera all skada.

Dn Martinus Wro anhallér om lägenheet. — *Consist.* will gerna hielpa honom; lofuades honom diekne p:r af Sataua öön mz Kaxkerta öön.

Dn Joh. Rööckman och Dn Jsrael Erici; — Dn Jsrael som hafr gifuit sig wnder regementet i Rööckmanss ställe, begärrar bekomma 658 års löhn. Rööckman seger, att öfuersten hafuer lofvat honom 658 årss frijbönder, och är brukeligit den som afträder får nåde åhr och den som tager emot tiänar första åhr uthan. Consist. sade: är obilligt, at han som skall resa uth, skall tiäna uthan. Dn Joh. böd Dn Jsrael 1 compagni. — Sent: Skiutess till hr öfuersten här om döma.

Dn Israel [Erici] begärrar, att Consist. will skrifua hr öfuerst Gallen till om hanss löhn, så och att han må bekomma utredningz p:r och foder för sina hästar. — Adm. Rev. Dn Nicolaus lofuade tala mz hr öfuerst Gallen här om, att recomenderas Dn Jsrael hoss commendeuren i bästa måttan.

28 Julij 658. — Ps. M. Georgio, M. Mart. Stod., M. Nicol. Nycop., M. And.

Dn Doctoris Joh. Terseri suar wplästes på hanss bref och sendes mz posten mz listan på vot[a] af stiftett på Doct. Jöns, på M. Jören, på M. Nilss Nycop.

Dn Johannes Rööckman må få en recommendation till Kongl. Maj:t, at han må komma till Nykyrckia.

Dn And. Keckonius blifuer recomenderat till Kongl. Maj:t att han må komma till Huittis, effter dät segz uara beneficium regale.

Wskäla. — En kona, Agniss Jacobzdotter, är worden belägrat af hr Måritz Horns dräng på echtenskapz lofuen; begärrar Consist. will hielpa henne, att han må echta henne. — Sent. Rev. Dn pastor i Wskäla tenterar coniugium dem emellan och giör sin flit, att han må hålla fort mz henne; huar och icke han will hålla fort mz henne, Agnis, dät man eij troor, då remitteras dhe till tingz och taga där utslag och sedan komma dhe till doomcap. och få ueta om deras kyrkiostraff.

A. 1658 den 5 Augusti höltz Consist. ecclesiast[icu]m p[ræ]-sentibus M. Georgio Alano, M. Abrahamo Thauvonio.

Då framträdde D. Andreas Johannis Keckonius, Rector scholae Biörneburgens., Nilss Olson, befalningzman öfuer saligh hr Jönss Kurekz små dottergoss[ar] på Kiulaholm, Orripä och Piloiss gårdar, boande i Huittiss soehn w. Henrich Pålsson, för dätta cronones befalningz man, jtem saligh felth[errens] amptman w. Päll Pålsson, alle

boandes i Huittiss försambl; alle försambl. fulmechtige i Huittiss, och begärade, att Dn Keckonius måtte nu blifua confirmerat till Huittiss pastorat.

Resol: Tillsadess Rev. Dn Rectori confirmation på Huittis pastorat eller försambl. till Kongl. Maj:tz widare ratification mz dat första som consistoriales här in loco försambl. Wij förmode, at Rev. Dn consistoriales warda oss här uthi bifallandess.

A. 1658, 7 Augusti höltz Consistorium Ecclesiasticum p[ræ]sentibus consistorialibus M. Georgio Alano, M. Andrea Nycop.

W. Larss Hoffman från Sälöö hospitall framträdde och inlade en ransakning, som war hållen wid Sälöö hospitall, 14 Junij 658, aff wällärde kyrckioherden Dn Laurentio Lilieuan, emellan blinde Erich och hanss hustru samt Erich och den suaga dieknen, så och hustru Agatha, etc. Fougden sade, att Erich hade slagit den suaga dieknen Sapass, som är i Sälöö, för än E.-W. probsten M. Nicol. war rest från Sälöö, sedan som han visiterat hade; Erich sade dat hafuer sig så till dragit, nembl. när han, Erich, kom i bastugan, där dieknen uar, sprang han i hanss hår och sade att han lossade allenast dieknens händer wthur sit hår; men fogden sade: han både hårdrog honom, så och ref hanss kläder sönder; där till Erich fögo nekade, utan sade: »iag kan eij weta om dhe gingo sönder när iag tog honom i armen och ledde'n uth».

Erichs hustru klagar, att hennass man hafuer esom offfast slagit henne. Erich seger dätta wara osant. Fougden seger, att hon liuger intett, om dhe gode herrar uilia see skall hon kläda aff sig, så skola E.-W. fäderna uäll få see att hon ähr blåå och bruu[n] på arma[r] och rygh.

Dn Zacharias i Sälöö war och här i Consistorio. Honom frågade doomcapitlet, om han hafr förnummit blind Erich slå hustrun sin. R. Dhe förria trätor, hug och slag, som Erich hafr öfuat alt till i wintrass är doomcap. wäll kunnoga. Och i wintrass när E.-W. probsten M. Nilss Nycopens. war och visiterade i Sälöö förlikte han deem mz den limitation: så frampt Erich här efter skulle dängia och slå henne eller föra illackt lefuerne där på öön, skulle han komma till domecapit. och där sin doom afhempta. — Dn Zach. sade, att trätorna dem emellan äro komna aff miss-

tanckar, ty när dhe få kosten uth, seger den ene, att den andre äter förmyckit. Erichz hustru seger, at han hafuer beställa mz en pia där, doch ej kunna't beuisa, sampt för åttskilliga andra, iaa och sin egen moor. Dn Zach. past. sade: är ej beuissligit. — Hon seger Erich kiörer henne wth om minnadt tidh. Past. seger, han hafuer ofta förmant dem till enighet. Hon seger sig i en long tid ej legat när honom. Const. frågade, huru länge dät war sedan som han, Erich, låg hooss sin hust. Dät uiste han ej säia, ty han mintess ej uist. När fougden sade, att hanss hustru, Erichz, war blåå slagin: Erich önskar hon woro wäll blåå. Consist. sade, att Erich j måtte wara en stycke booff.

Hust. Agatha klagar, att hon är af Erich illa slagen, wältrat i stora nässlor och illa brendt sigh, skält henne för fanenss menniskia, tiuf, rofferska; hafuer spornet henne i weka lifuet illa, sedan är han åter kommen igen och sagt till henne »än hafr tu icke fåt nogh». Till dätta alt kundhe han ej neka stoort.

Erichz hust. hade warit lanssflychtig för honom, kiört henne uth om nattetid, som ett bifogat attest utuisar. Erich hade sagt, som i ransakningen fins, att han icke får rätt huarken här äller där. Consist. frågade honom, huar uthinnan honom war orätt tillfogatt. Erich seger sig ej hafua förtalt nogon rätt. Erich seger, att kyrkioherden i Nagu tyssar honom nedh, när han uill suara för sigh. — Vot. M. Andreas: Om Erich skildes där ifrån Sälöö på en tid, så länge, som han betänckte sigh, och fingo kost likuäll på annat rum och woro på en annor öö; och pian för alting skaffass bort. — Sent: Pian moste änteligen bort. »Men Erich! denna sakan går eder wnder ögonen, och wij tycke illa wara, att i så gallett ställe eder; men huad straf här på kan fölia, will Consist. skrifua kyrkioherden till om». Erich bad, att Consist. ej will sökia eller stå på högsta rät mz honom.

Postmästarens systrar anhålla, att sadelmakarens hustru, för dätta Brusens hustru, må komma i sin swärmoderss bänck, Fallentia, Sadelmakarens enckioss. Oeconomus talar mz hr Borgmäst. Brochio här om.

Oeconomus går och talar mz bockhållaren Elia Jönson om blind Erichz saak, huru man skall bära sig åth mz honom, och på huad sät honom synes han straffas skall, för sitt ogudachtiga lefuerne skull.

Consistorialierna skrifuass in till nästkommande tissdag, som är den 10 Augusti; — skrefz.

Sälöö fougden, Larss Hoffman, klager öfuer dem i hospitalet, som hafua tillagt honom hafua tuenne bissmara, en liten och en stoor; tager in mz den stora, gifuer uth mz den lilla: — Sent. Larss tager båda bissmararna i goda mäns närvaro och proberar dem och tager där på attest. Sedan uill Cons[is]t. finna råd för dem, etc.

Anno 658, 10 Augusti höltz Consist. Ecclesiasticum p[ræ]sentibus consistorialibus M. Georgio Alano, M. Simone Kexlero, M. And. Nycop.

Åboo Sacell. Dn Sigfridi Bartholdi-bref wplästes, mz begäran han måtte komma till Nykyrkia. — Sent. Han får en skrift till försambl., att han får predika där, och seer Consist. gerna, att han får vocation af försambl.

Af s. Brussens lön bekommer Henrich Larsson Kuta effter Cons. och Borgmäst. och Rådز sentens, som Brusen borde åhrligen få för stora orgewäreckz wid macht hållande effter contractett.

Dn Keckonius, Rect. Biörneburgensis, begärar komma till Huittiss pastorat och inlade en supplication ther på. — Vot. M. And: Om han fingo en god recommend[ation] till K. M:t effter dät sägz vara regale; men att uij skulle gifua är betänckeligit. — M. Sim. Om han fingo en god recommendation till försambl. att Consistorium åhrkenner clariss: Dn And. Keckonium godh att blifua past. i Huittiss framför nogon annor, som dijt begära, och effter dätt är regale beneficium, så will Consistorium skrifua Kongl. Majj:t till, att Hans Kongl. Majj:t nådigast täcktess confirmera den som Consistorium ehrkenner vara lärdast, bäst qualificerat och meriterat. — Sent. är bäst.

Pijke pastor M. Simon begärar weta af præposito i Hattula, nu warande, hwru myckin sädes tionde åhrligen är gifuin aff Lolagård. — Skrifuass i Consist. nampn af oeconom.

Masco. — Dn Georgius seger, att Gen. commend. hr Gustaf Horn will eij hafua honom i sochnan; begärar alt fördy komma till Sälöö; seger han hafuer ofta molesterat Consistorium. Consistorium suarade honom: han borde icke komma så importunus, så ofta, wthan blifua där wid, som Consist. hafr engång sagt och wara stilla till Mårmässan.

Dn Kettareni i Stocholm bref ankom, dat. j Stocholm 20 Julij, förmälendes om nogra bref, som äro på

honom addresserade till Rijkz drotzen, till grefuinnan af Biörneborg, fru Sigrid Bielke, på Keckonij wägna om Huittis; Past. D. Ericus Kettarenius lofuar fodra dem fort.

Dn Georgio i Masco offereredes sacell. i Pargass, att han skulle resa dijt och giöra profpredikan och skaffa sig deras vocation. Han togh i betänckandhe.

Waza. — Capelaner D. Petrus Jesenhaus och hr And. Fant exusera sig, att dhe ej förmå giöra större tjänst i försambl., än dhe för detta äre wana i S. Roth[ovii] tid och sedan; begära blifua frij att giöra huar söchn dag bönstunder; will staden taga nogon särdeless där till och löhna'n, see dhe gerna. — Sent. Skrifuas Borgm. och Råd till här om, nembl. uilia dhe taga nogon där till och löhna'n see dhe gerna.

Achensis, Dn Olaus Petri, begärar, at Consist. will hielpa'n till sin löhn aff Dn past. i Remitto. — Sent. Han fek en recommend[ation] till honom.

D. Keckonij recommendation till Kongl. Maj:tt på Huittiss eller till Huittiss pastorat öfuer sendes med Adm. Rev. Dn M. Nicolao Nycop. — Han lofuade skaffa'n fort.

11 Augusti 658 höltz Consistorium Ecclesiasticum. Ps. consistorialibus M. Georgio Alano, M. Andrea Nycopens.

Österbothn. Lilkyro. — Confirmerade nyss Sacell. D. Matthias Mullander anhåller, att enckian ej må niuta 2 nådeåhr, med mindre hon uill betala mig för dätt jagh för rättade gudztjänsten i hennas mans siukliga lägenhett wthan löhn ett helt åhr, och nu sedan hans död alt här till. — Sent. Rev. Dn præpositus i Nerpiss ransakar här om, om S. Sacell. låg siuk ett helt åhr å Philip.-Jacobi 657 till des han doo 658 i Junio; och dess emellan giorde nogon tjänst, och han hafuer tiänt utan löhn; är'et så, så må Dn Matth. tillträda capelans tjänsten nästkommande Philippi-Jacobi 659. Men så framt hon uill betala honom för dhe åhr han hafr giort för henne tjänst i hanss siukliga lägenheet och nu så länge hennas nådeåhr hafuer warit och än kan uara, kan ej nekass henne hennass nåde åhr.

15 Aug. 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. And. Nycop.

Taltess om sochna thematibus; Rect. scholæ anhåller, att han icke må blifua præiudicerat i dät att nogon annor utgifuer thema paroechiale uthan han, fast sochnerna

än komma en dell till Acad. reparation. — Sent. Rector scholæ bör utgifua deem, och skall skrifuass ut där nogon kommer utan Rect. Sch. sochnabref ware ogilt, ehoo thett utgifuit hafr, antingen till Sagw, Pargass, Tenala eller Nouis, huilka fyra nu 658 äro till Acad. reparat. förordnade.

15 Augusti 658. — Ps. M. Georgio Alano.

Åboo. — Schultens Jochims, Bertill Festing wart lofuat stå i samma ställe som S. Henrich Holst stod, nembl. där Fäcken och organisten stå.

17 Augusti 658. — Ps. M. Georgio Alano.

Peemar. — Slötz, att pastor i Pemar får en förmaningz skriff till sig, att han betalar för sin son den cappan han tog hooss S. Sigfrid Salkoo, sampt annat som past. siälfr tagit hafuer.

19 Aug. 658. — Ps. M. Georg. Alano, M. Andrea Laur. Nycop.

Dn Jsrael Erics Alftanus i Töfsala begärar recommendation till Gen. commend., att han uille hielpa honom utredningz p:r. — Sent. Oeconomus går mz eder D. Jsrael till Krijgz commissarien Lijbestorf, att han uille recommendera när Gen. Han lofuadhe strax, se. Commiss., oecon. honom på Consist. wägna anmodade.

Peemar. — Erich Mattzon, Past. dräng, och Brita Nilssdotter hafua hafft sängelagh och drängen lofuat henne echtenskap litet för än tinget höltz, af orsaak han eij uille till tingz, huilket skedde i Rev. Dn pastoris i Pemar sampt och hans sons Hr Bertilss tillika med Mattz Mattzon i Wistadby och Simon Knutsson i Hanniockiby, i huilkass näruario han hafuer giordt handsträckning, Erich mz Brita, att han henne ehta wille, men nu åtrass han. — Sent. Skrifuass hr Matth. Capelanen, till, att han tager Erich och Brita sampt witnen för sigh och wiger dem i hopa, Erich och Brita; j fall att dhe icke wilia hålla fort, skola dhe båda, Erich och Brita, sampt witnen inställa sig här i Consistorio tillkommande Mårnäss.

Åboo. — Dn Sigfridus Choralis får skriff till Nykyrckia, at han hafuer här i Åbo ehrligen och wäll tiänt i Gudz försambl. i 24 år mz got beröm och gifz honom lof giöra sin profpredikan, och förnimma sochnenes mening;

doch talass intett om nogot, att han står i wahl m^z Kekonio och D. Röökmanno, etc.

Bruncala capelssboe, Sigfrid Bertilsson i Laukano, hafuer trolofuat sig sin pia Gertrud Jacobzdotter, huilken Sigfrid nu seger, att hon hafr haftt beställa m^z hans ryttare och aflat barn m^z honom och mördt barnet, men hon är frij giord i den Högl. Kongl. Hofrätten, ty ändoch hon uid tinget blef dömd till lifuet, befant likuäll den Högl. Kongl. Rätt henne wara frij. Doch lekuäll will han ej hafua henne. — Sent. Denna saak wpskiutess till dess Rev. et p[ræ]clariss. Dn Abrah. Thauvonius, past. i Lundo, kommer in och hijt till oss.

20 Augusti 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop. Wåno försambl[ings] samt Harfuialla fogdes bref ankommo med begäran dhe kunde få S. pastoris son i Wåno, hr Samuelis Gunnæri, Dn Michaellem Gunnærum till sin kyrckioherde tillika m^z enckianss klagan om sin stora fatigdom; jntercederar och så för sin son. — Vot. M. And: Consistorium suar[ar] wänligen försambl., att dät är tid nog, ty han, S. past., är ej än begrafuen; långt till des nådeåhret går om. Fougden på Harfuialla borde och så få en filss[?] för sit skamliga breff han hafuer skrifuit doomcapitlet till och föreskrifuer dhe gode herrar. — Sent: Mannen är obegravuen, och nådeåret är begynt; Consistoriales äro borto mäst, därföre kan intett uist suar denna gången falla, wthan Consistorium uill wäll wara, när den tiden kommer, bekymbrat om en skickelig, wällärd och qualificerat man igen. Huilket suar kan låta giöra sig 659, will Gud, den 19 Januarij, Fest[o] Henr[ici].

Peemar. — En hustru klagar, at Sacell. hr Matth. Florinus hafuer lyst, att han will hålla ny bänckia delning. — Sent. Dn Sacell. hr Matth. skall låta blifua uid den bänckedelning, som Rev. Dn Martinus Stodius tillika med Rev. D:no Claudio Alano i saligh högw. M. Jsaaci Rothovij tid giorde; huar Dn Sacell. annars giör, blifuer han eller ehoo dät är, fallen till dätt böte eller vite som på blef satt att ehrläggia.

21 Augusti 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And.

Gen. Commend. bref wplästes, m^z begäran att m^z Korfuiss capelss gudztjänst måtte komma i sit e[ss]je (?), som

i Rothovij tid uar. — Sent: Oecon. talar mz hr secreteraren och seger så snart dhe andre consist. komma in, skall här på falla suar, som bästa dhe kunna gifua.

Dn Abrahamus Sonck hafuer fåt confirmation på regementz pastoratett wnder wälb:ne hr öfuerst Pleiteners regemente, confirmerat aff felt superintendenten M. Johanne Rubeckio; anhåller att Consistorium will hålla'n där widh.

Anno 1658, 25 Augusti. — Ps. M. Georgio Alano, M. Simone Kexlero, M. And. Nycop.

Abraham Stenson anhåller supplicando, att han måtte som andre adel i Tenala sochn få bänckerum i Tenala kyrckia och capell, effter han som andra hafr sitt sätterij där. — Sent. Skrifuass probsten i Loio till, att han reser dijt till Tenala, och accomoderar honom mz ett gott benckerum, och att han niuter samma rät som den andre adelen i sochnan.

Ekenäss. — Dn Matthias kom fram; tedde en ransakning ex protocollo af Ekenäss rådhus, hållen om den beskylning, som hr Matth. war råkat uthi, nemb. att han skulle hafua legat när nu confirmati pastoris hustru, hr Hinrici, i skogen, huilken beskylning en person Jon Swenson honom hade påfördt. Tedde hr Matth. pastoris hr Henrici attest, att han icke uet annat än got mz sin hustru och ehrligit; hade och så Dn Matth. Ekelöfuens attest, at [han] hafr tiänt honom redeligen och wäll så och enckiornas. — Vota. M. And: Præpositus reser dijt och biuistar en ny ransakning, och Dn Matth. brukar imidlertid sitt embete effter han ej är öfrtygat, till des sakan blifuer utfördh, effter privilegiernas innehåldh. — Sent. Past. i Tenala reser dijt till Ekenäss, som boor på nägden, och biuistar ransakningen på Consist. wägna, och fodrar med flit att dhe granneligen parterna examinera; och så framt hr Math. blifr frij — dät wij önske — att den andre må då tilbörigen straffat blifua. — Med samma resa kan Rev. Dn Past. i Tenala inlysa hr Hinrich till Ekenäss pastorat, doch mz det wilkor, att han intett är enckian till moläst eller förnär.

Wåno. — Sacell. Dn Henricus Aeschilli Naucklerus begärer komma till pastoratum i Wåno; seger sig hafua tiänt en lång tid i Sagu för en coadiutore och i Wåno för en caplan i 14 åhr. — Sent. Past. är nyss död, obegrafuen; doch uill Consistorium hafua honom i minne fram för

past[oris] son, när utslag skeer tillkommande Henrici 659 in Januario.

Lämpälä. — Dn Matthias Lignopæus begärar sacell. i Säxmäcki. — Oeconomus G. J. Roth[ovius] anholder på sin suägers wägn, Dn Matth. i Eura. — Sent. Dn Matthias Sigfridi i Eura, Dn Matthias Lignipæus i Lämpälä, Dn Johannes Gregorij i Hattula: dässe tree sättiass i wahlet, huilka skola göra sina profpredickningar, och huilken som D. pastor mz försambl. i Säxmäcki ehrkänner och begärar den will Consist. confirmera.

26 Augusti 1658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop.

Juden, för dätta Abraham, Christian wid namp, döpter, som för heet Abraham, begärar ett witnessbörd att han är döpt. — Sent. Kan icke honom förnekass, utan görass ferdigt hans döpelsses eller christningz bref.

27 Aug. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Mart. Stod., M. And. Nycop.

Rect. Magnificus M. Stodius begärar att hanss utgifna sochnabref ej må så plössligen tagass tillbakass och cassetas. — Rect. scholæ seger, at Rect. Magnif. p[rae]judicerar honom och faller i hanss embete. Rect. Magnif. sade: »quod scripsi, scripsi; är nogot orät giort må iag tacka M. Abraham, som så gjorde för mig». Rect. scholæ sade, at i fioll gaf M. Abraham inga sochna breff ut, utan recommendationer, »men iag» sade Rect. scholæ »gaf sochna brefuen». — Magnif. M. Stodius sade, att M. Peer Bergius hade så refererat för, honom. Rect. Sch. sade: aldrig troor iag thett. — Beslötz att dhe förliktess, Magnif. och M. And.; och Rect. scholæ skulle gifua sochna brefuen och de p[er] för sochna brefuet, som Rect. Magnif. hade tagit, wille ej Rect. Sch. omröra utan gratis gifua gosserna breff; och der mz handrektes dhe, att ingen skulle mer här på tänckia eller tala.

Anno 658, 28 Aug. — Ps. M. Georgio Alano.

Pungalaitio. — Karin Jöranssdotter i Orriniemiby, Mattz Sigfridssons lagstodde pia, seger, att hennas hussbonde hafuer förnedrat henne; begärar, effter hon är trolofuat med en annor i Achass, att echtenskapet eller wigzlan måtte honom förbiudass, till dess han hade förlikt sig mz henne. — Sent. Skrifuass past. till, att past. hafuer illa giort, att han släpte

Mattz Sigfridson till tingz för än han tenerade mz alfuor coniugium dem emellan, och så framt sakan icke är än afdömd skall han, Rev. Dn past. i Pungalaitio, tenera coniugium dem emellan, och komme ej till wixell Mattz Sigfridson mz nogon annor, ej heller till Herranss natuardh, för än han hafuer förlikt sig medh henne och ståt sin kyrekioplicht, nämbl. 3 söndagar för kyrekiodöran så och hon; men will han lösa sig mz p:r, gifue 2 Rdr., 1 till sin sochna kyrekia Pungalaitio, den andra till Åbo doomeap. Vill hon lösa sig, slippe mz halfparten mindre. Och strax skall past. i Pungalaitio gifua past. i Achas bud, att han ingalunda wiger honom, för än han hafuer ståt sin plicht som sagt är; huar annars skeer, moste den suara, hooss huilken försummelssen är.

Bierno. — Karin Mattzdotter är worden belägrat af kläckaren i Bierno, Larss Jöransson; seger hennas utskickade, att hr Nilss hafr nu trolofuat honom mz en annor. — Sent. Dn pastor tenerar först coniugium; kan han ej winna at han echter henne, remitteras dhe till tingz, och han removeras strax ifrån embetet och sättiess en annor klockare i hanss ställe. Sådana kunna wäll tiäna Gud och cronan, och icke tillåta honom träda i annat echterskap för än han hafuer henne förent och förlikt, ej heller till H. natuardh, såsom och stå kyrekioplicht, hon och han, 3 söndagar; wilia dhe lösa sig; gifue han 2 Rdr, en till Bierno kyrekia, andra till Doomeap. Hon gifr halfparten mindre. Och den präst, som honom mz en annan trolofuat hafuer, skall därföre suara här i Consistorio, effter han dät gjorde för än dhe woro skilda och förlikta.

Anno 1658, 30 Augusti höltz Consist. eccles. Ps. M. Georgio Alano, M. Martino Stod., M. Abrah. och M. And. Nycop.

Hr Gen. Cemmendeurens bref wplästess mz begäran, att dätt måtte komma i sitt förria e[ss]e mz Korwiss capell, som i S. Rothovij tid war slutitt. — Vot. M. And: Woro wäll, dät kommo i samma e[ss]e som i Roth. tid war; Dn praepositus, som är så nyfiken, och drogo dem in, må försöria dheem af prästerskapet. M. Abrah: Effter wij äre jnuiti gångne ifrån Rothovij disposition, må wij wäll effterkomma Gen. commend. begäran. M. Sim: idem; doch menar han, att man skulle töfua till en annor Bisk. kommo. M. Mart: Effter han hafuer goda skäll, kunnom wij wäll

effterkomma hanss begäran. — Sent. Med Korfuiss capell blifuer uid den forordning, som i S. Rohtovij tid är giordh mz gudztjänstenss förrättandhe, och där mz blifua alla andra skriffter, som sedermera uthgifne äro, wphäfna, ty Gen. Commend. bref stöder sig på goda skäll och fundament. — Quæst[io]: Men huar skole wij göra af Hr Jöran? — Vot. M. And: Consistorium moste försee honom mz första på en annor ort. M. Abrah: Tentera, att fodra hr Zach. son till Sälöö kunnom wij ej, ty Lanssh. är oss strax emot, och kanske exponerar oss risui. M. Sim: idem fere; woro wäll hr Jöran kommo där ifrån på en annor ort.

Åboo Sacell. Dn Sigfridus Bartholli framkom och tedde Nykyrkiooss försambl. vocation till Nykyrkiooss pastorat med nampn och bomärke. — Vot. M. And: Står så länge som Grefuinnans suar kommer. M. Abrah., M. Martinus: Wi moste nu see till, att hielpa hr Sigfrid till Nykyrkio och Röökmannen hijt till Åboo i Dn Sigfridi ställe. — Sent: Effter som hr Sigfrid och hr Johan hafua båda uarit i wahlett och predikat där, men hr Sigfrid nåt försambl. vocation, och effter han längst tiänt hafuer, kan Consistorium ej annars göra, wthan see till och hielpa hr Sigfrid till Nykyrkia, och hr Johan hijt till choralem i hanss ställe.

Rijga. — Dn Jeremias skrifuer, att han uill hafua confirmation åt nogra krigz präster på den orthen: åt Dn Jeremiam Gregorij Raumstadum, regementz past. wnder öfverst Fersens Regemente, så och Dn Abrahamum Raumannum, som är Sacell. wnder dät regemente, som Dn Jeremias Agricola är regementz pastor. — Sent: Dhe bekomma confirmationer så monga som D. Jeremias anmält hafuer.

Pijke kläckaren klagar, att hr Claudius wpbrender gerssgårdarna.

1 Sept. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Sim. Kexlero, M. Abrah. Thauvonio.

Lundo bönder kommo och anhöllo, at Dn Henricus Neostadius måtte få niuta samma inkomster, som S. hr Päll nött, at upbära af bönderna. Consistorium sade, att hr Matth. i Brunckala är en gammall tiänare; bör delass, att dhe få lika inkomster. Bönderna nekade sig wilia gifua hr Matth. Consist. sade: i råden intett, wthan wij hälle oss effter gref Peerss bref och disposition. — Jacob i Jlmarriss

sade, att Consistorium ej gör rätt, i dätt dhe gifua hr Math i Pruncala bätter dell, än han här till nutett hafr. Consistorium lofuade angifua sådan beskylning, som han tillägger en Rät, för werdzlig öfuerhet. Jöran i Windala sade, att dem skeer ingen rätt; talte emot G. Peerss bref och förordningh. — Jören i Totula brukade och en näseuiss mund och gicrde Consist. siuördningh; angofuoss för Quæst. Acad. ty de äro Acad. bönder. — D. Neostadius i Lundo citerades hijt till Mårmäso marknat att suara, huarföre han wpstussar bönderna.

Åboo. — Aff dhe skäll, som Consistorium för sig hafuer, blef beuiliat echtenskap emellan Johan Christerson Tolssberg och Brita Gotfridzdatter Resskamp; doch effter dett är förbudt i kyrckioordningen och äro skylla till andra och tridie, bötha dhe 5 Rdr. halfparten till doomkyrkian, andra $\frac{1}{2}$ parten till Consistorium.

Osterbotn; Lapfied. — M. Axelius Kempe anhåller, att hr Hanss ej må stämpla hooss höga öfuerheten nu meer om Lapfieldz pastorat. — Sent. Consist. skrifuer probsten i Nerpiss till, att han afräder hr Hanss om nogot är ågånge[t] och maintinerar Consist. myndighet, effter han på Consist. wägnä där i loco sitter; och der han eller nogon dristar sig nogot tentera, skall han plichta wärceligen effter den 17 puncht i prästerskapz privilegierna. — M. Axelius anhåller, att D. Laurentius Rivelius må få haa sin fulmechtig här i Consist. emot Dn Virgulandrum, och att en ny ransakning där i Lapfied måtte anställlass. — Sent. Consist. kan dät effterlåta.

Kelfuio past[oris] enckia niuter nådeåhr pro 659, effter hennass man doo effter Philippi-Jacob[i] 658.

2 Septemb. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Sim. Kexlero, M. Abrahamo Thauvonio.

Åland. — Taltess om hr Hinrich i Kumblinge, att han remitteras till tingz, att häredtzhöfdingen tager Elisabet And:dotter för sig och honom, examinerar dem wäll och antingen frijar honom eller döömer; sedan will Consist. göra sitt till och då skall hr Hinrich komma hijt.

3 Sept. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. And. Nycop.

Anskoghz präst., Dn And. Stålföth skrifuer, att Hinrich Ericsson och Maria uid nampn hafua hafft lönskoläge

i hopa. Hinrich är trolofuat i Karissloio lageligen mz en pia; hon skiöter nu fögo om honom, Miess[?] man är fallin i hordoms last för en tid sedan och med samma kona bortrymdh; nu uilia Hinrich och Maria echta huarannan. — Sent. Skrifuass här om till probsten i Loio at han ransakar här om och gifuer Consist. tillkänna, huru här om kan wara.

6 Sept. 658. — Ps. Georg Alano, M. Mart. Stodio, M. Sim. Kexlero, M. And. Nyc.

Hwittiss enkian, salig past. hr Matthiæ hust. Sigrid Larssdotter, anhåller [1:o] att hon måtte få till nådeår 659, effter hennas man blef död 658 effter Walburgi 3 dagar. — Sent: Tages i betänckande till en annorgång; i medlertid försörier hon wäll försambl. mz gudztjänst.

2:o. Anhåller hon måtte slippa at gifua sacellano hr Thomæ löhn, effter hon håller coadiutorem. — Sent. Sedan som S. hr Matth. och hanss hust. togo sig coadiutorem, den födt och löhnt, bör ej sacell. nogot få, utan sin löhn af bönderna, effter Rev. Dn præpositi censur och så, ty när hr Matthiæ antecessor, Dn Hinricus war past. och hade ingen coadiutorem, så gaf han hr Matth. löhn nogot. Men sedan hr Hinrich S. tog Dn Simonem Michaelis, nu past. i Pungalaitio, till sin coadiutorem, gaf han intett hr Matth. nogot. E[rgo] bör ej heller hr Thomas hafua.

3:o. Begärade, att hon måtte blifua frij, at gifua för sin k. saligh mans lägerställe i kyrkian i en murat graff. — Sent. Effter kyrkoness säxmänner mäst i alla försambl. hafua frijt lägerställe, mycket mer han som hafuer där en lång tid i försambl. tiänt, allenast hon gifuer effter sin lägenhett nogot till prydnat i kyrkian, där mz blifr hon omlästerat att mer utgiöra. Men där flere lik läggies i bem:te graf gifuess effter ordningen för huart lik som där insätties.

M. Paulj Jeronij bref om Kumblinge pastorat; begärar komma dijt; han will wprätta saligh past[oris] hwss. — Wpskiözt här mz till annor gångh.

7 Sept. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Sim. Kexlero, M. And. Nycop.

Töffsala. — Dn Henricus anhåller att blifua coadiutor där i Töfsala; är worden kallat af Rev. Dn præposito igenom M. Petrum Bergium, huilken Rev. Dn præpositus sende till kyrckioherden i Åboo, Adm. Rev. Dn M. Georg. Ala-

num. På Töffsala sochns wägna uoro Marcus Märthenson i Taipala by, Henrich Jöranson i Jngeranda, Erich Sigfridson i Sörby och begärade Dn Henricum i Consistorium. — Sent. Effer Rev. Dn Claudij begäran, probstens och sochnans, blifuer D. Henricus coadiutor i Dn Jsraelis ställe. Doch skaffar Dn Henricus sig Rev. D. præpositi skriffteliga vocat., att han begärar honom och wjll försörja'n. Sedan får han confirmation.

Espo sochn. — Hinrich Jacobsson, i Lanuxby, hafuer lägrat sin ryttares hust., och hennass man, hust. Hebllass, är död uorden in Januario 656; nu uil han, Hinrich, echta henue. Hafr bookhållarens i Helsingfors attest där på, att ryttaren är dödh. — *Vot. M. And:* Är billigt, hafuer han förnedrat henne, att han echter och wprättar henne igen, allenast han böter nogot till kyrckian. — *Sent.* Han får wigass mz henne, doch, för än dhe wigass, böta dhe i hopa 4 Dr. K. Mt. till sin sochne kyrckia.

Kumblinge. — Dn Martinus Olai begärar blifua pastor i Kumblinge, effter han hafr tiänt in moot 20 års tidh i försambl. för en cappelän, lidit mycket ondt höst och wår i dee isana emellan cappellet och kyrckian så och i sochnabodz resande, wprättatt sin antecessoris huss, capelanens, huarss man och i sochnabodzresande i ijsen blef. Seger, att saligh Episc. Petræus hade lofuat honom succession i M. Nicol. Laur. Nycop. närwaro. — *Vot. M. And:* Står än litett; kan skee nogon kommer, som uprättar husett och tager enckian. Doch står dätta till torssdagen; då skall han få nogot uissare suar. — Bönder uoro och inne, som honom begärade för Kumblinge, nämbl. Hinrich Person i Kumblingeby, säxman; Marcus Olson i Koskanpä wid capellet begära på hele försambl. uägna Dn Martinum Olai Sacell. i Kumblinge.

8 Sept. 658. — Ps. Georgio Alano, M. Mart. Stodio, M. Sim. Kexlero, M. Abrah. Thauvonio, M. Johanne Prat[an]jo, M. And. Nycop.

M. Justander anhåller, att Eskill i Haliko måtte blifua aresterat till des han hafuer förklarar sig om en häst han hafuer händer emellan och fåt af Märthen Simonson. — *Sent.* Remitteres denne saak till werdzlig rät att afdömmass.

Pargass. — M. Johan anhåller, att han måtte få Dn Christiernum i Maalax till sin capelan; seger att försambl. hafr stält i hans skön att fodra på. — Vot. M. And. seger, att dät är för om honom omtalt och honom lofuat; jdem omnes reliq. — Sent: Dn Christiernus blifuer Sacell. effter Rev. Dn pastoris och försambl. begäran, achtar sig för dryck, etc. och illakt lefuärne.

Säxmäcki pastor, D. Thomas Palthenius skrifuer å sina sampt adelens wägnå i sochnan, att saligh pastoris [? sacellani] son, D. Nicolaus Gabrielis, en student, måtte succedera sin fader. Frågades honom huilka prof. han hade hört här widh Acad[emin]; han sade R. sig hafua hört prof. Logic. och profess. Eloquent. — Frågades honom om han hade ståt nogon professoris examen. Neij, sade han. — Sent. Han præparerar sig till en liten examen effter bruuk och ordning; så gör en liten predikan öfuer 1 p[ræ]ceptum decalogi nästkommande fredagh eller lögerdagh.

Remitto pastor Kolcka seger sig länge hafua warit priverat; begärar restitution, när Schanen kommer heem och saken blifuer i uärdzlig rät wthfördh, då will consistorium giöra utslag i D. pastoris saak.

Gen. Commendeurens predikant kom och sade, att Doct. Jönss Terserus hade i Gen. bref bedt Gen. excusera honom i Consist., att han ej skrifuit hafuer suar på Consist. breff.

Kumblinge pastoris enckia, Dn Andreæ Nicolai, anhåller hon måtte få 2 nådeåhr; angifuer sin fattigdom och nöd mz monga små barn; warit liten och ringa sochn, wunderholdet borto i monga åhr mest hela den tiden han där war, wndantagande dät senaste åhr för sin död igen gifuit af höga öfuerheeten; mest sitt goda kostat på läkare. — Sent. Consistorium kan ej gifua meer än ett nådeåhr, men Consist. will recommendera henne hooss Gen. Commend. som sitter i Kongl. Maj:tz ställe; — huilkett skedde.

Åter Kumblinge pastorat begärar Dn Martinus, Sacell. jbid. — Sent. Dn Martinus skall wara närmast till pastoratet, så framt att icke enkian blifuer försorgdh.

Röckmannen anhölt, Dn Johannes, om confirmation och utslag på Nykyrekio pastorat. — Sent. »Consistorium hafr skrifuit grefuinnan till 2 gånger och intett suar fåt. Dn Sigfridus choralis hafuer nu fåt försambl. vocation; kan altså Consist. ej nogot uist sluta för än grefuinnans resolu-

tion och suar hijt kommer; men i fall om hr Sigfrid kommer hädan i då togo moot choralss tjänstan på en liten tid». Han mente nej; han[s] syn will ej stå bij. Consist. sade effter wår mening, så tycke wij, att Röökmannen hafuer mindre meriterat än hr Sigfridh.

Hwittiss. — Hr Thomas framkom; begärte confirmation på Huittis. Consist. sade, att grefuinnanss breff är oss föreläsitt, doch tycker Consistorium, att hr Thomas hafuer giort illa, att han consistorio inconsulto hafr rest åt Stocholm; borde haa straff och icke promotion därföre, effter den 17 puncth i privilegierne; doch hafuer Consist. skrifuit till Kongl. Maj:t, effter Consistorium förnimmer Huit-tiss wara beneficium regale; må altså beroo här mz till dess Kongl. Maj:t resolution kommer.

Sälöö hospitall. — Taltess om hr Jöran i Masko och D. Zach. son, hoo skulle komma dijt. — Vot. M. And: Dn Martinus Zach. uar ordinerat sin fader till hielp, är waan där mz de siuka, är farligit för hr Jöran; om D. Zach[ariæ] son kommo wore wäll. — M. Joh. Pratanus: Hr Jöran är giffit; honom af Lanssh. och Consistorio lofuat; kunne altså ej gå där ifrån, och Dn Martinus är wng, kan komma till bättre lägenhet mz tiden. — M. Abrah. idem. — M. Simon: Skiutess till Lanssh. effter han hafr recommenderat honom, hr Jöran. M. Stodius: Om dhe sättiass båda i wahlett, effter som Dn Martini fader, Dn Zach., hafuer i Sälöö länge tiänt och meriterat. — M. Georgius Alanus sade: iag gifuer hr Jöran mit votum. Frågades af notario Roth[ovio] huad han mente. R: Effter Consistorium hafuer lofuat hr Jöran, så frampt han skulle få Lanssh. recommendat., att han skulle uara närmast, är bäst at Consist. håller sin lofuen. — Sent. 1:o Consistorium hade gerna hulptit edor, Dn Mart. Zach., till Sälöö; men effter Consist. hade för tillsagt hr Jöran och han hafr förmåt sig Lanssh. recommendation, kan dät alt så ej skee. Dn Zach. son sade: Kan dät ej gå fort, uill min far blifua sittandes där. Sade Consist: han skall dijt han är förordnat, corfirmerat och inlyst, eller wara wthan, eller menar han, han will göra diek af Consistorio — Sent. 2:o Om D. Georgio: Hr Jöran, som hafuer Consistorij tillsäielse, så och Lanssh. recommendation, skall bekomma confirmat. till Sälöö i Dn Zachariæ Martini ställe.

Pemar. — Ryttemästaren Arfued Orre och Bengt Person, capitein, hafua inlagt sitt attest, att Beata Bertill-

dotterss man, Thomass uid namn, wnder Peer Staress compagni, är för 3 år sedan worden med andra commenderat till Dyneborg, men alla öffre och nidrigare officerare och gemene af ryssen nidhugne. Nu begärar Beata komma i annat gifftermåll, effter den attest, som gifuin är af Rytemäst. Orren och Capit. Bengt Person; tillåtess henne träda i annat gifftermåll, huar Gud kan henne föreläggia. — Attesten finss i Pijke och Haliko lådan.

9 Sept. 658. — Ps M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexlero, M. Abrahamo Thawonio.

Pargass. — Sophia Larssdotter angaf hr Olof, capelanen, att han hade borttagit hennass höö, kiört ut hennass koo, tagit bort kooskällan, rifuit nid hennass fäähuss. — Sent. Denna saak remitteres till häredtztinget at ransakass och afdömmass.

Pemar. — Hustru Karin, Christer Simonsonss hustru, med en annor quinna klaga, att hr Mattz., capelanen, hafuer låtitt insättia en stol i kyrkian åth sin hust. emot Consist. skriff. — Sent. Hr Matthias citeres hijt till den 15 Sept. som är nästkommande onssdag, tagandes mz sig den bänckia delning, som i saligh Rothovij tidh af M. Martino Stodio och oeconom, då p. t. D. Claudio Alano, war sked i Peemar.

Åboo. — Walborg Markussdotter, Clemet Michelsson ryttare j Kisko i Läppäkorfui; hon seger, att hennass man hafuer rymbt boort sedan han hade giort een kona mz barn, är en tid der effter kommin till Räfuele och där giort hoor, som Hinrich Poialainen, Hinrich Josepson och Sigfrid Michellson, borgare j Åboo, boandes i klösteret, witnade; sade sig och wilia suara till alt efftertaall, och effter hon, Walborg, begärar komma i annat echtenskap, huarför blef henne lofuat; doch så att öfuanbem:te borgare skulle ståå och suara för alt effterfall, dätt dhe och lofuade.

Pelkenensis, Dn Paulus Joh. anhåller, att han måtte komma till Sacell. i Säxmäcki. — Vot: Effter wij hafue sendt dijt 3 att giöra sina proffpredickningar, kan ej flere tillåtass, på dätt icke consistorium må där igenom blifua förachtat, för än wij få höra, huad suar dhe få, som dijt af Consist. ablegerade ähro. — Twänne bönder af Säxmäcki sochn Mattz Simonson i Riduala och Petala Sigfrid begära hr Päll.

Pelkene. — D. Paulus Johannis begärrar en skriff, att han måtte få predika i Säxmäcki en gångh. — Sent. Han kan få, men ej för än dhe hafua giort sina proffpredikningar, som äro af Consist. satta i wahllett.

Pemar. — Barthollus, past[oris] son, wardt tillfrågat, huarföre han icke uiger ihoop sin farss dräng Erich Mattzon med Brita Nilssdotter ifrå Wista, effter dhe hafua haft lägerssmåhll i hopa, och han för tinget lofuade i past[oris], hans sons och andra mänss närvaro echta henne. D. Barth. sade: han uill nu intet. Consist. sade: uill han ej taga henne, nödgass Consist. angifua'n för General., att han må tagas till dragon, effter han är en sådan booff.

11 Sept. 658 höltz Consistorium ecclesiasticum p:sen[tibus]
M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Sim. Kex-
lero, M. Abrah. Thauvonio, M. And. Nycop.

Åland. — D. Boetij Murenij breff wplästess, huar uti han seger, [1:o] att häradtzhöfdingen ej tager hr Hinrichz saak i Kumblinge före meer, och lägermålss beskylningar mz Elisabeth Andersdotter, om icke Consistorium skrifuer heredtzhöfdingen till. — Sent: Skall skrifuass honom, häredtzhöfdingen till, att han wptager saakan och antingen frijar eller fäller honom. 2:o) Bygningar, som prästerna böra byggia årligen för 25 Dr. S. Mt. huar pastor; blifuer så länge som nogon Biskop kommer; doch fins i 627 års Rijkzdagz besluth i den 7 punchten här om förmålt. Wple[s]tess den, huilken så lyder, etc. — 3:o) Om M. Johanne anhåller han, dät han måtte komma till Kumblinge pastorat. — Sent. Consistorium är i den goda förhopning att enkian blifuer försorgdh.

Åland. — D. Brynolphus i Sund seger, att Gen. Commend. will hafua ryttare af huar pastore på Ålandh pro 657, eller othminstone 150 Dr. K. Mt. Consistorium frågade om studente p:r pro A. 658 uoro hijt sende D. past. i Sund sade, att Rev. Dn præpositus hade tagit dem emot, nembl. 6 Dr. af Sund och 3 tog past. till kyrekian. Consist. sade att alt måtte sendass hijt. — Sent. Skrifuas probsten till, att dhe sendas hijt, och att huar pastor specifierar huru myckit i huar försambl. är fallit 657 och nu 658 studente p:r, och huem dhe äro lefuererade, att dhe med första som restera, hijt sendass; item huru (:och till huem:) myckit diekne p:r i joll 657 för Jumala ehrlades.

Åboo. — Wijsa Knut begäran: en citation på D. Laur. Benedicti, Sacell. i Säckylä, att han måtte cont[entera] honom; — afgick. Dito: att han skulle sitera sig här mz betalningen 25 Sept. sub pœna privationis.

Lämpälä. — Dn Matth. Martini jnlade fru Karin Boiess vocat. bref, gifuit Dn Matthiæ, till Sacell. i Säckylä på sina wägna. Dn Matth. sade, att pastor ej tillät honom predika. — Citeres past[or] i Säckylä hijt till doomcapitlet, att suara till dät doomcapitlet hafr honom tilltala för dät han förachtar Consistorij order och icke låter Consistorij wtskickade predika.

Säckylensis pastor, Dn Henricus Thomæ framkom åter med extraordinarij ransakningh och däss afdömande emellan honom och hanss åhörare i Säckylä, 30 Junij 658. Huilken ransakning finss i Biörneborgz lådan, mz innehåld, huru mz alt passerat är. — 1 punct, anlangande om en bonde, som uille gå till Herrans natuurd, så wille past. wisa honom af, till des han hade sig förent mz hr Simeone; och äro nu förlikta, past. och han; blifr där uid. 2 puncten: är han af Häredt[hö]ffdingen uid extraordinarij tin[g] frij giord. 3 puncten: dömd till 40 mk, men appellerat. 4 puncten: hafuer han låtitt igen kasta en graff för predikan, doch effter gudztjänstan wpkastat grafuen och begrafuit likkett. Dhee äro, parterna, och så förlikta; blifr och där wijdh. 5 punct innehåller, att hr Hinrich hafuer ej welat intaga en hust. som war nyss wigd och ej fåt barn. Consistorium bannadhe hr Hinrich och frågade, huem hafuer befalt honom taga hust. i kyrckia effter wigzlan. Befalte honom afläggia dett maneret, ty dätt är ej meer i bruk; blef och där mz för-sont. 6 punct innehåller, huru hr Hinrich hafuer kallat sina åhörare på predikostolen »Perkelen jäsenät» etc; see i ransakningen. — Wart hårt tilltalter; lofuade aldrig meer så giöra. 7 puncten är mz ärerörige ord fattat. Där mz bötte hr Hinrich 3 mk, i dät han ej kunde beuisa dät han sagt hade. 8 punctz beskylning är han giord frij före. 9 punctz tillmäle och frij giord. 10 punct är han och så frij giord före. 11 punct: äro dhe in för rätten förlikte. 12 puncten talar om, att han ej hafuer gifuit en gammal hust. Herrans natuurd, när han henne hade skriftat. Hr Hinrich sade, att hon blef så suag, att hon ej kunde suara mig, och för än nästan iag kom i andra gården war hon död. Blef af Consist. för den sakan frij, effter som [han]

hade där på witnessbördh. 12 punct är en förlikt saak i visit. Episcop. — Vot: M. And: Effter han är mz sombl. af sina wedeparter i en dell af punctarna förlickter, för sombl. besyklningar frij giord, sombl. appellerat emot, haffuer och nu en lång tid varit priverat och där mz plichtatt; får en skarp förmaning, att han ej meer kommer igen. Doch effter han är fälter till 3 mk, synes got, att han removerades där ifrån; jdem M. Abrah. M. Simon: han hafuer länge plichtatt, fattig man, i dät han hafuer varit priverat; förmanes wäll att achta sig. Idem M. Mart. — Hölzt honom före hans illacka lefuerne. Han, hr Hinrich, utlofuade boot och bättring. — Sent. Effter som Consistorium förnimmer af föregående punctar emot hr Hinrich, att dätt är mäst till richtigthet punckit, sombliga är han frijgiorder före, en deell mz sina wedeparter förlickter; en punct appellerar emott; hafuer och nu en lång tid mz sitt embetess förlust plichtatt, utlofuat nu san boot och omwändelsse; därföre hafuer nu Consistorium på en god förhopning restituerat honom till sin lägenhet igen, mz förord där han kommer igen, skall ej falla finger emellan. Skall och så Rev. Dn past. i Eura wara effter Consist. befallning i p[ræpo]siti frånuaro hanss jnspector, hielpa honom medh god och råd och däd, resa till försambl. i Säckylä och förmana dem å båda sider, att dhe lefua i wänlig kärlikhet med huar annan här effter åth. Hr Hinrich skall och agnoscera past. i Eura för sin jnspect. i denna saak.

15 Sept. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexlero.

Pemar. — Capelan Dn Matthias Florius tedde sig; då kom W. Christer Simonsson och Fredrich Hinrichson och klageligen gofuo till känna, att hr Matthias hade icke effterkommit Consistorij skriff och förbodh att taga sig nogon bänckedelning före Consist. oåtsport; hade gjort bänck åt sin hust. emellan kyrkioherdenss hust. bänck och Christer Simonsons hust. Nu seger Christ. Simonson, att derass hust. bänck är tränger. — Sent. Hr Matth. skall laga Christ. Simonsons hust. bänck så wid och bred som hansz hust[rus] ähr, innan den 26 Sept. wid 1 Rdr. vite till kyrekian i Pemar. Jtem för han, Dn Matth., icke lydde Consist. skriff, skall han böta 1 Rdr. till doomecap. Gaf strax doch bad, att

hanss wederparter icke skulle dät få weta; lofuade doomcap. hörsamhet och lydno här efter beuisa.

Pemar. — Sigfrid Mattzon i Storbäckuss; han suarade hr Bertill på predikostolen, uär han lyste, om prästegårdtz dagzwärckie. — Sent. Han moste citeras hijt till den 22 Sept. att suara här i Consistorio; giordes och så. Att han suarade hr Bertill, berättadhe Christer Simonson sampt hr Mattz och Fredrich Hinrichsson.

Biörneborgensis. Dn Matthias Poronerus, en krigz-präst, uarit i Jfuangrå[d] för Osterbot[n]z folk. Hafr mist sitt goda för fienden och af ryssen borttagit. Begärar nogon hielp. — Sent. Han får en skriff till probsterna och prästerskapet i Österbothn, att dhe huar efter lägenhett hielpa honom nogot af huar försambl. (:löhn af Gudi föruäntandes:), effter han hafr tiänt wnder Österbotns folk och där för fienden lidit skada.

Lilkyrö. — Sacell[anens], saligh, enckia anhåller om nådeåhr pro. A. 659. — Sent. Hon får zedell till probsten i Nerpiss, så framt hr Matthias Mullander hafr giort nogon tjänst för henness man i hanss siukliga lägenhett, så lagar Rev. Dn præpositus, att hon gifr hr Matthiæ nogot därföre, och hon sedan tager sig en präst mz Consistorij wetskap, som wppehåller tjänstan så länge nådeåret påstår, och hon niuter 659 årss inkomster effter sin S. man.

17 Sept. 658 höltz Consist[orium] ecclesiasticum, p[ræ]sentibus M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexlero, M. Abrahamo Thauvonio.

Kelfuio — Saligh pastoris enckia blef beklagat af futuro pastore, D. Martino Peitzio, att hon lägger åkeren öde och icke så brukar prästebolett, som sigh mz rätta borde. — Sent. Rev. Dn præpositus Cronobyensis reser dijt och ransakar här om, och förmanar henne, enckian, så framt hon uill niuta nådeåhr pro A. 1659, då skall hon laga wäll om prästebolet, plöga i rättan tidh; huar dätta ej blifr efterkommit, må Dn Peitzius tråda till prästegården, eller Rev. Dn præpositus lägger dem emellan och öfrtalar enckian så, att D. Martinus träder till prästegården tillkommandhe Philippi-Jacobj, och han gifuer henne en wijs genant därföre, som wyrdig probsten kan bäst dem emellan läggia. Där hon ej dätta will giöra, moste enckian uara förtänckt att suara till alt hinder och skada.

Nykyrekio. — Skrifuass öfuer till grefuinnan på hr Sigfridi Bartholli, finske capelanen i Åboo, wägna, med begäran han måtte komma till Nykyrekio pastorat, fram för Rööckmannen, effter som försambl. vocerar honom och ej Röckmannen. Hafr längre tiänt och bätter meriterat; capelanen i Nykyrekio en wäll meriterat man, cederar gerna hr Sigfrid, men ej Röckmannen; förmodar altså Consistorium H. G. N. pondererar öfuanbem:te skäll.

Masco. — Skrifua Rev. Dn præposito till, att Consistorium hafuer nu lagat mz gudztjänstens förrättande effter samma förordning, som uar giord i saligh M. Rothovij tidh, huar effter prästerskapet och dhe som wederböra i Masko hafua sig effterrätta.

Achass. — Skrifua Dn Jacobo Matth. till, past. i Achas, att han sender nu wthan drögzmåhll dhe 2 Rdr som böra falla till fiscum, effter som han fek confirmat. nu nyss på Achas pastorat.

23 Sept. 658 höltz Consist. ecclesiasticum præsentibus M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Sim. Kexlero, M. And. Nycopens.

Tammela. — Gertrudh Grelssdotter i Susikait klagade, att Jöran Person i Kustossby i Tamla sochn och hade besofuit henne, huilken Jöran nu tiänar när organisten M. Mich. Nachtgall. — Sent. Drängen Jöran citeres hijt till morgons; æconomus talar mz borgmäst. att han änteligen comparerar, och sättiess fast så länge, att han ej bortlöper.

24 Sept. 658 höltz consistorium; p[ræ]sentib. M. Georg., M. Mart., M. Sim., M. And. Nycop.

Tammela. — Denne quinnan Gertrud feck sedell till borgmäst. och råd, att dhe denna saak uille låta wptaga på Kemnärss cammaren och drengen straffa, som lagh förmå.

Naguensis pastor D. Lanrentius skrifuer och med försambl. vocerar Dn Mart. Zach. på Sälöö till Sacell. tjänstan i Nagu i Dn Nicolai Marici Styrmans ställe. — Sent. Dn Martinus bekom en liten försäkringz skriff till Sacell. tjänstan, till vidare confirmation och betänckiandee.

27 Sept. 658 höltz Consist. ecclesiasticum, præsentibus Adm. Rev. Dn Nicolao Nycop. Episc. Viburg., M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Sim. Kexlero, M. And. Nycop.

Åland. Saltwijk. — R. D. Boetij Murenij bref wp-lästes, med inneholdh och begäran, att M. Johannes Lilliewan måtte komma till Kumblinge pastorat. Jtem att hr Olof Beckius gör galnare nu än för, som af acta visitationjs är at see, som nu öfuer sendass. Will gerna han blifuer pri-verat, ty monga för mindre äro afsatte ifrån embetet. — M. Joh. Jacobj Lillieuan begärar ordines, effter hans swärfader, hr Boo, är siuklig. — Vot. M. And: Effter wij hafua nu för vot[erat] så framt enckian kan blifua försorgd, skall han som henne tager wara närmast till Kumbl. pastorat, huar och icke är dät D:no Martino Olai, Sacell. ibidem, lofuat, där ifrån man kan ej gå, ty D. Mart. hafr tiänt där in emoot 20 årss tid. — 2:do: så är nu D. Olaus Beckius, som Rev. Dn prae-positus klagar på, vocerat aut citerat till den 29 Sept. Då gifr tiden huad han hafuer att sega. Med ordinatione må stå till dess nogon biskop kommer, effter som han wäntass dageligen; idem fere omnes. — M. Simon: Så framt hr Boo är så siuck, må han uäll ordineras. — M. Nicol: Effter Doct. Jönss är nu dagelig införwäntandes, är bäst dät beror till des han kommer; ty om iag nu skulle ordinerar honom, skulle Doct. Jöns kan ske icke tyckia wäll wara, effter dät ej mer tränger där om, elliest kan henda Hanss Högw. kunde wäll säia: den som hafuer ordinerat M. Johan, han må försörja'n. Dess föruthan skulle dät gifua sådant namn, att iag skulle wara myckit begifuin på att ordinerar präster, synnerligen i oträngde måhle, helst för än iag kommo i mit egit stift; ähr alt så bäst, att Consistorium afråder och p[er]suaderar honom töfua till dess en biskop hijt kommer. — M. Mart. Woro wäll han nu blefuo ordinerat, mädan dät är beswärligit resa emellan Åhland och här. — Sent: Effter som wij förwente en biskop mz första högehrw. Doct. Jönss, är bäst och rådeligast att med ordinationen där mz uppskiutess till dess han kommer, då kan Hanss Högw. blifua M. Johan diss beuågnare mz promotion mz Kumblinge pastorat; är'et så nembl. Consist. är i den goda förhopning, at enckian kan blifua försorgdh. — Rev. Dn Beckium förmode wij uara här den 29 Sept. 658, effter han är hijt citerat. Bör altså wara nogon, som är Rev. Dn Murenij fulmegtige och honom

suarar. Eliest huad Consist. kan uara M. Johan till promotion wid gifuin occasion må han ej tuiffila der om.

Kumo. — Mattz Simonson i Kumo sochn kom och wiste hr Martini Zach. bref i Sälöö, eller attest, att hanss hustru, Anna Simonsdotter är för 7 åhr sedan förd till Sälöö hospital, effter hon, dät Gud bättre, är spetälsk, så att han hafr ej fåt wmgåss mz henne. Därföre så wida henne tillstår, hafr hon effterlätit honom träda i annat gifftermäll. Attesten dat. 30 Januarij 658. Nu hafuer öfuanb:te Mattz råkat i hordomss last mz en quinsperson, 658 circa Festum Matthiae, som Rev. praepositi skriffit på samma attest utuisar, såsom och hr Assess. häredtzhöfdingens Carll Simonsons; och effter han, Mattz, begärr komma i annat echtskap remitterade w. Carll Simonson sakan hijt till doomk. att skärskodass. Nu anhåller han här i Consistorio, att han må få giffta sig, effter hanss hustru är och hafr warit en lång tid spetelsk och hafuer ingen hielp aff henne hafft; doch will han ej taga den han hafuer besofuitt. — *Vot. M. And:* Hanss lägerssmåhll utföress lageligen först och han sedan står sin kyrckio plicht. — *M. Simon:* Hustrun giffr honom loff, wärdzlige doomare ähro miskunsamme och. *M. Nicol:* Dhe hafua lofuat älska huar annan i nödh och lust, fast han ej kan få wmgåss mz henne, så är bäst han droger sitt korss med tolamod och beder Gud giöra här på en god ända, till des Gud kallar henne; då kan han sedan få träda i annat gifte; hoo wett, Gud kan kalla henne snart nogh. — *Sent.* Hanss lägerssmåhll remitteres till wärdzlig rät att där afdömmass; huad hanss kyrckioplicht sedan uidkommer, skall sedan falla suar i Consistorio, när Rev. Dn past. i Kumo gifuer doomcap. här om tillkenna, och han, Mattz Simonson, får ej giffta sig så länge som hanss hustru lefuer i Sälöö. Skrefz strax suar men [*?* med] bonden till past. i Kumo här om.

4 Octob. 658. — *Ps M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexl., M. And. Nycop.*

Lanssh. seger, att fogden på Sälkiss gård, Hinrich Mårthenson, berättar, att hr Erich i Moierfui gör landbönderna wpstussiga, så att Henrich ej får dem till dagzwärk och lyddna som sigh bör. Begärrar, att Consistorium will låta afgå en förmaningz skriffit till honom, att han corrigerar sig och förmanar bönderna till lydno och hörsamheet. —

Sent. Skall afgå en skriffte effter Lanssh. begäran; — huilket strax blef bestält.

Raumo. — Leistenij enckia anhåller, att hon måtte niuta tuu nåde åhr effter sin man, för hanss longliga tjänst. — Sent. Hon skall niuta dät längsta, som Consistorium kan effterlåta't; gifz henne dätta till suar.

M. Paulus Jeronius får suar på sin begäran, nembl. så framt han tager enckian i Kumblinge, kan han bekomma pastoratett där sammastädes; men huar han dät eij gör, så hafuer Consistorium lofuat cappelanen där sammastädes, att han skall wara närmast till bem:te Kumbl. pastorat.

8 Octob. A. 1658. — Ps. M. Georgio Alano, Past. i Ab.

Moierfui. — Selkiss fogden Hinrich Mårthenson anhölt, effter hr Erich hade något groft i ett bref honom angripet, att han måtte få en ransakning uid heredtztinget, att hr Erich i Moierfui då måtte honom öfuertyga, dät han om Hinrich skrifuit hafuer. — Sent. Skrifuass probsten i Birckala till, att han tager hr Johan i Kareku mz sig och biuistar tingett och förfar granneligen, huru med den ransakningen aflöper, och gifua doomcap. här om tillkänna mz foderligasta. Dn præpositus kan citera hr Erich på Consist. wägna, att comparera och suara Henrich Mårthenson.

15 Octobris An. 1658 höltz Consistorium; præsentib. M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexlero, M. And. Nycopense.

Pemar. — Dn Jacobus, pastor, fek en citation effter sig att förklara sig här i Consistorio den 27 Octob., huarföre han icke contant[erat] kemnären Bertill Jörenson.

Åboo kläckare. — Frågadess Jöran, huarföre han eij klämtar i rätten tijd, nembl. när 10 slår om middagen, utan stundom 11 slår, såsom och offta försummäss om mornana 4 slår. Consistorium wille änteligen hafua honom i rådstugan eller i prubban. Han Jöran badtz före; lofuade göra boott och bättringh. Bad och, att Mattz kläckare måtte wara förblikerat klämta huar annor weka medh. — Sent. Blifr där wijd, att Mattz och Jöran klämta huarsin weka och Mattz begynner nu om söndagh. — Frågades huarföre icke ringess feem slår om mornana. — Mattz sade, att saligh Bisk. Doct. Eskill Petræus hade dät aflagt. — Om bruderingningar frågades, hoo hafuer giort den ordningen,

att dhe ringa 11 slår, eller hoo hafuer befalt ringa en halff stund första gången. Taltess skarpt till där om. — Sent. Ringess för bruderna när 1 slår första gången, och icke länger högst än $\frac{1}{4}$ delss timme; när dån är wthe, gifr kläckaren tek[n] i lilla kläckan att dhe håll'a wp; försumar kläckaren dätta böte $\frac{1}{2}$ Rdr; hålla ej ringarna wp, när kläckaren gifr tekn, miste ringarna sin löhn för samma ringning; komma dhe annorgång igen, böte dubbell, etc.

Nagw. — Dn Martinus Zachariæ j Sällöö begärar confirmat. på sacell. i Nagu, effter som Ven. Conc. hafuer honom för dätta tillsagt. — Sent. Effter försambl. mz pasture honom begära, må confirmat. ställass åth hono[m], hr Mårth., på Nagu sacell., — fek strax.

Åland. — Dn Boetius Muur[enius] præpositus för-mäler, att han ej uiste att 658 års studente p:r woro slagna wnder Acad. till dess reparation, och effter dhe äro nu wpburne, begärar hanss wyrd:et, att han må låta få colligera i försambl. på Åland till Acad. reparation å Walburgi 658 intill Walburgi 659. Sedan, effter i huar försambl. gååss mz pungen huar söndag, begärar han, att dhe p:r, som falla, då läggiass i hopa mz stora fästerss p:r, och solen[ne] böndagars, och att dhe delass sedan så, att studenterna få $\frac{2}{3}$ delar och kyrckian $\frac{1}{3}$ deell där aff. — Sent. Mz studente p:r blifuer på Åland som annorstänss i stiftet, nembl. huad som kan falla i pungen stoora högtider, solen[ne] faste- och bönedagar behåller den student, som är där till af Consistorio berättigat. Dooch observeras dätta, att huar past. i sin försambl. lyser söndagen för, att dhe wille taga mz sig en p:ng. Men dät som kan falla om åhret i pungen om söndagarna behåller sochna kyrckian. Men dätt Rev. Dn præpositus seger sig ej i rättan tijd hafua uist att 658 års studente p:r woro slagna till Academ. reparation, huarföre begärar hanss wyrdighett, att han må få låta colligera på Åland i dät stället ifrån Walburgi 658 jntill Walburgi 659, så må dätt och så skee effter R. præpositi begäran och att dhe (:will Gudh man lefuér:) p:r som kunna då colligerass till öfuanbem:te tijd hijt sendas.

Becchius j Jumala förachtar Consistorij citation; man moste bruka nogot annat mz honom.

D. Ambrosius Georgij citerades till den 20 Octob. 658 att sua[ra] M. And. Nycop.

18 Octob. 658 höltz Consist. Eccles. Ps. M. Georgio Alano, M. Mart. Stodio, M. Simone Kexlero.

Åland. Finström. — Hr Daniel, capelanen där, begärar komma till Kumblinge pastorat. Resp. att dätt är reda lofuat hr Mart. Sacell. *ibid.*, så framt enckian icke blifuer försorgd, dät doch consistorium hafuer god förhopning om. Doch uill Consistorium hafua eder i minne, i framtiden när lägenheet gifz.

Atw [gård]. Stålhansken begärar en präst. — Sent. Skrifuass effter Dn Sigfridum i Masko, så och Dn Sigfridum saligh Bisk. Petræi präst, och höra om nogon will dijt af dem.

20 Octob. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Simone Kexlero, M. And. Nycop.

H. Lanssh. Erich von der Linden talte om, att Gen. Commendeuren hade skrifuit honom till, att consistoriales wille sättia till en häst, huar, till krigzhielpen; sade, att Gen. will haa dem förskonta mz kar[l]en, allenast dee gifua en häst och tygh. Consistoriales sade, att profess[ores] i Ubsala ähro där mz förskonte; dhee förmoda dätt samma, effter wij haa lijdit skada af eelden, löhnen afkortatt; wij förmode när hr Gen. Commendeuren får höra våra skäll, att wij blifuom med häst och tygh förskonta. Hr Lansshöfdingen lofuade läggia ett gott ord till.

Ålandh. Jumala. — Dn Nicolaus klagar, att han hafuer wärre nu, än då han gick för portarna; »låter mig aldrig gå på sochnan, för än som han hafuer gåt om hösten, tillåter mig aldrig gå i bröllop, förwägrar mig christna barn, taga hust. i kyrckio, besökia siuka i försambl.» Beder, att Consist. will handhafua honom, att hans pastor, Dn Becchius, ej må trampa honom wnder fötterna; beder att han kunde få en förmaningz skriff till sigh. — *Vot.* M. And. menar, att Consistorium fögo wträttar med nogon förmaningz skriff, ty han förachtar den ena citationen effter den andra; doch om nogot skall skrifuas, moste dät uara hårdt, så att dät bijter. M. Sim: Han hafuer 3 besuär: 1:o. Får han ej besökia de siuka; 2:o. Ej taga hust. i kyrckia, ej christna barn, eller skriffa; 3:o. Ej gå på sochnan i rättan tijdh; — får en skarp skriff och tillåta'n giöra sitt embete där så tränger om, att dee komma till kyrckian, barnen, kyrckiogångz hustrur för än past. kommer och hr Nilss är tillstädes. M. Martinus Stodius dät samma. — Sent. 1:o. Komma

kyrckiogångz hustrurna i Jumala, sampt barn att christnas, till kyrkian för än som pastor kommer, må capelanen taga deem i kyrkia, christna derass barn och skrifftha stundom. — 2:o. Hr Nilss kan och så wnerstundom besökia siuka, såsom Rev. Dn præpositus för dätta hafuer förordnat och i andra försambl. där på landet och annorstäns är i bruk. — 3:o. Må och så capelanen gå på sochnan, när honom kan lägeligit wara, om hösten, och wpbära sin spanmålss ränta och dätt han bör haa, och intett dät honom förbiudass af nogon.

Past. i Jumala citeres hijt till doomcapitlett till den 9 Feb. 659 peremptorie et sub poena privationis, att suara till dhe punchter, som Rev. Dn præpositus hafuer emott honom, såsom och till den sijdwördning han hafr giort doomcapitlett, i dätt han förachtar Consistorij citationer, etc.

22 Octob. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Mart. Stodio, M. Simone Kexlero.

D. Crucilander anhölt, att Consistorium wille gifua honom recommendation till Gen. Commend. mz begäran, att hr Generalen uille recommendera hr Jöran Cruciland[rum] till högw. biskoppen i Wiborg. Consistorium excuserade sig i denna sakan. Styrekte honom gå till commissarien Erich Anderson Rosendaall och bedia honom anhänga hooss hr Gen. Commend. på hr Jörans wägna, att han uille recommendera edor.

Hatten Daud supplicerade och begärte bättre löhn; consistoriales sade: kan ej tolass nu, wthan will han ej tiäna för 4 tr spanmål, kan will [= wäll] finnass en annor, som wpwäcker folkett för dhen löhnen.

2 Nov. 658. — Ps. Georgio Alano, M. Sim. Kexlero, M. Abrahamo Thavuonio.

Lillkyrö past. skrifuer, att Dn Henricus Thomæ uill practisera sigh till sacell. i Lilkyrö, där doch Consist. hafr confirmerat Dn Matthiam Mullandrum; anhåller att Consist. uill maintainera hr Matth. uid capelans tjänstan. — Vota: M. And: Skrifua probsten till, att han ransakar här om, och så framt Dn Henricus hafuer nogot practicerat priuera honom. Idem M. Abrah. och M. Simon, doch, så framt han ej är i sochnan, och hafuer nogot tenterat allenast, må en förmaningz skriff gå till honom, att han afstår mz sådant företagande och där han sätter sig emot Consistorij dispo-

sition, lærer han förnimma nogot nytt, som honom ej behagar — Sent. Må stå så länge; hoo wett han kan snart komma hijt, så framt nogot kan uara ågångom.

Pemar. — Jöran Brusiisson, Anderss Simonsons drängh, i Rekottila by hafuer giort hoor, är dömd till 40 mk S. Mtz böte, jtem att böta till sochna kyrckian 3 Dr. K. mt. wid häredtztinget. Nu begärar bonden weta, om drängen skall stå kyrckioplicht mz effter prästerna ståå där på. — Sent. Jöran Brusiisson, Anders Simonsons drängh, står 3 söndagar eller helgedagar för kyrckiodörren, och där medh hafuer han uthståt sitt kyrckiostraff.

Åboo. — En student, benemdh Johannes Benedicti Recalenius, hafuer lägrat en piga (:huilken nu hafuer födt barn:); den uill han nu echta. Begärar weta, huad plicht Consistorium will läggia på honom. — Sent. Han böter 4 Dr K. Mt., 2 Dr komma doomkyrckian till, dhe andra 2 doomcapitlet; huilka p:r han strax content[erade].

Kemi. — Hr Knutz klagepunchtar, som wälb:ne frijherrens fougde Menlööss emot hr Knut hafr inlagt, med klagan, at hr Knut altförmyckit inlåter sig i dätt wärdzliga wäsendet. — Sent. Han får en förmaningz skriff till sigh, hr Canutus, att han afstår där mz, och icke inlåter sig i dett wärdzliga ståndet, utan blifuer uid sitt embete och fljteligen wpwachtar dätt; och lagar så, att icke vidare här om må klagat blifua. »Huar dätt skeer, skole i wara för-tänckte huar [= här] i Consistorio suara, och effter bråten plichta».

8 Nov. 658. — Ps. M. Georgio Alano, M. Mart. Stodio, M. Abrah. M. And.

Uhlo. — M. Andræ, Rect. scholæ, skriff wplästes, mz begäran att (:effter som Pyhäiocki sochn, som är slagen till Academiens reparation, och för än brefuet kom är en deell af diekne p:r upburna af collega Dn Mathesio:) Jio soknss diekne p:r måtte släss i stället till Acad. reparation. — Sent: Jio sochns diekne p:r colligerass af præposito genom Rev. Dn præpositi anordning genom befallning till kyrckiones säxmän i Jio och föruarass af Rev. Dn præposito till vidare anordning. Men där Pyhäiocki [= Ijo] ej är så god och räntar så myckit som Pyhäiocki, moste clariss: Dn M. And. Rector Uloensis refundera dät som kan fattas.

Finska Kyrkohistoriska Samfundets protokoll
och meddelanden I, 1892—1897. — Suo-
men Kirkkohistoriallisen Seuran pöytäkirjat
Liitteinen I, 1892—1897. (1898); 3: 20 p.

Finska Kyrkohistoriska Samfundets Handlingar.
Suomen Kirkkohistoriallisen Seuran Toimi-
tuksia I (1895) (K. G. Leinberg: Det ode-
lade Finska Biskopsstiftets Herdaminne etc.);
3: 20 p.

Finska Kyrkohistoriska Samfundets Handlingar.
— Suomen Kirkkohistoriallisen Seuran Toi-
mituksia II (Consistorii Aboënsis protokoll
1656—1658; 3: 50 p.

Pris: 3 m. 50 p.
